

Ηγεσία που εμπιστεύεσαι

Διεθνείς Τραπεζικές Υπηρεσίες

Στις Διεθνείς Τραπεζικές Υπηρεσίες της Τράπεζας Κύπρου, πιστεύουμε ότι η επιτυχία μας στηρίζεται στο ψηλό επίπεδο προσωπικής εξυπηρέτησης και την οικοδόμηση μακροχρόνιων σχέσεων εμπιστοσύνης με τους πελάτες και συνεργάτες μας στη βάση της πλήρους εμπιστευτικότητας.

Η εξειδίκευση, η εμπειρία και η χρήση της τελευταίας λέξης της τεχνολογίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ψηλού επιπέδου των υπηρεσιών μας, διατηρώντας την καινοτομία στην καρδιά των δραστηριοτήτων μας και τους πελάτες μας στο επίκεντρο όλων όσων κάνουμε.

Η δέσμευση μας στην προσφορά ψηλής ποιότητας υπηρεσιών και στην ικανοποίηση των πελατών μας επιβεβαιώθηκε από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες τον Μάρτιο 2009 όταν η Τράπεζα Κύπρου έγινε η πρώτη τράπεζα που απέκτησε την πιστοποίηση ISO 9001: 2008 για όλα τα Κέντρα Διεθνών Τραπεζικών Εργασιών (IBUs) σε όλη την Κύπρο.

Στη συνεχή μας προσπάθεια να είμαστε πρωτοπόροι στον τομέα μας, έχουμε αναπτύξει μια διαδικτυακή πύλη (IBU Gateway) για τους Επαγγελματίες Συνεργάτες μας, καθιστώντας εύκολη για αυτούς τη διαχείριση των τραπεζικών αναγκών των κοινών μας πελατών 24 ώρες το 24ωρο.

Διεθνείς Τραπεζικές Υπηρεσίες. Εμπιστοσύνη στην ηγεσία μας.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο ibs@cy.bankofcyprus.com ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.bankofcyprus.com

Τράπεζα Κύπρου

• ΕΥΡΟΚΕΡΔΟΣ •

• ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011 •

• ΤΕΥΧΟΣ 142 •

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)

Υψηλές προσδοκίες στο σύντομο μέλλον

Χρίστος Νικολάου:
**Απέτυχε η πολιτική
ηγεσία της Κύπρου να
διαχειριστεί την κρίση**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ

**Η στρατηγική
για το 2011**

ALPHA BANK

**Εντυπωσιακή
κερδοφορία**

Grant Thornton

**Φιλόδοξοι
οι στόχοι της**

Δήμητρα Επενδυτική: Το παράδοξο του μεγάλου discount

5 292058 000018

Το ταξίδι
στην επιτυχία
συνεχίζεται!

 MARFIN LAIKI BANK
Πάντα εδώ, πάντα για σένα

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Περίοδος άσκησης Δικαιωμάτων Προτίμησης: 24/1/2011 μέχρι 11/2/2011

Τα όρια της δικής μας δύναμης δεν καθορίζονται από τη γεωγραφία. Εμπνέονται από την ιστορία.

Εμείς στη Marfin Laiki Bank ξεκινήσαμε πριν από 110 χρόνια κι αναπτυχθήκαμε σε 11 χώρες σε όλο τον κόσμο με όραμα να γίνουμε ηγέτιδα δύναμη στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Σήμερα, με 467 καταστήματα, 9000 εργαζόμενους και κορυφαίες παγκόσμιες διακρίσεις,

πιο δυνατοί από ποτέ, προχωράμε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, αποκλειστικά για τους μετόχους μας.

Το Ενημερωτικό Δελτίο, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου είναι διαθέσιμο χωρίς επιβάρυνση στα καταστήματα της Marfin Laiki Bank και στις ιστοσελίδες www.marfinlaiki.com.cy, www.cysec.gov.cy και www.cse.com.cy

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinlaiki.com.cy

Οι αξίες μας
είναι πολύτιμες
και παντοτινές.

 MARFIN CLR
Μέλος Ομίλου Marfin Laiki Bank

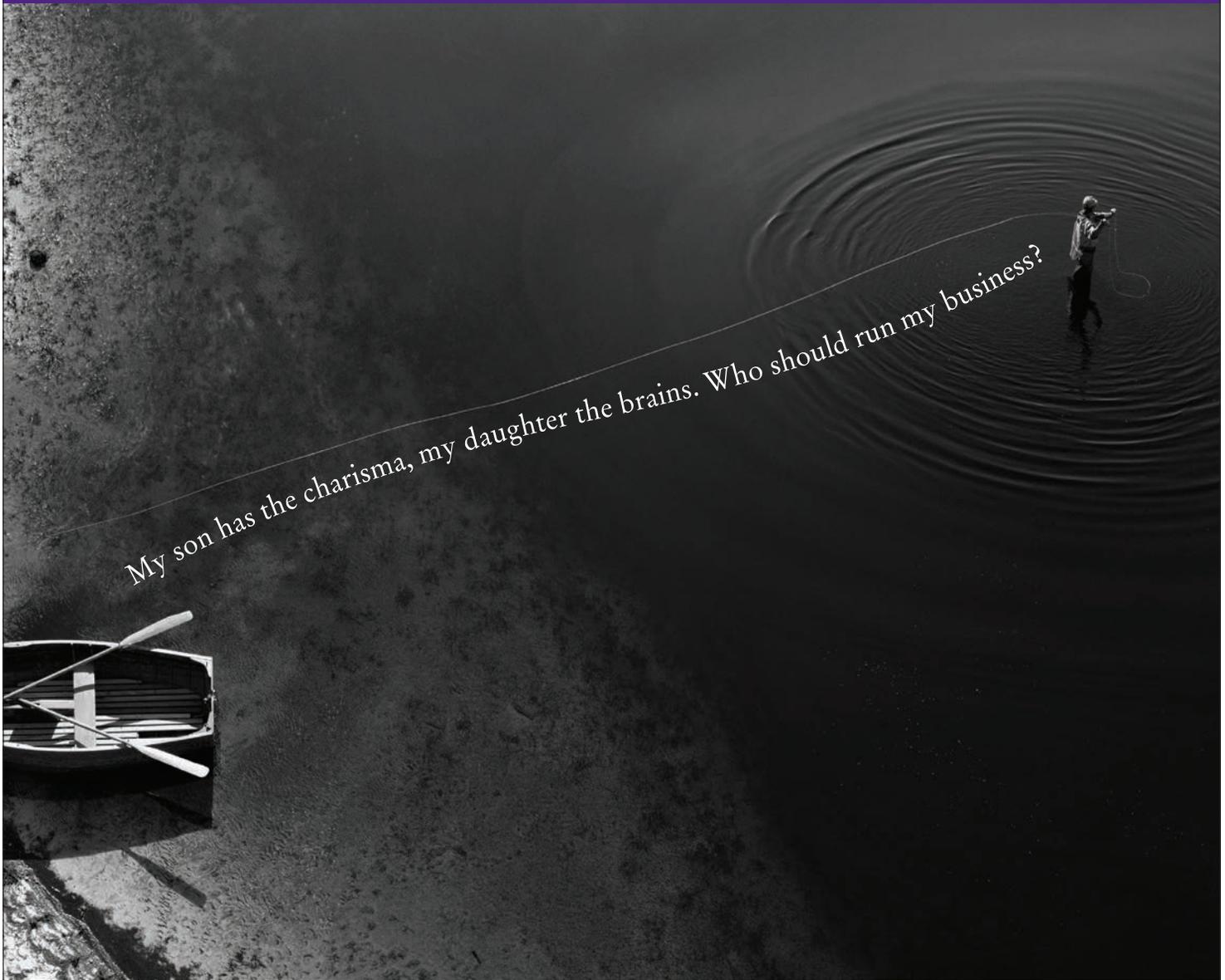
Marfin CLR: Η μεγαλύτερη εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στην Κύπρο.

Αξιοπιστία, επαγγελματισμός, άψογη εξυπηρέτηση και εφαρμογή εξειδικευμένων γνώσεων στην παροχή πρωτοποριακών χρηματοοικονομικών λύσεων - αυτές είναι οι πολύτιμες και παντοτινές αξίες που μας ξεχωρίζουν και μας δεσμεύουν απόλυτα έναντι των πελατών μας. Διαθέτοντας την ισχυρότερη κεφαλαιακή βάση ανάμεσα στις Κ.Ε.Π.Ε.Υ. και άρτια εκπαιδευμένο και καταρτισμένο προσωπικό με πλούσια εμπειρία στους τομείς των χρηματιστηριακών συναλλαγών, της διαχείρισης κεφαλαίων και της επενδυτικής τραπεζικής, έχουμε στόχο την άρτια εξυπηρέτησή σας για όλα τα επενδυτικά σχέδια και ανάγκες σας.

Περισσότερες πληροφορίες:
Marfin CLR (Financial Services) Ltd
Λεωφ. Βύρωνος 26, 1096 Λευκωσία,
Τηλ. 22367367, Φαξ. 22718568
Άδεια λειτουργίας Κ.Ε.Π.Ε.Υ. 002/03
Υπό την εποπτεία της Επιτροπής
Κεφαλαιαγοράς Κύπρου

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinclr.com

Big decisions follow you around.

My son has the charisma, my daughter the brains. Who should run my business?

The big decisions you have to make are often difficult, finely balanced and ever present. Grant Thornton has the global reach and personal touch to help you find the right answers. To explore how we can help with your big decisions, please visit:

www.gtcyprus.com

Grant Thornton

Audit • Tax • Advisory

Περιεχόμενα

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

www.eurokerdos.com

E-mail: liveras@cytanet.com.cy

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011, Τεύχος 142

Εκδότης - Διευθυντής.....Θεοφάνης Λιβέρας
ΔιευθύντριαΝικολέττα Λιβέρα
Αρχισυντάκτης.....Στέφανος Κοτζαμάνης

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Φειδίας Πηλειδής.....Δ/νων Συνέταιρος PriceWaterhouseCoopers
Ουράνιος ΙωαννίδηςΠολιτικός Αρθρογράφος
Χριστόδουλος Χριστοδούλου.....Χρηματοοικονομικά
Μάριος ΜαυριδήςΟικονομολόγος
Χρήστος Ιακώβου.....Πολιτικός Αναλυτής
Χρίστος Χριστοδούλου.....Δ/νων Σύμβουλος CSC Christodoulou Ltd
Νεόφυτος ΝεοφύτουΣυνέταιρος Ernst & Young
Δημήτρης ΣτυλιανίδηςΣύμβουλος Επικοινωνίας
Χάρης ΚουρούκληςΑθήνα
Σωτήρης Παπαδόπουλος Ειδικός Συνεργάτης

Τυπογραφείο:Cassoulides Masterprinters
Διανομή:Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ"
Ελεγκτές:Ioannou, Theodoulou Ltd
.....Γρηγορίου και Σία
Νομικός Σύμβουλος:.....Χρίστος Κογκορόζης, Δικηγόρος

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία.
Τηλ: 22311272, Fax: 22317127

web site:.....www.eurokerdos.com
E-mail:.....liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Κύπρος **100** ΕΥΡΩ
Ευρώπη..... **150** ΕΥΡΩ
USA – CANADA-SOUTH AFRICA – AUSTRALIA **150** ΕΥΡΩ

Η Άποψή μας.....	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη	8-9
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου	10-11

Κυπριακές Τράπεζες.....	12-13
-------------------------	-------

Συνέντευξη Νικόλαου Μπέη.....	14-16
-------------------------------	-------

Συνέντευξη Μάκη Κερανού	18-19
Συνέντευξη Σταύρου Ιωάννου	20-22
Συνέντευξη Χρίστου Νικολάου.....	24-25
Τρία χρόνια Κυβέρνηση Χριστόφια.....	26-27
Επίσκεψη Άνγκελα Μέρκελ.....	28
Ελλάδα - Τουρκία.....	30-31
Άρθρο Κωστάκη Κωνσταντίνου	32
Άρθρο Κορηγιού Χατζηκώστα	34-35
Κρατικό Μισθολόγιο	36-37
Άρθρο Μαρίας Κυριακού.....	38
Αναλογιστής	40
Φυσικό Αέριο.....	42-44
Ασφαλιστικά θέματα	46
Δήμητρα Επενδυτική.....	48
Με το φακό μας	50-54
13 χρόνια EUROKERDOS	56-59
ΚΥΠΕ.....	60-61
Επίκαιρα θέματα	62-71
Άρθρο Ανδρέα Βαρνάβα.....	72
PWC - Χρηματοοικονομικά	74-76
Ναυτιλία.....	78
LIBERTY LIFE	79
Άρθρο Θεόδωρου Παναγιώτου.....	80-81
Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη	82-83
Άρθρο Ρένας Γρηγορίου	84
Άρθρο Ανδρέα Ασιώτη	86
Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη.....	88
Άρθρο Νίκου Σύκα	90
PWC - Φόροι.....	92
Άρθρο Θέμις Παναγή	94-95
Άρθρο Κούλας Παναγή	96-97
Άρθρο Τάσου Αναστασιάδη	98

Ο Γόρδιος Δεσμός των Κυπριακών Αερογραμμών

✓ Οι πέντε αλήθειες για τον «Εθνικό Αερομεταφορέα» και οι πολιτικές αποφάσεις που χρειάζονται για ουσιαστική επίλυση του ζητήματος

Αλήθεια πρώτη: Αν δεν κάνουμε λάθος, καμιά αεροπορική εταιρεία της Ευρώπης δεν κατάφερε να σημειώσει μέσα στο 2010 κερδοφόρο αποτέλεσμα, είτε ήταν ιδιωτική, είτε ήταν δημόσια. Αν πάντως αποδειχτεί ότι τα κατάφερε, τότε θα αποτελεί την εξαίρεση και όπως ξέρουμε ο κανόνας επιβεβαιώνει την εξαίρεση.

Αλήθεια δεύτερη: Η τάση στον κλάδο είναι οι συγχωνεύσεις προκειμένου να δημιουργηθούν συνέργιες και οικονομίας κλίμακας, αλλά και να αμβλυνηθεί ο σκληρός ανταγωνισμός που επικρατεί στις περισσότερες αγορές. Για το πόσο σκληρός είναι ο ανταγωνισμός, μπορεί κάποιος να συγκρίνει το κόστος ενός αεροπορικού εισιτηρίου από τη Λάρνακα έως μια ευρωπαϊκή πρωτεύουσα χωρίς τους φόρους, με το κόστος ενός ταξί από τη Λευκωσία έως τη Λάρνακα...

Ενδεικτικά να αναφέρουμε την πρόθεση των Olympic Air και Aegean Airlines να συγχωνευθούν, αν και είναι μεγαλύτερες από τις Κυπριακές Αερογραμμές αν και έχουν ως βάση μια πολλαπλάσια σε πληθυσμό χώρα (το θέμα της συγχώνευσης εξετάζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού).

Αλήθεια τρίτη: Οι Κυπριακές Αερογραμμές έχουν ένα ρεκόρ κακοδιοίκησης κατά τις τε-

Ο κ. Γιώργος Μαυρόκωστας Εκτελεστικός Πρόεδρος των Κ.Α. από τις 17 Δεκεμβρίου 2010

λευταίες δεκαετίες, με ευθύνη ΟΛΩΝ και πρωτεύουσα υπαιτιότητα των εκάστοτε κυβερνώντων από της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι σήμερα και όλων γενικά των εκάστοτε πολιτικών. Ειδικά δε το ρουσφέτι στους διορισμούς και στις προαγωγές, έγινε επισήμη στον Εθνικό μας Αερομεταφορέα. Πέραν όμως αυτού, αλήθεια είναι ότι ακόμη και σήμερα, η Εταιρεία λειτουργεί με πολύ υψηλό κόστος, δυσανάλογο με αυτό των άλλων αερομεταφορέων της Ευρώπης.

Αλήθεια τέταρτη: Οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν είναι μια οποιοδήποτε εταιρεία για την Κύπρο, καθώς παίζει ουσιαστικό ρόλο στην προ-

σέλκυση τουρισμού, επενδύσεων και ανάπτυξης σε ολόκληρο το νησί. Άρα, το θέμα δεν είναι μόνο οικονομικό, αλλά παράλληλα και πολιτικό.

Αλήθεια πέμπτη: Οι Κυπριακές Αερογραμμές εδώ και πολλά χρόνια, αποτελούν το... «ακριβότερο χόμπι» του Κύπριου φορολογούμενου, χωρίς αυτός να το γνωρίζει καλά-καλά... Επιπλέον, με βάση τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η βιωσιμότητα της εταιρείας δεν μπορεί να εγγυηθεί για το μέλλον, όσο και αν η Κυβέρνηση επινοεί «τεχνάσματα» για να την επιδοτήσει παρανόμως.

Μετά λοιπόν από την παράθεση και συνεκτίμηση των πέντε αυτών αληθειών, η Κυβέρνηση θα πρέπει να βρει το «Γόρδιο δεσμό» για τις Κυπριακές Αερογραμμές, μέσα από μια λύση, η οποία λογικά θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Μείωση του λειτουργικού κόστους της Εταιρείας με συμπίεση τόσο στον αριθμό των εργαζομένων, όσο και στις αμοιβές αυτών.
- Ανεύρεση και προσέλκυση στρατηγικού εταίρου, ούτως ώστε να εκμεταλλευθεί συνέργιες και οικονομίες κλίμακας.
- Εξορθολογισμό των δρομολογίων της και εξυπηρέτηση της επιβατικής κίνησης μέσα από τις κατάλληλες συμμαχίες.

Για όλα αυτά βέβαια, απαιτούνται οι ανάλογες πολιτικές αποφάσεις, που αμφιβάλλουμε αν υπάρχουν.

Alpha Προθεσμιακές Καταθέσεις

2 νέοι καταθετικοί λογαριασμοί που γεννάνε τόκους προκαταβολικά

Για άλλη μια φορά η Alpha Bank σας δίνει τη δυνατότητα να μεγιστοποιήσετε τα κέρδη από τις καταθέσεις σας.

Κλειδώστε τα πιο ανταγωνιστικά επιτόκια ανάλογα με το ύψος της κατάθεσής σας, και πάρτε τους τόκους μπροστά!

- **ALPHA ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗ**

Λογαριασμός Προθεσμίας 12 μηνών με προπληρωμή τόκου κατά το άνοιγμα του λογαριασμού.

- **ALPHA ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ**

Λογαριασμός Προθεσμίας 12 μηνών με μηνιαία καταβολή τόκου.

Ελάχιστο ποσό κατάθεσης €10.000. Πρόωρη ανάληψη δεν επιτρέπεται.

Alpha Προπληρωμή
... και οι τόκοι μπροστά!

Alpha Μηνιαία Καταβολή
... και οι τόκοι κάθε μήνα!

Δωρεάν Γραμμή Επικοινωνίας

800 ALPHA

(2 5 7 4 2)

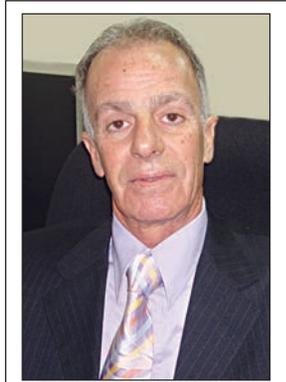
ALPHA BANK

Και για προνομιακούς καταθετικούς λογαριασμούς... *μαζί*

☎ 22888888, 🖱 www.alphabank.com.cy

Οι πολιτικοί ενώπιον των ευθυνών τους!

Πολιτικοί που εδώ και χρόνια πρωτοστατούν, ενδεχομένως να τους δούμε στο περιθώριο και οι επόμενοι πρωταγωνιστές να προέρχονται από εκείνους που στη σημερινή συγκυρία θα αρθρώσουν με ειλικρίνεια και σαφή τρόπο τις τολμηρές απόψεις τους

**ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΛΙΒΕΡΑΞ**
Εκδότης

T

ις τελευταίες ημέρες γυρίσαμε πόρτα-πόρτα τα γραφεία τραπεζών, ασφαλιστικών εταιρειών, λογιστών, εμπόρων και άλλων επιχειρηματιών και ένα μήνυμα λάβαμε: Πρέπει να λάβουμε οικονομικά μέτρα «εδώ και τώρα» προκειμένου να μην γίνουμε Ελλάδα.

Τα ίδια λένε και οι οικονομολόγοι και οι αναλυτές. Πάρτε μέτρα μας υποδεικνύουν από την Ευρώπη, χρειάζονται μέτρα δηλώνουν οι (επιτυχημένοι) πρώην Υπουργοί Οικονομικών κ.κ. Μάκης Κεραυνός και Μιχάλης Σαρρής, τα ίδια και ο νομπελίστας Κύπριος οικονομολόγος κ. Χριστόφορος Πισσαρίδης.

Το παράδοξο είναι ότι για την αναγκαιότητα λήψης μέτρων έχει μιλήσει επανειλημμένα και ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών κ. Χαρίλαος Σταυράκης.

Για πρώτη φορά επίσης, για την αναγκαιότητα κάποιων παρεμβάσεων έχουν μιλήσει λίγο-πολύ όλα τα Πολιτικά Κόμματα, από το Δημοκρατικό Συναγερμό και το ΔΗΚΟ, έως και το ΑΚΕΛ.

Και το ερώτημα είναι το εξής: Αφού λοιπόν, όλοι μιλάμε για μέτρα γιατί δεν τα παίρνουμε;

Και πρώτα απ' όλα, η Κυβέρνηση εκ του θεσμικού της ρόλου, θα έπρεπε να είχε ανοίξει ήδη τα χαρτιά της και να πει: Πιστεύω ότι σε βάθος τριετίας θα πρέπει να ληφθούν αυτές και αυτές οι

αποφάσεις, να επακολουθήσει διάλογος δύο άντε τριών εβδομάδων και μετά τα ψηφίζουμε ή τα καταψηφίζουμε.

Επιπλέον -επειδή οι ώρες είναι κρίσιμες και όσο περνάει ο χρόνος η κατάσταση επιδεινώνεται- τα Πολιτικά Κόμματα, οι φορείς και οι διάφοροι οικονομικοί παράγοντες θα πρέπει να εξηγήσουν αναλυτικά τις απόψεις τους για τα μέτρα που προτείνουν. Γιατί μπορούν να μιλούν γενικόλογα για «αναγκαίες διαρθρωτικές τομές», για «μείωση των κρατικών δαπανών», για «αντιμετώπιση του συνταξιοδοτικού προβλήματος», για «βελτίωση της παραγωγικότητας στο δημόσιο τομέα», αλλά δεν μας ξεκαθαρίζουν συγκεκριμένα:

- Θα πρέπει να δούμε μείωση μισθών στο άμεσο Δημόσιο Τομέα και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς;
- Θα πρέπει να αυξηθεί η συνεισφορά των Δημοσίων Υπαλλήλων για να καλύπτουν τις ασφαλιστικές τους εισφορές;
- Θα πρέπει να συνεχίσει η Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή να αποτελεί «κόκκινη γραμμή» για το Δημόσιο και τον Ιδιωτικό Τομέα;
- Θα πρέπει οι Κυπριακές Αερογραμμές να λειτουργούν αποκλειστικά και μόνο από τον κρατικό έλεγχο και να καλύπτονται κάθε φορά τα ελλείμματά τους, όποια κι αν είναι αυτά;

• Η δυνατότητα απολύσεων στον άμεσο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα δεν θα πρέπει να εξετασθεί;

Ξεκαθαρίζουμε ότι εμείς δεν παίρνουμε θέση στα παραπάνω ερωτήματα, αλλά πιστεύουμε ότι θα πρέπει να πάρουν «εδώ και τώρα» θέση τα Κόμματα, οι διάφοροι Φορείς και πρώτα απ' όλα η Κυβέρνηση.

Παίζουμε την... κολοκυθιά!

Αντί όλων αυτών, όλοι μαζί παίζουμε την κολοκυθιά! Ο ένας περιμένει τον άλλον να «ανοίξει τα χαρτιά του» και να αναλάβει το περιβόητο πολιτικό κόστος. Ιδίως τώρα που έρχονται (Βουλευτικές) εκλογές, προβλέπουμε ότι όλοι γενικόλογα θα μιλούν και ουδείς θα θελήσει να ασχοληθεί σοβαρά με το όλο θέμα.

Ωστόσο, οι πολιτικοί μας δεν θα πρέπει να ξεχνούν ότι βρισκόμαστε σε περίοδο καμπίης. Η οικονομική κρίση που θα «σκάσει στα μούτρα μας» αν δεν λάβουμε έγκαιρα μέτρα, θα φέρει έντονες αναταράξεις και στο πολιτικό σκηνικό. Πολιτικοί που μέχρι σήμερα πρωτοστατούν, ενδεχομένως να τους δούμε στο περιθώριο και οι επόμενοι πρωταγωνιστές να προέρχονται από εκείνους που στη σημερινή συγκυρία θα αρθρώσουν με ειλικρίνεια και σαφή τρόπο τις τολμηρές απόψεις τους.

Διδάγματα από την κρίση σε ΗΠΑ και Ελλάδα

Λεφτά υπάρχουν - Ίδού η Ρόδος

✓ Η μόνη διέξοδος από την όποια οικονομική κρίση είναι η καλύτερη υπό τις εκάστοτε περιστάσεις ευημερία των πολιτών. Και μάλιστα των πολλών

Ο καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου της Μασαχουσέτης Richard D. Wolff σε μια διάλεξη του αυτή την περίοδο της οικονομικής κρίσης επαναλαμβάνει αυτά που αποτελούν τη δική του προσέγγιση για την αντιμετώπιση της που είναι όπως υπογραμμίζει απότοκο των ελλειμμάτων και του δανεισμού. Την ευθύνη για τα ελλείμματα, το δανεισμό και την οικονομική κρίση την επιρρίπτει εξ ολοκλήρου στους πολιτικούς και μάλιστα τους κυβερνώντες.

Του Ουράνιου Ιωαννίδη

Πρώην Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού

Στη διάλεξη - μάθημα του που προβάλλεται ολόκληρο στο you tube δίνει δυο παραδείγματα. Εκείνο των ΗΠΑ και εκείνο της Ελλάδας. Τα ίδια ακριβώς ισχύουν και σε κάθε άλλη χώρα με μεγάλα ελλείμματα, δανεισμό για κάλυψη τους και οικονομική

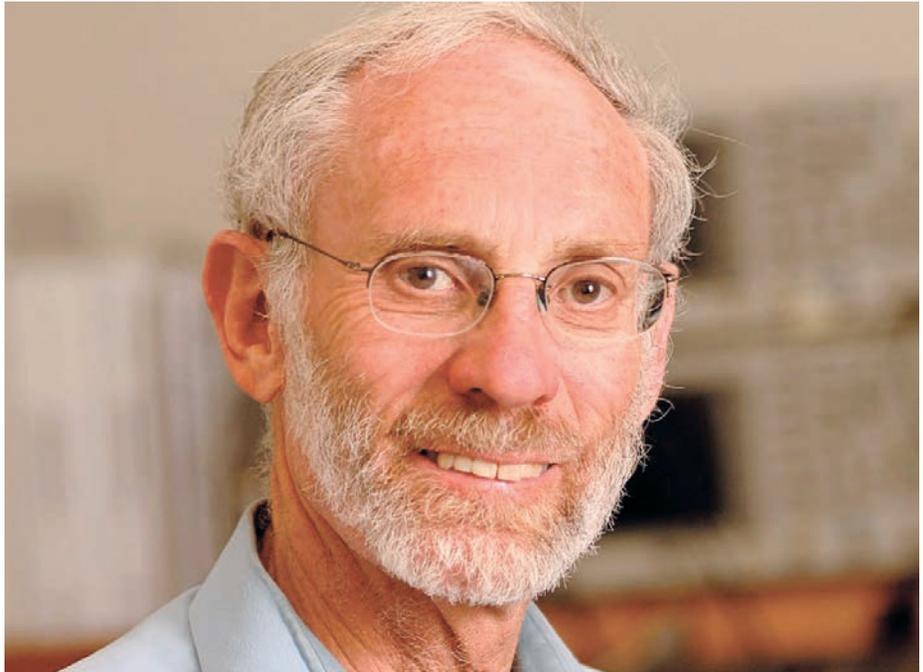
κρίση που μπορεί να οδηγήσει και σε χρεοκοπία.

Ο Richard D. Wolff εντοπίζει το όλο πρόβλημα στους πολιτικούς που βρίσκονται προ διλήμματος που δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν.

Οι πολιτικοί θέλουν να έχουν τις εισφορές και τις χορηγίες των μεγάλων επιχειρήσεων και των πολύ πλουσίων για να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους. Για να έχουν όμως τούτη την εύνοια του πλούτου πρέπει να προσφέρουν αντάλλαγμα τη χαμηλή φορολογία και την προνομιακή μεταχείριση σ' αυτούς. Και τα προσφέρουν αφειδώλευτα.

Οι πολιτικοί από την άλλη, οι ίδιοι πολιτικοί που δίνουν την προνομιακή μεταχείριση στον πλούτο, για να συνεχίσουν να υπάρχουν στην πολιτική ζωή έχουν ανάγκη τις ψήφους των πολλών, του λαού. Ο λαός όμως, οι πολλοί, δίνουν τη ψήφο τους σ' αυτούς που τους δίνουν κοινωνικό κράτος, δωρεάν παιδεία, δωρεάν υγεία, επιδόματα και δεν τους φορολογούν.

Για να γίνουν όμως τούτα το κράτος χρειάζεται χρήματα. Κι αφού οι χαμηλές φορολογίες δεν επαρκούν δημιουργούνται ελλείμματα. Και τα κράτη για να μη ενοχλήσουν τις δυο συνιστώσες που

Ο καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου της Μασαχουσέτης Richard D. Wolff

τους διατηρούν στην πολιτική σκηνή, δανείζονται. Στην συνέχεια δανείζονται για να καλύψουν τους τόκους και τα προηγούμενα δάνεια και κάποια στιγμή φτάνουν προ του φάσματος της χρεωκοπίας. Και δεν έχουν παρά μόνο δυο επιλογές για να βρουν χρήματα. Να μειώσουν το κοινωνικό κράτος και να φορολογήσουν όλα τα εισοδήματα ή να φορολογήσουν τον πλούτο και να διατηρήσουν την ευημερία όλων. Σ' αυτό το δίλημμα όσοι φτάνουν στη χρεωκοπία δεν έχουν απάντηση. Αυτή που έχουν απάντηση ξεφεύγουν από την χρεοκοπία, την ύφεση και ξαναπαίρνουν στην ανάπτυξη με κοινωνική ειρήνη διατηρώντας την ευημερία των πολιτών.

Με στοιχεία των ΗΠΑ ο καθηγητής Richard D. Wolff λέγει ότι το έλλειμμα των 1.35 τρις. μπορεί να καλυφθεί με φορολόγηση 10% στην πλούτο εκείνων που τα χαρτοφυλάκια τους έχουν πέραν του 1 εκ. και που αποτελούν μόνο το 1% των πολιτών των ΗΠΑ, χωρίς να μπει οποιαδήποτε πρόσθετη φορολογία στα εισοδήματά τους, στην ακίνητη ιδιοκτησία τους ή στα κέρδη των επιχειρήσεών τους. Κι αυτό δεν θα αλλάξει τη ζωή κανενός προς το χειρότερο. Άλλωστε σημειώνει τούτο το 1% του πληθυσμού είναι αυτό που ήταν το πιο ευνοημένο της τελευταίας εικοσαετίας, αφού αυτοί ήταν που κέρδιζαν δανειζοντας το κράτος για

να καλύπτει τα ελλείμματα του που προέκυπταν από τη μη φορολόγηση του πλούτου τους. Καταλήγει βέβαια ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε αδιέξοδο γιατί αντί τούτης της αρχής, που διδάχτηκε από τον ίδιο και ο Έλληνας πρωθυπουργός, υλοποιεί την ακριβώς αντίθετη. Μειώνει το κοινωνικό κράτος και φορολογεί εισοδήματα και αφήνει στο απυρόβλητο τον αυγατζή τον πλούτο των χαρτοφυλακίων. Και καταλήγει ότι δεν είναι λύση ούτε οι φόροι στα εισοδήματα, ούτε η μείωση των παροχών και υπηρεσιών. Αντίθετα τούτο επιτείνει το πρόβλημα.

Συμπεραίνεται λοιπόν ότι η μόνη διέξοδος από την όποια οικονομική κρίση είναι η καλύτερη υπό τις εκάστοτε περιστάσεις ευημερία των πολιτών. Και μάλιστα των πολλών. Η διατήρηση ζωντανής της ελπίδας για ένα καλύτερο αύριο και η εξουδετέρωση του φόβου για ένα χειρότερο αύριο. Τούτο είναι το κύριο μήνυμα που πρέπει να εκπέμπουν όσοι έχουν λόγο και ρόλο στα της οικονομίας, όχι όμως με κραυγές και λαϊκισμούς αλλά με στέρεα επιχειρήματα και αλήθειες. Και προς την κατεύθυνση της διασφάλισης της ευημερίας των πολιτών πρέπει να κατατείνουν και οι όποιες ενέργειες και δράσεις. Αν αφεθεί η ατμόσφαιρα να γίνει νοσηρή, αν οι πολίτες νιώσουν να τους συνοδεύει ο φόβος για τα επερχόμενα κακά και όχι

η ελπίδα για τα καλύτερα τότε η κατάσταση ξεφεύγει κάθε ελέγχου και τα χειρότερα δεν μπορούν να αποσοβηθούν. Και το κράτος χάνει αφενός την αξιοπιστία του και αφετέρου την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Σε μια νοσηρή οικονομική ατμόσφαιρα, χωρίς ελπίδα και με φόβο, οι πολίτες απομακρύνονται από τις συλλογικές προσπάθειες και με τη λογική, «ο σώζων εαυτών σωθήτω» στρέφονται ο ένας εναντίον του άλλου, η μια ομάδα εναντίον της άλλης και όλοι μαζί εναντίον εκείνων που διαχειρίζονται τα οικονομικά ενός τόπου τη συγκεκριμένη στιγμή. Και τα χειρότερα δεν αποφεύγονται αλλά έρχονται ταχύτατα.

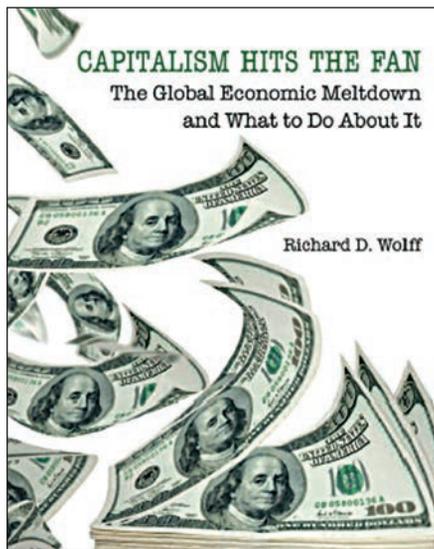
Πρώτιστο λοιπόν χρέος της κάθε εξουσίας να ενεργεί ώστε κάτω απ' οποιοσδήποτε δυσμενείς συγκυρίες να διατηρείται η κοινωνική ειρήνη. Να νιώσουν όλοι ότι βρίσκονται στην ίδια βάρκα στο μέσο του φουρτουνιασμένου πελάγους και ότι είτε όλοι θα σωθούν είτε όλοι θα χαθούν.

Η διατήρηση όμως της κοινωνικής ειρήνης έχει ως βασική προϋπόθεση την συντήρηση της ευημερίας την οποία είχε ο πολίτης. Εκείνο που προκαλεί τον πολίτη ή τις ομάδες των πολιτών είναι να νιώθουν ότι η κρίση γίνεται μέσο για εκμετάλλευσή τους, για να τους πάρουν κάποιος χωρίς να δώσουν και στο τέλος να αυξηθεί το χάσμα των προνομιούχων που θα γίνουν πιο προνομιούχοι από τους μη προνομιούχους που θα γίνουν ακόμα πιο πολύ μη προνομιούχοι. Εκείνο που διατηρεί το επίπεδο ευημερίας και στηρίζει την κοινωνική ειρήνη είναι να μη αφαιρεθούν κεκτημένα από τους μη προνομιούχους, να μη τους αφαιρεθεί από το υστέρημα τους, αλλά να αφαιρεθούν τα όποια απαιτούνται από το περίσσειμα των προνομιούχων. Και τούτο γιατί καλά γνωρίζουν όλοι ότι ο πλούτος που παράγεται σε ένα τόπο παράγεται από όλους, όχι στο ίδιο ποσοστό βέβαια, αλλά ευθύνη των διαχειριστών της οικονομίας είναι να αναδιανέμει τον πλούτο ώστε να γίνεται σύγκλιση και όχι απόκλιση των εισοδημάτων των εταιρών της παραγωγικής διαδικασίας.

Η κοινωνική ειρήνη όμως και το επίπεδο ευημερίας διατηρούνται όταν οι δράσεις είναι γρήγορες και αποτέλεσμα ειλικρινούς επεξήγησης τους.

Δεν είναι δυνατόν να αφήσουμε να καλπάζει η ανεργία και να νομίζουμε ότι αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα με επιδόματα. Οι πολίτες δεν ζητούν επιδόματα. Απαιτούν θέσεις εργασίας. Οι διαχειριστές οφείλουν να τις εξασφαλίζουν με προνοητικές δράσεις πριν η ανεργία γίνει χαρακτηριστικό μιας κοινωνίας.

Ας μη ξεχνούμε, ούτε οι ταγοί ούτε και οι πολίτες, ότι η αντιπαράθεση κοινωνικών ομάδων και η έλλειψη κοινωνικής ειρήνης, οδηγεί σε χειρότερες μέρες, όλους μηδενός εξαφαιρούμενου. Κλασ-

σικό παράδειγμα η κρίση της δεκαετίας του 1930 που οδήγησε, ως γενεσιουργός αιτία, στην τραγική κατάληξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, όπως πλείστοι όσοι εκτιμούν. Γιατί έβλεπαν τον πόλεμο ως διέξοδο. Και έφεραν την καταστροφή.

Είναι λοιπόν ευθύνη της κάθε εξουσίας και βεβαίως και της τετάρτης, να ενεργεί ώστε να διατηρείται η κοινωνική ειρήνη και όχι με πράξεις ή παραλήψεις να εξωθούνται οι πολίτες ή ομάδες πολιτών για να στρέφονται ο ένας εναντίον του άλλου. Γιατί τότε αναπτύσσονται θεωρίες συνωμοσίας και ευδοκμεί κάθε ακραία στάση και ενέργεια. Το ζητούμενο είναι η κοινωνική αλληλεγγύη. Θα κλείσω επαναλαμβάνοντας το τετριμμένο: «Καμιά εξουσία που δεν μπορεί να προστατεύσει και να σώσει τους πολλούς μη προνομιούχους δεν μπορεί να προστατεύσει τους πολύ λίγους προνομιούχους». Η σωτηρία των λίγων προνομιούχων περνά μέσα από τη σωτηρία των πάρα πολλών μη προνομιούχων. Ας γίνει κατανοητό ότι μη προνομιούχοι και προνομιούχοι υπάρχουν στις κοινωνίες γιατί δεν ήταν για όλους ο δρόμος στρωμένος με ροδοπέταλα. Τούτο ισχύει για τους λίγους. Για τους πολλούς ο δρόμος είναι στρωμένος με αγκάθια. Και αυτοί πρέπει να σωθούν πρώτα για να σωθούν στη συνέχεια και οι λίγοι. Άλλωστε οι μη προνομιούχοι δανείζονται και πληρώνουν τόκους και οι προνομιούχοι δανείζουν και εισπράττουν τόκους. Και έτσι η ψαλίδα ανοίγει.

Η αρνητική ψυχολογία που καλλιιεργήθηκε στους πολίτες μέσα από τις αλλοπρόσαλλες αντιπαράθεσεις του τελευταίου καιρού οδήγησε στην πολύ προσεκτική και περιορισμένη διάθεση των χρημάτων τους. Κράτησαν πίσω χρήματα για τα χειρότερα που άλλοι φοβούνται και άλλοι αναμένουν με βεβαιότητα ότι θα έλθουν. Τούτο οδήγησε σε έλλειψη ρευστότητας στην αγορά, μείωση συναλλαγών, απολύσεις προσωπικού, μη προσλήψεις εκτάκτων και απογοήτευση για το αύριο. Η πτώση

της κατανάλωσης αναμένεται να συνεχισθεί όσο η αρνητική ψυχολογία καλλιιεργείται. Η απάντηση των επιχειρήσεων είναι ο πόλεμος των τιμών. Ένας πόλεμος όμως στον οποίο δεν μπορούν να μπουν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Και αυτές κινδυνεύουν πρώτες. Να γονατίσουν, ιδιαίτερα αν έχουν χρέη και να κλείσουν ή να φυτοζωούν, αν δεν κλείσουν.

Το ζητούμενο δεν είναι να συνεχισθεί η ύφεση αλλά να βρεθεί τρόπος ανάπτυξης. Ανάπτυξη που θα φέρει θέσεις εργασίας, θα βελτιώσει την αρνητική ψυχολογία και το ταχύτερο να την αντιστρέψει, έτσι που ο πολίτης να νιώσει ασφάλεια για την εργασία του, για να προγραμματίσει για το αύριο και να διαθέσει χρήματα για τις ανάγκες του, διατηρώντας το επίπεδο και την ποιότητα της ζωής του.

Για να επιτευχθεί τούτο πρέπει η πολιτεία να επενδύσει σε παραγωγικές δράσεις που να αποφέρουν θέσεις εργασίας και πλούτο. Και εδώ πρέπει να προσεχθεί η ειδοποιός διαφορά που θα ανατρέψει το κλίμα. Δεν είναι αρκετό να γίνονται έργα. Το να γίνονται έργα με κρατικούς κυρίως πόρους αυτό που επιτυγχάνεται είναι να προσφέρονται θέσεις εργασίας που είναι το ένα σκέλος του προβλήματος. Το δεύτερο σκέλος που είναι το ίδιο ουσιαδές, είναι αν τα έργα αυτά, που σε συγκεκριμένο χρόνο ολοκληρώνονται και οι θέσεις εργασίας χάνονται με την ολοκλήρωσή τους, είναι έργα παραγωγικά με τη λειτουργία τους, αν θα προσφέρουν λειτουργούντα θέσεις εργασίας κι αν κυρίως θα προσθέτουν πλούτο που η πολιτεία θα μπορεί δίκαια να αναδιανέμει.

Ένα στοιχείο που πρέπει επίσης να προέχει είναι η ανάπτυξη να διασπείρεται ώστε από αυτήν να ευνοείται ή να οφελείται κάθε περιοχή του νησιού ώστε το πρόβλημα της ανεργίας να απαμβλύνεται σε όλο το νησί και η ανάπτυξη να εκτείνεται παντού.

Δεν είναι ευθύνη των πολιτών να προγραμματίσουν τα αναπτυξιακά έργα ούτε και ευθύνη αποκλειστικά δική τους να τα υλοποιήσουν. Είναι πρώτιστα καθήκον της πολιτείας να προγραμματίσει να δώσει στη δημοσιότητα τεχνικοοικονομικές μελέτες και να συνεργαστεί όπου κρίνει χρήσιμο και σκόπιμο με τον ιδιωτικό τομέα για να επενδύσει και να οδηγήσει έτσι τον τόπο μακριά από την ύφεση και ταχύτατα στην ανάπτυξη. Κι αυτή είναι δουλειά των τεχνοκρατών της δημόσιας υπηρεσίας για να ξεφύγουν από τη γραφειοκρατία και να λειτουργήσουν με βάση σχέδια αναπτυξιακά και να πάψουν να είναι στόχος των δήθεν ειδημόνων. Και το καταληκτικό ερώτημα. Πόσοι κατανοούν το μάθημα του Richard D. Wolff και πόσοι τολμούν να το υλοποιήσουν; Ιδού η Ρόδος. Λεφτά υπάρχουν.

Η κυπριακή οικονομία πρέπει να αποτιμηθεί και να αξιολογηθεί με μεγάλη προσοχή

Σκέψεις, εκτιμήσεις και προβληματισμοί

✓ Η κυπριακή οικονομία, καθόσον αφορά το χρόνο που ήδη διανύουμε, θα πρέπει να αποτιμηθεί και να αξιολογηθεί με πολύ μεγάλη προσοχή. Χωρίς ωραιολογικές τυμπανοκρουσίες και ευσεβοποθικές προβλέψεις. Ούτε, βέβαια, και με υπερβολικές ανησυχίες και κινδυνολογίες. Άλλωστε, στον τομέα της οικονομίας η πρόβλεψη απαιτεί πλήρη αντικειμενικότητα, ρεαλιστική εκτίμηση των υφιστάμενων και διαφανόμενων δεδομένων και φαινομένων και δοκιμασμένη γνώση και εμπειρία

✓ Η παγκόσμια οικονομία και αυτή η Ευρωζωνική, στην οποία μετέχουμε, δεν έχει ακόμη σταθεροποιηθεί. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι εξέρχεται από την ύφεση, αλλά δεν έχει ακόμη δώσει πειστικές αποδείξεις σταθερής ανάκαμψης και ανάπτυξης και οριστικής εξόδου από την κρίση. Συνακόλουθα και αναπόδραστα, η κατάσταση αυτή της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής οικονομίας θα έχει τις ανάλογες επιπτώσεις και επιδράσεις της στη δική μας μικρή, ανοιχτή και ευαίσθητη οικονομία

Το 2010 υπήρξε χρόνος σοβαρών αντιφάσεων όσον αφορά την κυπριακή οικονομία. Υπήρξε χρόνος ακραίων δυσμενών αλλά και θετικών εξελίξεων αναφορικά με σοβαρά μακροοικονομικά στοιχεία, τα οποία επιδρούν καθοριστικά τόσο στην αξιολογική θεώρηση της κυπριακής οικονομίας όσο και στην εκτίμηση και πρόβλεψη για την περαιτέρω πορεία της.

Αρχίζοντας από τα δυσάρεστα και ανεπιθύμητα και εν πολλοίς απαξιωτικά, μνημονεύουμε τον τομέα της απασχόλησης όπου παρατηρήθηκε, σταδιακά, αυξητική κλιμάκωση της ανεργίας, η

Του Δρα Χριστόδουλου Χριστοδούλου

Πρώην Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών και τέως Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου

οποία, με τη λήξη του 2010, ανήλθε στο πρωτοφανές για την Κύπρο (πλην της περιόδου αμέσως μετά την τουρκική εισβολή του 1974) ποσοστό του 7,3%. Ένα ποσοστό που μπορεί να είναι και μεγαλύτερο αφού δεν περιλαμβάνει τους ανέργους, οι οποίοι δεν εγγράφονται στα επαρχιακά γραφεία εργασίας.

Ένα δεύτερο δυσμενές στοιχείο καταγράφηκε στον τομέα των δημόσιων οικονομικών. Το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος αυξήθηκαν σε ποσοστά γύρω στο 6% του Ακαθόριστου Εγχώριου Προϊόντος το πρώτο και στο 63% του ΑΕΠ το δεύτερο. Ένα τρίτο δυσάρεστο δεδομένο, που καταγράφηκε την ίδια χρονική περίοδο του 2010, ήταν η δημοσιονομική επιτήρηση στην οποία έθεσε την οικονομία και τη χώρα μας

η Ευρωπαϊκή Ένωση και, ακόμη, η υποβάθμιση της, όπως και του τραπεζικού μας συστήματος, από μέρους διεθνών οίκων αξιολόγησης.

Θα ήταν σοβαρή παράλειψη να μην αναφερθεί και η αισθητή υποχώρηση των επιδόσεων του τομέα των ακινήτων και των κατασκευών, καθώς και η υποτονική λειτουργία του επιχειρηματικού τομέα, γενικότερα, με την απουσία, ή την απροθυμία, νέων επενδύσεων, λόγω ελλείψεως ελπιδοφόρων προοπτικών και σοβαρών κινητήρων. Σοβαρή είναι, επίσης, η διαπίστωση ότι ο πληθωρισμός παρουσίασε αυξητικές τάσεις, με διαμόρφωση του γύρω στο 2,5% με τη λήξη του έτους, αλλά και με τάσεις περαιτέρω ανόδου στη διάρκεια του νέου έτους 2011.

Αναφορά πρέπει να γίνει και στα ψηλά, οικιστικά και επιχειρηματικά επιτόκια, σε σύγκριση με εκείνα του αντίστοιχου μέσου όρου των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, με τις επακόλουθες επιπτώσεις τόσο στον τομέα του κόστους παραγωγής όσο και σ' εκείνο της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας.

Παρά ταύτα, θα ήταν σφάλμα να παραβλέψου-

με ή να παρασιωπήσουμε ορισμένα θετικά στοιχεία που παρουσίασε η κυπριακή οικονομία, κυρίως κατά το δεύτερο ήμισυ του παρελθόντος έτους. Συναφώς αναφέρονται τα ακόλουθα:

Πρώτον, το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται, προκαταρκτικά, ότι δυνατόν να μειωθεί στο 5,5% το 2010 και να διαμορφωθεί στο 4%, το 2011, καθώς υπολογίζει η αισιόδοξη πρόβλεψη του κ. Χαρίλαου Σταυράκη και των τεχνοκρατών του Υπουργείου του.

Δεύτερον, είχαμε για τρία συνεχή τρίμηνα θετικό - μικρό, έστω - ρυθμό ανάπτυξης γύρω στο 0,6%, γεγονός που σήμανε τυπικά την έξοδο της κυπριακής οικονομίας από την ύφεση. Τούτο, βέβαια, ουδόλως σημαίνει ότι η κυπριακή οικονομία έχει ουσιαστικά ανακάμψει ή ότι έχει εξέλθει και από την κρίση.

Τρίτον, παρατηρήθηκε μια επουσιώδης αύξηση του αριθμού των τουριστών και των σχετικών εσόδων για πρώτη φορά εδώ και αρκετά χρόνια.

Τέταρτον, παρά τις δυσμενείς εξελίξεις στον τομέα της απασχόλησης και της μικρής μείωσης του βιοτικού επιπέδου λόγω, κυρίως, του παγω-

ματος των μισθών και ημερομισθίων και, γενικότερα, των εισοδημάτων, δεν επηρεάστηκε σοβαρά η εμπιστοσύνη των πολιτών στην κυπριακή οικονομία και στις δυνατότητές της να ανακάμψει.

Παρά ταύτα, η κυπριακή οικονομία, καθόσον αφορά το χρόνο που ήδη διανύουμε, θα πρέπει να αποτιμηθεί και να αξιολογηθεί με πολύ μεγάλη προσοχή. Χωρίς ωραιολογικές τυμπανοκρουσίες και ευσεβοποθικές προβλέψεις. Ούτε, βέβαια, και με υπερβολικές ανησυχίες και κινδυνολογίες. Άλλωστε, στον τομέα της οικονομίας η πρόβλεψη απαιτεί πλήρη αντικειμενικότητα, ρεαλιστική εκτίμηση των υφιστάμενων και διαφαινόμενων δεδομένων και φαινομένων και δοκιμασμένη γνώση και εμπειρία.

Η πιο πάνω επισήμανση ισχύει για όλους μας. Αρμοδίους και μη. Επισήμους και μη. Κρατικούς αξιωματούχους και επαίοντες του ιδιωτικού τομέα. Εκείνο που προέχει είναι να συνειδητοποιήσουμε όλοι και το μέγεθος της οικονομίας μας, και την ευπάθεια και ευαισθησία της σε εξωτερικές δυσμενείς ή ευνοϊκές εξελίξεις, αλλά και τα υφιστάμενα σοβαρά διαρθρωτικά της προβλήματα.

Προέχει και προεξάρχει, επίσης, να διαμορφωθεί, επιτέλους, ένα συγκεκριμένο, συγκροτημένο στρατηγικό σχέδιο σταθερότητας και ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, το οποίο μέχρι τώρα ούτε είδαμε ούτε ακούσαμε ούτε εντοπίσαμε μέσα στον προγραμματισμό των κυβερνήσεων. Αντίθετα, ευκαιριακές, περιστασιακές και πρόχειρες ήταν και εξακολουθούν να είναι οι αντιδράσεις και ενέργειές τους, συνακολουθούμενες από τις γνωστές μεγεθυντικές επικαλύψεις της ωραιοποίησης και του ευσεβοποθισμού.

Σημαντικό προαπαιτούμενο είναι, επίσης, να συντηρηθεί το κλίμα της συγκρατημένης αισιοδοξίας και της εμπιστοσύνης προς τις δυνατότη-

τες και το παρόν και το μέλλον της κυπριακής οικονομίας. Μέγιστη είναι η εν προκειμένω ευθύνη των κυβερνήσεων, οι οποίοι οφείλουν, επιτέλους, να αντιληφθούν ότι απαιτείται η συναίνεση, η συνεργασία και η αποδοχή όλων των πολιτικών δυνάμεων, σε μια καθολική προσπάθεια για αναστύλωση της οικονομίας, εν ανάγκη και με τη λήψη μέτρων που, βραχυπρόθεσμα, τουλάχιστον, θα επιφέρουν πολιτικό κόστος.

Επισημαίνεται, ιδιαίτερα, ότι θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη το διεθνές οικονομικό κλίμα και το περιβάλλον που συναρτάται ουσιαστικά με τη δική μας οικονομία. Να συνειδητοποιηθεί από όλους, και ιδιαίτερα από τους αρμόδιους διαχειριστές της κυπριακής οικονομίας, ότι η παγκόσμια οικονομία και αυτή η Ευρωζωνική, στην οποία μετέχουμε, δεν έχει ακόμη σταθεροποιηθεί. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι εξέρχεται από την ύφεση, αλλά δεν έχει ακόμη δώσει πειστικές αποδείξεις σταθερής ανάκαμψης και ανάπτυξης και

οριστικής εξόδου από την κρίση. Συνακόλουθα και αναπόδραστα, η κατάσταση αυτή της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής οικονομίας θα έχει τις ανάλογες επιπτώσεις και επιδράσεις της στη δική μας μικρή, ανοιχτή και ευαίσθητη οικονομία.

Σοβαρά θα πρέπει να συυπολογισθεί το πρόβλημα που αναπόφευκτα θα προκύψει από την αύξηση του πληθωρισμού. Η αύξηση του Φ.Π.Α. και των άλλων φορολογικών μέτρων που προωθούνται, σε συνδυασμό με την αστάθμητη συμπεριφορά της τιμής του πετρελαίου, θα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις και στο δείκτη των τιμών καταναλωτή και στην ΑΤΑ.

Είναι, τέλος και όχι τελειωτικά και εξαντλητικά, και το σοβαρό πρόβλημα των δημόσιων οικονομικών. Οι μη παραγωγικές κρατικές δαπάνες πρέπει να περικοπούν δραστικά, ενώ η άντληση εσόδων δεν μπορεί να θεωρείται απεριόριστη και ανεξάντλητη. Και, προπάντων, να μη παροράται η αρνητική επίπτωση των οποιωνδήποτε πρόσθετων φορολογικών επιβαρύνσεων στην προσπάθεια για ενθάρρυνση και υποκίνηση της ανάπτυξης, η οποία, κατά κύριο λόγο, εξαρτάται από την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Οι κυβερνώντες να έχουν διαρκώς υπόψη ότι η οικονομία μας έχει μπει στο στόχαστρο της πολεμικής και της υποβαθμιστικής εξουθένωσης. Και για λόγους πραγματικούς αλλά και, κυρίως, για λόγους που άπτονται γενικότερων ζωικών μας συμφερόντων και αφορούν το εθνικό μας πρόβλημα. Αξιολογικοί οίκοι διεθνούς εμβέλειας και αναξιοπιστίας και διεθνείς αδιάτακτοι σπεκουλαδόροι επιχειρούν ήδη τη μείωση της κυπριακής οικονομικής αξιοπιστίας. Προσοχή, συνεπώς, και εγρήγορση. Και εγκατάλειψη του εφησυχασμού και της ωραιολογίας.

Αυτά για όλους μας. Αλλά, κυρίως και πρωτίστως, για τους κυβερνώντες.

Κυπριακές τράπεζες Vs οίκων αξιολόγησης

- ✓ Γιατί οι παράγοντες της αγοράς θεωρούν το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου σταθερό και υποσχόμενο
- ✓ Οι προτεραιότητες για το «δύσκολο» 2011 και το μέτωπο των επιτοκίων
- ✓ Η «επέλαση» της Alpha Bank Κύπρου και το «ξήπνημα» της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Κύπρου) με... άρωμα Ρωσίας

Τις δικές τους απόψεις παραθέτουν οι Κύπριοι τραπεζίτες, απέναντι στην έκθεση των Moody's που ανέφερε ότι οι προοπτικές (outlook) για το κυπριακό τραπεζικό σύστημα παραμένουν αρνητικές. «Αναμφίβολα, υπάρχει επηρεασμός στην Κύπρο από τα όσα συμβαίνουν στην Ελλάδα, καθώς οι δύο οικονο-

**Του
Στέφανου
Κοτζαμάνη**

μίες λειτουργούν ως συγκοινωνούντα δοχεία. Ωστόσο, δεν πιστεύω ότι μπορούν να υπάρξουν εξελίξεις, οι οποίες θα συμπαρασύρουν την Κύπρο». Αυτό δήλωσε στο EUROΚΕΡΔΟΣ ο Διευθύνων Σύμβουλος της Ελληνικής Τράπεζας (και πρώην υπουργός Οικονομικών) κ. Μάκης Κεραυνός, συμπληρώνοντας: «Είναι λάθος το να γίνεται ισοπεδωτικά μια αναφορά και να υποβαθμίζεται το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου επειδή υπάρχει έκθεση στα ελληνικά ομόλογα. Με την ίδια λογική θα έπρεπε αυτή η έκθεση να υποβαθμίσει και άλλες χώρες όπως Γαλλία, Ισπανία και η Γερμανία. Και αν κάποιος μιλούσε για το μεγάλο μέγεθος του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο, τότε θα έπρεπε τα ίδια να ισχύουν και το Λουξεμβούργο, το Λιχτενστάιν και την Ελβετία, χώρες με τεράστιους τραπεζικούς τομείς σε σύγκριση με το μέγεθος των οικονομιών τους. Το κυπριακό σύστημα είναι ισχυρό».

Δεν είναι όμως μόνο ο κ. Κεραυνός που υπεραισιάζει τη σταθερότητα του κυπριακού τραπεζικού συστήματος, που μάλιστα δεν έχει ενταχθεί σε κανένα κρατικό πρόγραμμα στήριξης.

Σε ανάλογο μήκος κύματος βρίσκονται και οι δηλώσεις του κ. Κώστα Κόκκινου, Διευθύνοντος Συμβούλου της Alpha Bank Κύπρου: «Το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου είναι εξαιρετικά υγιές

Στιγμιότυπο από την πρόσφατη εθιμοτυπική επίσκεψη μας στα Κεντρικά Γραφεία της Alpha Bank Κύπρου στη Λεωφόρο Λεμεσού στη Λευκωσία. Διακρίνονται στο κέντρο ο Διευθύνων Σύμβουλος της Alpha Bank Κύπρου κ. Κώστα Κόκκινος και η Διευθύντρια Μάρκετινγκ, Προβολής και Επικοινωνίας κα Ειρήνη Χαρίτου, στα αριστερά ο Αρχισυντάκτης του EUROΚΕΡΔΟΣ Στέφανος Κοτζαμάνης από την Αθήνα και στα δεξιά ο οικονομικός αναλυτής και μόνιμος συνεργάτης του περιοδικού μας στην Αθήνα Χάρης Κουρούκλης

και σταθερό. Απλά, πρέπει να παρακολουθούμε τις εξελίξεις στο εξωτερικό και να λειτουργούμε με σύνεση». Όσο για τις πιθανές παρενέργειες από την Ελλάδα, ο κ. Κόκκινος ήταν καθησυχαστικός: «Οποιαδήποτε επίπτωση μπορεί να είναι διαχειρίσιμη».

Υψηλόβαθμο στέλεχος άλλης τράπεζας ήταν καυστικό με τις εκθέσεις των ξένων οίκων: «Αυτοί που έδιναν τόσο υψηλές αξιολογήσεις σε εταιρείες που πτώχευσαν, δεν έκαναν την αυτοκριτική τους, δεν μας είπαν τι έφταιξε και τι διόρθωσαν, αλλά συνέχισαν να βγάζουν εκθέσεις από την επόμενη κιόλας ημέρα»...

Προσεκτικά το 2011

Πάντως, οι Κύπριοι τραπεζίτες έχουν συνειδητοποιήσει ότι παρά το θετικό ΑΕΠ της χώρας, η κρίση θα συνεχιστεί και μέσα στη φετινή χρονιά. Οι δύο μεγάλες τράπεζες (Κύπρου και Μαρίν-Λαϊκή) ολοκλήρωσαν, ή «τρέχουν» αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, ενώ η Ελληνική μετά από εκδόσεις αξιολογίων ανέβασε το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειάς της στο 15%, με το δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις να βρίσκεται στο 82%.

Η Alpha Bank Κύπρου έκλεισε το 2010 με εντυπωσιακή κερδοφορία, (παρόλο που δεν έχουν

ανακοινωθεί ακόμα, υπολογίζουμε 60-65 εκατ. ευρώ) η οποία θα αποτελέσει ένα πολύ σημαντικό ποσοστό των κερδών ολόκληρου του Ομίλου. Κύκλοι της τοπικής αγοράς θεωρούν την Alpha Bank Κύπρου ως το πλέον επιτυχημένο ελλαδικής τράπεζας που δραστηριοποιείται στην Κύπρο, πλην όμως την λογαριάζουν ως κυπριακή τράπεζα καθώς έχει τα δικά της κεφάλαια, τη δική της ισχυρή ρευστότητα, κ.λπ.

Πέραν όμως των θεμάτων της κεφαλαιακής επάρκειας, οι κυπριακές τράπεζες αναμένεται μέσα στο 2011 να δώσουν έμφαση στην ποιότητα του χαρτοφυλακίου τους, προσπαθώντας να πιθανοποιήσουν την ανοδική πορεία των μη εξυπηρετούμενων δανείων, εντεινόντας παράλληλα τις προσπάθειές τους και στο μέτωπο των εισπράξεων (collections) δανείων που η εξόφλησή τους καθυστερεί.

Οι τραπεζίτες εκτιμούν ότι οι χορηγήσεις θα σημειώσουν φέτος περιορισμένη αύξηση, θεωρώντας μεταξύ άλλων ως ενδιαφέροντες τομείς την «πράσινη ανάπτυξη», την παιδεία, την υγεία και άλλους τομείς, με τον ανταγωνισμό των τραπεζών να επικεντρώνεται στα «καλά δάνεια» όλων των κατηγοριών...

Με ενδιαφέρον επίσης, τα στελέχη των κυ-

πριακών τραπεζών παρακολουθούν τις εξελίξεις στο εξωτερικό. Ήδη, η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου εξέδωσε οδηγία σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται η μεταφορά άνω του 10% των κυπριακών καταθέσεων στο εξωτερικό από ξένες τράπεζες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Κύπρο.

Επίσης, εξετάζεται η κατάσταση της κτηματαγοράς στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς σε περίπτωση που ξεκινήσει η ανάκαμψη των τιμών των εκεί ακινήτων, τότε θα μπορούν πιο εύκολα οι Βρετανοί να δανειζονται από δικές τους τράπεζες, προκειμένου να προβούν σε αγορές κατοικιών στη Μεγαλόνησο.

Η «επέλαση» της Alpha Bank

Όλα δείχνουν ότι η ανακοίνωση των ετήσιων αποτελεσμάτων της Alpha Bank Κύπρου για το 2010 θα είναι ανάλογα εντυπωσιακή με εκείνη του εννεαμήνου, παρά το γεγονός ότι η προηγούμενη χρονιά χαρακτηρίστηκε από μεγάλες δυσκολίες για τον κλάδο και την οικονομία, γενικότερα. Η επίδοση αυτή όχι μόνο θα αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κομμάτι στην κερδοφορία ολόκληρου του Ομίλου, αλλά θα βασίζεται σε μια συνεχώς ανοδική πορεία στο μέτωπο των καταθέσεων, των χορηγήσεων και του μεριδίου αγοράς. Μέσα στο 2011, οι προκλήσεις για την Alpha Bank Κύπρου, κάθε άλλο παρά θα εκλείψουν. Η Τράπεζα θα πρέπει να ισορροπήσει μεταξύ δύο αντίθετων κατευθύνσεων: Πρώτον, της συγκρατημένης διάθεσης που φαίνεται να επικρατεί σε επίπεδο Ομίλου (Αθήνα). Και δεύτερον, της ανάπτυξης που παρουσιάζουν οι εργασίες του Συγκροτήματος στην Κύπρο. Η Alpha Bank Κύπρου αντιμετωπίζει και αυτή θέματα μη εξυπηρετούμενων δανείων εντονότερα από ότι στο παρελθόν λόγω της οικονομικής κρίσης, πλην όμως τα στελέχη τους υποστηρίζουν ότι βρίσκονται διαχρονικά σε πολύ καλύτερη θέση από το μέσο όρο της αγοράς.

Η «αντεπίθεση» της Εθνικής Ελλάδος (Κύπρου)

«Είμαστε πολύ μεγάλοι για να είμαστε πολύ μικροί». Αυτό φαίνεται να είναι το νέο σλόγκαν για την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου), η οποία παρά την παρουσία της επί δεκαετίες στην Κύπρο, βλέπει το μερίδιο αγοράς να είναι καθηλωμένο στο φτωχό 1,5% και τα αποτελέσματά της να είναι σε πολλές χρονιές ζημιογόνα. Η διοίκηση του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Αθήνα φαίνεται να έχει αποφασίσει να δώσει την απαιτούμενη βαρύτητα στην κυπριακή θυγατρική της και μάλιστα δεν φαίνεται να είναι τυχαία η επιλογή του κ. Νικόλαου Μπέη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Alpha Bank Κύπρου κ. Κώστα Κόκκινος μαζί με τον εκδότη μας Θεοφάνη Λιβέρα

για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου, ενός γνωστού (υψηλόβαθμου) στελέχους της ελληνικής τραπεζικής αγοράς, που φέρεται να έχει «απ' ευθείας πρόσβαση» στη Διοίκηση της Αθήνας.

Η Εθνική Τράπεζα στην Κύπρο έχει ήδη ξεκινήσει να κάνει μια ριζική αναδιάρθρωση στο δίκτυο των καταστημάτων της, με στόχο την αναβάθμιση της εικόνας του δικτύου, τη διεύρυνση του μεριδίου αγοράς, αλλά και τη δραστική μείωση του κόστους.

Πέραν αυτών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) φέρεται να δρομολογεί την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας στη Ρωσία, με σκοπό να αποκτήσει και ο Όμιλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος πρόσβαση στην ρωσική αγορά και τα κεφάλαιά της, ενώ επίσης μελετά και τρόπους προκειμένου η Τράπεζα να αξιοποιήσει το χαμηλό φορολογικό συντελεστή της Κύπρου.

Ανησυχία για τα επιτόκια

Αν και όλοι επισημαίνουν την ανάγκη να υποχωρήσουν τα επιτόκια καταθέσεων στην Κύπρο, τελικά κλίμα σκεπτικισμού συνεχίζει να επικρατεί γύρω από το συγκεκριμένο θέμα.

Πόσες φορές το θέμα δεν έχει επισημανθεί από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χαρίλαο Σταυράκη, πόσες από το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας κ. Αθανάσιο Ορφανίδη, πόσες από τους ίδιους τους τραπεζίτες, αλλά τελικά το πρόβλημα παραμένει.

Παλιότερα είχαν κατηγορηθεί κάποιες ελλαδικές τράπεζες, στη συνέχεια ορισμένα μικρά Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα, τώρα κάποιοι άλλοι. Η ουσία ωστόσο είναι ότι τα επιτόκια καταθέσεων εξακολουθούν να διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα, συμπαρασύροντας ανοδικά τα επιτόκια χορηγήσεων και φρενάροντας την ανάπτυξη

της οικονομίας.

«Τα επιτόκια καταθέσεων θα πρέπει να υποχωρήσουν το λιγότερο κατά 1%» δήλωσε στο EUROKEPΔΟΣ ο Διευθύνων Σύμβουλος της Alpha Bank Κύπρου κ. Κώστα Κόκκινος, συμπληρώνοντας ότι «δεν μπορούμε να πηγαίνουμε συνεχώς σε ανατιμολογήσεις δανείων».

Από την πλευρά του, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Ελληνικής Τράπεζας κ. Μάκης Κεραυνός αμφιβάλλει για το κατά πόσο τα επιτόκια στην Κύπρο θα υποχωρήσουν μέσα στο 2011 και φυσικά η απάντησή του δεν εστιάζεται μόνο στην πιθανότητα ανόδου του EURIBOR, αλλά και στα πολύ υψηλά επιτόκια που κατά καιρούς προσφέρουν ξένες τράπεζες, δημιουργώντας κλίμα στην αγορά. Μάλιστα, δεν λείπουν και οι συχνές «οχλήσεις» των τραπεζιτών προς την Κεντρική Τράπεζα, με τον κ. Ορφανίδη να γίνεται δέκτης διαμαρτυριών για το πώς μπορούν να προσφέρονται τέτοια επιτόκια. Ορισμένοι τραπεζίτες βέβαια, δεν αφήνουν εκτός κριτικής ακόμη και το ίδιο το κράτος, που μέσα από τους Κρατικούς και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς πιέζουν ασφυκτικά τις τράπεζες για να λάβουν πολύ υψηλά επιτόκια.

Σύμφωνα με τους τραπεζίτες, οι Οργανισμοί αυτοί εκμεταλλεύονται στο έπακρο το μεγάλο ύψος των διαθεσίμων που διαθέτουν, αναγκάζοντας τις τράπεζες να ανεβάσουν τον πήχη των επιτοκίων. Και όταν αυτό ξεκινήσει από έναν Οργανισμό γυρίζει όλη την αγορά και την επόμενη ημέρα οι πιέσεις προς τις τράπεζες ασκούνται από όλους...

Αν θέλει η Κυβέρνηση να ρίξει το ύψος των επιτοκίων, θα πρέπει να εγκαταλείψει ανάλογες τακτικές, που πυροδοτούν αρνητικά ολόκληρο το σύστημα, καταλήγοντας οι ίδιες πηγές.

Συνέντευξη του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας κ. Νικόλαου Μπέη

Υψηλές προσδοκίες από την Εθνική

«Είμαστε πολύ Μεγάλοι για να είμαστε τόσο Μικροί»

Τι περιλαμβάνει το νέο φιλόδοξο τριετές Business Plan της Τράπεζας

Η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Μητρικής, διαμόρφωσε νέα δεδομένα

Η Εθνική Τράπεζα μπήκε στο δεύτερο αιώνα δραστηριοποίησή της στην Κύπρο, έχοντας ως στόχο να ενδυναμώσει την υφιστάμενη παρουσία της σε σχέση με τα χαμηλά -σε σύγκριση με το μέγεθος και τη δυναμική του Ομίλου- τρέχοντα επίπεδα. Το νέο τριετές Business Plan έρχεται να «ταράξει τα λιμνάζοντα ύδατα» και μέσα από φιλόδοξους στόχους να ενισχύσει τις εργασίες της Τράπεζας σε όλους τους τομείς της δραστηριότητάς της.

Και όλα αυτά, όταν το 2011 θα είναι ένα έτος προκλήσεων για την κυπριακή οικονομία και δυσκολιών για τον τραπεζικό κλάδο. Για όλα αυτά μας μιλά ο πλέον αρμόδιος: Ο νέος Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Κύπρου) κ. Νικόλαος Μπέης, στέλεχος με μακρά εμπειρία σε υψηλότερες θέσεις στους μεγαλύτερους χρηματοπιστωτικούς Ομίλους της Ελλάδας.

Ερ. Ποιά βλέπετε να είναι η πορεία του τραπεζικού κλάδου στην Κύπρο το 2011, μια χρονιά δηλαδή που χαρακτηρίζεται από σημαντικές προκλήσεις;

Κατά το 2011 ο Τραπεζικός Κλάδος στην Κύπρο, θα βιώσει εντονότερα τη διεθνή οικονομική κρίση και χωρίς αμφιβολία θα επηρεαστεί δραματικά από τις εξελίξεις των αποφάσεων της πολιτικής ηγεσίας του τόπου, όπως και από τις συνθήκες που θα διαμορφωθούν, στο πλαίσιο της Ευρωζώνης και της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας.

Κύριοι άξονες αρνητικής επιρροής, στον εγχώριο Τραπεζικό κλάδο, θα είναι :

1. Η σχετική ανεπάρκεια κεφαλαίων, παρά τις σοβαρές αυξήσεις κεφαλαίων που πραγματοποιήθηκαν, αλλά και εκείνες που έχουν προγραμματιστεί, επισημαίνοντας ότι οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II της Βασιλείας III, είναι λόγω κρίσης, ιδιαίτερα αυξημένες.

2. Την έντονη έλλειψη ρευστότητας, που ήδη έχει εμφανιστεί από τις αρχές του 2010 και θα επιδεινωθεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, παρά τη σοβαρή ύπαρξη ξένων καταθέσεων στο Σύστημα.

✓ **Δυστυχώς η προβλεπόμενη πορεία του Τραπεζικού Κλάδου, είναι απόλυτα συνυφασμένη με τις δημοσιονομικές εξελίξεις και τις κυβερνητικές επιλογές, (όπως συμβαίνει σε κάθε χώρα, και επομένως οι προβλέψεις δεν προοιωνίζονται αισιόδοξες)**

3. Την συνεπαγόμενη αύξηση του κόστους του χρήματος, που αναγκαστικά θα μετακινηθεί στους δανειολήπτες (επιχειρήσεις, επαγγελματίες, ιδιώτες), γεγονός που επιδεινώνει περαιτέρω τους βασικούς μακροοικονομικούς δείκτες ευημερίας της χώρας (στασιμοληθωρισμός, ελλείμματα, ύφεση, δημόσιο χρέος, ανεργία, κλπ).

Δυστυχώς η προβλεπόμενη πορεία του Τραπεζικού Κλάδου, είναι απόλυτα συνυφασμένη με τις δημοσιονομικές εξελίξεις και τις κυβερνητικές επιλογές (όπως συμβαίνει σε κάθε χώρα) και επομένως οι προβλέψεις δεν προοιωνίζονται αισιόδοξες.

Τα παραπάνω δεδομένα, οδηγούν στην λε-

γόμενη «ανατροφοδότηση της κρίσης», δηλαδή στην εμφάνιση δυσλειτουργιών, προβληματικότητας επιχειρήσεων, αδυναμίας κάλυψης υποχρεώσεων, διόγκωσης των πιστωτικών κινδύνων, αύξησης των προβλεπόμενων ζημιών, δραματικής μείωσης κερδών, ασημαντής (αν υπάρξει) αποδοτικότητας κεφαλαίων, απροθυμίας των επενδυτών να συμβάλουν με νέα κεφάλαια, με αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του πιο κρίσιμου πυλώνα στήριξης μιας οικονομίας, όπως είναι ο Τραπεζικός Κλάδος.

Έναντι αυτής της κατάστασης, συνιστάται μια συμπαγής και μεθοδική αντιμετώπιση της κρίσης, ένα 'crisis management' με βασικά συστατικά στοιχεία, την άριστη αξιοποίηση πόρων, τη στοχευόμενη ανάπτυξη εργασιών (για την ενίσχυση της οικονομίας), την ταχεία και αποτελεσματική διαχείριση του προβληματικού χαρτοφυλακίου και το κυριότερο, τη δραστική βελτίωση των βασικών συντελεστών λειτουργίας και παραγωγικότητας.

Εκτιμώ ότι απαιτείται ψυχραιμία, για να αποφευχθούν ακραίες επιλογές που θα διογκώ-

σουν τις αρνητικές συγκυρίες (αποφυγή 'rapid management') και προσήλωση στη βελτίωση της παραγωγικότητας, με περιορισμό μη παραγωγικών δαπανών, εξορθολογισμό κόστους λειτουργίας, βελτίωση εσωτερικών λειτουργιών, αναδιάρθρωση του μοντέλου και της δομής των επιτελικών μονάδων των Τραπεζών, σε καθαρά παραγωγικότερο επίπεδο, από ότι λειτουργούσαν ως σήμερα. Οι σημερινές δυσμενείς συγκυρίες, λόγω αδυναμίας αύξησης εσόδων, απαιτούν σοβαρές προσπάθειες μείωσης κόστους, για να βρει ο κλάδος τον βηματισμό του προς την ανάπτυξη.

Ερ. Ανησυχείτε μήπως τα προβλήματα της Ελληνικής Οικονομίας επηρεάσουν φέτος την Κυπριακή Οικονομία, άρα και σε κάποιο βαθμό τις Τράπεζες της;

Αναμφισβήτητα τα κρίσιμα προβλήματα της Ελληνικής Οικονομίας, δεν δημιουργούν μόνο μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα, αλλά επιδρούν ευθέως και δυστυχώς με δυσμενή τρόπο στην Κυπριακή Οικονομία, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την Ελληνική Οικονομία πρωτίτως, μέσω του Τραπεζικού Κλάδου.

Η κοινότητα ρήση, ότι έχουμε να κάνουμε με «συγκοινωνούντα δοχεία», αντικατοπτρίζει απόλυτα την κατάσταση, εκ της οποίας πολλά φαινόμενα της κρίσης στην Ελλάδα, διοχετεύονται με μικρή υστέρηση στο Κυπριακό Τραπεζικό Σύστημα (ευτυχώς όχι ακόμα στον ίδιο βαθμό).

Πολλοί παράγοντες της Τραπεζικής αγοράς, μεταξύ των οποίων και εγώ προσωπικά, αισιοδοξούν ότι η οικονομία της Κύπρου δεν θα υποστεί τα πλήγματα της Ελλάδας, άρα και το πιστωτικό σύστημα της Χώρας, θα διατηρήσει τη σχετική του δυναμική, που θα είναι ικανή να συμβάλει στην ανακοπή της πτωτικής πορείας και να αποτελέσει το βασικό παράγοντα ανάκαμψης των μακροοικονομικών δεικτών της οικονομίας. Αν και παρακινδυνευμένη, η αισιοδοξία αυτή, βασίζεται στο γεγονός ότι πρέπει να επιδιωχθεί το αυτόνοτο, που έχει να κάνει με θαρραλέες κυβερνητικές αποφάσεις και επιλογές, αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Χώρας (τουρισμός, φορολογικό καθεστώς, κλπ) και το σημαντικότερο, ότι υπάρχει το παράδειγμα και οι επιλογές της Ελληνικής Πολιτείας, που πρέπει πάσει θυσία να αποφευχθούν.

Ερ. Η ΕΤΕ Κύπρου προ ολίγων ετών βρέθηκε σε μια κρίσιμη καμπή. Ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση της Τράπεζας και πώς έκλεισε το 2010 (χορηγήσεις, καταθέσεις, κλπ) ;

Η Εθνική Τράπεζα στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια βίωσε ασφυκτικές και δυσάρεστες κα-

ταστάσεις, οι οποίες την οδήγησαν σε μια στασιμότητα και αδυναμία καθιέρωσής της στην Κυπριακή Τραπεζική αγορά.

Η Νέα Διοίκηση του Ομίλου με την πείρα του παρελθόντος, επαναξιολόγησε την παρουσία της στο Νησί, διαμορφώνοντας νέα άποψη και πολιτική για την πορεία και τη μεγέθυνση της θυγατρικής της στην Κύπρο. Όρισε Νέα Διοίκηση, με συγκεκριμένη ατζέντα και προτεραιότητες οι οποίες συνοψίζονται στα κάτωθι :

1. Αξιοποίηση του Ανθρώπινου Δυναμικού, με κύριο μέλημα τον παραμερισμό ανορθόδοξων αντιλήψεων και τον περιορισμό των συντεχνιακών αντιθέσεων.

2. Την αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των εργασιών του δικτύου των καταστημάτων, τα οποία θα εκσυγχρονιστούν και θα μεταφερθούν σε προβλεπόμενες και εμπορικές περιοχές.

3. Στην εσωτερική αναδιοργάνωση, με στόχο τον εξορθολογισμό κόστους λειτουργίας και τη βελτίωση της παραγωγικότητας.

4. Την ενίσχυση της συνεργασίας και την εντατικοποίηση των συνεργειών, με την Μητρική και τις λοιπές θυγατρικές του Ομίλου.

5. Την εκπόνηση ενός κυλιόμενου 3τούς Business Plan, που θα ενισχύει συνεχώς την παρουσία της Τράπεζας στην Κυπριακή Αγορά (με νέα προϊόντα - υπηρεσίες, με στενότερη συνεργασία με την Μητρική και το σημαντικότερο, με νέα ρευστότητα που θα στηρίζει τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Τράπεζας στην Κύπρο).

Οι πρώτες ενδείξεις εμφανίστηκαν κατά το 2010 με αύξηση χορηγήσεων, καταθέσεων και

✓ Η εξέλιξη της κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου της Εθνικής, μαζί με την παρεχόμενη ρευστότητα από τη Διεθνή Αγορά, δημιουργεί ευκαιρίες για την εδραίωση του Ομίλου σε όλες τις χώρες που δραστηριοποιείται

κερδών, κατά 5%, 15% και 22% αντίστοιχα.

Τούτο είχε ως συνέπεια και την μικρή μεν, αλλά ελπιδοφόρα για το μέλλον, βελτίωση των μεριδίων αγοράς.

Σημαντικότερο όμως ήταν, ότι κατά το 2010 έλαβε χώρα σοβαρή αναδιοργάνωση της Τράπεζας, σε περιοχές όπως το Διοικητικό Συμβούλιο, την Επιτροπή Ελέγχου και την βελτίωση των διαδικασιών, που συμβάλλουν στην παραγωγικότητα και η οποία (προσπάθεια βελτίωσης), θα συνεχιστεί και στην τρέχουσα χρήση.

Ερ. Πόσο επηρεάζει την Τράπεζα το γεγονός ότι η Μητρική της Στην Ελλάδα προχώρησε πρόσφατα σε ενίσχυση των κεφαλαίων της, ενώ παράλληλα πρόκειται να αντλήσει ρευστότητα και από την πώληση μειοψηφικού ποσοστού στην τουρκική θυγατρική Finansbank ;

Αναμφίβολα η αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Μητρικής, διαμόρφωσε νέα δεδομένα κεφαλαιακής ισχύος της Τράπεζας, όχι μόνο στον Ελληνικό, αλλά και στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό Τραπεζικό χώρο. Το εγχείρημα μιας τόσο σημαντικής αύξησης, σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη εποχή, απετέλεσε την πρώτη σοβαρή ένδειξη αισιοδοξίας, όχι μόνο του Τραπεζικού Κλάδου, αλλά ολόκληρης της Ελληνικής Οικονομίας και αναμφισβήτητα η επιτυχία αυτή, αντικατοπτρίζει τις ικανότητες και τον δυναμισμό του σημερινού Διοικητή της Τράπεζας και του Επιτελείου του.

Σημειώνω δε, ότι η ρευστότητα που αντλήθηκε, αποτελεί μέρος μόνο της συνολικής ρευστότητας που απολαμβάνει σήμερα ο Όμιλος, καθόσον θα γνωρίζετε, ότι μετά την επιτυχία της αύξησης, το Διεθνές Τραπεζικό Σύστημα, άνοιξε τις γραμμές της διατραπεζικής αγοράς στην Εθνική και μάλιστα σε πολύ υψηλότερα των κεφαλαίων επίπεδα. Ο σχεδιασμός για την ρευστότητα που αντλήθηκε, δεν ήταν μόνο αμυ-

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος συμπλήρωσε 100 Χρόνια στην Κύπρο!

ντικού χαρακτήρα, αλλά και επενδυτικού - αναπτυξιακού περιεχομένου, όπως για την περίπτωση της Τράπεζας στην Κύπρο, όπου οι αποφάσεις της Μητρικής για διοχέτευση ρευστότητας είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει, αφενός την ευρωστία του Ομίλου από πλευράς ρευστότητας, αφετέρου την ευχέρεια που θα έχουμε, για τη σχεδιαζόμενη ανάπτυξη εργασιών της Εθνικής Τράπεζας στην Κύπρο. Αναμφισβήτητα, η εξέλιξη της κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου, μαζί με την παρεχόμενη ρευστότητα από τη Διεθνή Αγορά, δημιουργεί ευκαιρίες για την εδραίωση του Ομίλου σε όλες τις χώρες που δραστηριοποιείται, επομένως και της Κύπρου, αλλά από την άλλη πλευρά και σημαντική ευκαιρία στον Επιχειρηματικό Κόσμο, που έχει σχεδιάσει επενδύσεις ή ανάπτυξη εργασιών, να ζητήσει συνεργασία και χρηματοδοτική υποστήριξη των σχεδίων του από την Τράπεζά μας.

Ερ. Ποιοι είναι οι φεινοί στόχοι της ΕΤΕ στην Κύπρο ; Σε μια εποχή που συμπληρώνονται 100 χρόνια παρουσίας στο Νησί ;

Η Εθνική Τράπεζα στην Κύπρο, αποφάσισε με την υποστήριξη της Αθήνας, να εισέλθει σε ένα νέο κύκλο ανάπτυξης εργασιών, αφήνοντας στο παρελθόν, την επί μακρόν στασιμότητα και εσωστρέφεια. Ο Όμιλος με την Νέα του Διοίκηση, αποφάσισε να παραμερίσει τους Εθνικούς και Ιστορικούς λόγους παρουσίας του στο Νησί και να στραφεί προς την επιχειρηματική αγορά και την πραγματική οικονομία, προσφέροντας νέες ευκαιρίες στην υφιστάμενη και τη νέα πελατειακή της βάση, υποστηρίζοντας με τεχνολογία και εμπειρίες (από την τεράστια δεξαμενή του Ομίλου), κάθε αίτημα ή πρόταση συνεργασίας που θα αξιολογηθεί και θα χαρακτηριστεί ως υγιής, ασφαλής και παραγωγική.

Το 3ετές Business Plan της Τράπεζας για την Κύπρο, που εγκρίθηκε από τον Όμιλο, είναι πολυδιάστατο και περιλαμβάνει ανάπτυξη σε όλους του Τομείς και Κλάδους της Κυπριακής Οικονομίας, ήτοι : Ιδιώτες, Επαγγελματίες, Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Συγκροτήματα Εταιρειών και Ομίλων και Επενδυτικά Projects του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα.

Σε κλαδικό επίπεδο η Τράπεζα στοχεύει κυρίως, στη Βιομηχανία-Βιοτεχνία, Λιανεμπόριο, Παροχή Υπηρεσιών, Ενέργεια-Πληροφορική, Trade Finance και Χονδρεμπόριο.

Από άποψης μεγεθών, η Τράπεζα προσβλέ-

✓ **Το τριετές Business Plan της Τράπεζας για την Κύπρο, που εγκρίθηκε από τον Όμιλο, είναι πολυδιάστατο και περιλαμβάνει ανάπτυξη σε όλους του Τομείς και Κλάδους της Κυπριακής Οικονομίας**

πει σε σημαντική αύξηση του ενεργητικού της (δάνεια, χορηγήσεις, κεφάλαιο κίνησης, project finance, επενδυτικά, κλπ), η οποία παρά τις δυσμενείς οικονομικές συγκυρίες, φαίνεται να είναι φιλόδοξη αλλά όμως πραγματοποιήσιμη, λαμβάνοντας υπόψη και την ευχέρεια ρευστότητας που απολαμβάνει ο Όμιλος. Αντίστοιχη βεβαίως, αναμένεται και η βελτίωση κερδοφορίας της Τράπεζας κατά την επόμενη ζετία.

Με την έναρξη του Νέου Έτους, η Εθνική Τράπεζα στην Κύπρο, ολοκλήρωσε ένα κύκλο ζωής 100 ετών. Ο 2ος αιώνας που ήδη ξεκίνησε, δημιουργεί βάσιμες προσδοκίες ότι η Εθνική Τράπεζα στην Κύπρο θα πορευθεί με νέες προδιαγραφές και σχέδια, με νέο όραμα και φιλοδοξίες.

Παρά τις διεθνείς συγκυρίες και τις αντιξοότητες, ο Όμιλος θεωρεί ότι υπάρχουν ευκαιρίες, άποψη που έχει υιοθετήσει και η Νέα Διοίκηση της Κύπρου, που ανέλαβε τις τύχες της Τράπεζας προ 8μήνου.

Το β' 6μηνο του 2010, ήταν περίοδος αναδιοργάνωσης και προετοιμασίας σε όλους του Τομείς της Τράπεζας στην Κύπρο. Σχεδιάστηκαν αλλαγές και Νέο Μοντέλο Διοίκησης, που ξεκινά από την Αναδιάρθρωση του Δικτύου (νέα locations σε προβλεβμένα - εμπορικά σημεία), Νέο Οργανόγραμμα, Ενίσχυση των Παραγωγικών Μονάδων (profit centers), ολοκλήρωση της άδειας για Rep Office στην Μόσχα, διεύρυνση συνεργασίας με την Μητρική (διοχέτευση όγκου

νέων εργασιών), συστηματικότερη συνεργασία με την Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου (cross selling, εναλλακτικό δίκτυο πωλήσεων), καθιέρωση του θεσμού στοχοθέτησης (ποιοτικής και ποσοτικής), εκτεταμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης Προσωπικού (εξωστρέφεια - πωλήσεις), ολοκλήρωση λειτουργικών συστημάτων τελευταίας τεχνολογίας (αναμένεται η εφαρμογή τους εντός του 2011), αναβάθμιση των μοντέλων παρακολούθησης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και κεφαλαιακής επάρκειας, σύμφωνα με τα standards και τις επιλογές του Ομίλου και τις Εποπτικές Αρχές, καθώς και μια σειρά συμπληρωματικών ενεργειών και παρεμβάσεων, που θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και την παραγωγικότητα της Τράπεζας.

Όλος ο εσωτερικός μηχανισμός της Τράπεζας, έχει αντιληφθεί και έχει πειστεί ότι : «Είμαστε πολύ Μεγάλοι για να είμαστε τόσο Μικροί». Με αυτό το σλόγκαν, που θα αποτελέσει οδηγό της πορείας μας στο 2ο αιώνα παρουσίας μας στην Κύπρο, έχουμε πρόθεση να το αναδείξουμε ως το κομβικό στοιχείο εξέλιξής μας και ως κίνητρο για όλο το Προσωπικό, που έχει ήδη καταλάβει ότι εργάζεται σε ένα Τραπεζικό Όμιλο, από τους κορυφαίους της Ευρώπης, εισηγμένο στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, με 37.000 εργαζόμενους διεθνώς, με 2.000 περίπου καταστήματα σε 5 Ηπείρους, δεδομένα που τον κατατάσσουν στις 65 Μεγαλύτερες Τράπεζες του Κόσμου.

Αναμφισβήτητα όλα αυτά δεν δημιουργούν μόνο υπερηφάνεια στο Προσωπικό και στους συναλλασσόμενους πελάτες με την Τράπεζα, αλλά και υποχρέωση για μια συστηματική προσπάθεια, να ανατάξουμε και να οδηγήσουμε την Τράπεζα, στη θέση που της αξίζει στην Κυπριακή Οικονομία και την Εγχώρια Τραπεζική Αγορά.

Νιώσε Καλύτερα Ζήσε Καλύτερα

snip[®]

ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑ & ΓΡΙΠΗ

www.medochemie.com

MLC
MEDOCHEMIE

Όμιλος Ελληνικής Τράπεζας:

Οι στόχοι για το 2011

Συνέντευξη του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή του Ομίλου κ. Μάκη Κεραυνού

✓ Μέτρα το συντομότερο δυνατόν, για να μην φτάσουμε μελλοντικά να συζητούμε το πόσο θα κόψουμε από τους μισθούς και πόσο τις συντάξεις

✓ Το τραπεζικό σύστημα αποτελεί τη βάση της οικονομίας και πρέπει να φροντίζει τον εαυτό του και να ενεργεί προληπτικά. Και πιστεύω ότι το κάνει

✓ Είναι λάθος το να γίνεται ισοπεδωτικά μια αναφορά και να υποβαθμίζεται το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου επειδή υπάρχει έκθεση στα ελληνικά ομόλογα

• Του Στέφανου Κοτζιράνη

Η εμπειρία του από το Υπουργείο Οικονομικών, βοηθά το σημερινό τραπεζίτη κ. Μάκη Κεραυνό, να συνδυάζει προσόντα και εμπειρίες, που πολύ δύσκολα μπορεί κάποιος να συναντήσει στο ίδιο άτομο τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Μερικά εξ' αυτών είναι τα παρακάτω:

- Η άρτια γνώση των δημόσιων οικονομικών.
- Η «εκ των έσω» αντίληψη της πολιτικής πραγματικότητας στην Κύπρο.
- Η «ματιά» του τραπεζίτη, ιδίως σε ένα περιβάλλον που απαιτεί λεπτούς χειρισμούς και προσεκτικές κινήσεις,
- Η αντίληψη του σφυγμού της αγοράς και του τρόπου σκέψης του επιχειρηματικού κόσμου.

Έτσι λοιπόν, κάθε ομιλία, διάλεξη ή συνέντευξη του κ. Μάκη Κεραυνού παρουσιάζει σημαντικό ενδιαφέρον και ιδιαίτερη βαρύτητα. Ιδίως σε μια μεταβατική περίοδο για την κυπριακή οικονομία. Όχι γιατί η χώρα βρίσκεται στη χαμηλότερη κατάσταση σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές, αλλά γιατί οι αποφάσεις που θα ληφθούν θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό το μέλλον της.

ΕΡ: Κύριε Κεραυνέ στο μέτωπο των δημόσιων οικονομικών, τα πράγματα φαίνεται να είναι στην Κύπρο καλύτερα σε σχέση με πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης.

ΑΠ: Συμφωνώ, αλλά αυτή είναι η μισή μόνο όψη της αλήθειας. Η άλλη μισή όψη όμως είναι ότι δεν πληρούμε πλέον τα κριτήρια του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το γεγονός αυτό έχει θέσει τη χώρα σε καθεστώς επιτήρησης. Και όταν μια χώρα τελεί υπό επιτήρηση, τότε οι αποφάσεις λαμβάνονται με τον τρόπο, το περιεχόμενο και την έκταση που ορίζουν άλλα κέντρα αποφάσεων, εκτός από τα εθνικά. Αυτό λοιπόν που πρέπει να γίνει, είναι να ληφθούν πρόσθετα μέτρα ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν τα διαρθρωτικά προβλήματα και ο ρυθμός αύξησης των δαπανών που είναι πολλαπλάσιος από το ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ.

- ✓ Ποιότητα χαρτοφυλακίου, διαφοροποίηση πηγών εσόδων, κερδοφορία και τεχνολογία οι βασικές προτεραιότητες
- ✓ Εντελώς διαφορετική η εικόνα πλέον στην Ελλάδα, με πολύ καλές προοπτικές η Ρωσία
- ✓ Στο 15% ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας, στο 82% των καταθέσεων οι χορηγήσεις
- ✓ Έχει τεθεί σαν στόχος η περαιτέρω ενίσχυση του τομέα των ασφαλειών

ΕΡ: Ορισμένοι μέμφονται την Κυβέρνηση ότι δεν προχωρεί στις απαραίτητες τομές.

ΑΠ: Εκ των πραγμάτων πάρθηκε ένα πακέτο μέτρων, το οποίο περιέχει φορολογίες και προτάσεις για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων. Αυτό που βλέπω, είναι ότι μέχρι στιγμής υλοποιούνται μόνο οι προτάσεις που αφορούν τις φορολογίες.

Κατανόω ότι οι κυβερνήσεις και τα κόμματα

σταθμίζουν πάντοτε στις αποφάσεις τους και το πολιτικό κόστος. Ωστόσο, πιστεύω ότι αυτή τη φορά η Κυβέρνηση θα έπρεπε να αναλάβει το πολιτικό κόστος και να αρχίζει να υλοποιεί μέτρα προς την κατεύθυνση της μείωσης των μη παραγωγικών δημοσίων δαπανών.

ΕΡ: Αρκεί αυτό, ή μήπως κάποια στιγμή θα πρέπει να φτάσουμε σε θέματα μειώσεων μισθών, σε αλλαγές στο Συνταξιοδοτικό, ή τέλος πάντων, σε μέτρα που ως σήμερα θεωρούνται «κόκκινη γραμμή»;

ΑΠ: Το συνταξιοδοτικό είναι ένα θέμα που θα πρέπει να βρίσκεται μόνιμα στο τραπέζι. Κανένα συνταξιοδοτικό ταμείο δεν μπορεί να επιβιώσει αν δεν υπάρχει συνεισφορά και από τον εργοδότη και από τους εργαζομένους. Ενώ λοιπόν στον ιδιωτικό τομέα, μοιράζονται αυτό το κόστος και οι δύο πλευρές, στο δημόσιο οι υπάλληλοι πληρώνουν ένα ιδιαίτερα μικρό ποσοστό, επιβαρύνοντας με το υπόλοιπο μερίδιο τους φορολογούμενους. Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί. Γενικότερα, πιστεύω ότι δεν έχει χαθεί ο δυναμισμός της κυπριακής οικονομίας και ότι δεν υπάρ-

χει τεράστιο μέγεθος παραοικονομίας, ούτως ώστε να έχουμε μεγάλες στρεβλώσεις στα δημόσια οικονομικά. Μπορούμε λοιπόν να πάρουμε τα κατάλληλα μέτρα το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να μην φτάσουμε μελλοντικά να συζητούμε το πόσο θα κόψουμε από τους μισθούς και πόσο τις συντάξεις.

ΕΡ: Πόσο μπορούν να επηρεάσουν την κυπριακή οικονομία, οι επιπτώσεις από τα όσα συμβαίνουν στην Ελλάδα;

ΑΠ: Αναμφίβολα, επηρεασμός θα υπάρξει. Άλλωστε η ελληνική και η κυπριακή οικονομία αποτελούν συγκοινωνούντα δοχεία. Η Ελλάδα είναι ένας από τους μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της Κύπρου. Θα υπάρξει λοιπόν επηρεασμός της κυπριακής οικονομίας, ωστόσο δεν πιστεύω ότι μπορούν να υπάρξουν εξελίξεις, οι οποίες θα μας συμπαρασύρουν.

ΕΡ: Διεθνείς οίκοι σχολιάζουν αρνητικά την παρουσία κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα.

ΑΠ: Είναι λάθος το να γίνεται ισοπεδωτικά μια αναφορά και να υποβαθμίζεται το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου επειδή υπάρχει έκθεση στα ελληνικά ομόλογα. Με την ίδια λογική θα έπρεπε αυτή η έκθεση να υποβαθμίζει και άλλες χώρες όπως Γαλλία, Ισπανία και Γερμανία. Και αν κάποιος μιλούσε για το μεγάλο μέγεθος του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο, τότε θα έπρεπε τα ίδια να ισχύουν και για το Λουξεμβούργο, το Λιχτενστάιν και την Ελβετία, χώρες με τεράστιους τραπεζικούς τομείς σε σύγκριση με το μέγεθος των οικονομιών τους. Το κυπριακό σύστημα είναι ισχυρό.

ΕΡ: Τι λοιπόν θα πρέπει να γίνει από Κυπριακής πλευράς;

ΑΠ: Το τραπεζικό σύστημα αποτελεί τη βάση της οικονομίας και πρέπει να φροντίζει τον εαυτό του και να ενεργεί προληπτικά. Και πιστεύω ότι το κάνει. Για παράδειγμα η Ελληνική Τράπεζα σήμερα διαθέτει δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας 15% έναντι απαίτησης για δείκτη 8%. Η κεφαλαιακή επάρκεια όσον αφορά το πρωτοβάθμιο κεφάλαιο που απαιτεί η Βασιλεία III, βρίσκεται στο 12,4% έναντι απαίτησης για 6%.

Ένα άλλο ζητούμενο είναι να συμβαδίζει η ανάπτυξη της οικονομίας και τα δημόσια οικονομικά. Και όπως προανέφερα, πρέπει τα επίσημα κέντρα λήψης αποφάσεων να προχωρήσουν σε μέτρα.

ΕΡ: Ποιες είναι οι προτεραιότητες του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας για το 2011;

ΑΠ: Βασική προτεραιότητα για το 2011 είναι η επικέντρωση και η συνεχής βελτίωση της ποιότητας του δανειακού μας χαρτοφυλακίου, γιατί η κρίση δεν τελείωσε. Τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν να υποφέρουν το 2011,

τα προβληματικά δάνεια αναμένεται ότι θα παρουσιάσουν και οριακή έστω αύξηση και επομένως η ποιότητα είναι η πρώτη μας προτεραιότητα. Οι δανειοδοτήσεις μας θα είναι προσεκτικές. Από εκεί και πέρα έμφαση δίδουμε στη διαφύλαξη της κεφαλαιακής βάσης και για το λόγο αυτό προχωρήσαμε ήδη και στην έκδοση αξιολόγων. Ο δείκτης της κεφαλαιακής μας επάρκειας βρίσκεται στο πολύ ικανοποιητικό 15%, η ρευστότητά μας είναι πολύ ισχυρή και ο δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις είναι στο 82%. Απόφασή μας είναι να μην ξεπεράσει φέτος το 85%. Η κερδοφορία επίσης παραμένει στους στόχους μας. Είναι αναγκαία για να χρηματοδοτήσουμε την ανάπτυξή μας, για να διατηρήσουμε ισχυρή την κεφαλαιακή μας επάρκεια για να ανταποκρινόμαστε στις προσδοκίες των μετόχων μας.

Προχωρούμε επίσης και σε μια εντονότερη διαφοροποίηση των πηγών εσόδων μας. Γι αυτό έχουμε βελτιώσει πλήρως την υποδομή μας στην Ελλάδα και έχουμε ξεκινήσει την Τράπεζά μας στη Ρωσία.

Και επίσης έχουμε θέσει ως στόχο την περαιτέρω ενίσχυση του τομέα των ασφαλειών. Τέλος, η επένδυση στη νέα τεχνολογία αποτελεί μόνιμη και συνειδητή επιλογή στην Ελληνική Τράπεζα, γιατί τη θεωρούμε κλειδί σε έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

ΕΡ: Στην Ελλάδα πέρυσι μειώσατε τον αριθμό των καταστημάτων σας. Ποια πολιτική θα ακολουθηθεί φέτος;

ΑΠ: Η κατάσταση της Ελληνικής Τράπεζας στην Ελλάδα είναι σήμερα εντελώς διαφορετική από εκείνη που ήταν προ δύο ή τριών ετών. Στην Ελλάδα σήμερα δουλεύουμε πάνω στο ίδιο μοντέλο που λειτουργούμε και στην Κύπρο. Έχου-

με τα διευθυντικά στελέχη που θα θέλαμε να είχαμε. Έχουμε ήδη προβεί σε συγχωνεύσεις καταστημάτων ώστε να έχουμε τον αριθμό των καταστημάτων που πρέπει να έχουμε και μάλιστα στις κατάλληλες τοποθεσίες. Επιπλέον μειώσαμε κατά πολύ το κόστος λειτουργίας μας και θέσαμε διαδικασίες και συστήματα ελέγχου ούτως ώστε να νιώθουμε ασφάλεια για την παραπέρα πορεία της Τράπεζας.

Προχωρούμε μόνο με επιλεκτική δανειοδότηση, έχοντας επικεντρωθεί στα επιχειρηματικά δάνεια. Η ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου αυτή τη στιγμή γίνεται με μικρούς ρυθμούς και αν περάσει αυτή η δύσκολη περίοδος για τη χώρα με οριακές έστω αυξήσεις, θα μπορούμε να προσδοκούμε πολύ περισσότερα πράγματα όταν η οικονομία θα ξεκινήσει να ανακάμπτει.

ΕΡ: Πώς βλέπετε το νέο εγχείρημα της Ελληνικής, τη λειτουργία θυγατρικής Τράπεζας στη Ρωσία;

ΑΠ: Η Ρωσία είναι μια αναδυόμενη οικονομία, τεράστια σε μέγεθος, που αντιμετώπισε με πολύ αποτελεσματικό τρόπο την κρίση. Επίσης, τα επιτόκια είναι σε επίπεδο που επιτρέπει την κερδοφόρο δραστηριότητά μας. Από την πλευρά μας, διαθέτουμε σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα γιατί ξέρουμε την αγορά και τους πελάτες λόγω μιας μεγάλης παρουσίας μας με δύο Γραφεία Αντιπροσωπείας.

Ξεκινήσαμε στις 11 Ιανουαρίου 2011 την πλήρη λειτουργία μας σε ιδιόκτητο κτίριο. Έχουμε ήδη προσεγγίσει τους πελάτες που γνωρίζουμε και που ήδη συνεργάζονται με τον Όμιλό μας.

Οι προοπτικές μας είναι θετικές και στόχος μας είναι να κάνουμε break even μετά την πάροδο δύο ετών.

Συνέντευξη του νέου Διευθύνοντος Συνεταίρου κ. Σταύρου Ιωάννου

Φιλόδοξοι στόχοι για την Grant Thornton Κύπρου

- ✓ Θέλουμε να διπλασιάσουμε τον κύκλο εργασιών μας μέχρι το 2015
- ✓ Αναμφισβήτητη η μεγάλη συνεισφορά του Κλάδου μας στην οικονομία της χώρας
- ✓ Η Κύπρος έχει την ευκαιρία να γίνει ένα πολύ σημαντικό κέντρο παροχής υπηρεσιών μέσα στην Ε.Ε.

Ο κ. Σταύρος Ιωάννου ανέλαβε πρόσφατα το τιμόνι του διεθνούς εμβέλειας Λογιστικού Οίκου της Grant Thornton στην Κύπρο. Σε μια πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξή του που παραχώρησε στο EUROΚΕΡΔΟΣ δεν περιορίζεται μόνο στην ανάλυση των αξιών, των αρχών και των στόχων της Grant Thornton, αλλά επιπλέον αναφέρεται και σε μια σειρά άλλων σημαντικών ζητημάτων, που ενδιαφέρουν όλους μας. Ο Προϋπολογισμός του 2011, οι πιθανές επιπτώσεις στην Κύπρο από την πορεία της ελληνικής οικονομίας, ο φόβος μιας πιθανής υποβάθμισης από τους Moody's, οι ενέργειες που θα πρέπει να αναλάβει η Πολιτεία προκειμένου να ενισχύσει τους Λογιστικούς Οίκους και την οικονομία γενικότερα, είναι μερικά από αυτά τα «καυτά» ζητήματα.

Ο κ. Ιωάννου αναγνωρίζει ότι τα πράγματα στην Κύπρο είναι καλύτερα απ' ό τι σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Πιστεύει επίσης στις προοπτικές της Κύπρου και θεωρεί ως πλεονέκτημα το μικρό μέγεθος της οικονομίας μας, γιατί αυτό μας επιτρέπει τα οποιαδήποτε μέτρα παρθούν να έχουν γρήγορα και επιθυμητά αποτελέσματα. Εκτιμά όμως παράλληλα ότι θα πρέπει να γίνουν και διαρθρωτικές αλλαγές, ξεκαθαρίζοντας ότι... δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις...

ΕΡ: Κύριε Ιωάννου, με την έναρξη της νέας χρονιάς αναλάβετε τα ηνία ενός μεγάλου και βραβευμένου Λογιστικού Οίκου του τόπου. Τι μηνύματα θα θέλατε να αποστείλετε σε πελάτες, υφιστάμενους και υποψήφιους νέους πελάτες;

ΑΠ: Στόχος μας παραμένει η καλύτερη δυνατόν εξυπηρέτηση των πελατών μας. Οι ανάγκες των πελατών μας αλλάζουν και προσαρμόζονται συνεχώς. Έχουμε την ευθύνη και εμείς να είμαστε έτοιμοι να ανταποκρινόμαστε στις

Θα χρειαστούν να ληφθούν περαιτέρω μέτρα κατά τη διάρκεια του 2011 τα οποία θα έχουν στόχο στο να αντιμετωπίσουν τα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας, άρα θα πρέπει να έχουν ένα πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα

ανάγκες αυτές, αλλά επίσης και στις ανάγκες της ευρύτερης αγοράς. Για να είμαστε σε θέση να το κάνουμε αυτό θα πρέπει να είμαστε πάντα έτοιμοι να δίνουμε λύσεις στα προβλήματα των πελατών μας οι οποίες να είναι αποτελεσματικές. Δέσμευση μας είναι ότι θα συνεχίσουμε να επενδύουμε στο ανθρώπινο δυναμικό μας και την εκπαίδευσή τους.

ΕΡ: Τί σας ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους μεγάλους Οίκους, και γιατί να σας προτιμήσει ένας νέος πελάτης για να του προσφέρει τις υπηρεσίες σας;

ΑΠ: Στη Grant Thornton, είμαστε περήφανοι για την παροχή υπηρεσιών προς όλους τους πελάτες μας υπό την προσωπική ηγεσία και καθοδήγηση συνεταίρων, καθώς και για τη σταθερή προσήλωσή μας σε σημαντικά ζητήματα αρχής που για τον πελάτη σημαίνει απευθείας και εύκολη επικοινωνία με τους συνεταίρους, γρήγορη ανταπόκριση και εις βάθος κατανόηση των αναγκών τους.

Είμαστε σε θέση να βοηθήσουμε δυναμικούς οργανισμούς να ξεπερνάνε τα πολύπλοκα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Σε όποια χώρα και να δραστηριοποιούνται, οι επαγγελματίες της Grant Thornton είναι σε θέση να τους παρέχουν πολύτιμες συμβουλές που θα κάνουν τη διαφορά.

ΕΡ: Μιλήστε μας για τον Οίκο σας, για την Grant Thornton International και για τις υπηρεσίες που προσφέρετε στον σύγχρονο επιχειρηματία.

ΑΠ: Η Grant Thornton είναι ένας από τους ιστορικότερους Λογιστικούς Οίκους του τόπου μας. Ιδρύθηκε το 1942, και το 1982 έγινε μέλος της μεγάλης οικογένειας, της Grant Thornton

International. Η Grant Thornton International είναι ένας από τους κορυφαίους οργανισμούς εταιρειών ανεξάρτητης ιδιοκτησίας και διαχείρισης που προσφέρουν λογιστικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες ανά το παγκόσμιο.

Τα μέλη της Grant Thornton International παρέχουν ελεγκτικές, φορολογικές, και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε πελάτες που κυμαίνονται από δημόσιες εταιρείες και κρατικούς φορείς σε πολυεθνικές και ιδιωτικές επιχειρήσεις, μέσα σε ένα ευρύ φάσμα διαφόρων βιομηχανιών και υπηρεσιών. Περισσότεροι από 2.600 συνεταιίροι και 30.000 προσωνύχο προσωπικό σε πέραν των 100 χωρών παρέχουν στους πελάτες τους ξεχωριστή, υψηλή ποιότητα και εξειδικευμένες υπηρεσίες. Ως εταιρεία μέλος της Grant Thornton International, είμαστε σε θέση να συνδυάσουμε τη γνώση και την εμπειρία που έχουμε από την τοπική αγορά με τις διεθνείς τεχνολογίες, μεθοδολογίες και τους εμπειρογνώμονες όλων των συνεργατών μελών της Grant Thornton σε όλο τον κόσμο.

EP: Ποιές κατά τη γνώμη σας θα πρέπει να είναι οι προτεραιότητες και οι στόχοι της κάθε υγιούς επιχείρησης στην Κύπρο μέσα στο 2011;

ΑΠ: Οι εταιρείες θα πρέπει να προσαρμόσουν τη στρατηγική τους στις νέες καταναλωτικές συνήθειες της αγοράς με σκοπό να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Χρειάζεται στενή παρακολούθηση των ταμειακών τους ροών λαμβάνοντας υπόψη τους αυστηρότερους προϋπολογισμούς των πελατών τους. Η συνεχής ενημέρωση των συμβούλων τους, λογιστές, δικηγόρους, αλλά και των τραπεζών τους, θα διασφαλίσουν ότι οποιαδήποτε προβλήματα προκύψουν θα αντιμετωπιστούν γρήγορα με πιθανόν λιγότερες αρνητικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις τους.

EP: Με την πείρα που έχετε γύρω από κυπριακή οικονομία, πιστεύετε ότι ο Προϋπολογισμός του 2011 είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τα δημοσιονομικά προβλήματα της Κύπρου;

ΑΠ: Κατά τη γνώμη μου προϋπολογισμός του 2011 θα πετύχει το στόχο του που είναι να συμμορφωθεί η Κυπριακή Δημοκρατία με τις υποχρεώσεις της προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτω από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Τα μέτρα τα οποία ανακοινώθηκαν είναι σχετικά ήπια σε σχέση με μέτρα τα οποία έχουν ληφθεί σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, πιστεύω ότι τα μέτρα αυτά είναι βραχυπρόθεσμα, και ως αποτέλεσμα θα χρειαστούν να παρθούν περαιτέρω μέτρα κατά την διάρκεια του 2011 τα οποία θα έχουν στό-

χο στο να αντιμετωπίσουν τα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας, άρα θα πρέπει να έχουν ένα πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Τα προβλήματα αυτά κατά την άποψη μου είναι το κόστος λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας, το συνταξιοδοτικό, και η φοροδιαφυγή. Εγώ πιστεύω ότι με σχετικά ήπιες παρεμβάσεις στο κρατικό μισθολόγιο δεν θα δημιουργηθούν ιδιαίτερα προβλήματα. Οι λειτουργικές δαπάνες του κράτους πρέπει να περιοριστούν ακόμη περισσότερο και να δοθούν περισσότερα κίνητρα στους επιχειρηματίες με σκοπό την ανάπτυξη και την ανάκαμψη της οικονομίας μας. Θα πρέπει να μελετηθεί σοβαρά το σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων και το συνταξιοδοτικό στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ώστε όλοι να συνεισφέρουν το ίδιο και να δικαιούνται συντάξεις και ωφελήματα ανάλογα με τις εισφορές τους.

Το μικρό μέγεθος της κυπριακής οικονομίας επιτρέπει στα οποιαδήποτε μέτρα παρθούν να έχουν γρήγορα και επιθυμητά αποτελέσματα.

Μια επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας μέσα στο 2011, θα μας επηρεάσει άμεσα και έμμεσα. Μια παρατεταμένη ύφεση θα έχει άμεσα επιπτώσεις στον τραπεζικό κλάδο και έμμεσα και στους υπόλοιπους τομείς

Δεν υπάρχουν όμως εύκολες λύσεις.

EP: Πόσο και για ποιους λόγους- θα μπορούσε να επηρεάσει την κυπριακή οικονομία μια επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας μέσα στο 2011;

ΑΠ: Μια επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας μέσα στο 2011, θα μας επηρεάσει άμεσα και έμμεσα. Μια παρατεταμένη ύφεση θα έχει άμεσα επιπτώσεις στον τραπεζικό κλάδο και έμμεσα και στους υπόλοιπους τομείς. Είναι γεγονός ότι οι τράπεζες μας είναι εκτεθειμένες σε ελληνικά ομόλογα, στην ελληνική αγορά και οικονομία, άρα σχετίζονται με τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Έχουμε όμως ένα εύρωστο τραπεζικό σύστημα και οι ξένες καταθέσεις εξακολουθούν να εισρέουν στην Κύπρο. Αν πάρουμε τα πράγματα στα άκρα και υποθέσουμε χρεοκοπία της Ελλάδας (δήλωση αδυναμίας να τιμήσει μέρος του χρέους της), η κυπριακή οικονομία θα επηρεαστεί άμεσα από τις ζημιές των τραπεζών μας στην Ελλάδα σε ομόλογα και σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια και έμμεσα από τη χειροτέρευση του κλίματος που θα επηρεάσει όλους τους τομείς τις οικονομίας. Θέλω να πιστεύω ότι η ύπαρξη του μηχανισμού στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θα αποτρέψει τέτοιο γεγονός.

EP: Πώς σχολιάζετε την πρόσφατη ανακοίνωση των Moody's σχετικά με πιθανή υποβάθμιση της αξιολόγησης της Κύπρου και ποιος ο κίνδυνος μιας τέτοιας υποβάθμισης;
ΑΠ: Ο οίκος Moody's Investors Service με

πρόσφατη ανακοίνωση του (13 Ιανουαρίου 2011) άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο πιθανής υποβάθμισης των κρατικών ομολόγων της Κύπρου για πρώτη φορά από το 2008. Η επιτήρηση της αξιολόγησης του κρατικού δανεισμού, θα συγκεντρωθεί σε τρία σημεία. Πρώτο, στη δυνατότητα της Κύπρου να βελτιώσει τα δημόσια οικονομικά με ιδιαίτερη έμφαση στις ανελαστικές δημόσιες δαπάνες και ιδιαίτερα το κρατικό μισθολόγιο. Δεύτερον, στη δυνατότητα της χώρας να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε προβλήματα ανταγωνιστικότητας προκύψουν στο μέλλον. Τρίτο, στην έκθεση του Κυπριακού τραπεζικού τομέα στην Ελληνική αγορά κάνοντας παράλληλα παρατήρηση ότι η κεφαλαιουχική επάρκεια και ευρωστία του τραπεζικού τομέα δεν εμπνέουν ανησυχία.

Μια υποβάθμιση των κρατικών ομολόγων της Κύπρου σημαίνει ότι θα κοστίζει περισσότερο ο δανεισμός πρώτα για το κράτος, και στη συνέχεια για τις τράπεζες και συνεπώς για όλες τις επιχειρήσεις της Κύπρου. Ενδεχόμενη υποβάθμιση του κράτους πιθανόν να οδηγήσει και στην υποβάθμιση των τραπεζών, κάτι που θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στην εμπιστοσύνη που έχουν οι ξένοι επενδυτές προς την Κύπρο.

ΕΡ: Ποιές επιπρόσθετες ενέργειες χρειάζονται να γίνουν από πλευράς κυβέρνησης και άλλων αρμόδιων φορέων που θα είχαν θετική επίδραση τόσο στην οικονομία της Κύπρου όσο και στον κλάδο σας;

ΑΠ: Η μεγάλη και σημαντική συνεισφορά του κλάδου μας στο ΑΕΠ της χώρας είναι κάτι το οποίο δεν αμφισβητείται από κανένα. Η Κύπρος έχει την ευκαιρία να γίνει ένα πολύ σημαντικό χρηματοοικονομικό κέντρο, καθώς επίσης και κέντρο παροχής υπηρεσιών μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει όμως απαραίτητα να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητα της σε σχέση με άλλες χώρες οι οποίες μας συναγωνίζονται στον τομέα των υπηρεσιών. Αν και οι ξένες εταιρείες συνεχίζουν να δείχνουν ενδιαφέρον πρέπει να ενισχύσουμε τον τομέα των υπηρεσιών, με νέες νομοθεσίες και φορολογικούς σχεδιασμούς αλλά παράλληλα και μείωση της γραφειοκρατίας. Επιπρόσθετα πρέπει να επιδιώξουμε τη σύναψη νέων συμφωνιών για αποφυγή διπλής φορολογίας ως επίσης και την ενίσχυση των υφιστάμενων συμφωνιών. Αυτό θα μας δώσει τη δυνατότητα να ελκύσουμε καινούργιους επενδυτές και κεφάλαια και αναπόφευκτα θα δημιουργήσει και νέες θέσεις εργασίας.

ΕΡ: Ποιό είναι το επίπεδο του Κλάδου σας στην Κύπρο σε σύγκριση με τις ευρωπαϊκές χώρες;

ΑΠ: Η Κύπρος αναγνωρίζεται διεθνώς σαν

Θα χρειαστούν να ληφθούν περαιτέρω μέτρα κατά τη διάρκεια του 2011 τα οποία θα έχουν στόχο στο να αντιμετωπίσουν τα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας, άρα θα πρέπει να έχουν ένα πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα

ένα κέντρο παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών. Σ' αυτό συναίνεσαν σε μεγάλο βαθμό η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη, η ελεύθερη της οικονομία, η στρατηγική της γεωγραφική θέση, το προχωρημένο και ελκυστικό φορολογικό της σύστημα, το δυνατό νομικό της πλαίσιο και άλλοι παράγοντες. Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και ο δικός μας κλάδος, το λογιστικό δηλαδή επάγγελμα.

Πραγματικά, το λογιστικό επάγγελμα στη Κύπρο χάρει φήμης που ξεπέρασε τα στενά όρια της Κύπρου. Το επίπεδο του κλάδου μας στη Κύπρο, το λιγότερο που μπορούμε να πούμε είναι ότι δεν στερεί σε τίποτα από άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες. Τουναντίον, υπερέρχει σε πολλά σημεία. Μπορεί εύκολα να λεχθεί ότι το λογιστικό επάγγελμα στη Κύπρο, δημιούργησε μια παράδοση υψηλού επιπέδου παροχής λογιστικών, ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Σαν αποτέλεσμα χάρει σεβασμού και εκτίμησης. Αυτό αντανακλάται και στην προσέλκυση ξένων επενδυτών οι οποίοι βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στις υπηρεσίες του κλάδου μας, στη παρουσία επίσης στο νησί μας όλων των κορυφαίων διεθνών λογιστικών οίκων, καθώς επίσης και στη δημοτικότητα του επαγγέλματος μας τοπικά.

Το ότι το λογιστικό επάγγελμα στη Κύπρο βρίσκεται πολύ ψηλά φαίνεται και από τα πιο κάτω σημεία:

- Υπάρχουν στη Κύπρο περίπου 3,000 εγγεγραμμένοι λογιστές, οι οποίοι κατέχουν άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας.
- Η Κύπρος προσφέρει όλες τις απαιτούμενες υπηρεσίες στο τομέα του κλάδου μας.
- Υπάρχουν περίπου 200 λογιστικοί οίκοι.
- Όπως προανέφερα, όλοι οι κορυφαίοι διεθνείς λογιστικοί οίκοι έχουν γραφεία στη Κύπρο, προσφέροντας υπηρεσίες και σε ξένους επενδυτές.
- Ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) ο οποίος ιδρύθηκε το 1961, είναι ο εξουσιοδοτημένος ρυθμιστής και εποπτής του λογιστικού επαγγέλματος στη Κύπρο και σε συνεργασία με το ACCA της Αγγλίας, άρχισε ήδη τους ποιοτικούς ελέγχους των λογιστικών οίκων, κάτι που συμβάλει αποφασιστικά στη περαιτέρω βελτίωση του επαγγέλματος στη Κύπρο.
- Το δικαίωμα να γίνει κάποιος μέλος του ΣΕΛΚ, είναι εναρμονισμένο με τις αντίστοιχες απαιτήσεις που ισχύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο.

ΕΡ: Καθορίστε μας τις προτεραιότητες και τους στόχους που έχετε θέσει σαν GRANT THORNTON (CYPRUS) LTD για το 2011;

ΑΠ: Οι στόχοι που έχουμε θέσει αφορούν την πενταετία 2011-2015 και είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τους στόχους που έχει θέσει η Grant Thornton International. Ο γενικός μας στόχος είναι να διπλασιάσουμε τον κύκλο εργασιών μας μέχρι το 2015 είτε οργανικά, ή και σε συνδυασμό με πιθανή συγχώνευση με άλλο οίκο. Με αυτές τις σκέψεις έχουμε θέσει τις εξής προτεραιότητες :

- γρήγορη και στρατηγική ανάπτυξη
 - ξεχωριστή εξυπηρέτηση πελατών
 - εργοδότηση του καλύτερου δυνατού ανθρωπίνου δυναμικού
 - αποτελεσματικότητα στο τρόπο εργασίας μας
- Έχουμε επίσης υιοθετήσει πλήρως το διεθνές όραμα και αξίες της Grant Thornton International. Το όραμα είναι: «δυναμικά άτομα με έντονες ηγετικές ικανότητες να παρέχουν διακεκριμένη εξυπηρέτηση πελατών παγκοσμίως».

Οι αξίες αυτές είναι:

- ✓ Συνεργασία
- ✓ Ηγεσία
- ✓ Υπεροχή
- ✓ Ευελιξία
- ✓ Σεβασμός και
- ✓ Υπευθυνότητα

Πιστεύουμε ότι εάν δεν έχουμε ποιότητα, δεν έχουμε τίποτα. Η υψηλή ποιότητα είναι ζωτικής σημασίας ανάμεσα σε όλους τους στόχους της Grant Thornton.

Pandora Agency

Ο έξυπνος τρόπος να κινείστε με Μετρητά... Χωρίς Μετρητά!!!

Κάνοντας καθημερινά όλες σας τις συναλλαγές με Χρεωστικές Κάρτες **Link** της Ελληνικής Τράπεζας έχετε μετρητά χωρίς να κουβαλάτε μετρητά.

- Καλύτερος έλεγχος εξόδων
- Μεγαλύτερη ασφάλεια & ευκολία στις συναλλαγές
- Άμεση πληροφόρηση μέσω SMS
- Συμμετοχή στο εκπαιδευτικό σχέδιο more **4U**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

www.hellenicbank.com

Συνέντευξη Χρίστου Νικολάου

Απέτυχε η πολιτική ηγεσία να διαχειριστεί την κρίση

✓ Μέσα από πείρα 25 ετών, ξεκινώντας το 1985 με το κτίριο «NICOLAOU PENTADROMOS CENTER», ως το 2010, το «INTERLINK TOWER», ο Χρίστος Νικολάου θεωρείται πια ένας από τους top επιχειρηματίες της Κύπρου. Με τη μετακίνηση από τα παλαιά στα καινούρια ιδιόκτητα γραφεία, θέτει νέα, γερά θεμέλια για την επόμενη 25ετία.

• Του Σωτήρη Παπαδόπουλου

Η Interlink προγραμματίζει μια σειρά από ξεχωριστά έργα που θα αναδείξουν την εταιρεία μας ως την πρώτη δύναμη στο χώρο των εμπορικών και οικιστικών ακινήτων.

Το μεγάλο project τους που βρίσκεται στα σκαριά είναι το "Porto Bello". Την επόμενη διετία σκοπεύει να επενδύσει 20 εκ. στην κυπριακή οικονομία. Οι τομείς στους οποίους θα επενδύσει είναι τα ακίνητα, τα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και οι μετοχές των κυπριακών τραπεζών. Μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2011, προγραμματίζει επίσης επενδύσεις 2,000,000 σε Ρουμανία και Ταϊλανδή ενώ

σημειώνει αναμένει να δημιουργηθούν ακόμα μεγαλύτερες ευκαιρίες στον τομέα των ακινήτων, για επενδύσεις με πολύ υψηλές αποδόσεις. Το κατάστημα MERKUR D. NICOLAOU είναι παράρτημα της αλυσίδας καταστημάτων MERKUR και σκοπός του είναι να ικανοποιήσει τους πελάτες του πουλώντας ποιοτικά υλικά και δίνοντας επαγγελματικές συμβουλές. Στόχος του MERKUR D. NICOLAOU είναι να προσφέρει συνεχώς νέες ιδέες και λύσεις για το

σπίτι. Για το Ajax Hotel, μια επίσκεψη στο ξενοδοχείο είναι αρκετή για να δει και να νιώσει κάποιος από πρώτο χέρι την άνεση μέσα από προστιτές τιμές.

Στη συνέντευξη που έδωσε είναι αποκαλυπτικός

Ερ.: Ποιοι είναι οι στόχοι σας για το 2011;

Απ: Το 2011 είναι μια χρονιά καθοριστική για το μέλλον των επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά αλλά και στην Κύπρο ειδικά. Σύμφωνα με διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, καθώς επίσης και οίκους αξιολόγησης διεθνούς κύρους, προβλέπεται ότι το 2011 θα είναι η τελευταία χρονιά της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και ότι από το 2012 θα αρχίσει η ανάκαμψη.

Με γνώμονα την πιο πάνω διαπίστωση που και εμείς συμμεριζόμαστε, έχουμε καθορίσει και τους δικούς μας στόχους για το 2011. Καταρχήν φροντίζουμε ώστε το συγκρότημα μας να προχωρήσει απρόσκοπτα στην υλοποίηση των έργων που έχει υπό εξέλιξη αυτή την περίοδο και παράλληλα ψάχνουμε για μοναδικές επενδυτικές ευκαιρίες, για στρατηγικές τοποθετήσεις στους τομείς που ήδη δραστηριοποιούμαστε αλλά και σε νέους τομείς.

Ερ.: Η κρίση είναι ευκαιρία για τους τολμηρούς ή για τους ισορροπημένους επιχειρηματίες;

Απ: Η οικονομική κρίση, εάν μελετηθεί προσεκτικά και εντοπιστούν οι ευκαιρίες που προκύπτουν, μπορεί να γίνουν τολμηρές αλλά παράλληλα καλομελετημένες τοποθετήσεις που θα φέρουν μεγάλα οφέλη. Στη δική μας περίπτωση, έχουμε εντοπίσει σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες, τόσο στον τομέα των επενδύσεων σε ακίνητα, που απευθύνονται ξεκάθαρα στις μεγάλες ξένες εταιρείες που έρχονται στον τόπο μας, καθώς επίσης και τις ευκαιρίες στον τομέα της εξοικονόμησης και παραγωγής ενέργειας.

Ερ.: Η Λεμεσός προχωρά με διαφορετικές ταχύτητες επιχειρηματικά σε αντίθεση με άλλες πόλεις. Πού οφείλεται αυτό;

Απ: Η Λεμεσός μας, όντως προχωρά με πο-

λύ καλούς ρυθμούς ανάπτυξης και σύντομα θα εξελιχθεί ως το αδιαμφισβήτητο εμπορικό κέντρο της Κύπρου. Το επίτευγμα αυτό οφείλεται στην αγαστή συνεργασία που έχουν οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, τα οργανωμένα σύνολα αλλά και η ιδιωτική πρωτοβουλία που πρωταγωνιστεί σε αυτή την εξέλιξη. Σαν επισφράγιση της όλης ανάπτυξης, έχουμε και το μεγάλο ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών για την πόλη μας, που η παρουσία τους είναι πέρα από εμφανής.

Η εξελικτική πορεία της Λεμεσού είναι δρόμος χωρίς επιστροφή. Το σημαντικό για την πόλη μας είναι ότι στην περίοδο της οικονομικής κρίσης, γίνονται πάρα πολλά έργα υποδομής και άλλα, τα οποία κρατούν την οικονομία της πόλης σε καλά επίπεδα. Με τη συμπλήρωση των έργων προβλέπεται ανάκαμψη της οικονομίας, η οποία θα βρει τη Λεμεσό έτοιμη να εκμεταλλευτεί το νέο ξεκίνημα.

Ερ: Η παρουσία Ρώσων επιχειρηματιών, στη Λεμεσό ειδικά, αύξησε τον ανταγωνισμό;

Απ: Ναι, πιστεύω ότι η παρουσία των Ρώσων επιχειρηματιών στην πόλη μας αύξησε τον ανταγωνισμό και βοήθησε στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη έργων υψηλών προδιαγραφών για ικανοποίηση των αναγκών τους.

Όπως είναι γνωστό, η Λεμεσός είναι η αγαπημένη πόλη των Ρώσων επιχειρηματιών και το ενδιαφέρον τους εκφράζεται με την αυξανόμενη εισροή νέων επενδύσεων και αγορές τόσο μόνιμης όσο και εξοχικής κατοικίας. Όλα αυτά, σε συνδυασμό με τα έργα που γίνονται, συμβάλουν στην εξέλιξη της Λεμεσού ως της πόλης του ποιοτικού τουρισμού.

Ν' αλλάξουν μυαλά οι κυβερνώντες

Ερ: Θεωρείτε πως έφτασε ο καιρός να δούμε κάποιο άλλο μοντέλο οικονομίας από αυτό που εφαρμόζει η κυβέρνηση;

Απ: Πιστεύω είναι η ώρα να δούμε τα πράγματα πάνω σε μια πιο ορθολογιστική βάση και να θέσουμε υψηλούς στόχους με όραμα για το πως μπορούμε να γίνουμε οι καλύτεροι. Είναι καιρός να λειτουργούμε ως προνοητικοί και όχι παθητικοί δέκτες των εξελίξεων. Σαν τόπος και σαν λαός, έχουμε πολλές δυνατότητες, αλλά χρειαζόμαστε καθοδήγηση από την εκάστοτε ηγεσία μας μέσα από ξεκάθαρα μηνύματα. Επιτέλους, πρέπει οι ιθύνοντες να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να ξεκαθαρίσουν το τι επιτέλους θέλουμε σε αυτό τον τόπο. Δε γίνεται, για παράδειγμα να θέλουμε τις ξένες επενδύσεις και να μην θέλουμε τους αλλοδαπούς. Δεν γίνεται να θέλουμε επενδύσεις στον τόπο μας και να κάνουμε ταξικές διακρίσεις. Δεν γίνεται

✓ **Σαν τόπος και σαν λαός, έχουμε πολλές δυνατότητες, αλλά χρειαζόμαστε καθοδήγηση από την εκάστοτε ηγεσία μας μέσα από ξεκάθαρα μηνύματα. Επιτέλους, πρέπει οι ιθύνοντες να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να ξεκαθαρίσουν το τι επιτέλους θέλουμε σε αυτό τον τόπο**

να εντοπίζουμε τα κακώς έχοντα π.χ. υπεράριθμους κυβερνητικούς υπαλλήλους, αλλά να μην βρίσκουμε κάποιες λύσεις, έστω σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Δεν γίνεται όλα να σκοπάζονται στο πολιτικό κόστος και στα μικροκομματικά συμφέροντα των εκάστοτε εμπλεκόμενων κομμάτων. Πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε ότι τα θέματα της οικονομίας του τόπου μας, είναι υπόθεση όλων μας και πρέπει να τα δούμε έξω από προσωπικά ή κομματικά πλαίσια.

Ερ: Υπήρξε σωστή διαχείριση της οικονομικής κρίσης από την πολιτική ηγεσία;

Απ: Δυστυχώς, η πολιτική ηγεσία του τόπου μας φάνηκε ανέτοιμη να διαχειριστεί την οικονομική κρίση. Ούτε τα πιο εμφανή και απλά πράγματα δεν μπορούν να χειριστούν με αποτέλεσμα να γελοιοποιούνται οι ίδιοι και ο κόσμος να διερωτάται εάν είναι δυνατό το ένα ή το άλλο.

Προσωπικά πιστεύω ότι με λίγη σοβαρότητα και λίγο πραγματικό ενδιαφέρον, θα μπορούσαν να λυθούν πολλά προβλήματα και η Κύπρος μας να είχε ελάχιστες συνέπειες από την οικονομική κρίση.

Θα διεκδικήσω την Δημαρχία Λεμεσού το 2016

Ερ: Ποιο είναι το μεγάλο όραμα σας;

Απ: Μεγάλο όραμα μου είναι να γίνω Δήμαρχος της πόλης της Λεμεσού για να δείξω στον κόσμο το πόσα μπορεί να κάνει ένας άνθρωπος με όραμα. Εδώ πρέπει να πω ότι ο Δήμαρχος της πόλης μας, ο φιλιτάτος μου Ανδρέας Χρίστου, έχει προσφέρει πάρα πολλά και έχει ακόμα περισσότερα να προσφέρει. Τολμώ να δηλώσω ότι θα είμαι υποψήφιος δήμαρχος Λεμεσού το 2016 και αυτό τότε θα είναι η μεγάλη μου πρόκληση, να αποδείξω το τι παραπάνω μπορώ να κάνω μετά από μια επιτυχημένη πορεία των προκατόχων μου. Ελπίζω η τοποθέτηση μου αυτή να μην ενοχλήσει τον οποιονδήποτε αλλά να ληφθεί ως μια καλοπροαίρετη επιθυμία μου να προσφέρω στον τόπο μας.

Ερ: Υπάρχει μυστικό επιτυχίας για έναν επιτυχημένο επιχειρηματία ή σκληρή δουλειά;

Απ: Δεν υπάρχει μυστικό επιτυχίας του επιτυχημένου επιχειρηματία, μακάρι να υπήρχε. Η σκληρή δουλειά είναι προϋπόθεση για τη μεγάλη επιτυχία. Αυτό που υπάρχει σε όλους τους ανθρώπους είναι ειδικά χαρίσματα, τα οποία ο κάθε άνθρωπος φέρει μαζί του από τη γέννηση του. Μακάρι να μπορούσαν όλοι οι άνθρωποι να αντιληφθούν αυτό το πράγμα και να έψαχνε ο καθένας να βρει το δικό του ειδικό χάρισμα και να το αξιοποιήσει σωστά. Εάν γινόταν αυτό, τότε θα ζούσαμε όλοι σε έναν πολύ πιο όμορφο κόσμο.

Τρία χρόνια διακυβέρνησης Χριστόφια

Τα «αγκάθια» έγιναν περισσότερα

✓ Σίγουρα κανείς στο Προεδρικό δεν θα φανταζόταν ότι στο κλείσιμο της τριετίας διακυβέρνησης Χριστόφια, τα μέτωπα που είναι ανοιχτά θα ήταν τόσα πολλά. Και στο κυπριακό αλλά και στην οικονομία τα λάθη και οι παραλείψεις έχουν επισκιάσει τα όποια θετικά βήματα έγιναν.

Η Κύπρος του 2008, δεν έχει καμία σχέση με την Κύπρο του 2011. Ο Δημήτρης Χριστόφιας, ανέλαβε τη διακυβέρνηση με την ελπίδα ότι αυτός θα μπορούσε να φέρει την πολυπόθητη λύση. Οι άριστες σχέσεις του με τον τώως κατοχικό ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, το έντονο παρασκήνιο που υπήρχε προεκλογικά για τη δυναμική αυτής της «φιλίας» δημιούργησε προσδοκίες μεγαλύτερες από κάθε άλλη φορά. Τρία χρόνια μετά το κυπριακό έπαψε να αποτελεί το πρώτο θέμα, για πρώτη φορά από την εισβολή του 1974. Η πορεία των συνομιλιών που έχουν πια τη μορφή «σαπουνόπερας» με δεκάδες επει-

Του Σωτήρη Παπαδόπουλου

σόδια χωρίς όμως καμία ουσιαστική πρόοδο στο έργο, έχει κουράσει πολίτες, διεθνή παράγοντα, και ΜΜΕ.

Ο Δημήτρης Χριστόφιας ανέλαβε τη διακυβέρνηση το 2008 έχοντας ως όπλο μια εύρωστη οικονομία. Οι δείκτες υψηλοί και πλεονασματικοί, έδιναν την ευκαιρία για δηλώσεις με «στόμφο» από τους υπουργούς. Το περίφημο η κρίση θα μας περάσει «ξυστά», δυστυχώς δεν επαληθεύτηκε. Στα τρία αυτά χρόνια φάνηκε ξεκάθαρα η πάλη που έδωσε το προεδρικό για να ξεφύγει από τον τρόπο σκέψης που έχει το «βαθύ» ΑΚΕΛ κυρίως στα θέματα της οικονομίας και της εσωτερικής διακυβέρνησης. Στο επικοινωνιακό κομμάτι, μεγάλοι πολιτικοί ηγέτες επισκέφθηκαν το νησί αυτά τα τρία χρόνια. Υπήρξαν συμφωνίες ιδιαίτερα θετικές και σημαντικές. Η γεύση όμως που αφήνει αυτή η πρώτη τριετία τελικά είναι μάλλον πικρή. Στη λήξη της τριετίας, ο Δημήτρης Χριστόφιας έχει χάσει την στήριξη της ΕΔΕΚ. Η συγκυβέρνηση στα λόγια έμεινε διπολική όμως πολλές φορές έχει την καθολική στήριξη μόνο από το ΑΚΕΛ.

Κυπριακό: Ο Πρόεδρος θέλει... αλλά δεν μπορεί

Οι φανατικοί ψηφοφόροι του Προέδρου Χριστόφια λένε σήμερα, άλλο Ταλάτ και άλλο Έρογλου. Με τον τρόπο αυτό βρίσκουν μια δικαιολογία, όπως πάντα άλλωστε κάνουμε όλοι μας. Ψάχνουμε μια δικαιολογία. Η πορεία όμως των συνομιλιών έδειξε ότι και ο Ταλάτ και ο Έρογλου δεν είναι τίποτε άλλο από ένα υποχείριο της Άγκυρας. Είναι ανίκανοι να πάρουν την όποια σημαντική πολιτική απόφαση στο κυπριακό.

Η ιδέα του Δημήτρη Χριστόφια, ήταν καλή. Να βάλει στο προσκήνιο του κυπριακού, τον τ/κ ηγέτη ως κύριο συνομιλητή, πιστεύοντας ότι και με την στήριξη των Η.Ε. αλλά και της Ε.Ε. θα μπορούσε να τον αναγκάσει να κάνει τη μικρή επανάστασή του και να κινηθεί σε γραμμή διαφορετική από αυτή της Άγκυρας.

Πίστεψε πολύ σ' αυτό ο Πρόεδρος Χριστόφιας και δυστυχώς τα αποτελέσματα δεν τον δικαίωσαν. Διότι από την αρχή το «παιχνίδι» είχε για τον καθένα άλλο αποτέλεσμα. Η δική μας πλευρά επιδιώκει ομοσπονδία και η άλλη πλευ-

ρά συνομοσπονδία. Ο κ. Ταλάτ όσο περνούσε ο καιρός κατά τη διάρκεια των συνομιλιών γινόταν όλο και πιο ακραίος στις θέσεις του, ιδιαίτερα την περίοδο των λεγόμενων «εκλογών» στα κατεχόμενα. Φτάσαμε σε σημείο, να «στηρίζουμε» τον κ. Ταλάτ, διότι εξακολουθούσαμε να πιστεύουμε ότι το μείγμα «Χριστόφιας - Ταλάτ», θα φέρει την πολυπόθητη λύση.

Η ήττα του κ. Ταλάτ έφερε στην κατοχική εξουσία τον κ. Έρογλου. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε πια ν' αντιμετωπίσει ένα μεγάλο επικοινωνιακό πρόβλημα. Τις ίδιες απαράδεκτες θέσεις που έθεταν και θέτουν και οι δύο, ο Έρογλου βγαίνει και τις διατυμπανίζει, ενώ ο Ταλάτ ήταν πιο ήπιος. Ο Δημήτρης Χριστόφιας προσπάθησε να δείξει αποφασιστικότητα και να «τρομάξει» Έρογλου και Η.Ε. αποχωρώντας το καλοκαίρι από μια συνάντηση που είχαν οι δύο ηγέτες, διότι θα έπρεπε να ξεκαθαρίσει η βάση των συνομιλιών. Η επίσημη δήλωση των Η.Ε. είχε όμως και πάλι τη γνωστή επικοινωνιακή ασάφεια που αφήνει πάντα και τις δύο πλευρές ικανοποιημένες.

Η εμφάνιση Μπαν

Στο παιχνίδι των συνομιλιών μπήκε εδώ και ένα εξάμηνο και ο ίδιος ο Γ.Γ. του ΟΗΕ. Η συνάντηση της Λευκωσίας με τους Χριστόφια και Ταλάτ και η συνάντηση της Νέας Υόρκης με Χριστόφια και Έρογλου, το μόνο που πέτυχαν ήταν την επικοινωνιακή αναβάθμιση του ρόλου που έχει στο κυπριακό ο εκάστοτε κατοχικός ηγέτης. Και μέσα σε όλα αυτά η Τουρκία, να εμφανίζεται πολλές φορές ως η χώρα που επιδιώκει τη λύση και κανένας διεθνής φορέας να μην ζητά να μπει στο «παιχνίδι».

Ο Πρόεδρος Χριστόφιας έριξε στο τραπέζι των συνομιλιών ένα διαπραγματευτικό χαρτί που για πολλούς ονομάστηκε ως «υποχώρησης». Μίλησε για παραμονή 50.000 εποίκων και εκ περιτροπής προεδρία με σταθμισμένη ψήφο, προκαλώντας θύελλα αντιδράσεων στο εσωτερικό μέτωπο ενώ δεν γοήτευσε ούτε και την Άγκυρα.

Σήμερα οι ακραίες τουρκικές θέσεις ξεπερνούν πολλές φορές και εκείνες του Σχεδίου Ανάν. Και το παραμύθι των εκλογών, αυτή τη φορά στη Τουρκία, δεν μπορεί ν' αποτελέσει δικαιολογία. Ο διεθνής παράγοντας δεν βλέπει φως στο τούνελ. Οι συνομιλίες όπως διεξάγονται δεν πείθουν κανέναν.

Οικονομία: Περρασμένα μεγαλεία

Αποτελεί πια το κυριότερο θέμα συζήτησης στην κοινωνία. Η κυβέρνηση κατάλαβε αργά ότι η κρίση έχει χτυπήσει την πόρτα της Κύπρου. Οι καταστροφικές προβλέψεις το 2008 απέδειξαν περίτρανα ότι στο βωμό της λεγόμενης κοινωνικής πολιτικής πληρώνουμε σήμερα το λογαριασμό.

Οι αριθμοί δείχνουν πάντα το μέγεθος της αλήθειας. Η Κύπρος του 2011 έχει έλλειμμα 5,5%, ανεργία 7,2%, πληθωρισμό σχεδόν 3%, δημόσιο χρέος 64%, ακρίβεια παντού, κατακόρυφη πτώση του κατασκευαστικού τομέα, ενώ στον αναπνευστήρα παραμένει και ο τουρισμός. Η Κύπρος του 2011, έχει απολυμένους της Γιουροσύπρια και μεγάλες ζημιές στις Κυπριακές Αερογραμμές.

Φυσικά και δεν φταιει η κυβέρνηση Χριστόφια για την παγκόσμια οικονομική κρίση. Οι ευθύνες της είναι για τους χειρισμούς της οικονομικής κρίσης. Και ειδικά στην αρχή. Δυστυχώς το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης υποτίμησε αρχικά τη δυναμική που θα έχει η κρίση στην Κύπρο. Δεν πάρθηκαν τα απαραίτητα μέτρα και αυτά που πάρθηκαν ήταν «ασπιρίνες». Τώρα πια όλοι μιλάμε για διαρθρωτικά προβλήματα, τα οποία όμως και πάλι φαίνεται πως κανείς δεν θέλει να πάρει το πολιτικό κό-

στος για να λυθούν. Απίστευτα επιδόματα τα οποία μάλιστα μερικά από αυτά είναι και συντάξιμα, 72000 δημόσιοι υπάλληλοι, αυξήσεις σχεδόν 9% κάθε χρόνο την ώρα που στον ιδιωτικό τομέα σε μερικές περιπτώσεις είναι και μηδενικές, είναι μερικά από παράλογα που συνθέτουν το παζλ που λέγεται κρατική μηχανή.

Όταν ο κόμπος έφτασε στο χτένι και μετά από ένα έντονο πολιτικό παρασκήνιο ανάμεσα σε ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ πάρθηκαν κάποια μέτρα εξυγίανσης. Τα κρίσιμα όμως θέματα που αφορούν κρατικό μισθολόγιο και συνταξιοδοτικό ουσιαστικά είναι μόνο στα λόγια καθώς η αντιπαράθεση με την ΠΑΣΥΔΥ μόλις άρχισε.

Το χειρότερο είναι ότι αυτά τα μέτρα που λέγει η κυβέρνηση ότι πήρε δεν πείθουν τις διεθνείς αγορές. Οι οίκοι αξιολόγησης παρακολουθούν την Κύπρο με αρνητική διάθεση και τον Απρίλιο όμως όλα δείχνουν θα έρθει η υποβάθμιση. Τρεις οι λόγοι:

1. Οι ανησυχίες ότι η πρόσφατη επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών οφείλεται σε διαρθρωτικά κυρίως προβλήματα.

2. Τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας τα οποία αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία.

3. Η έκθεση του τραπεζικού τομέα στην Ελλάδα.

Ακρίβεια, Ρωσία και Κατάρ

Η κυβέρνηση δεν έχει πείσει, και απ' ότι φαίνεται δεν έχει πείσει ούτε εσωτερικά τους οικονομικούς φορείς.

Την ίδια ώρα οι πολίτες βιώνουν μια μεγάλη ακρίβεια στα είδη πρώτης ανάγκης, την οποία η κυβέρνηση δεν μπόρεσε να παρακολουθήσει. Γάλα, ψωμί, καύσιμα και ρεύμα έχουν εκτοξευθεί στα ύψη, με την Κύπρο σε μερικά από αυτά

να έχει αρνητική πρωτιά ακρίβειας.

Οι προκλήσεις πολλές. Η κυβέρνηση έχει λιγότερες από 730 ημέρες να μειώσει το έλλειμμα κάτω από το 3%, όπως είναι το χρονοδιάγραμμα που πήραμε από την Ε.Ε. καθώς είμαστε σε καθεστώς επιτήρησης. Στα θετικά η συμφωνία με την Ρωσία για έξοδο της Κύπρου από την περίφημη «μαύρη» λίστα. Ανοίγει νέους επιχειρηματικούς ορίζοντες οι οποίοι θα πρέπει να διαφανούν σύντομα. Όσο για την υπόθεση με το Κατάρ, από τα πανηγύρια και τις μακέτες, περάσαμε στον προβληματισμό που προκαλεί το σχεδόν βέβαιο ναυάγιο.

Ενεργειακή πολιτική

Ίσως να είμαστε η μοναδική χώρα στον κόσμο που υπάρχει αντιπαράθεση ανάμεσα στον Υπουργό Εμπορίου και τον Δ/ντη της Υπηρεσίας Ενέργειας. Το πιο κρίσιμο κεφάλαιο που έχει να διαχειριστεί βρίσκεται και πάλι ανάμεσα σε πολιτικά παιχνίδια. Πάντως η κυβέρνηση σ' αυτό το κεφάλαιο μπορεί να περηφανεύεται ότι έχει τις πιο σημαντικές επιτυχίες σ' αυτή την τριετία. Η συμφωνία διαχείρισης Αποκλειστικής Οικονομικής ζώνης με το Ισραήλ, μια συμφωνία που μας κάνει γεωστρατηγικό «παίκτη» στην ευρύτερη ανατολική Μεσόγειο από την μία και η συμφωνία με την Noble Energy την διαχείριση του Οικοπέδου 12 της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης αποτελούν τις κορωνίδες της πολιτικής Χριστόφια όλο αυτό το διάστημα.

Την ίδια ώρα το 2011, η κυβέρνηση όμως καλείται να πάρει κρίσιμες αποφάσεις οι οποίες μπορούν να καθορίσουν όχι μόνο το ενεργειακό μέλλον της Κύπρου αλλά ίσως ακόμη το ίδιο το κυπριακό. Τώρα θα αποδειχθεί πόσο «σκληρή» μπορεί να φανεί.

Η Μέρκελ ενθουσίασε την Κύπρο

✓ Η Γερμανίδα καγκελάρια κέρδισε τη συμπάθεια των Κυπρίων, με τις «κοφτερές» δηλώσεις κατά της Τουρκίας για το κυπριακό. Η Λευκωσία χαμογελά, η Άγκυρα γκρινιάζει και η Μέρκελ σάστισε ακόμη και την ίδια της τη χώρα

«Συγκινητικό ενδιαφέρον», ήταν ο τίτλος ρεπορτάζ της Süddeutsche Zeitung για την επίσκεψη Μέρκελ στην Κύπρο. Το ρεπορτάζ ανέφερε στην επίσκεψη της καγκελάριας στη Μάλτα και στην Κύπρο και υπογραμμίζει: «Με βαθιά εκτίμηση» υποδέχθηκε ο πρόεδρος της Κύπρου Δημήτρης Χριστόφιας τη Γερμανίδα καγκελάρια. Ο κ. Χριστόφιας είναι κομμουνιστής, αλλά συνεννοείται θαυμάσια μαζί της». Και συνεχίζει το δημοσίευμα: «Οι επισκέψεις της κ. Μέρκελ στη Μάλτα και την Κύπρο, δεν υπόσχονται εντυπωσιακά πολιτικά αποτελέσματα, αλλά η σημασία τους θα αξιολογηθεί μακροπρόθεσμα, καθώς στην Ε.Ε. χρειάζονται όλες οι φωνές και οι ψήφοι, είτε προέρχονται από μικρές, είτε από μεγάλες χώρες». Η κ. Μέρκελ ήξερε τι περίμεναν από αυτήν στην Κύπρο. Ήθελαν να δουν το «συγκινητικό» ενδιαφέρον για την κατάσταση των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων του διχοτομημένου νησιού. Το κυπριακό ήταν το θέμα που κυριάρχησε στις συνομιλίες της με τον Πρόεδρο Χριστόφια, αφού όπως η ίδια είπε κατ' ιδίαν στον Πρόεδρο, ήρθε εδώ για να ενημερωθεί, ώστε να κάνει ότι μπορεί για να βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος. Για το λόγο αυτό έθετε συγκεκριμένα ερωτήματα και ζητούσε απαντήσεις. Μάλιστα, όταν ο ίδιος ο πρόεδρος τη ρώτησε αν επιθυμεί να συζητήσουν και κάποια άλλα θέματα, η ίδια υπέδειξε ότι βρίσκεται εδώ για να ασχοληθεί αποκλειστικά με το κυπριακό ενώ δεν ήταν τυχαία η δήλωση της στα μέσα ενημέρωσης ότι θα θέσει συνεχώς το κυπριακό στην Άγκυρα. Την ίδια υπόσχεση έδωσε στον Πρόεδρο Χριστόφια, τονίζοντας ότι κάθε φορά που θα συναντά Τούρκους αξιωματούχους θα τους επισημαίνει ότι η Κύπρος είναι ανεξάρτητο κράτος και οφείλουν να το σεβαστούν, όπως οφείλουν να υλοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους στο κυπριακό.

Μέρκελ: Εκτιμώ ότι θα έχουμε εξελίξεις μετά το καλοκαίρι

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υποσχέθηκε να συνεχίσει την προσπάθειά του για λύση, λέ-

γοντας χαρακτηριστικά ότι μπορεί να συνομιλεί ακόμα και μέχρι την προηγούμενη των βουλευτικών εκλογών και να επαναρχίσει ακριβώς την επόμενη. Την ίδια στιγμή πάντως η Άγκελα Μέρκελ εξέφρασε την εκτίμηση ότι οποιαδήποτε εξέλιξη στο κυπριακό θα υπάρξει μετά τις εκλογές στην Τουρκία το ερχόμενο καλοκαίρι.

Τα χαμόγελα στη Λευκωσία έγιναν διάπλατα όταν είδαν ότι η Γερμανίδα Καγκελάρια δεν έθεσε θέμα απευθείας εμπορίου με τους Τ/Κ. Μάλιστα δεν τέθηκε ούτε το θέμα του συνεταιρισμού για την ειρήνη για το οποίο όπως είχε ακουστεί η Γερμανίδα Καγκελάρια θα ζητούσε την υποβολή αίτησης από μέρους της Κύπρου ενώ και το θέμα NATO - Ε.Ε. τέθηκε ακροθιγώς κατά τις συνομιλίες με τον Πρόεδρο Χριστόφια.

Με το βλέμμα στο αέριο του Ισραήλ

Μπορεί τα περί αξιοποιήσιμων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Κυπριακή ΑΟΖ να συνιστούν υποθέσεις για την ώρα, αντιθέτως, πολύ πιο προχωρημένα είναι τα πράγματα με κοιτάσματα που το Ισραήλ θεωρεί ότι είναι δικά του.

Με δεδομένο ότι όλες οι χώρες που συνορεύουν με το Ισραήλ είναι εχθρικές προς αυτό, η Κύπρος ενδέχεται να αποκτήσει σημασία ακόμη και ως τμήμα κάποιας οδού εξαγωγής προς την Ευρώπη ισραηλινού φυσικού αερίου, αν όντως υπάρξουν αξιόλογες ποσότητες ισραηλινού φυσικού αερίου προς εξαγωγή, πράγμα

που καθόλου δεν είναι σίγουρο σήμερα.

Η Μέρκελ και ο Σαρκοζί, όμως, θέλουν από τώρα να είναι βέβαιοι πως η Κύπρος θα δεχτεί να συμμετάσχει σε αυτό το επικίνδυνο παιχνίδι, αν παραστεί ανάγκη. Η επίσκεψη της καγκελάριας της ηγεμονικής δύναμης της Ευρώπης συνιστά ως εκ τούτου πολύτιμη και θεαματική αναβάθμιση του κύρους του κυπριακού κράτους.

Το πολιτικό και διπλωματικό κέρδος για την Κύπρο είναι αδιαφιλονίκητο μετά την επίσκεψη Μέρκελ. Πόσο μάλλον που σύντομα, ο Γάλλος πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί θα ακολουθήσει τα χνάρια της Μέρκελ, ενώ έχει ήδη προηγηθεί επίσκεψη στην Κύπρο του Ντιμίτρι Μεντβέντεφ, του πρώτου Ρώσου προέδρου που πάτησε το πόδι του στο κυπριακό έδαφος.

Εύλογη η απορία: γιατί συρρέουν τώρα στην Κύπρο οι ηγέτες των ισχυρότερων κρατών της Ευρώπης, όταν επί μισόν αιώνα κανένας προκάτοχός τους δεν έκρινε άξιο λόγου ένα τέτοιο ταξίδι; Ευνόητο είναι πως αυτή η πρεμούρα των Ευρωπαίων κορυφαίων ηγετών δεν έχει καμία απολύτως σχέση με το Κυπριακό αυτό καθαυτό. Ο λόγος είναι άλλος: τα κοιτάσματα φυσικού αερίου στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) του Ισραήλ, του Λιβάνου και ενδεχομένως της Κύπρου.

Αν μάλιστα βρεθούν αξιόλογα κοιτάσματα, ιδίως οι Γερμανοί θα είναι πρόθυμοι να αγοράσουν υποθετικό κυπριακό φυσικό αέριο και εν γένει να το δουν να κατευθύνεται προς τις αγορές της Ευρώπης. Ίδωμεν...

www.pwc.com/cy

Διεθνής γνώση. Τοπική εξειδίκευση.

pwc

Αυτό που επιδιώκουμε είναι να σας προσφέρουμε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση, που αξιοποιούν οι ομάδες μας από 163.000 ειδικούς σε 151 χώρες. Αλλά και στην εμπειρία που προσαρμόζεται στις τοπικές ανάγκες. Επικεντρωνόμαστε σε τρεις κυρίως τομείς, τις ελεγκτικές, τις συμβουλευτικές και τις φορολογικές υπηρεσίες. Συνεργαζόμαστε στενά μαζί σας. Σας ρωτούμε. Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε. Πού θέλετε να πάτε. Απ' όλη τη διεθνή μας γνώση μοιραζόμαστε εκείνο το κομμάτι που είναι περισσότερο κατάλληλο για σας. Και έτσι σας στηρίζουμε στο πώς να πετύχετε τους δικούς σας στόχους.

Το κλειδί της λύσης είναι η διευθέτηση της υφαλοκρηπίδας

Επικίνδυνες «μυστικές» επαφές Ελλάδας - Τουρκίας

✓ Η Ελλάδα της οικονομικής κρίσης και η Τουρκία της οικονομικής ανάπτυξης. Η Ελλάδα του ΔΝΤ και της Τρόικας και η Τουρκία του «όχι» στο ΔΝΤ. Η Ελλάδα της στρατιωτικής πολεμικής υποβάθμισης και η Τουρκία της στρατιωτικής πολεμικής ανάπτυξης. Για πρώτη φορά τα τελευταία 80 χρόνια απειλείται όσο ποτέ η ελληνική κυριαρχία στο Αιγαίο

Οι παραβιάσεις πάνω από το Αιγαίο αποτελούν πια καθημερινό φαινόμενο. Οι «βόλτες» τουρκικών πολεμικών πλοίων ακόμη και μέχρι το Σούνιο και τα σύννεφα που έχουν δημιουργηθεί περί συνεκμετάλλευσης του Αιγαίου, δείχνουν ότι η Ελληνική πολιτική σκηνή είναι αδύναμη και θέτει σε κίνδυνο ακόμη και τα κυριαρχικά της δικαιώματα.

Του Σωτήρη Παπαδόπουλου

Η πρόσφατη συνάντηση Ερντογάν - Παπανδρέου, ο «επικοινωνιακός» διάλογος τους και οι «ατάκες» του Έλληνα Πρωθυπουργού, ενθουσίασαν όταν τις άκουγες, δημιουργούσαν όμως προβληματισμό όσο περνούσε ο χρόνος. Ο λόγος του Έλληνα Πρωθυπουργού εκφράστηκε με τη δύναμη του αδύνατου, ενώ εκείνος του κ. Ερντογάν με τη δύναμη του ισχυρού.

Όσο για τις κορώνες, ότι δήθεν ο κ. Παπανδρέου δεν θα ταξίδευε στην Τουρκία επειδή 24 ώρες πριν, τουρκικά μαχητικά αεροσκάφη παραβίασαν τον Ελληνικό εναέριο χώρο, μόνο χαμόγελο μπορούν να προκαλέσουν.

Το Αιγαίο ενδιαφέρει και μάλιστα πολύ την Τουρκία. Η πορεία μέσα στο χρόνο το δείχνει ανοιχτά. Από το «Σισμίκ» και το «Χώρα» μέχρι τα Ίμια. Η κρίση του Καρντάκ (Ίμια), έφερε στο προσκήνιο το θέμα της ελληνικής κυριαρχίας ακόμη και επί των βραχονησίδων που βρίσκονται μπροστά από τα τουρκικά παράλια. Το πόσο σημαντικό είναι το Αιγαίο για τους Τούρκους το κραυγάζει και ο «φίλος» κ. Νταβούτογλου στο βιβλίο του «Το Στρατηγικό Βάθος. Η Διεθνής Θέση της Τουρκίας». Ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών παρα-

δέχεται ότι «η πιο σοβαρή δυσκολία στη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας εντοπίζεται στην αδυναμία δημιουργίας μιας μακροπρόθεσμης και καλά συντονισμένης στρατηγικής, που σχετίζεται με τις θαλάσσιες και υδάτινες αρτηρίες».

Μάλιστα ο «μαέστρος» της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής θεωρεί ότι, το σημείο με τις μεγαλύτερες πιθανότητες εμπλοκής σε σύρραξη της Τουρκίας είναι τα νησιά του Αιγαίου, που στενεύουν σε σημαντικό βαθμό το ζωτικό χώρο της.

Η μάχη της υφαλοκρηπίδας

Τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα (κατοικημένα και βραχονησίδες) εφόσον μπορούν να συντηρήσουν ζωή. Και εδώ είναι η μεγάλη διαφορά με την Τουρκία, που υποστηρίζει πως τα ελληνικά νησιά του μισού περίπου Αιγαίου ακουμπούν στη δική της υφαλοκρηπίδα επομένως δεν έχουν δικαίωμα δικής τους υφαλοκρηπίδας.

Επίσης, η Τουρκία ισχυρίζεται πως η διαφορά με την Ελλάδα πρέπει να επιλυθεί με βάση την αρχή της ευθυδικίας, κάτι που δεν ευνοεί την Ελλάδα. Τίποτε δεν είναι αμφισβητούμενο από την Ελληνική πλευρά ενώ πλήθος δικαιωμάτων αμφισβητεί και διεκδικεί η Τουρκία.

Στη μεγάλη κρίση του Αυγούστου του 1976 η Ελλάδα προσέφυγε στο Δικαστήριο της Χάγης ζητώντας παρέμβαση, που τελικά δεν εκδικάστηκε αφού η Τουρκία δεν είχε αναγνωρίσει αρμοδιότητα στο δικαστήριο αυτό, όπου απαιτείται συ-

νυποσχετικό για προσφυγή και των δύο κρατών. Έτσι προέκυψαν οι γκρίζες ζώνες.

Η διευθέτηση της υφαλοκρηπίδας αποτελεί κορυφαίο θέμα, καθώς θα φέρει και την οριοθέτηση τόσο της χωρικής θάλασσας όσο και της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, δηλαδή η Ελλάδα θα βάλει μπροστά τα ενεργειακά θέματα που βρίσκονται σήμερα περισσότερο από ποτέ στο προσκήνιο.

Προκλήσεις και διερευνητικές συνομιλίες πάνε μαζί

Ούτε ένας ούτε δύο αλλά σαράντα εννέα (49!) γύροι διερευνητικών επαφών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία έχουν γίνει ως τώρα. Στις συνομιλίες η ελληνική διαπραγματευτική ομάδα ηγείται υπό τον πρέσβη Παύλο Αποστολιδη και η τουρκική αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Φερντινόν Σινφιλίογλου.

Επισημώς, η γραμμή της ηγεσίας του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών είναι ότι «ακόμα δε μπορούμε να πούμε ότι έχουμε φτάσει σε ένα σημείο ούτε να κάνουμε κάποια ανακοίνωση για συγκεκριμένη πρόοδο αλλά ούτε και να πούμε ότι δεν υπάρχει εξέλιξη στις συναντήσεις». Με ξεκάθαρο τρόπο δηλαδή, η ελληνική κυβέρνηση επιβεβαιώνει ότι στις διερευνητικές επαφές υπάρχει εξέλιξη, αποφεύγει όμως να προσδιορίσει τους τομείς στους οποίους έχει σημειωθεί εξέλιξη καλυπτόμενη πίσω από την ρήτρα εμπιστευτικότητας, δηλαδή τη συμφωνία με την Άγκυρα να μην

ανακοινώνονται τα θέματα που τίθενται στις συνομιλίες.

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκάλεσε η πρόσφατη αναφορά του εκπροσώπου του Ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών ότι στις διερευνητικές, η ελληνική και η τουρκική διαπραγματευτική ομάδα εξετάζουν θέματα «τα οποία είναι νομικά, είναι εξαιρετικά σύνθετα, πολύπλοκα...». Μετά προσπάθησε να συμμαζέψει τα ασυμάζευτα μιλώντας για λάθος στη διατύπωση αποδίδοντας τη χρήση του όρου «θέματα» σε γλωσσικό ολισθημα. Το βέβαιο είναι ότι οι διπλωμάτες διαβουλεύονται για ένα και μόνο θέμα, την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας.

Πραγματικά παράδοξο είναι το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι όσο επιταχύνονται οι διερευνητικές επαφές τόσο αυξάνονται οι παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου και οι υπερπτήσεις ελληνικών νησιών.

Πως κλείνει το θέμα της υφαλοκρηπίδας

Σύμφωνα με έγκυρες στρατιωτικές και πολιτικές πηγές από Ελλάδα και Κύπρο για να υπογραφεί μια συμφωνία για την υφαλοκρηπίδα μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, πρέπει να μετρηθεί να οροθετηθεί, να ορισθεί η χωρική θάλασσα των δύο χωρών, άρα πρέπει να γίνουν αποδεκτές οι γραμμές βάσης.

Επομένως, εάν η Ελλάδα αποδεχτεί τα έξι μίλια ως χωρική θάλασσα, χάνει στο εξής το δικαίωμα επέκτασής τους μέχρι τα δώδεκα. Εάν είχε επεκτείνει, ή τώρα καθορίσει ως χωρική θάλασσα τα δώδεκα μίλια, τότε έπαυε να υπάρχει ζήτημα υφαλοκρηπίδας, αφού στην ουσία το μεγαλύτερο μέρος του Αιγαίου καλύπτεται από Ελληνικά νησιά.

Το ερώτημα είναι ποια κυβέρνηση, με τι σθένος και τι υποστήριξη από το λαό μπορεί να κάνει κάτι τέτοιο; Τι ρόλο θα παίξουν τότε οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ; Πόσο επηρεάζονται οι κυβερνήσεις από αυτούς τους φορείς; Οι απαντήσεις είναι γνωστές από την μέχρι τώρα πρακτική. Οι μεταπολεμικές ελληνικές κυβερνήσεις δεμένες στο άρμα τους είναι υπεύθυνες για σημαντικές απώλειες ελληνικού κυπριακού χώρου και κυριαρχικών δικαιωμάτων.

Η Υφαλοκρηπίδα λύνει το θέμα της ΑΟΖ

Ο καθορισμός της υφαλοκρηπίδας, σχεδόν αυτόματα λύνει και το θέμα της ΑΟΖ. Για να οροθετηθεί όμως η υφαλοκρηπίδα πρέπει να καθοριστεί και γίνει δεκτό σε ποια νησιά και νησίδες θα υπολογιστεί, επομένως να ξεκαθαρίσει το θέμα της αμφοβήτησης από την Τουρκία των γκρίζων

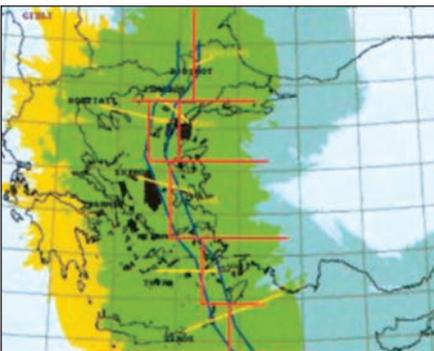

Ο Ηρακλειώτης σημναγός Σήφης Αναστασάκης ο οποίος έχασε τη ζωή του μετά τη σύγκρουση δυο F-16, κατά τη διάρκεια άσκησης νότια της Κρήτης την Κυριακή 28 Αυγούστου 2010

«ΚΟΚΚΙΝΗ» ΥΠΕΡΟΠΛΙΑ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

ΕΛΛΑΔΑ	2010	2015
F - 16	158	158
M 2000	45	45
F - 4	35	35
RF - 4	18	
A 7	43	

ΤΟΥΡΚΙΑ	2010	2015
F - 16	210	240
F - 5	117	52
F - 4	27	26
RF - 4	55	
ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡ.	6	10

ζωνών. Ο καθορισμός της υφαλοκρηπίδας, λύνει και το θέμα και του εναέριου χώρου ως υπερκείμενου της χωρικής θάλασσας και της ξηράς. Δεν λύνει ωστόσο τα ζητήματα της εκχώρησης στο ΝΑΤΟ κυριαρχικών δικαιωμάτων στο Αιγαίο, στην ξηρά και τον αέρα.

Τουρκική αεροπορική υπεροπλία

Η διαμορφούμενη συντριπτική ποσοτική τουρκική υπεροπλία στον αέρα και κυρίως η εισαγωγή

μάχη μαχητικού πέμπτης γενιάς τύπου Στελθ θα καταστήσουν την έννοια της αεροπορικής παραβίασης παρελθόν. Όχι επειδή η τουρκική αεροπορία, οπλισμένη με αεροσκάφη πέμπτης γενιάς, θα σταματήσει τις παραβιάσεις αλλά επειδή οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις θα αδυνατούν τεχνικά να παρακολουθήσουν τα ίχνη των τουρκικών μαχητικών στο Αιγαίο, εκτός από τη στιγμή που οι πιλότοι τους θα το επιθυμούν.

Η Τουρκία είναι μία από τις χώρες που μετέχουν στο πρόγραμμα συμπαραγωγής του JSF. Η εισαγωγή του στο Αιγαίο για λογαριασμό των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων θα δημιουργήσει πρωτοφανείς συνθήκες χάσματος ισχύος ανάμεσα στις δύο χώρες, την ίδια στιγμή που θα έχει ανατραπεί πλήρως κάθε έννοια ποσοτικής ισορροπίας δυνάμεων.

Και αυτή ούτε καν λόγω του αεροσκάφους πέμπτης γενιάς αλλά απλώς και μόνο με τον αριθμό των αναβαθμισμένων F16 που θα διαθέτει σήμερα η Άγκυρα και τα οποία ας σημειωθεί ότι θα υποστηρίζονται από τουρκικό εργοστάσιο, με ότι αυτό συνεπάγεται για την επιχειρησιακή τους ικανότητα.

Σταδιακά, από το 2015 και μετά τα πιο κρίσιμα από τα όπλα που δίνουν το καθοριστικό πλεονέκτημα στην τουρκική πλευρά είναι τα αεροσκάφη F35-JSF τύπου Στελθ, αλλά και ο μεγάλος αριθμός αναβαθμισμένων F-16.

Θαλάσσια κυριαρχία

Αντίστοιχα στη θάλασσα η τουρκική υπεροχή προκύπτει από το μεγάλο αριθμό και τις ιδιαίτερες δυνατότητες των κορβेटών και των φρεγατών που αποκτά η Άγκυρα.

Με την ολοκλήρωση μετά το 2015 του μεγάλου αεροναυτικού εξοπλιστικού προγράμματός της που ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη η Τουρκία θα αποκτήσει για πρώτη φορά το αδιαμφισβήτητο πλεονέκτημα στη θάλασσα, με ότι αυτό μπορεί να συνεπάγεται για μια χώρα που δέχεται τόσο έντονη πίεση για κάποιες από τις βραχονησίδες και τις θαλάσσιες περιοχές της. Στην πραγματικότητα, η Τουρκία δημιουργεί όχι έναν αλλά τρεις τουλάχιστον αυτόνομους στόλους, οι οποίοι θα είναι σύντομα σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλον, να προβαίνουν σε αποκλεισμούς θαλάσσιων περιοχών, νησιών και νησίδων και να αποκόβουν θαλάσσιους δρόμους την ίδια στιγμή σε διαφορετικά σημεία του Αιγαίου.

Επιπλέον, οι νέες τουρκικές θαλάσσιες δυνάμεις, με επίκεντρο τις νέες κορβέτες και τις φρεγάτες του τουρκικού στόλου, θα μπορούν, όταν ενεργούν, να προστατεύουν τις μονάδες τους πολύ αποτελεσματικά σε άμυνες ζώνης πολλών ναυτικών μιλίων.

Προκλητική και επικίνδυνη η Τουρκία

- ✓ Η ηγεσία της Τουρκίας απαιτεί να ενταχθεί στην ευρωπαϊκή οικογένεια με βάση τους δικούς της όρους και αρνούμενη να αποδεχθεί τις αρχές και αξίες της κοινότητας. Ακόμα και τις υποχρεώσεις που έχει απέναντι στην Ε.Ε. και κράτη μέλη της (Ελλάδα και Κύπρος) αρνείται να τις υλοποιήσει
- ✓ Ο επεκτατισμός της Τουρκίας καθίσταται επικίνδυνος για την ειρήνη και την ασφάλεια σε μια ευρεία περιοχή όχι γιατί η Άγκυρα έχει τις δυνάμεις αλλά γιατί έχει την ανοχή και σε αρκετές περιπτώσεις την στήριξη των ΗΠΑ και της Βρετανίας

Η ηγεσία της Τουρκίας στην προσπάθεια της να μετατρέψει τη χώρα σε ισχυρή διεθνή πολιτική, στρατιωτική και οικονομική δύναμη εφαρμόζει επεκτατική πολιτική, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα και επιδεικνύοντας κυνισμό και προκλητικότητα. Οι αξιωματούχοι της Τουρκίας δεν κρύβουν τις προθέσεις και στόχους τους. Αρκούντως σαφής και προκλητικός είναι ο υπουργός Εξωτερικών Αχμέτ Νταβούτογλου ο οποίος μεθοδεύει την υλοποίηση της θεωρίας που περιέγραψε στο βιβλίο του « Στρατηγικό βάθος - Η διεθνής θέση της Τουρκίας ».

Του Δρ. Κωνσταντή Κωσταντίνου

Αναπληρωτή Καθηγητή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών στο Frederick University

Η ηγεσία της Τουρκίας απαιτεί να ενταχθεί στην ευρωπαϊκή οικογένεια με βάση τους δικούς της όρους και αρνούμενη να αποδεχθεί τις αρχές και αξίες της κοινότητας. Ακόμα και τις υποχρεώσεις που έχει απέναντι στην Ε.Ε. και κράτη μέλη της (Ελλάδα και Κύπρος) αρνείται να τις υλοποιήσει.

Την ίδια τακτική εφαρμόζει και στο NATO απειλώντας τους πάντες ότι αν δεν ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της θα συνεχίσει να παρεμβάλει εμπόδια στις σχέσεις της Ατλαντικής Συμμαχίας με την Ε.Ε.. Μάλιστα επιχειρεί να παρουσιάσει ως υπεύθυνη την Κύπρο για τα προβλήματα που η ίδια δημιουργεί. Βασική αιτία των προβλημάτων είναι η συνεχιζόμενη κατοχή μέσους της Κύπρου από την Τουρκία.

Την ίδια ώρα όμως η Τουρκία διατηρεί στενές σχέσεις με το Ιράν, το οποίο οι ΗΠΑ και οι

στενοί τους σύμμαχοι θεωρούν ως τον υπ' αριθμό 1 εχθρό τους και μέγα κίνδυνο για τη διεθνή ασφάλεια.

Η Άγκυρα απαιτεί να έχει σημαίνοντα ρόλο στην αντιπυραυλική ασπίδα που θέλουν να δημιουργήσουν οι ΗΠΑ και να την χρησιμοποιεί αυτόνομα για τις δικές της ανάγκες. Πρόσφατα αξιωματούχοι του NATO και των ΗΠΑ προσέγγισαν τουλάχιστον φραστικά τη Ρωσία και παρουσιάστηκαν έτοιμοι για συνεργασία μαζί της. Αν όντως ο μοναδικός υπαρκτός κίνδυνος για τις ΗΠΑ και το NATO είναι το Ιράν τότε τίθεται το ερώτημα γιατί η Τουρκία θα έχει καθοριστικό ρόλο στην αντιπυραυλική ασπίδα; Πόσο αξιόπιστη μπορεί να είναι η Τουρκία για τους δυτικούς εταίρους; Μήπως οι κυβερνήσεις της Ελλάδας διαχρονικά δεν έχουν επιδείξει αφοσίωση στους δυτικούς συμμάχους και σε αρκετές περιπτώσεις με κόστος για τα συμφέροντα του ελληνισμού; Μήπως οι σημερινές κυβερνήσεις Βαλκανικών κρατών δεν είναι πιο αξιόπιστοι σύμμαχοι των ΗΠΑ από την Τουρκία;

Η Τουρκία σε αντίθεση με κάθε αρχή διεθνούς δικαίου αντιδρά και εκτοξεύει απειλές για την υπογραφή συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και Ισραήλ για την οριοθέτηση αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Επιπρόσθετα οι σχέσεις Τουρκίας - Ισραήλ το τελευταίο χρονικό διάστημα έχουν μετατραπεί από φιλικές και συνεργασίας σε σχέσεις διαξιφισμών και αντιπα-

ράθεσης. Στο εσωτερικό της Τουρκίας καταπατούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα ενώ οι κούρδοι είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Στην Κύπρο η Τουρκία συνεχίζει να κατέχει παράνομα και δια της βίας το 37% των εδαφών κράτους μέλους των Ηνωμένων Εθνών και της Ε.Ε.. Η θέληση και οι επικοινωνιακές προτάσεις του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Δ. Χριστόφια για λύση του κυπριακού δεν τυγχάνουν θετικής ανταπόκρισης από την τουρκική πλευρά λόγω των νεοθωμανικών γεωστρατηγικών της σχεδιασμών.

Η επεκτατική πολιτική της Άγκυρας στο Αιγαίο είναι επίσης η βασική αιτία των παραβάσεων και παραβιάσεων του ελλαδικού εναέριου χώρου από τουρκικά μαχητικά και η δημιουργία εντάσεων στις σχέσεις των δύο χωρών.

Ο επεκτατισμός της Τουρκίας καθίσταται επικίνδυνος για την ειρήνη και την ασφάλεια σε μια ευρεία περιοχή όχι γιατί η Άγκυρα έχει τις δυνάμεις αλλά γιατί έχει την ανοχή και σε αρκετές περιπτώσεις την στήριξη των ΗΠΑ και της Βρετανίας.

Εάν δε οι ΗΠΑ προχωρήσουν στη δημιουργία της αντιπυραυλικής ασπίδας και η Τουρκία έχει σημαντικό ρόλο τότε θα καταστεί ακόμα πιο προκλητική και επικίνδυνη για την ειρήνη και ασφάλεια και οι ΗΠΑ θα αποκτήσουν ακόμα ένα πονοκέφαλο παρόμοιο με εκείνο που δημιούργησαν στο Ιράκ.

Step ahead

What is the significance of Deloitte becoming the world's largest professional services firm? In all honesty, we believe very little. Our focus is on helping our clients establish, define and achieve their vision so that they can step ahead with confidence in all aspects of their business. And our aim has always been, and will always be, to put our clients first. Visit www.deloitte.com/cy

Βουλευτικές εκλογές 2011

Πλήρη για τις προεδρικές

✓ Το ότι οι βουλευτικές εκλογές αποτελούν συνήθως πρόκριση για τις προεδρικές, αυτό λίγο πολύ συμβαίνει πάντοτε. Ωστόσο στις εκλογές της 22ας Μαΐου, αυτό είναι ξεκάθαρο όσο ποτέ άλλοτε στο βαθμό που θα ψηφίζει κάποιος έχοντας κατά νουν τον καινούργιο πρόεδρο...

Η προεκλογική περίοδος ενόψει των βουλευτικών εκλογών, βρίσκεται επί θύραις και τα κόμματα βρίσκονται σε εγρήγορη, προκειμένου να ετοιμάσουν τα ψηφοδέλτιά τους, με στόχο να ελκύσουν κατά το δυνατόν περισσότερες ψηφοφόρους. Το ζητούμενο από τις επικείμενες εκλογές του Μαΐου, από όλα τα κόμματα, είναι να αυξήσουν τα ποσοστά

**Του
Κορνήλιου
Χατζηκώστα**

τους, αλλά το κυρίως ζητούμενο, το οποίο βρίσκεται στο πίσω μέρος του εγκεφάλου των κομματικών παραγόντων, είναι να διαμορφωθεί ένα πολιτικό σκηνικό, το οποίο θα προετοιμάσει το έδαφος για τις επόμενες προεδρικές εκλογές του 2013. Επομένως, η εκλογική αυτή μάχη στοχεύει κυρίως στο να διαμορφώσει τέτοιες πλειοψηφίες, ώστε να αποτελέσουν τη βάση για τη νίκη των επόμενων προεδρικών εκλογών.

Έτσι, ο κύριος στόχος των δύο μεγαλύτερων κομμάτων ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ είναι να εξασφαλίσουν από τις εκλογές του Μαΐου την πρωτιά, ώστε να μιλούν από θέση ισχύος. Έτσι, οι επιζητούμενες συνεργασίες για τις προεδρικές εκλογές θα είναι ευκολότερες.

Επί πλέον, τα κόμματα ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ, επιδιώκουν, το κάθε ένα να εξασφαλίσει, το μεν πρώτο την πλειοψηφία των βουλευτικών εδρών στο κυβερνητικό στρατόπεδο, το δε άλλο την πλειοψηφία των μη κυβερνητικών δυνάμεων στη Βουλή. Τα κόμματα ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ επίσης στοχεύουν στην αύξηση των ποσοστών τους. Ακριβέστερα, όμως, μπορούμε να πούμε ότι το μεν ΔΗΚΟ θα είναι ικανοποιημένο να διατηρήσει τα ποσοστά του και τις έντεκα έδρες του στη Βουλή, η δε ΕΔΕΚ να εξασφαλίσει, ει δυνατόν, διψήφιο ποσοστό και φυσικά να αυξήσει τις βουλευτικές της έδρες.

Είναι σημαντικό για τα δύο αυτά κόμματα να διατηρήσουν το ρυθμιστικό τους ρόλο στις προεδρικές εκλογές που αυτός δεν εξαρτάται, κατ' ανάγκη από το ποσοστό που θα εξασφαλίσουν στις προεδρικές εκλογές. Όσο μεγαλύτερο, βέβαια, είναι αυτό τόσο καλύτερα θα μπορέσει το κόμμα να διαδραματίσει το ρυθμιστικό του ρόλο. Εκ πρώτης όψεως, τα δύο αυτά κόμματα δεν φαίνεται να κατέρχονται με δικό τους υποψήφιο στις προεδρικές εκλογές καθώς από μόνα τους είναι δύσκολο να εξασφαλίσουν την πρόκρισή τους στο δεύτερο γύρο των εκλογών.

Τα μικρότερα κόμματα, ΕΥΡΩΚΟ και Οικολόγοι, είναι επίσης λογικά να επιδιώκουν την αύξηση των ποσοστών τους, γιατί αυτό θα συμβάλει στη μεγαλύτερη επιρροή τους στην πολιτική ζωή. Δεν αποκλείεται, ωστόσο, παρά το γεγονός ότι ανήκουν στην κατηγορία των μικροτέρων κομμάτων, να μπορέσουν να ασκήσουν ρυθμιστικό ρόλο.

Αν υποθέσουμε ότι το κυβερνητικό στρατόπεδο, θα εξακολουθεί να έχει την ίδια σύνθεση και μετά τις βουλευτικές εκλογές, με τα κόμματα ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ και ότι σε αυτές τις δυνάμεις θα στηριχθεί ο υποψήφιος της Αριστεράς στις προεδρικές εκλογές του 2013, που σύμφωνα με τις μέχρι στιγμής ενδείξεις θα είναι ο Δημήτρης Χριστόφιας, τότε έχει σημασία η τυχόν διαφοροποίηση των δυνάμεων της κυβερνητικής συμμαχίας στη Βουλή.

Σήμερα, τα κόμματα ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ μόλις συγκεντρώνουν την απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή με 29 ψήφους (18 το ΑΚΕΛ και 11 το

ΔΗΚΟ). Σε περίπτωση που χαθεί αυτή η πλειοψηφία, αυτό δεν σημαίνει, βέβαια, ότι η Κυβέρνηση καταρρέει, διότι αυτό συμβαίνει μόνο στα κοινοβουλευτικά πολιτεύματα και όχι στα προεδρικά, όπως είναι της Κύπρου. Ωστόσο, μια τέτοια τυχόν εξέλιξη αποστέλλει ισχυρά μηνύματα για τις προεδρικές εκλογές, και φυσικά, επί της ουσίας και όχι κατά τον νόμο, η κυβέρνηση παύει να απολαύει της εμπιστοσύνης του λαού.

Η διεγκυστίδα, λοιπόν, που αναπτύσσεται στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές αφορά τη διαμόρφωση κατά τέτοιο τρόπο των δυνάμεων, ώστε το κάθε στρατόπεδο, αυτό του κυβερνητικού συνασπισμού και αυτό της αντιπολίτευσης, να επιτύχει την πλειοψηφία στη Βουλή. Ως προς το τι θα γίνει με τις διαβουλευσεις για τις επόμενες προεδρικές εκλογές, αυτό, βέβαια, είναι άλλη ιστορία. Το ζητούμενο στην παρούσα φάση είναι να διαμορφωθεί ένα σκηνικό, το οποίο με τα μέχρι στιγμής δεδομένα να αποτελέσει τη βάση για την επιτυχία των επιδιώξεων του κάθε κόμματος.

Ο τρίτος πόλος

Με βάση τα πιο πάνω, σε καμία περίπτωση δεν θεωρούμε ότι τον κύριο ρόλο στις προεδρικές εκλογές θα διαδραματίσουν τα δύο μεγάλα κόμματα. Αντιθέτως, σημαντική και καθοριστική είναι η δύναμη των κομμάτων του ενδιάμεσου χώρου, ο οποίος, αν καταφέρει να συσπειρωθεί γύρω από ένα υποψήφιο, ο οποίος θα έχει τη δυνατότητα να εισέλθει στο δεύτερο

γύρο των εκλογών, τότε η επιτυχία του στον δεύτερο γύρο των εκλογών μπορούμε να πούμε ότι συγκεντρώνει και τις μεγαλύτερες πιθανότητες.

Συνεπώς, η αυξημένη δύναμη των κομμάτων του ενδιάμεσου χώρου είναι δυνατόν να δώσει τα εχέγγυα για την επιτυχία του τυχόν κοινού υποψηφίου στις προεδρικές εκλογές. Στην περίπτωση αυτή το δυνάμωμα του χώρου αυτού θα προκαλέσει πονοκεφάλους στα δύο μεγαλύτερα κόμματα, καθώς σε τέτοια περίπτωση ο ρόλος του χώρου αυτού ως συνόλου δεν θα είναι απλώς ρυθμιστικός, αλλά ίσως και καθοριστικός για τις εκλογές.

Η συμπεριφορά των ψηφοφόρων, βέβαια, στις προεδρικές εκλογές είναι κάπως διαφορετική από ότι στις βουλευτικές εκλογές, αλλά η διαμόρφωση του πολιτικού σκηνικού στις βουλευτικές εκλογές με την αυξημένη ή μειωμένη δύναμη του κάθε κόμματος είναι ενδεικτική και έχει τη σημασία της.

Τα κόμματα, προκειμένου να παρουσιάσουν την καλύτερη δυνατή εικόνα

προς τους ψηφοφόρους τους, έχουν αποδοθεί τον τελευταίο καιρό στην αναζήτηση των υποψηφίων τους, οι οποίοι θα αποτελέσουν και τους «κράχτες» προς τους εκλογείς προκειμένου να τύχουν της υποστήριξής τους.

Ήδη ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει εγκαταστήσει εδώ και αρκετά χρόνια, επί προεδρίας στο κόμμα του Γλαύκου Κληρίδη το θεσμό των αριστίδων υποψηφίων. Την επιλογή δηλαδή από τον Πρόεδρο προσωπικοτήτων εκτός κόμματος, τα οποία θεωρείται ότι θα προσκομίσουν προς τον Δημοκρατικό Συναγερμό μη συναγερμικούς ψηφοφόρους. Κατά το ίδιο πρότυπο, το ΑΚΕΛ καθιέρωσε τον θεσμό των «Νέων Δυνάμεων» στο κόμμα, σύμφωνα με τον οποίο μπαίνουν στο ψηφοδέλτιο μη κομματικοί υποψήφιοι. Το ίδιο, ασφαλώς επιδιώκεται και από τα κόμματα ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, αλλά τα σχετικά μικρά ποσοστά τους και ο ακόμα πιο μικρός αριθμός των βουλευτικών εδρών που συνήθως εξασφαλίζουν δεν δημιουργεί, όπως τα μεγάλα κόμματα, τα κίνητρα εκείνα ώστε να διασφαλίζουν την πιθανότητα εκλογής τους.

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα εντάσσεται στην ίδια

λογική με τα κόμματα ΕΔΕΚ και ΔΗΚΟ, αντιμετωπίζοντας εξίσου μεγάλη δυσκολία να προσελκύσει εξωκομματικούς ψηφοφόρους, αν και η συγγενεία του με τον Δημοκρατικό Συναγερμό του επιτρέπει να έχει καλύτερες προοπτικές ως προς αυτό το θέμα.

Το κόμμα των οικολόγων, το οποίο

μέχρι στιγμής εισέρχεται στη Βουλή, σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις

με ένα μόνο βουλευτή, δεν καταναλίσκονται σε αυτή τη λογική του εντυπωσιασμού των προσωπικοτήτων που θα περιληφθούν στο ψηφοδέλτιο, αν και θα μπορούσε να πει κανείς ότι ένας από τους λόγους που διατηρεί αυτή την τακτική ίσως να είναι και η δυσκολία του να το επιτύχει.

Πονοκέφαλος η αποχή

Ένας πονοκέφαλος που απασχολεί τα κόμματα είναι η ολοένα και αυξανόμενη αποχή που παρατηρείται στις εκλογικές αναμετρήσεις. Μπορεί στην Κύπρο να μην έχει πάρει διαστάσεις επιδημίας όπως σε άλλες χώρες της Ευρώπης, αλλά σίγουρα το πρόβλημα είναι υπαρκτό και απασχολεί, τα κόμματα. Μετά τη χαλάρωση της νομοθεσίας, που προνοεί υποχρεωτική ψηφοφορία, και τις διαστάσεις που παίρνει το πρόβλημα στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα εκτός από την αποχή παρατηρείται και η αδιαφορία των νέων ψηφοφόρων να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους.

«Παρήγορο» για τα κόμματα, τα οποία προσδοκούν να αναπληρώσουν κάποιες απώλειες

λόγω της αποχής, αποτελεί η ένδειξη ότι στις εκλογές αυτές δεν θα υπάρχουν πολλά μικρά κόμματα, όπως στις περασμένες εκλογές. Τα κόμματα που παρέμειναν εκτός Βουλής στις βουλευτικές του 2006 συγκέντρωσαν συνολικά 4%. Έμειναν εκτός βουλής Οι Ενωμένοι Δημοκράτες (1,56%), το Κίνημα Ελευθέρων Πολιτών (1,22%), η Ευρωπαϊκή Δημοκρατία (0,44%), ο Συνασπισμός Κυνηγών Αυτοτελών Εργαζομένων και Αγροτών (0,26%) και το Λαϊκό Σοσιαλιστικό Κίνημα - ΛΑΣΟΚ (0,23%). Οι ανεξάρτητοι κατέλαβαν ποσοστό 0,9%

Επισημαίνεται ότι τα άκυρα και τα λευκά στις εκλογές της 21ης Μαΐου 2006 ανέρχονταν στο 5,6%. Δεν μπορεί, ασφαλώς κανείς να προεξοφλήσει ότι εκείνοι που είχαν

επιλέξει λευκό ή άκυρο (στις περισσότερες περιπτώσεις το ίδιο είναι) ότι τώρα θα προτιμήσουν κάποιο κόμμα. Το λευκό όπως εν πολλοίς και το άκυρο είναι πλέον πολιτική επιλογή. Ακόμα και η αποχή από την ψηφοφορία. Συνεπώς τα κόμματα, πέρα από την προσπάθεια που πρέπει να καταβάλουν για να συσπειρώσουν τους ψηφοφόρους τους που τους ψήφισαν στις περασμένες εκλογές, θα επιδιώξουν προφανώς να προσελκύσουν τόσο από εκείνους που ψήφισαν στις περασμένες εκλογές μη κοινοβουλευτικά κόμματα, όσο και από εκείνους οι οποίοι ψήφισαν λευκό ή άκυρο. Αρκετό έδαφος υπάρχει επίσης στην κατηγορία των ψηφοφόρων οι οποίοι απέσχον από τις εκλογές. Ακόμα και από τους νέους μη εγγεγραμμένους ψηφοφόρους. Ίδου στάδιον δόξης λαμπρόν...

ΕΚΛΟΓΕΣ 21η ΜΑΪΟΥ 2006

ΚΟΜΜΑ	%	ΕΔΡΕΣ
ΑΚΕΛ	31,13	18
ΔΗΣΥ	30,34	18
ΔΗΚΟ	17,92	11
ΕΔΕΚ	8,91	5
ΕΥΡΩΚΟ	5,75	3
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	1,95	1
ΛΟΙΠΟΙ	4	0

Κρατικό μισθολόγιο «ώρα μηδέν»

Ένοχη η πολιτική ηγεσία και όχι οι εργαζόμενοι

✓ **Ανησυχητικές προεκτάσεις λαμβάνει το θέμα του κρατικού μισθολογίου. Μέσα σε οκτώ χρόνια αυξήθηκε κατά 70%. Ό,τι και να συμβαίνει -με ή χωρίς δημοσιονομικά ελλείμματα- οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν χάνουν ούτε ένα σεντ από τις ετήσιες προσαυξήσεις τους, τις γενικές και τιμαριθμικές αυξήσεις**

Οι Βουλευτικές εκλογές του Μαΐου φαίνεται πως φρενάρουν το θέμα του τρόπου εξοικονόμησης των 35εκ. ευρώ από το κρατικό μισθολόγιο, ένα θέμα που από τον Δεκέμβριο είχε αποφασιστεί.

Ο διάλογος με την ΠΑΣΥΔΥ ακόμη δεν έχει αρχίσει ενώ το ενδεχόμενο για πάγωμα των προσαυξήσεων φαίνεται ν' απομακρύνεται.

Το κρατικό μισθολόγιο αυξήθηκε στα 2,4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2008 από 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2000, δηλαδή κατέγραψε μέσα σε οκτώ χρόνια μian αύξηση κατά 70% ή 9% το χρόνο. Το 14,5% του κυπριακού ΑΕΠ απορροφάται για τη μισθοδοσία των δημοσίων υπαλλήλων, την ώρα που το αντίστοιχο ποσοστό της Ε.Ε. είναι 10,5% του ΑΕΠ. Τα «καμπανάκια» της Eurostat, που λένε ότι το ύψος των συνολικών απολαβών των δημοσίων υπαλλήλων αυξάνεται με γρηγορότερους ρυθμούς στην Κύπρο σε σύγκριση με την Ε.Ε. των 27 δεν τ' ακούει κανείς.

Σε φυσιολογικές συνθήκες οι ετήσιες αυξήσεις στην Κύπρο είναι 7% ενώ στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες το ποσοστό αυτό κυμαίνεται συνολικά στο 2% - 4%.

Διορισμοί και αυξήσεις για τους ψήφους

Κυβέρνηση και κόμματα είναι ξεκάθαρο ότι δεν είναι σε θέση να θεραπεύσουν τις ασθένειες στη Δημόσια Υπηρεσία και να αντιμετωπίσουν το κρατικό μισθολόγιο. Και ο λόγος γνωστός: Διότι οι μέγιστοι ένοχοι της εκτίναξης του κρατικού μισθολογίου σε ύψη δυσθεώρητα και ολέθρια για την οικονομία, είναι οι εκάστοτε κυβερνήσεις και τα κόμματα. Δεν ευθύνεται η ΠΑΣΥΔΥ αν όλες οι κυβερνήσεις και

όλα τα κόμματα συναινούσαν να μπουκώνουν τους δημόσιους υπαλλήλους με αυξήσεις, προσαυξήσεις, επιδόματα, διπλές και τριπλές συντάξεις.

Η ΠΑΣΥΔΥ, είναι εκεί για να διατηρεί τα κεκτημένα. Και φυσικά κανείς δεν θέλει να χάσει ότι απέκτησε είτε με αγώνα, είτε με κομματικές πλάτες. Όλοι οι υπόλοιποι πολίτες αυτής της κοινωνίας παρακολουθούμε τα τελευταία χρόνια ένα κακόγουστο και αχώνευτο θέατρο του παραλόγου, ιδιαίτερα από τα συγκυβερνώντα κόμματα.

Η αρχή της εκτίναξης των ωφελημάτων στη Δημόσια Υπηρεσία άρχισε επί προεδρίας του Μάρκου Κυπριανού για να φτάσουμε στο σήμερα όπου, μεσοσύσης της κρίσης, περιέλαβε στον προϋπολογισμό του 2011 αύξηση 6% στις αποδοχές των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Η κοινωνία, δεν πρέπει να χτυπά τους δημοσίους υπαλλήλους, άλλωστε σχεδόν κάθε κυπριακή οικογένεια έχει άκι έναν δημόσιο υπάλληλο. Δεν φτάνει οι δημόσιοι υπάλληλοι αν κυβερνήσεις και κόμματα γονατίζουν έναντι της ΠΑΣΥΔΥ και συγκατανεύουν στα αιτήματά της. Γιατί συμπεριφέρονται με απλοχεριά στην

ΠΑΣΥΔΥ; Επειδή η οργάνωση αυτή συγκεντρώνει πολλές δεκάδες χιλιάδες πολύτιμους ψηφοφόρους!

Στις αρχές του 2010 είχαμε ακούσει από τα χείλη του Προέδρου Χριστόφια, για περικοπή 10% από το μισθό τον δικό του και του Υπουργικού Συμβουλίου. Την ίδια στιγμή όμως πήραν αύξηση 7%. Όταν ο Υπουργός Οικονομικών ζήτησε κάτι αντίστοιχο να γίνει στο Υπουργείο του, ξέρετε πόσοι το δέχθηκαν. Μόλις Τέσσερεις.

Δέστε πόσα είναι τα ωφελήματα, π.χ. του Προέδρου της Δημοκρατίας, αφορολόγητα, των υπουργών και άλλων κρατικών αξιωματούχων.

Τρέμουν την ΠΑΣΥΔΥ και πανικοβάλλονται μη χάσουν ψήφους από μέτρα, που οφείλουν να πάρουν, όπως, π.χ. να πατάξουν τη φοροδιαφυγή, να αναδιρθρώσουν τη δημόσια υπηρεσία, να αυξήσουν την παραγωγικότητα, να μειώσουν το έλλειμμα και να περιορίσουν το σπάταλο κράτος.

Χάσμα και στις συντάξεις

Το μόνο βέβαιο είναι ότι οι συντάξεις σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα είναι αντιστρόφως

ανάλογοι. Το 2007, ο αριθμός των συνταξιούχων στον ιδιωτικό τομέα ανερχόταν στις 89.950, ενώ στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται και οι ημικρατικοί οργανισμοί, στις 16.120.

Παρόλα αυτά, ο μέσος όρος της ετήσιας σύνταξης στον ιδιωτικό τομέα για το 2007 ήταν 7.300 ευρώ, ενώ για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, το αντίστοιχο ποσό ήταν 23.100 ευρώ. Η πρόβλεψη για το κόστος των συντάξεων το 2010 είναι ότι το ποσό θα φτάσει στα 493 εκ ευρώ. Τα συνολικά φιλοδωρήματα στον ιδιωτικό τομέα (Ταμεία Προνοίας) έφτασαν το 2007 στα 76.6 εκ ευρώ, με 50% συνεισφορά των υπαλλήλων.

Για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα το αντίστοιχο ποσό είχε ανέλθει στα 126.2 εκ ευρώ, με 0% συνεισφορά των υπαλλήλων. Εξάλλου, σύμφωνα με υπολογισμούς, το 2007 είχαν αφυπηρέτησει, περίπου, 8.000 άτομα από τον ιδιωτικό τομέα και περίπου 1.000 από το δημόσιο. Πρόσθετα, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ένα ποσοστό της τάξης του 40%, περίπου, των ατόμων που αφυπηρέτησαν από τον ιδιωτικό τομέα, αφορούσε τραπεζικούς υπαλλήλους. Τα δυο αυτά στοιχεία φέρνουν σε ακόμα πιο δυσχερή θέση τούς συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα.

Εργαζόμενοι δύο ταχυτήτων

Μια ματιά στις κλίμακες των δημοσίων υπαλλήλων, δεν είναι δύσκολο για κάποιον να εντοπίσει την αδικία και την αναξιοκρατία που επικρατεί. Ιδιαίτερα, αν αναλογιστεί ότι ο κατώτατος μισθός στον ιδιωτικό τομέα, με βάση τη νομοθεσία, είναι περίπου 800 ευρώ μηνιαίως, όμως σε αρκετές περιπτώσεις η νομοθεσία

παρακάμπτεται και το ποσό είναι πολύ χαμηλότερο. Εξάλλου, ταμεία υγείας, ταμεία προνοίας, ετήσιες αυξήσεις, άδειες και 13ος μισθός είναι για πολλούς όνειρα θερινής νυκτός.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι από την πλευρά τους λαμβάνουν έναν ετήσιο μισθό και μια σταθερή ετήσια προσαύξηση. Σε αυτόν προστίθενται οι γενικές αυξήσεις, οι τιμαριθμικές αυξήσεις και η ετήσια προσαύξηση με αποτέλεσμα να μας παρουσιάζονται οι ολικές απολαβές του κάθε υπαλλήλου. Ας δούμε μερικά ενδεικτικά παραδείγματα των ετήσιων ολικών απολαβών των δημοσίων υπαλλήλων της Κύπρου από την κλίμακα Α1 μέχρι των ανώτατων ιεραρχικά θέσεων που φθάνουν μέχρι την κλίμακα του Πάγιου Μισθού.

• Ας δούμε τρία παραδείγματα από τις μισθολογικές κλίμακες στο δημόσιο

- Ο ετήσιος μισθός της κλίμακας Α1 ξεκινά από τις 10.800 ευρώ (βασικές απολαβές) και καταλήγει στις 14.310 ευρώ ως ολικές απολαβές με ενσωματωμένες σε αυτόν τις γενικές αυξήσεις, τις τιμαριθμικές αυξήσεις και την ετήσια προσαύξηση, ήτοι 1.192 ευρώ μηνιαίως. Η κλίμακα αυτή έχει διαβαθμίσεις και η κορυφή της φθάνει μέχρι τις 12.544 ευρώ ως βασικό μισθό, 16.355 ευρώ ολικές απολαβές, ήτοι 1.363 ευρώ ως μηνιαίο μισθό.
- Ο ετήσιος μισθός της κλίμακας Α8 ξεκινά από τις 17.946 ευρώ (βασικές απολαβές) και καταλήγει στις 23.319 ευρώ ως ολικές απολαβές με ενσωματωμένες σε αυτόν τις γενικές αυξήσεις, τις τιμαριθμικές αυξήσεις και την ετήσια προσαύξηση, ήτοι 1.943 ευρώ μηνιαίως. Η κλίμακα αυτή έχει διαβαθμίσεις και η κορυφή της φθάνει μέχρι τις

29.347 ευρώ ως βασικό μισθό, 38.133 ευρώ ολικές απολαβές, ήτοι 3.178 ευρώ ως μηνιαίο μισθό.

- Ο ετήσιος μισθός της κλίμακας Α16 ξεκινά από τις 52.026 ευρώ (βασικές απολαβές) και καταλήγει στις 67.602 ευρώ ως ολικές απολαβές με ενσωματωμένες σε αυτόν τις γενικές αυξήσεις, τις τιμαριθμικές αυξήσεις και την ετήσια προσαύξηση, ήτοι 5.634 ευρώ μηνιαίως. Η κλίμακα αυτή έχει διαβαθμίσεις και η κορυφή της φθάνει μέχρι τις 63.540 ευρώ ως βασικό μισθό, 82.563 ευρώ ολικές απολαβές, ήτοι 6.880 ευρώ ως μηνιαίο μισθό.

Πάγιος μισθός

Ο πάγιος μισθός ξεκινά από τις 60.102 ευρώ (βασικές απολαβές) και καταλήγει στις 78.096 ευρώ ως ολικές απολαβές με ενσωματωμένες σε αυτόν τις γενικές αυξήσεις, τις τιμαριθμικές αυξήσεις χωρίς ετήσια προσαύξηση, ήτοι 6.508 ευρώ μηνιαίως. Η κλίμακα αυτή έχει διαβαθμίσεις και η κορυφή της φθάνει μέχρι τις 92.475 ευρώ ως βασικό μισθό, 120.161 ευρώ ολικές απολαβές, ήτοι 10.013 ευρώ ως μηνιαίο μισθό. Στις μισθοδοσίες αυτές δεν συμπεριλαμβάνεται ο 13ος μισθός.

Να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Υπουργείου Οικονομικών για τη μισθοδοσία με ισχύ την 1η Ιουλίου 2009, η αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος επί των βασικών μισθών ανέρχεται σε 21,83%, το κατώτατο όριο τιμαριθμικού επιδόματος επί των βασικών μισθών φθάνει τις 2.629 ευρώ, η συνολική σύνθετη αύξηση επί των βασικών μισθών στο 6,656% και το ελάχιστο ποσό αύξησης επί των βασικών μισθών τις 880.69 ευρώ.

Επίκαιρο άρθρο της Μαρίας Κυριακού, βουλευτή Λευκωσίας του ΔΗΣΥ

Συντάξεις και Συνταξιοδοτικό

- ✓ Σε μια εποχή οικονομικής περισυλλογής έχουμε όλοι μας υποχρέωση να βρούμε τρόπους να περιορίσουμε τις δαπάνες μας και όλοι να μοιραστούμε τα οικονομικά βάρη
- ✓ Θα πρέπει να προστατεύσουμε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να το βελτιώσουμε και να δώσουμε στον πολίτη ένα δίκαιο σύστημα συνταξιοδοτήσεων ανάλογα με τις εισφορές του καθενός, και θα πρέπει να γίνει με στόχο να δοθεί αξιοπρεπής σύνταξη στους συμπολίτες μας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας

Τα τελευταία χρόνια το Συνταξιοδοτικό έχει απασχολήσει έντονα την Βουλή, το Υπουργείο Εργασίας, την Κεντρική Τράπεζα, αλλά και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαπιστώνοντας τις αδυναμίες τόσο του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και του Συνταξιοδοτικού μας συστήματος στο σύνολο του. Σαν Επίτροπος Εργασίας του Δημοκρατικού Συναγερμού έχουμε καταθέσει πολλές προτάσεις από το 2006 μέχρι σήμερα για το Συνταξιοδοτικό, τόσο στην Βουλή όσο και σε συνεντεύξεις. Ιδιαίτερα προτείνουμε περικοπές που μπορούν εύκολα να γίνουν χωρίς να επηρεαστεί το βιοτικό επίπεδο των σημερινών δικαιούχων, με στόχο πάντοτε να έχουμε ένα δικαιότερο σύστημα συντάξεων, δίνοντας αξιοπρεπείς συντάξεις στους συμπατριώτες μας και ταυτόχρονα διασφαλίζοντας την βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Δεν μπορεί να έχουμε προκλητικές 2-3 συντάξεις σε ένα δικαιούχο, όταν έχουμε από τις χαμηλότερες συντάξεις στην Ευρώπη. Θα πρέπει άμεσα να ανασταλούν οι πληρωμές των κυβερνητικών συντάξεων σε δικαιούχους οι οποίοι κατέχουν πολιτειακό ή άλλο κρατικό αξίωμα για όσο χρονικό διάστημα κατέχουν αυτή τη θέση. Παράδειγμα δίδω τη δική μου περίπτωση σαν πρώην Έφορος Εταιρειών και Βουλευτής (χωρίς να αναφέρομαι σε άλλους συναδέλφους και κρατικούς αξιωματούχους οι οποίοι επίσης παίρνουν κυβερνητική σύνταξη). (π.χ. συνέντευξη στο ΡΙΚ 20/11/10 http://www.cybc.com.cy/tv/index.php?option=com_content&view=article&id=194&Itemid=237).

Και ενώ όλα τα κόμματα έχουν καταθέσει Πρόταση Νόμου για άρση της κατάφωρης αυτής αδικίας και διασφάλιση στον πολίτη δικαιότερου συστήματος συνταξιοδότησης, είναι με πραγματική έκπληξη μου η υπαναχώρηση του ΑΚΕΛ να στηρίξει την πρόταση νόμου για τις Συντάξεις, επικαλούμενοι και πάλι «κεκτημένα δικαιώματα».

Σε μια εποχή οικονομικής περισυλλογής έχουμε όλοι μας υποχρέωση να βρούμε τρόπους να περιορίσουμε τις δαπάνες μας και όλοι να μοιραστούμε τα οικονομικά βάρη. Το λιγότερο που μπορούμε να ζητήσουμε είναι την αναστολή της πληρωμής των Κυβερνητικών Συντάξεων κατά την περίοδο υπηρεσίας σε πολιτειακό ή άλλο κρατικό αξίωμα και αυτό μπορεί να γίνει άμεσα. Η θέση του ΑΚΕΛ για την μη υποστήριξη της Πρότασης Νόμου για τις Συντάξεις, δίνοντας σαν δικαιολογία ότι αντίκειται με τις συλλογικές συμβάσεις των εργαζομένων και τους όρους εργοδότησης είναι λανθασμένη, διότι το θέμα αυτό δεν περιλαμβάνεται στις συλλογικές συμβάσεις. Τουλάχιστο όσον αφορά τους Βουλευτές, η καταβολή Κυβερνητικής σύνταξης θεσπίστηκε πριν 20 χρόνια το 1990 με νομοθεσία και δεν εμπίπτει στις πρόνοιες οποιασδήποτε συλλογικής σύμβασης.

Σημειώνεται ότι την 8η Ιουλίου 2010 η Βουλή με Πρόταση Νόμου όλων των κομμάτων, πλην του ΑΚΕΛ, μείωσε τις απολαβές των Βουλευτών κατά 10% από την 1η Αυγούστου 2010.

Εισηγούμαι όπως κατ' αναλογία και με τον ίδιο τρόπο που έχουμε μειώσει τις απολαβές

των Βουλευτών με τον Νόμο 74(Ι)2010 ψηφίσαμε και την νέα Πρόταση Νόμου, που έχει ήδη κατατεθεί στη Βουλή για τις Συντάξεις, άμεσα και με άμεση εφαρμογή για όλους τους αξιωματούχους.

Παράλληλά, θα πρέπει να προστατεύσουμε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να το βελτιώσουμε και να δώσουμε στον πολίτη ένα δίκαιο σύστημα συνταξιοδοτήσεων ανάλογα με τις εισφορές του καθενός, και θα πρέπει να γίνει με στόχο να δοθεί αξιοπρεπής σύνταξη στους συμπολίτες μας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Πρέπει να γίνει μελέτη και να ληφθούν μέτρα μεταξύ άλλων:

- Να εντοπισθεί η αδήλωτη εργασία (35%-40%) τόσο των Κυπρίων όσο και των αλλοδαπών, με διάφορα μέσα έρευνας, π.χ. Επιθεωρητές να επισκέπτονται τους χώρους εργασίας και να μελετούν π.χ. τις ανακοινώσεις στις εφημερίδες και να βεβαιώνονται ότι αυτοί που διαφημίζουν για πρόσληψη προσωπικού είναι εγγεγραμμένοι Εργοδότες.
 - Να εξετασθεί το θέμα εργοδότησης συνταξιούχων από την Κυβέρνηση με πολύ ψηλούς μισθούς (ύψους των 80.000 -20.000 και οι οποίοι δεν συνεισφέρουν στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις).
 - Οι Φορολογικές δηλώσεις μισθών στο Φόρο Εισοδήματος και στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις θα πρέπει να συγκρίνονται από τα δύο Τμήματα και να συνδέονται ηλεκτρονικά.
 - Πολλοί δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι που εργάζονται παράλληλα με την κυρίως εργασία τους, σε Δεύτερη εργασία, πρέπει να δηλώνεται και να φορολογείται.
 - Και επαναλαμβάνω, ότι θα πρέπει άμεσα να γίνει ένας επανασχεδιασμός για τις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να συνεισφέρουν όλοι οι δικαιούχοι, εφόσον διεκδικούν σύνταξη και ωφελήματα από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Ένα δίκαιο και διαφανές σύστημα κοινωνικής ασφάλισης βοηθά στη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά είναι ταυτόχρονα και κοινωνικό μέτρο και ένδειξη κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών και της Πολιτείας και θα πρέπει το κράτος να επιληφθεί άμεσα του νέου σχεδιασμού και θα είμαστε δίπλα στο κράτος σε αυτές τις προτάσεις.

Grasp knowledge into your hands

KPMG Academy

Upcoming Seminars: February-March 2011

Λογιστική και Χρηματοοικονομικά για μη Λογιστές
10/02/2011

Project Management Professional Preparation
Course (PMP Certification Prep.) – Μέρος Β
14-16/02/2011

The Impact of Basel III in the Finance Sector:
What is Changing? 22/02/2011

Investment Funds: The new Regulatory
Framework for Alternative Investment Funds
& UCITS IV 24-25/02/2011

Κυπριακή περί Φ.Π.Α. Νομοθεσία: Δέσμη
Μέτρων 2010 & 2011 17/03/2011

Construction Industry: Accounting,
Reporting and Taxation Issues
21/03/2011

These seminars may contribute to Continuing
Professional Development requirements.

For more information please
contact:

Persa Papademetriou

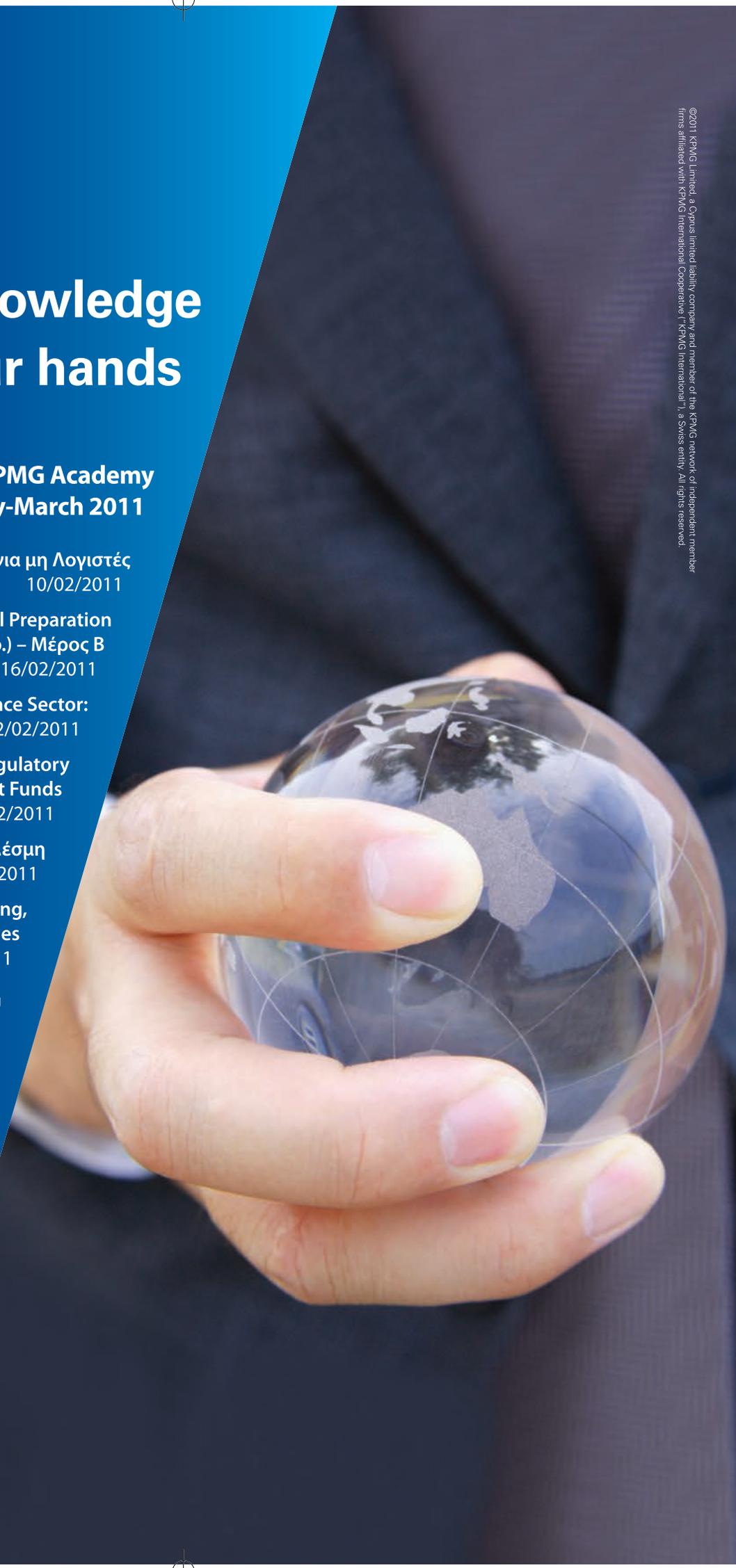
T. +357 22209053

F. +357 22513294

E. ppapademetriou@kpmg.com

Visit our website at:
www.kpmg.com.cy

or our web tv at:
www.kpmgcy.tv

Ο Αναλογιστικός Οίκος που επέλεξε η Κυβέρνηση

Ο Muhanna θα λύσει το συνταξιοδοτικό;

Στην επιλογή του αναλογιστικού οίκου Muhanna κατέληξε το υπουργείο Οικονομικών, στον οποίο ανάθεσε την ετοιμασία αναλογιστικής μελέτης για το συνταξιοδοτικό στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Η αξιολόγηση θα αποτελέσει τη βάση πάνω στην οποία θα διεξαχθεί ο διάλογος για επίλυση του όλου προβλήματος. Ο οίκος Muhanna έχει συμβουλευσει περίπου 15 κυβερνήσεις στην ευρύτερη περιοχή. Πιο αναλυτικά:

- Μπαχρέιν: Γενική Οργάνωση για Κοινωνική Ασφάλιση - Πρώτη και δεύτερη αναλογιστική μελέτη & Άλλες Υπηρεσίες.
- Κύπρος: Ιατρικός Σύλλογος - Αναλογιστική μελέτη και Διοίκηση Υπηρεσιών.
- Ελλάδα: Συνολική μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, σε συνεργασία με το GAD.
- Ιορδανία: Κοινωνική Επιχείρηση Ασφάλειας - Τέταρτη αναλογιστική μελέτη & Άλλες Υπηρεσίες. Επίσης ανέλαβε αναλογιστικές υπηρεσίες για το Πανεπιστήμιο της χώρας.
- Λίβανος: Αμερικανικό Πανεπιστήμιο της Βηρυτού - αναλογιστική μελέτη Pension & Άλλες Υπηρεσίες.
- Σαουδική Αραβία: Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης - αναλογιστική μελέτη & Λοιπές υπηρεσίες. Συνεργασία με το Συμβούλιο του Κόλπου. Συνεργασία με τον Νομισματικό Οργανισμό. Εποπτεία των ασφαλιστικών πράξεων.
- Ομάν: Δημόσια Αρχή για την Κοινωνική Ασφάλιση - Αναλογιστική Μελέτη & Άλλες Υπηρεσίες. Εποπτεία των ασφαλιστικών πράξεων.
- Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα: Αμπού Ντάμι Ταμείο Συντάξεων - Πρώτη αναλογιστική μελέτη.

Συνολικά ο Οίκος έχει δώσει τις υπηρεσίες του σε 32 χώρες, τους 41 φτάνουν οι κυβερνητικοί και οι ημικρατικοί οργανισμοί και τις 52 ασφαλιστικές εταιρίες γενικού κλάδου και ζωής. Ο Οίκος παρέχει υπηρεσίες σε 94 ιδρύματα. Για το συνταξιοδοτικό ο οίκος θα κληθεί να ετοιμάσει διάφορα σενάρια αλλάζοντας τις σημερινές παραμέτρους και το τελικό κόστος για τα δημόσια ταμεία. Οι παράμετροι που θα διαφοροποιηθούν αφορούν το όριο συνταξιοδότησης, το ύψος των συντάξεων και τη δημιουργία αποθεματικού με συνεισφορές από τους υπαλλήλους.

Η εταιρεία στην Κύπρο

Ο Οίκος ιδρύθηκε στη Λευκωσία το 1986 και το μήνυμα που ουσιαστικά στέλνει σε κυβέρνηση και συντεχνίες είναι ότι «Η χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης και ιδιαίτερα των συνταξιοδοτικών συστημάτων, με τη μέθοδο της κεφαλαιοποίησης κερδίζει συνεχώς έδαφος, καθιστώντας την ανάγκη για εξειδικευμένες υπηρεσίες όσο και περισσότερο επιτακτική».

Η εταιρεία διαθέτει κεντρικό ηλεκτρονικό υπολογιστή και όλοι οι αναλογιστές και το υπόλοιπο προσωπικό υποστήριξης έχουν ατομικούς υπολογιστές που είναι συνδεδεμένοι με τον κεντρικό υπολογιστή. Το ανθρώπινο δυναμικό αριθμεί 20 επαγγελματίες μεταξύ των οποίων 4 αναλογιστές, 7 βοηθοί αναλογιστές και 9 άλλους συμβούλους και προσωπικό υποστήριξης. Οι αναλογιστές είναι πλήρη μέλη επαγγελματικών συνδέσμων αναλογιστών όπως του Ινστιτούτου Αναλογιστών της Μεγάλης Βρετανίας, της Ελβετίας, και της Κύπρου. Είναι επίσης μέλη εξειδικευμένων αναλογιστικών επιτροπών του Διεθνούς Συνδέσμου Αναλογιστών (Διεθνής Ένω-

ση Αναλογιστών) και του Ομίλου Ευρωπαϊών Αναλογιστών (Ευρωπαϊκή Αναλογιστική Group).

Πάντως η Κυβέρνηση θεωρεί ότι αυτός ο οίκος θα αξιολογήσει αριθμητικά και τεχνοκρατικά την υφιστάμενη κατάσταση, θα αποτυπώσει την πραγματικότητα, πάνω στην οποία θα μπορεί να γίνει ένας εποικοδομητικός διάλογος.

Πάντως το Υπουργείο Οικονομικών επιθυμεί μεν τη διασφάλιση αξιοπρεπών συντάξεων για όλους, αλλά τονίζει ταυτόχρονα ότι μεγαλύτερη σημασία έχει η βιωσιμότητα του όλου συστήματος και να μην τεθούν σε κίνδυνο οι ημικρατικοί οργανισμοί αλλά και τα δημόσια οικονομικά.

Το «καυτό» Φθινόπωρο

Τέλος καλοκαιριού αναμένεται ο Οίκος ν' έχει ολοκληρώσει τη μελέτη και παράλληλα να δώσει την έκθεση που θα ετοιμάσει για το συνταξιοδοτικό στο Υπουργείο Οικονομικών. Είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση φιλοδοξεί να κλείσει αυτό το κεφάλαιο μέχρι το τέλος του 2011 ενώ ο διάλογος χρονικά τον έχει οριοθετήσει ότι θα ξεκινήσει δυναμικά αρχές φθινοπώρου. Από την πλευρά τους οι συντεχνίες ζητούν αξιοπρεπείς συντάξεις μέσα από ένα βιώσιμο συνταξιοδοτικό σύστημα. Γι' αυτές θα πρέπει στο τραπέζι πρέπει να μπου τα αριθμητικά δεδομένα, με αντικειμενικό και επιστημονικό τρόπο τεκμηριωμένα, στη βάση των οποίων θα γίνουν και οι συζητήσεις για το τι μέλλει γενέσθαι.

Η συντεχνία των δημοσίων υπαλλήλων θεωρεί ότι είναι ευθύνη της κυβέρνησης οι συντάξεις και δεν χρειάζονταν η συγκατάθεση των συντεχνιών για το διορισμό αναλογιστή. Δεν αποδέχεται το γεγονός ότι το συνταξιοδοτικό σύστημα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα είναι ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της οικονομίας, ενώ η σημερινή ηγεσία της είναι κάθετα αντίθετη σε οποιαδήποτε συζήτηση όπου επηρεάζονται οι υφιστάμενοι δημόσιοι υπάλληλοι.

Go International

Κύπρος: Πύλη για τις διεθνείς επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Καλωσορίζουμε στην Κύπρο 250 επιχειρήσεις από 7 χώρες της περιοχής, που θα συμμετάσχουν στο Forum «Κύπρος: Πύλη των Ελληνικών Επιχειρήσεων στον Αραβικό Κόσμο».

Η Eurobank EFG δεσμεύτηκε να στηρίξει την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων και συνδιοργανώνει με τους τρεις κύριους εξαγωγικούς φορείς της Ελλάδας, τον **Πανελλήνιο Σύνδεσμο Εξαγωγέων**, το **Σύνδεσμο Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος** και το **Σύνδεσμο Εξαγωγέων Κρήτης**, επιχειρηματική αποστολή & Forum, στις 7 & 8 Φεβρουαρίου, στη Λευκωσία. Η αποστολή, που τελεί υπό την αιγίδα του **Υπουργείου Εξωτερικών Ελλάδος**, θα διεξαχθεί στο «Hilton Cyprus» και είναι η πρώτη στο πλαίσιο του προγράμματος «**Go International**», που θα υλοποιηθεί στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης που δραστηριοποιείται ο Όμιλος Eurobank EFG. Στόχος της αποστολής στην Κύπρο, που υποστηρίζεται από το **Κυπριακό Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο**, είναι η ενίσχυση του διμερούς εμπορίου και της συνεργασίας των ελληνικών επιχειρήσεων με τις επιχειρήσεις της Κύπρου και των Αραβικών χωρών, έχοντας ως οικονομικό και επιχειρηματικό κέντρο την Κύπρο.

Το Ισραήλ, η Noble Energy, η Κυβέρνηση και ο Αβέρωφ

«Φαρ Ουέστ» θυμίζει το Φυσικό Αέριο

✓ Η γνωστοποίηση της πρότασης της Shell για προμήθεια φυσικού αερίου, σήκωσε θύελλα αντιδράσεων και αντιπαραθέσεων. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης ζητούν τη μικρότερη αναγκαία συμφωνία, εν αναμονή των αποτελεσμάτων στο Οικόπεδο 12 της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης

Η θυελλώδης συνεδρία της ΔΕΦΑ παραμονές πρωτοχρονιάς, ουσιαστικά δημιούργησε το τοπίο που ζούμε σήμερα. Οι αποκαλύψεις έρχονται η μία μετά την άλλη και ο πολίτης μένει κυριολεκτικά άναυδος και παράλληλα προβληματισμένος για το ποια θα πρέπει να είναι η σωστή και παράλληλα συμφέρουσα κίνηση.

Η απόφαση της ΔΕΦΑ να κρίνει την πρόταση της Shell ως την καλύτερη οικονομική πρόταση αποτέλεσε την αρχή σκληρών πολιτικών αντιπαραθέσεων. Η πρόταση της Shell αγγίζει τα \$6,199 δις. με συμβόλαιο είκοσι ετών. Η διαπραγμάτευση της ΔΕΦΑ με τις τρεις εταιρείες που διεκδικούσαν το έργο ήταν σκληρή με τη διαπραγματευτική ομάδα να τονίζει ότι κατάφερε να κατεβάσει την προσφορά \$ 800 εκ. Στη κλειστή συνεδρία της ΔΕΦΑ, οι εκπρόσωποι της ΑΗΚ ζητούσαν επίμονα να μονογραφεί η συμφωνία άμεσα, ενώ έσκασε και η βόμβα ότι υπήρχαν και τρεις προσφορές εταιρειών που ωστόσο δεν ακολούθησαν τη διαδικασία που είχε ορίσει η ΔΕΦΑ αλλά εμφανίστηκαν μόλις ένα μήνα πριν την τελική απόφαση για τη Shell.

• SHELL: Ηγετική παρουσία σε 90 χώρες

Η Shell είναι μια διεθνής υπερδύναμη στους τομείς του πετρελαίου, του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας. Κατέχοντας το μεγαλύτερο μέρος των διαπιστωμένων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στον ιδιωτικό τομέα, σήμερα, ο Όμιλος της Shell διατηρεί ηγετική παρουσία στην παραγωγή και επεξεργασία του υδροποιημένου φυσικού αερίου. Η εταιρεία παρουσιάζει ως στόχο της να καλύψει τις ενεργειακές ανάγκες των χωρών, με τρόπους που είναι οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμα, τώρα και στο μέλλον. Στην ιστοσελίδα τους, αναφέρεται ότι η Shell είναι ένας παγκό-

σμιος όμιλος ενέργειας και πετροχημικών εταιρειών με περίπου 101.000 υπαλλήλους σε περισσότερες από 90 χώρες και εδάφη. Καινοτόμος προσέγγιση είναι να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων του νέου ενεργειακού μέλλοντος.

• Το ενεργειακό «πάρτι» ξεκινά!

Η ειδήση ότι υπάρχουν τρεις «εκπρόθεσμες» προτάσεις προκάλεσε πολιτική αντιπαράθεση ανάμεσα στα κόμματα της αντιπολίτευσης από τη μία και την κυβέρνηση με το ΑΚΕΛ από την άλλη. Μάλιστα η αποκάλυψη ότι η μία εκ των τριών προσφορών είχε και οικονομική αναφορά της τάξεως των \$5 δις, δηλαδή \$1,2δις μικρότερη από εκείνη της Shell είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα εκρηκτικό πολιτικό κλίμα. Την ίδια ώρα τα τρία μέλη της διαπραγματευτικής ομάδας έπαψαν να μιλούν την ίδια γλώσσα και άρχισαν να μιλούν τη γλώσσα των κομμάτων και των εταιρειών που εκπροσωπούσαν.

Οι «τρεις» της διαπραγματευτικής ομάδας είναι ο Κώστας Ιωάννου, Πρόεδρος της ΔΕΦΑ και προσκείμενος στο ΔΗ.ΚΟ., Στέλιος Στυλιανού, Γραμματέας της ΔΕΦΑ, Γενικός Δ/ντης της ΑΗΚ και προσκείμενος στο ΑΚΕΛ και ο Τάσος Γιαπάνης, Αναπληρωτής Γραμματέας της ΔΕΦΑ και Επαρχιακός Γραμματέας ΔΗΣΥ Αμμοχώστου.

Για περισσότερους από 16 μήνες η διαπραγματευτική ομάδα της ΔΕΦΑ ασχολήθηκε

με τις προτάσεις των εταιρειών που φιλοδοξούσαν να γίνουν προμηθευτές φυσικού αερίου για την Κύπρο. Ο νόμος ήταν ξεκάθαρος. Η ΔΕΦΑ θα έπρεπε να βρει την εταιρεία όπου θα γινόταν προμηθευτής φυσικού αερίου, με συμβόλαιο 20ετίας το οποίο θα ξεκινούσε το 2015.

Η κυβέρνηση μπροστά στις εξελίξεις, διαλόγισε και διαλαλεί ότι δεν έχει ακόμη πάρει την πολιτική απόφαση και ότι θα εξετάσει λεπτομερώς όλα τα δεδομένα.

• Ο «κρυφός» φάκελος

Η αποκάλυψη του Αναπληρωτή Προέδρου του ΔΗΣΥ ότι υπήρχε κρυφός φάκελος με την τιμή «στόχος» της ΔΕΦΑ εκτίναξε στα ύψη το πολιτικό θερμόμετρο. Η τιμή «στόχος» ήταν \$ 7,3/btu, μια τιμή που ουσιαστικά ποτέ δεν έπεσε στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης καθώς στην τελική διαπραγμάτευση, η τιμή που έπεσε στο τραπέζι ήταν \$ 9,3/btu. Η υπόθεση πήρε ανεξέλεγκτες διαστάσεις, όταν φάνηκε πως ο Υπουργός Εμπορίου είχε άγνοια για όλα αυτά, για τους κρυφούς φακέλους, τις τιμές «στόχος» και η κυβέρνηση έδειξε μια εικόνα ακυβερνησίας. Για το πιο ίσως ιστορικό θέμα μετά το κυπριακό, δεν γνωρίζει τα μυστικά της διαπραγμάτευσης.

Το θέμα όμως του κρυφού φακέλου είχε και άλλο επεισόδιο, καθώς άρχισε να ξετυλίγεται μια αντιπαράθεση με προσωπικές επιθέσεις

ανάμεσα στον κ. Νεοφύτου και τον κ. Στυλιανού μετά την καταγγελία του πρώτου ότι ο δεύτερος ήθελε να καταστρέψει το φάκελο. Ένα φάκελο που υπήρχε και στα γραφεία της ΠΑΕΚ και στα γραφεία της ΑΗΚ.

• Η έκθεση Κασίνη και ο ρόλος της ΑΗΚ

Η εμφάνιση του Δ/τη Υπηρεσίας Ενέργειας Σόλων Κασίνη και οι αναφορές του σε προετοιμασία έκθεσης για το «δικό» μας φυσικό αέριο που υπάρχει στο Οικόπεδο 12 της Α.Ο.Ζ. ανακάτεψε την τράπουλα περισσότερο, δημιούργησε κρίση στις σχέσεις του με τον Υπουργό Εμπορίου.

Στην έκθεση αναφέρεται ότι η Κύπρος μπορεί να εκμεταλλευθεί την υφιστάμενη συνεργασία της με την αμερικανική εταιρεία Noble Energy που έχει αναλάβει τη διάνοση της πρώτης ερευνητικής γεώτρησης στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου και μέσα σε τρία με πέντε χρόνια να μπορεί να ανорύξει και να εκμεταλλευθεί το δικό μας φυσικό αέριο στη μισή τιμή, απ' ό,τι έχει καταλήξει η ΔΕΦΑ με τη Shell, δηλαδή στα 3 εκατομμύρια δολάρια.

Από την πλευρά της η ΑΗΚ με το που έμαθε ότι η ΔΕΦΑ έκλεισε το μάτι στη Shell, έδωσε και εκείνη τα κλειδιά της κατασκευής του τερματικού και αποθήκευσης του φυσικού αερίου στο Βασιλικό στην Kogaz. Η ΑΗΚ είχε να επιλέξει ανάμεσα σε τέσσερις ενδιαφερόμενους συνεργάτες για την κατασκευή του τερματικού, την British Gas, την Kogaz, την Vorak και την Shell.

• Kogaz: Μια κορεάτικη ενεργειακή ατμομηχανή

Η Kogaz έφυγε από τις αγκαλιές της κορεάτικης κυβέρνησης τον Αύγουστο του 1983. Από την ίδρυσή της, έχει τείνει να γίνει ο μεγαλύτερος παγκόσμιος εισαγωγέας LNG. Στην Κορέα είναι η μοναδική εταιρεία - προμηθευτής LNG, Η Kogaz ενεργοποιεί αυτήν την περίοδο τρία LNG τερματικά και ένα σε εθνικό επίπεδο δι-

κτυο σωληνώσεων που εκτείνεται πάνω από 2,739km προκειμένου να εξασφαλιστεί σταθερός ανεφοδιασμός για το κορεατικό έθνος. Η κορεατική εταιρεία έχει πάντως θετικές βαθμίδες τόσο από την Moody's όσο και από τους S&P. Από την άλλη, η ΑΗΚ διαθέτει σήμερα τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς του Βασιλικού, της Μονής και της Δεκέλειας με συνολική εγκαταστημένη ισχύ 1118 MW. Ωστόσο ακόμη η ΑΗΚ δεν είναι έτοιμη να χρησιμοποιήσει φυσικό αέριο και στους τρεις σταθμούς καθώς μόνο εκείνος του Βασιλικού ουσιαστικά έχει αυτή τη δυνατότητα σήμερα.

• «Χρυσή» συμφωνία ΑΟΖ Κύπρου - Ισραήλ

Η ιστορική υπογραφή της 18 Δεκεμβρίου, που καθορίζει τις Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες της Κύπρου και του Ισραήλ, κρίνεται υψηλής σημασίας, τόσο σε οικονομικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο:

1. Ανοίγει ο δρόμος για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων στο θαλάσσιο υπέδαφος μεταξύ των δύο χωρών.

2. Στέλνει σαφές μήνυμα στην Τουρκία για τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα οποία επαναβεβαίωσε ο άλλος ισχυρός περιφερειακός παίκτης.

Η Συμφωνία αποτελεί περαιτέρω βήμα κατοχύρωσης της ΑΟΖ της Κύπρου, «γεμίζοντας» το κενό μεταξύ Αιγύπτου και Λιβάνου, γειτονικές χώρες με τις οποίες ήδη βρίσκονται ανάλογες συμφωνίες σε ισχύ. Δημιουργεί, δε, τις προϋποθέσεις και για συνεκμετάλλευση του θαλάσσιου πλούτου, με μία ιδιαίτερα ισχυρή χώ-

ρα.

Η Ισραηλινή ανακοίνωση καθορίζει το καθεστώς που δημιουργείται: «Υπό το φως της πρόσφατης ανακάλυψης πλούσιων φυσικών πόρων στη Μεσόγειο θάλασσα, η οριοθέτηση των συνόρων του Ισραήλ θα παίξει σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση ζωτικών οικονομικών συμφερόντων του Ισραήλ, παρέχοντας ασφάλεια στους επενδυτές και σαφήνεια στους γείτονες του Ισραήλ, ως προς την ακριβή τοποθεσία των θαλάσσιων συνόρων του Ισραήλ και ως προς τα δικαιώματά του στους φυσικούς θαλάσσιους πόρους».

• Η Άγκυρα βγάζει «αφρούς»

Η Συμφωνία για καθορισμό αποκλειστικής οικονομικής ζώνης επιτεύχθηκε σε μια χρονική συγκυρία όπου Τουρκία και Ισραήλ, δύο διαχρονικοί σύμμαχοι των ΗΠΑ, έχουν ιδιαίτερα τεταμένες σχέσεις και πολλά προβλήματα. Το Ισραήλ έχει ήδη προβεί σε πολλά ανοίγματα, τόσο προς την Κυπριακή Δημοκρατία όσο και προς την Ελλάδα, τα οποία εμφανέστατα ενοχλούν την Άγκυρα.

Με δεδομένο ότι η Τουρκία έχει, με τη χρήση του πολεμικού ναυτικού της, στο παρελθόν παρενοχλήσει σκάφη της Noble Energy, τα οποία διενεργούσαν έρευνες στο θαλάσσιο χώρο της Κύπρου για εύρεση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον η αντίδρασή της στις νέες ενεργειακές συνθήκες που δημιουργούνται. Αν, δηλαδή, θα προσπαθήσει με την ίδια αναίδεια να κάνει επίδειξη ισχύος στη θάλασσα της Κύπρου, εάν οι έρευνες που διεξάγονται αφορούν άμεσα και το Ισραήλ, που έχει εξίσου ικανούς μηχανισμούς αντίδρασης και που δε δίστασε, πρόσφατα, να επιτεθεί στο τουρκικό πλοίο Μαβί Μαρμαρά, που μετέφερε απλούς πολίτες προς τη Γάζα.

• Η τριπλέτα Ελλάδα - Κύπρος - Ισραήλ

Την ίδια ώρα το ενεργειακό ραντεβού στην Αθήνα ανάμεσα στον Αντιπρόεδρο της Ισραηλινής κυβέρνησης, Αβιγκτόρ Λίμπερμαν, με την ελληνική πολιτική ηγεσία για τη μεταφορά φυσικού αερίου από το Ισραήλ στην Ελλάδα, φούντωσε περισσότερο τις εικασίες για ενεργειακή συμφωνία με ενδιάμεσο κόμβο την Κύπρο.

Επιθυμία του Ισραήλ είναι η κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού μεταφοράς αερίου μέσω

Ενέργεια

Ελλάδας στην Ευρώπη, από την αποκλειστική ζώνη εκμετάλλευσης του Τελ Αβίβ και ίσως και του κυπριακού οικοπέδου 12, ώστε με την ίδια διασωλήνωση να έρχεται και το φυσικό αέριο του Ισραήλ στην Κύπρο.

Στην περίπτωση αυτή, η Κύπρος θα μπορεί να επεξεργάζεται το φυσικό αέριο από κοινού με το Ισραήλ, είτε μέσω πετροχημικών που η πρώτη ύλη είναι το φυσικό αέριο, είτε μέσω υδροποίησης και να το μεταφέρει με πλοία προς την Ευρώπη, μέσω Ελλάδας. Ένα μέρος, φυσικά, θα διατίθεται για την ηλεκτροπαραγωγή.

Το ενδιαφέρον των Ισραηλινών, που θεωρούν ότι είναι δυνατή και οικονομικά συμφέρουσα η σύνδεση μέσω υποθαλάσσιου αγωγού και μεταφορά του δικού τους φυσικού αερίου στην Κύπρο για υδροποίηση και εμπορία, οδηγεί την Κυβέρνηση σε πολλές σκέψεις, αφού η ανάμειξη του Ισραήλ προσφέρει ασφάλεια. Ελλάδα και Ισραήλ έδωσαν τα χέρια στη δημιουργία ενός διακρατικού οργάνου με τη μορφή κοινού υπουργικού συμβουλίου. Στο υπουργικό αυτό συμβούλιο, που θα βρίσκεται υπό την ηγεσία των δύο πρωθυπουργών θα συμμετέχουν υπουργοί και από τις δύο πλευρές και σκοπός θα είναι η εμπάθηση της συνεργασίας Ελλάδας-Ισραήλ ειδικά στον τομέα της Ενέργειας.

Η πρώτη σύνοδος αυτού του νέου διακρατικού οργάνου προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί εντός του επομένου διμήνου και η προετοιμασία του ανατέθηκε από τους δύο πρωθυπουργούς στους υπουργούς Εξωτερικών των δύο χωρών, Δημήτρη Δρούτσα και Avigdor Lieberman.

• Φλέβα χρυσού ο «Λεβιάθαν»

Η επίσημη επιβεβαίωση της Noble Energy ότι το κοιτάσμα Λεβιάθαν που έχει εντοπισθεί εκατόν τριάντα χιλιόμετρα από τις ακτές του Ισραήλ και εκατό χιλιόμετρα από το Οικόπεδο 12 της κυπριακής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, περιλαμβάνει σχεδόν 450 δισεκατομμύρια m³ φυσικού αερίου, δημιουργεί νέα δεδομένα. Η πρώτη αναφορά στην ύπαρξη του κοιτάσματος είχε γίνει τον περασμένο Ιούνιο, αλλά τώρα επιβεβαιώθηκαν και επιστημονικά (καθώς προηγή-

θηκαν γεωτρήσεις στην περιοχή) το μέγεθος του Λεβιάθαν, κατατάσσοντάς το στην πιο σημαντική παγκοσμίως ανακάλυψη κοιτάσματος φυσικού αερίου της τελευταίας δεκαετίας.

Αν και η εκμετάλλευση του κοιτάσματος δεν προβλέπεται να ξεκινήσει πριν από το 2017, ο εντοπισμός των τεράστιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην περιοχή της λεκάνης της Ανατολικής Μεσογείου αλλάζει σημαντικά τα στρατηγικά δεδομένα της ευρύτερης περιοχής.

Το Ισραήλ από εξαρτώμενη ενεργειακή χώρα, σε ένα εχθρικό περιβάλλον πλούσιο σε ενεργειακούς πόρους, με τα κοιτάσματα που έχουν εντοπισθεί εξασφαλίζει ενεργειακή αυτάρκεια για τα επόμενα 100 χρόνια και έχει τη δυνατότητα να εξάγει φυσικό αέριο και προς την Ευρώπη ή σε άλλες αγορές.

Η οικονομική αλλά και η γεωστρατηγική διάσταση των ανακλύσεων έχουν σημάνει γενικό συναγερμό στην Ανατολική Μεσόγειο, καθώς τα κοιτάσματα αυτά εντοπίζονται μεν σε περιοχές ισραηλινής κυριαρχίας, αλλά γειτνιάζουν με τις θαλάσσιες ζώνες της Αιγύπτου και του Λιβάνου, ο οποίος βρίσκεται σε «κατάσταση πολέμου» με το Ισραήλ.

Ο Λίβανος ήδη παρενέβη δηλώνοντας ότι το Ισραήλ δεν νομιμοποιείται να αρχίσει την άντληση φυσικού αερίου από μόνο του και προανήγγειλε την έκδοση αδειών έρευνας και εξόρυξης εντός του 2012, με το Ισραήλ να προειδοποιεί ότι θα προασπίσει ακόμη και με στρατιωτικά μέσα τους ενεργειακούς πόρους του.

• Ο ρόλος Noble Energy και τα δύο «στρατόπεδα» στο Ισραήλ

Στο ίδιο το Ισραήλ, η ύπαρξη των κοιτασμά-

των φυσικού αερίου προκάλεσε έντονη πολεμική. Μέχρι την ανακάλυψη του Ταμάρ και του Λεβιάθαν, το Ισραήλ διατηρούσε μία πολιτική χαμηλής φορολόγησης και χαμηλών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης προς τις εγχώριες και ξένες εταιρείες που δραστηριοποιούνταν στον τομέα για να ενθαρρύνει τις δραστηριότητές τους.

Η προοπτική τεραστίων κερδών ώθησε την κυβέρνηση να συγκροτήσει μία επιτροπή που είναι επιφορτισμένη με τον καθορισμό νέων κανόνων του παιγνιδιού. Η επιτροπή προσανατολίζεται προς τον διπλασιασμό σχεδόν των φορολογικών επιβαρύνσεων, που είναι πιθανόν να επιβληθούν και αναδρομικά.

Μεταξύ των πρωταγωνιστών του τομέα, ο αμερικανικός όμιλος Noble Energy, που κατέχει το 39,6% των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης του Λεβιάθαν. Σύμφωνα με πληροφορίες των ισραηλινών μέσων ενημέρωσης, ο όμιλος, με έδρα το Τέξας, ζήτησε την παρέμβαση της αμερικανικής πρεσβείας στο Ισραήλ, στο "υψηλότερο επίπεδο", για να επιτύχει τη διασφάλιση των συμφερόντων του.

Συγκεκριμένα, η άσκηση πιέσεων είχε ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση στη σύνδεση του κοιτάσματος Ταμάρ με την ηπειρωτική χώρα.

Στους κόλπους της ισραηλινής κυβέρνησης, δύο στρατόπεδα έρχονται σε αντιπαράθεση: ο Γιουβάλ Στάινιτς, υπουργός Οικονομικών, επιθυμεί την αύξηση της φορολογίας, ενώ ο Ούζι Λαντάου επιθυμεί να θεθεί τέλος στη σημερινή αβεβαιότητα που έχει ωθήσει τις τράπεζες που συμμετέχουν στα σχέδια της εξόρυξης του φυσικού αερίου να παγώσουν πιστώσεις ύψους 3,5 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Και για το Ισραήλ ο χρόνος πιέζει καθώς στο Γιαμ Τεθις, το μοναδικό κοιτάσμα φυσικού αερίου που τελεί υπό εκμετάλλευση θα εξαντληθεί σε τρία χρόνια. Το κοιτάσμα καλύπτει το 70% των αναγκών του Ισραήλ.

Επιπροσθέτως, η καθυστέρηση των εργασιών στο κοιτάσμα Ταμάρ ανάγκασε τις ισραηλινές εταιρείες να κλείσουν συμφωνίες εισαγωγής αιγυπτιακού φυσικού αερίου ύψους 5 έως 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

ΚΥΠΡΟΣ

Από την πιο ζεστή φιλοξενία

στην πιο φιλόξενη φύση
σε μια στιγμή.

Κύπρος
στην καρδιά μας

www.visitcyprus.com

Ασφαλιστικός κλάδος: Τάση συγκέντρωσης σε Κύπρο και Ελλάδα

✓ Σειρά εξαγορών και συγχωνεύσεων αναμένεται μέσα στην επόμενη διετία, λόγω του Solvency II και των επιπτώσεων από την οικονομική κρίση

Τάση για συγκέντρωση της ασφαλιστικής αγοράς σε λιγότερους «παίκτες» επικρατεί τόσο στην Κύπρο, όσο και στην Ελλάδα, λόγω και των αυστηρότερων κριτηρίων που απαιτούνται από τις εταιρείες του κλάδου έως και φθινόπωρο του 2012, λόγω του Solvency II. Ήδη, σύμφωνα με διασταυρωμένες πληροφορίες μας, βασικοί μέτοχοι μικρών κυπριακών εταιρειών έχουν ξεκινήσει κινήσεις προκειμένου είτε να απορροφηθούν από μεγαλύτερες δυνάμεις, είτε να συγχωνευθούν με ανταγωνιστές ανάλογου μεγέθους. Μέχρι στιγμής βέβαια, τα πράγματα φαίνεται να μην προχωρούν και αυτό για δύο λόγους:

Πρώτον, γιατί οι μεγάλες εταιρείες δεν δείχνουν να «καίγονται» για εξαγορές.

Και δεύτερον, γιατί σε κάποιες συζητήσεις που έγιναν προέκυψαν διαφωνίες για τον τρόπο λειτουργίας και ηγεσίας των νέων σχημάτων που θα προέκυπταν.

Παρόλα αυτά όμως, τα χρονικά περιθώρια στενεύουν και λόγω του Solvency II αναμένεται να προκύψουν κάποιες εταιρείες που οι μέτοχοί τους θα κληθούν να βάλουν το χέρι στην τσέπη, αν θέλουν να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται στην αγορά. Ορισμένοι από αυτούς ενδέχεται να μην έχουν τη σχετική ικανότητα, ή ακόμη και αν την έχουν, ίσως να σκεφτούν να προχωρήσουν σε μια νέα επένδυση ιδίως στην περίπτωση που δεν πιστεύουν ότι αυτή θα τους αποφέρει σημαντική αποδοτικότητα στα ίδια κεφάλαιά τους. Επί του παρόντος λοιπόν, η ασφαλιστική αγορά μέσα στο 2011 φαίνεται ότι θα κυλήσει ελαφρώς ανοδικά τόσο για τον κλάδο ζωής, όσο και τον γενικό κλάδο, με τις μεγαλύτερες του κλάδου (θυγατρικές των δύο μεγάλων τραπεζών) να εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν ακόμη περισσότερο τις δυνάμεις τους.

Άλλες αξιοσημείωτες εξελίξεις είναι η διαφανόμενη συγχώνευση της DEMCO (του γνωστού Ελλαδίτη επιχειρηματία κ. Δημήτρη Κοντομηνά) με την Interlife και η διεύρυνση της συνεργασίας της Metlife-Alico με το Συγκρότημα της Ελληνικής Τράπεζας, σε μια κίνηση της Τράπεζας να διαφοροποιήσει τις πηγές των εσόδων της, ενδυναμώνοντας το ρόλο της στην ασφαλιστική αγορά.

Στιγμιότυπο από την πρόσφατη εθιμοτυπική επίσκεψη μας στα Κεντρικά Γραφεία της EUROLIFE στη Λεωφόρο Λεμεσού στη Λευκωσία. Διακρίνονται αριστερά ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής της EUROLIFE Γιάννης Βιολάρης και δεξιά ο Αρχισυντάκτης του EUROΚΕΡΔΟΣ Στέφανος Κοτζαμάνης

Δυσκολίες στην Ελλάδα

Σημαντικές εξελίξεις, λόγω του Solvency II, αναμένονται και στην Ελλάδα, καθώς πολλές αναμένεται εταιρείες θα κληθούν να ενισχύσουν τα ίδια κεφάλαιά τους. Το πρόβλημα όμως για τις αρκετές ελληνικές εταιρείες δεν εντοπίζεται μόνο εκεί, αλλά και στις επιπτώσεις της γενικότερης οικονομικής κρίσης. Αυτό άλλωστε προκύπτει και από τα στοιχεία εννεαμήνου στον κλάδο, καθώς η σχέση μεταξύ των γενικών ασφαλίσεων και των ασφαλίσεων ζωής, ενώ κυμαίνονταν γύρω στο 50%-50%, πέρυσι «βάδισε» προς το 58%-42%. Και ο φόβος είναι ότι τα πράγματα θα επιδεινωθούν μέσα στη φετινή χρονιά, καθώς αναμένεται νέα σημαντική υποχώρηση στο ΑΕΠ και ακόμη μεγαλύτερη στο διαθέσιμο εισόδημα των Ελλαδιτών.

Και δεν είναι μόνο η μείωση της πίτας στη νέα παραγωγή, αλλά επιπρόσθετο πρόβλημα αποτελούν και οι υψηλές ρευστοποιήσεις από πελάτες που προσπαθούν όπως-όπως να βρουν μετρητά προκειμένου να πληρώσουν δόσεις, επιταγές και φροντιστήρια παιδιών... Ενώ λοιπόν η «ζωική παραγωγή» στο εννεάμηνο κυμάνθηκε γύρω στο 1,7 δισ. ευρώ από τις εταιρείες υπήρξαν εκροές κοντά στα 350 εκατ. ευρώ για αποζημιώσεις και εξαγορές συμβολαίων! Πέρα απ' όλα αυτά όμως, το 2011 ξεκινά με ένα ακόμη μειονέκτημα για τις εταιρείες του χώρου: Τις παρακρατήσεις υπέρ του Εγγυητικού Κεφαλαίου, που θα ανέρχονται σε 1% για τα συνταξιοδοτικά προγράμματα, 0,8% για

τα προγράμματα τύπου unit-linked, 0,30% για τα ομαδικά ασφαλιστήρια και 1,5% για τις ασφαλίσεις ζωής.

Την ώρα δηλαδή που ο κλάδος πόνταρε τόσο πολύ στη δραστική μείωση των παροχών από τα κρατικά ασφαλιστικά ταμεία και στο κλίμα ανασφάλειας που έχει αναπτυχθεί γύρω από τα επικουρικά ταμεία, έρχεται το δημόσιο να ψαλιδίσει τις αποδόσεις των ασφαλιστικών εταιρειών που μπορούν να προσφέρουν μέσω των συνταξιοδοτικών συμβολαίων. Το ίδιο φυσικά θα συμβεί και στις άλλες κατηγορίες ασφάλισης. Και σαν να μην έφτανε αυτό, οι εγχωρίως εγκατεστημένες ασφαλιστικές εταιρείες ζωής θα κληθούν λόγω της εισφοράς υπέρ του Εγγυητικού Κεφαλαίου να υποστούν και τον αθέμιτο ανταγωνισμό, αλλά εταιρείες συγγενών κλάδων! Συγκεκριμένα, εταιρείες που λειτουργούν στην Ελλάδα με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, μπορούν να επιβαρύνονται με 0,12% προς το Εγγυητικό Κεφάλαιο της χώρας τους και έτσι να αποκτούν συγκριτικό πλεονέκτημα...

Τα «βέλη» όμως μπορούν να προέλθουν και «εξ' οικείων» και συγκεκριμένα από τις τράπεζες, οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν εντείνει τις προσπάθειές τους να αποσπάσουν μερίδα αγοράς σε ζωτικά κομμάτια της ασφαλιστικής αγοράς, όπως τα προγράμματα υγείας και τα συνταξιοδοτικά. Οι τράπεζες λοιπόν, δεν θα επιβαρύνονται με τη συγκεκριμένη εισφορά...

To νέο BMW
520d

www.bmw.com.cy

The Ultimate
Driving Machine

JOY UP. CONSUMPTION DOWN.

*Τώρα το νέο BMW 520d είναι εξοπλισμένο με το πακέτο Business που περιλαμβάνει αυτόματο κιβώτιο 8 ταχυτήτων, αισθητήρες στάθμευσης, δερμάτινη επένδυση, σύστημα ανοικτής ακρόασης Bluetooth και φυσικά την υπηρεσία Basic Service Inclusive, για να απολαμβάνετε το προγραμματισμένο service για 5 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χλμ., χωρίς κανένα δικό σας κόστος.

ΝΕΟ BMW 520d ΜΕ €45.950*.

ΧΑΡ. ΠΗΛΑΚΟΥΤΑΣ ΛΤΔ, ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 77 77 16 00.

BMW EfficientDynamics

520d

5.2 l/100 km

137 kW (184 hp)

*Η τιμή περιλαμβάνει τέλη εγγραφής και άδεια κυκλοφορίας.

Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.

BMW 520d: Κατανάλωση (lt/100km): 5,2, Εκπομπές Ρύπων CO₂ (gr/km): 137

Δημητρα Επενδυτική:

Το παράδοξο του μεγάλου discount

✓ Μόνο τα διαθέσιμα της Εταιρείας υπερβαίνουν την κεφαλαιοποίησή της στο «πάτωμα» του ΧΑΚ

Αναμφίβολα, η περίπτωση της επενδυτικής εταιρείας Δημητρας αποτελεί ένα από τα οικονομικά παράδοξα που συμβαίνουν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου: Αποτιμάται στο «πάτωμα» λιγότερο από τα μετρητά της! Συγκεκριμένα, με βάση το κλείσιμο της 21ης Ιανουαρίου 2011 (0,23 ευρώ ανά μετοχή) η κεφαλαιοποίηση της Εταιρείας ανερχόταν στα 46 εκατ. ευρώ, όταν:

- Μόνο τα ταμιακά διαθέσιμά της στις 31/12/2010 ήταν 63,67 εκατ. ευρώ. Δηλαδή, η Εταιρεία θα μπορούσε -θεωρητικά- να επιστρέψει στους μετόχους ποσό ίσο με την τρέχουσα αξία της μετοχής και να περισσέψουν 17,67 εκατ. ευρώ και μια σειρά άλλων περιουσιακών στοιχείων (μετοχές, ομόλογα, ακίνητα, κ.λπ.).
- Το ενεργητικό της Εταιρείας (η περιουσία της δηλαδή) ανερχόταν σε 174,2 εκατ. ευρώ και ήταν πολλαπλάσιο από την κεφαλαιοποίησή της στο ΧΑΚ.

Βέβαια, η ύπαρξη discount (έκπτωση έναντι της εσωτερικής τους αξίας) στις μετοχές επενδυτικών εταιρειών δεν αποτελούν έκπληξη, ιδίως σε περιόδους οικονομικής κρίσης, όπως η τρέχουσα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στην Ελλάδα, τα discounts κατά διαστήματα προσεγγίζουν το 40% ή και το 50% και βέβαια χαρακτηρίζονται ως πολύ υψηλά από τους παράγοντες της αγοράς.

Στην περίπτωση όμως της Δημητρας, το ποσοστό «έκπτωσης» είναι ακόμη μεγαλύτερο και φτάνει μάλιστα σε επίπεδα που εκπλήσσουν. Το πόσο μεγάλο είναι το ποσοστό έκπτωσης, ενισχύεται και από το γεγονός ότι περίπου το 1/3 του χαρτοφυλακίου βρίσκεται με τη μορφή μετρητών, με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντικό discount ακόμη και αν υποθέσουμε ότι το σύνολο των υπόλοιπων περιουσιακών στοιχείων της Δημητρας θα... μηδενιστεί!

Και ποια είναι αυτά τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία;

Πρώτον, μια σειρά ακινήτων σε Κύπρο, Βουλγαρία και Ρουμανία. Τα ακίνητα των Βαλκανίων αν και θεωρούνται «φιλέτα» έχουν υποστεί με-

Στιγμιότυπο από την πρόσφατη επίσκεψη μας στα νέα ιδιόκτητα Γραφεία της ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ στη Λεωφόρο Λεμεσού στη Λευκωσία. Διακρίνονται στο κέντρο ο Δρ Νίκος Μιχαηλός Γενικός Διευθυντής της εταιρείας, στα δεξιά ο Αρχισυντάκτης του EUROΚΕΡΔΟΣ Στέφανος Κοτζαμάνης από την Αθήνα και στα αριστερά ο οικονομικός αναλυτής και μόνιμος συνεργάτης του περιοδικού μας στην Αθήνα Χάρης Κουρούκλης

γάλες απομειώσεις κατά τη διετία 2009-2010 λόγω της βαθιάς οικονομικής κρίσης που έπληξε τις βαλκανικές χώρες. Ωστόσο, επειδή αποτελούν «ακίνητα-φιλέτα» και πολύ πιθανόν να επανακτήσουν την αξία τους σε βάθος χρόνου, όταν οι οικονομίες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας ανακάμψουν. Αντίθετα, τα ακίνητα της Κύπρου αφορούν κυρίως γραφειακούς χώρους, οι αποτιμήσεις των οποίων έχουν αντέξει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό και παράλληλα αποφέρουν σημαντικές αποδόσεις ενοικίων, δηλαδή σταθερά και επαναλαμβανόμενα εισοδήματα.

Και δεύτερον, μετοχές και ομόλογα (όχι του Ελληνικού Δημοσίου), με τοποθετήσεις κυρίως στις μεγάλες κυπριακές τράπεζες και σε επιλεγμένες εταιρείες του ΧΑΚ όπως η Logicom, Tsokkos Hotels, A&P, SFS Group, κ.α.

Παράγοντες της χρηματιστηριακής αγοράς αποδίδουν το τόσο υψηλό discount (το οποίο να σημειωθεί ότι παρατηρείται εδώ και χρόνια) στην έλλειψη βάθους της τοπικής χρηματιστηριακής αγοράς και στη γενικότερη συγκυρία που επικρατεί στην Κοινή Πλατφόρμα μεταξύ ΧΑ και ΧΑΚ.

Το χαρτοφυλάκιο

Ειδικότερα, στο τέλος του 2010, η Δημητρα είχε επενδυμένα 58 εκ. ευρώ (από το σύνολο του ενεργητικού της των 174,2 εκ. ευρώ) ή 33,27% στον τομέα ανάπτυξης γης και ακινή-

των στην Κύπρο, Ρουμανία και Βουλγαρία.

Στην Κύπρο, οι επενδύσεις της εταιρείας στον κλάδο των ακινήτων ανερχονται στα 41,3 εκ. ευρώ, στη Ρουμανία στα 10,1 εκ. ευρώ και στη Βουλγαρία στα 6,6 εκ. ευρώ. Το άλλο περίπου ένα τρίτο του ενεργητικού της, η Δημητρα το έχει σε τραπεζικές καταθέσεις και μετρητά (63,8 εκ. ευρώ ή 36,55%). Όσον αφορά τις επενδύσεις σε μετοχές και χρεόγραφα, περιορίζονται στο 13,58% του ενεργητικού της εταιρείας, ενώ 2,86% επενδύεται σε άλλα έργα. Το σύνολο του ενεργητικού της Εταιρείας το 2010 σημείωσε μείωση 11,3 εκ. ευρώ σε σχέση με το 2009 που ανερχόταν στα 185,5 εκατ. ευρώ.

Η «επόμενη μέρα»

Ζητούμενο βέβαια είναι να δούμε το ποια επενδυτική πολιτική θα υιοθετήσει η Διοίκηση της Εταιρείας για το 2011, ένα έτος που χαρακτηρίζεται από παράγοντες, όπως:

- Η συνέχιση της οικονομικής κρίσης, παρά την πρόβλεψη για θετικό ΑΕΠ από την Κυβέρνηση.
- Οι τιμές των μετοχών ξεκινούν από πολύ χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, λόγω των μεγάλων απωλειών που έχει καταγράψει ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ από το 2008 έως και το 2010.
- Οι αυξημένες αποδόσεις (yields) στον τομέα των ακινήτων, λόγω της «κόπωσης» που παρατηρήθηκε σε αρκετά ακίνητα.

ΔΗΜΗΤΡΑ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010

ΕΚΔΟΤΗΣ / ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡ/ΚΟΥ %
					€	€	
1 Τραπεζικές καταθέσεις και μετρητά	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	63.675.707	63.675.707	36,55%
2 Επενδύσεις στον τομέα Ανάπτυξης Γης & Ακινήτων	Ανάπτυξη Γης & Ακινήτων	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	41.285.185		
		Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	10.131.573		
		Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	6.553.610	57.970.368	33,27%
3 Marfin Popular Bank Public Company Ltd	Χρηματοοικονομικά	Κύρια Αγορά	Μετοχές ΧΑΚ	1.027.918	1.161.547		
		Αγορά Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης	Μετοχές ΧΑΑ	2.415.545	2.777.877		
		Εταιρικά χρεόγραφα	Αξίγραφα κεφαλαίου-CPBCB	500	485.500		
		Εταιρικά χρεόγραφα	Αξίγραφα κεφαλαίου-CPBCC	3.000	2.916.000	7.340.924	4,21%
4 Bank of Cyprus Public Company Ltd	Χρηματοοικονομικά	Κύρια Αγορά	Μετοχές ΧΑΚ	314.997	818.992		
		Αγορά Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης	Μετοχές ΧΑΑ	1.226.262	3.163.756		
		Εταιρικά χρεόγραφα	Αξίγραφα κεφαλαίου 12/2007-BCSC	170.860.144	1.366.881		
		Εταιρικά χρεόγραφα	Μετατρέψιμα αξίγραφα κεφαλαίου-BCCCB	1.000.000	935.000		
		Εταιρικά χρεόγραφα	Αγορά ομολόγων ΧΑΑ	50.000	46.600		
		Εταιρικά χρεόγραφα	Μετατρέψιμα αξίγραφα κεφαλαίου-BOCCB2	7.000	666.242	6.997.471	4,02%
		Άλλα έργα	Ομόλογο				
5 Επενδύσεις σε άλλα έργα	Άλλα έργα	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	4.976.716	4.976.716	2,86%
6 A & P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) LTD	Καταναλωτικά αγαθά	Παράλληλη Αγορά	Μετοχές	18.500.000	2.775.000	2.775.000	1,59%
7 Logicom Public Ltd	Τεχνολογία	Κύρια Αγορά	Μετοχές	7.426.596	2.673.575	2.673.575	1,53%
8 Hellenic Bank Public Company Ltd	Εταιρικά χρεόγραφα	Αγορά ομολόγων	Μετατρέψιμα αξίγραφα κεφαλαίου-HBCCS	1.854.300	1.728.208	1.728.208	0,99%
9 A. Tsokkos Hotels Public Ltd	Υπηρεσίες Κατ/Λυτών	Κύρια Αγορά	Μετοχές	15.565.000	1.089.550	1.089.550	0,63%
10 SFS Group Public Company Ltd	Χρηματοοικονομικά	Κύρια Αγορά	Μετοχές	6.652.000	1.064.320	1.064.320	0,61%
ΟΛΙΚΟ				150.291.839	150.291.839	150.291.839	86,26%

Σύνολο ολικού ενεργητικού €174.222.369

Καθαρή εσωτερική αξία ανά μετοχή στις 31 Δεκεμβρίου 2010: €0,8303

Η πλήρως κατανεμημένη εσωτερική αξία δεν εφαρμόζεται.

Η αγορά αξία των εισηγμένων επενδύσεων υπολογίστηκε με βάση την τιμή πλειοδοτήσης (bid price) στις 31 Δεκεμβρίου 2010.

Με το φακό μας

Ελλαδικές τράπεζες: «Ψαλίδι»

στο κόστος εργασίας

Μπορεί να πέρασαν πάνω από δύο χρόνια από το ξέσπασμα της κρίσης στην πραγματική οικονομία της Ελλάδας, ωστόσο το «βαθύ μαχαίρι» στο κόστος εργασίας των ελλαδικών τραπεζών, μόλις τώρα φαίνεται

ότι αρχίζει να ξεκινά. Μέχρι σήμερα, οι διοικήσεις των τραπεζών προχωρούσαν σε άλλες περικοπές δαπανών και απέφευγαν να μειώσουν ουσιαστικά τον αριθμό των εργαζομένων, ούτε επίσης και είχαν προχωρήσει σε μειώσεις αποδοχών, πέραν κάποιων μεμονωμένων περιπτώσεων. Τώρα όμως τα πράγματα φαίνεται να αλλάζουν. Η κίνηση της Τράπεζας Πειραιώς με το «sabbatical» (εθελουσία αποχή από την εργασία για τέσσερα χρόνια με την πληρωμή του μισού περίπου μισθού) έδειξε την αποφασιστικότητα των διοικήσεων να βάλουν ακόμη πιο βαθιά το χέρι στο κόκαλο. Άλλωστε, έχουν ξεκινήσει κάποιες κινήσεις για «εξορθολογισμό» του αριθμού των καταστημάτων, ακούγονται κάποια πράγματα για προγράμματα εθελουσίας εξόδου, κ.λπ.

Συγχωνεύσεις θα γίνουν;

Οι δημοσιογράφοι στην Ελλάδα έχουν βαρεθεί να γράφουν εδώ και πάνω από δέκα χρόνια για συγχωνεύσεις στις τράπεζες, αλλά συγχωνεύσεις δεν γίνονται. Και βέβαια, δεν έχουν άδικο οι δημοσιογράφοι... Οι τραπεζίτες λένε συνεχώς ότι πρέπει να γίνουν deals, ο διοικητής

της Τραπέζης της Ελλάδος κ. Γιώργος Προβόπουλος το ίδιο, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου λέγεται ότι πιέζει τις τράπεζες προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά υπάρχουν μερικά «αλλά», που καθυστερούν τις συγχωνεύσεις. Το πρώτο «αλλά» είναι ότι αυτή την περίοδο, προτεραιότητα για τις τράπεζες ήταν η κεφαλαιακή τους ενίσχυση. Άρα μια συγχώνευση χωρίς την εισροή «φρέσκου» χρήματος, μικρή αξία θα είχε. Γι' αυτό και επιλέχθηκαν οι μέθοδοι των αυξήσεων κεφαλαίου (το τελευταίο 15μηνο Εθνική, Εμπορική, Γενική, Αττικής, Alpha Bank, Κύπρου, Πειραιώς, Marfin-Λαϊκή) των μετατρέψιμων ομολογιακών, των πωλήσεων συμμετοχών (η Εθνική μέρος της Finansbank και η Eurobank μέρος της πολωνικής θυγατρικής της), κ.λπ. Βέβαια, κάποιοι είπαν ότι όσο καθυστερούν οι συγχωνεύσεις, τόσο καθυστερούν και οι εξοικονομήσεις κόστους που θα μπορούσαν να προέλθουν. Η άποψη αυτή όμως δεν φαίνεται να στέκει, καθώς όπως φαίνεται οι τράπεζες έχουν περιθώρια για σημαντικές εξοικονομήσεις στο λειτουργικό τους κόστος, πριν προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις. Όλα λοιπόν δείχνουν, ότι για τους επόμενους μήνες δεν αναμένεται να δούμε έντονη κινητικότητα στο

χώρο των deals. Οι συζητήσεις βέβαια δεν θα σταματήσουν ποτέ, αλλά από το γενικότερο περιβάλλον απουσιάζει ο... καταλύτης.

Εμείς να τα βλέπουμε....

Αν ένα μάθημα έχουν πάρει στην Ελλάδα είναι τούτο: Ότι τις δύσκολες και διαρθρωτικές αλλαγές θα πρέπει να τις παίρνεις όταν η οικονομία αναπτύσσεται και όχι όταν αυτή βρίσκεται σε ύφεση. Πάνε για παράδειγμα τώρα να χτυπήσουν τη φοροδιαφυγή. Και σωστά. Τι γίνεται όμως; Επειδή νέο χρήμα δεν παράγεται λόγω της κρίσης, όποια πρόσθετα έσοδα αντλεί το κράτος, το πράττει μειώνοντας τις τραπεζικές καταθέσεις! Έτσι λοιπόν, όσο βελτιώνονται τα δημόσια οικονομικά, «τη νύφη» την πληρώνει ο τραπεζικός τομέας και στη συνέχεια φυσικά, ολόκληρη η οικονομία. Εμείς στην Κύπρο να τα βλέπουμε αυτά και να βγάζουμε τα συμπεράσματά μας.

ΑΕΚ: Ο έλεγχος, ο Ντέμης

και τα «μαγειρέματα»

Μεταφέρουμε το παρακάτω σχόλιο από τη στήλη «Χαμαιέων» της ελλαδικής ιστοσελίδας Euro2day.gr, όχι γιατί μπορούμε να διασταυρώσουμε το ρεπορτάζ, αλλά γιατί είμαστε με την ΑΕΚ. Χαμός γίνεται τις τελευταίες μέρες στην ποδοσφαιρική πιάτσα, μετά τη δημοσιοποίηση του διαχειριστικού ελέγχου της ΑΕΚ και τη μυρωδιά διαφόρων «μαγειρέματων» που αναδύεται. Ο οποίος έλεγχος δεν περιλαμβάνει τελικό πόρισμα για τη περίοδο 2005-09, για τυχόν παραλείψεις ή διαχειριστικές ατασθαλίες. Από το ανάγνωσμα των 115 σελίδων

του ελέγχου, πέραν της προφανούς σπατάλης χωρίς παραστατικά και αποδείξεις, καταδεικνύεται πως λειτουργεί το ο θαυμαστός κόσμος του ποδοσφαίρου. Ενδιαφέρον έχει για παράδειγμα ότι κάποιος ποδοσφαιριστής Δαρσίνος αποκτήθηκε το 2008 έναντι 13.075 ευρώ, όμως ο ατζέντης του, κ. Χατζηγιάννου έλαβε αμοιβή ύψους 35.000 ευρώ. Ακόμα πιο «περίεργες» είναι οι συνθήκες μεταγραφής του πρώτου σκόρερ της ομάδας, Ismael Blanco. Ενώ είχε συμφωνηθεί ο δανεισμός του το 2008 από την ομάδα Atletico Colon Club de Santa Fe, τελικά τα χρήματα (\$575.000) κατέληξαν σε λογαριασμό της Alhec Tours SA, μιας εταιρείας παροχής τουριστικών υπηρεσιών, αγοραπωλησίας νομισμάτων και μεταφοράς κεφαλαίων.

Η Eurobank και η... γύrobank

Έξυπνη η ονομασία σουβλατζιδικού στην περιοχή Ζωγράφου της Αθήνας «γύrobank», παραπέμποντας στη γνωστή Τράπεζα. Ελληνική τράπεζα είναι η Eurobank, ελληνικό και το σουβλάκι! Τι σκαρφίζονται μερικοί...

Με το φακό μας

Οι νέοι «συγκάτοικοι» του Παυλάρα

Οι κακές γλώσσες των Αθηνών λένε ότι οι νέοι «συγκάτοικοι» του Παύλου Ψωμιάδη, πρώην ισχυρού άνδρα της ΑΣΠΙΣ στις φυλακές Κορυδαλλού είναι ο Γιοσάκης (από το χώρο της Εκκλησίας) και γραφικός αρχηγός μικρού πολιτικού κόμματος, που δεν εξέλεξε ποτέ βουλευτή. Αυτός είναι μέσα, αλλά οι συνεργάτες του οι συντάκτοι του και τα κατάλοιπα του σε Ελλάδα και κυρίως Κύπρο, είναι ακόμα ελεύθεροι...

Louis: “Destiny” και “Spirit”

στη Thomson ως το 2014

Την επέκταση της ναύλωσης των 2 κρουαζιεροπλοίων της, “Thomson Destiny” και “Thomson Spirit” προς την εταιρεία Thomson Cruises της TUI Travel plc, που αποτελεί το μεγαλύτερο διοργανωτή ταξιδιών της Ευρώπης, μέχρι το τέλος του έτους 2014, ανακοίνωσε η Louis. Τα δύο κρουαζιερόπλοια είναι ήδη ναυλωμένα στη Thomson Cruises μέχρι το τέλος του 2011. «Η ναύλωση κρουαζιεροπλοίων της Louis plc προς την Thomson Cruises άρχισε το 1996 και η πιο πάνω ανανέωση αποδεικνύει την επιτυχία της μακρόχρονης αυτής στρατηγικής συνεργασίας. Αποτελεί δε μια ακόμα έμπρακτη απόδειξη της εμπιστοσύνης με την οποία περιβάλλουν την Louis plc εταιρείες που κατέχουν εξέχουσα θέση στον Παγκόσμιο τουριστικό χάρτη», αναφέρει ανακοίνωση της εταιρείας. Μπράβο Κωστάκη και σε σένα και στους συνεργάτες σου...

Πηλακούτας: Πανηγυρίζει το 23% στα σαλούν

Ποσοστό 23% στις πωλήσεις ιδιωτικών σαλούν αυτοκινήτων για το 2010 έπιασε ο Όμιλος Πηλακούτας. Παράλληλα, η Nissan που ανήκει στον Όμιλο κατέλαβε την πρώτη θέση στα σαλούν με ποσοστό 12.2%. Ο Όμιλος, με ανακοινώσεις στον Τύπο, ευχαριστεί τους πελάτες του και σημειώνει πως «σε δύσκολους καιρούς οι πελάτες επιβραβεύουν το κύρος, τον επαγγελματισμό και την ποιότητα των υπηρεσιών του μεγαλύτερου ομίλου αυτοκινήτων στην Κύπρο». Παράλληλα, ο Όμιλος δεσμεύεται ότι θα συνεχίζει να αναβαθμίζει τις υπηρεσίες του. Είναι παιδί μου επαγγελματίες, πολύ επαγγελματίες οι άνθρωποι. Ο ίδιος ο Χαράλαμπος και οι συνεργάτες του, ειδικά στο Τμήμα Μάρκετινγκ...

Αυξήθηκαν στο 6,3% τα ταξίδια Κυπρίων το 2010

Η Κύπρος θα εξάγει

εσπεριδοειδή στην Κίνα

Η Κύπρος θα εξάγει εσπεριδοειδή στην Κίνα, και προς αυτό το σκοπό έχει ήδη μονογραφηθεί συμφωνία. Όπως ανέφερε στο Πεκίνο, ο Πρέσβης της Κύπρου στην Κίνα, Μάριος Ιερωνυμίδης, η συμφωνία αναμένεται να ολοκληρωθεί πολύ σύντομα και είναι μοναδική καθώς καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα δεν έχει συνάψει διμερή συμφωνία για εξαγωγή εσπεριδοειδών με την Κίνα. Ήδη, έχει πραγματοποιηθεί μια συνάντηση στην Κύπρο, μεταξύ των αρμόδιων φορέων της Δημοκρατίας και Τεχνικής Επιτροπής από την Κίνα, κατά την οποία ρυθμίστηκαν κάποια θέματα σχετικά με τις εξαγωγές των εσπεριδοειδών. Αυτή η Επιτροπή, όπως ανέφερε ο κ. Ιερωνυμίδης, επέστρεψε από την Κύπρο στην Κίνα μεταβίβασε ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με τις τεχνικές λεπτομέρειες που θα ρυθμίζουν το εμπόριο. Μόλις η Επιτροπή λάβει τις απαντήσεις από την Κυπριακή Δημοκρατία, θα πραγματοποιήσει άλλη μια συνάντηση ώστε να ρυθμιστούν οι τεχνικές αυτές λεπτομέρειες, που αφορούν μεταξύ άλλων, το πακετάρισμα των προϊόντων και τις συσκευασίες. Σημειώνεται ότι τους πρώτους δέκα μήνες του 2010 οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ Κίνας και Κύπρου ανήλθαν στο 1,2 δισεκατομμύριο ευρώ.

Αυξήθηκαν στο 6,3% τα ταξίδια

Κυπρίων το 2010

Σημαντική αύξηση παρουσίασαν τα ταξίδια των Κυπρίων για το 2010 παρά το γενικό μούδιασμα που επικράτησε στην κατανάλωση. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στα ταξίδια προς Ην. Βασίλειο, Ρωσία, Ισραήλ και Λίβανο, με την Ελλάδα ωστόσο να κατέχει παραδοσιακά την αριθμητική πρωτιά στις προτιμήσεις των Κυπρίων παρά την κάμψη των τελευταίων μηνών. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η Στατιστική Υπηρεσία, τα ταξίδια των Κυπρίων για την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2010 ανήλθαν σε 1.246.378, σε σχέση με 1.172.268 το 2009, σημειώνοντας αύξηση 6,3%. Τις μεγαλύτερες αυξήσεις σημείωσαν το Ην. Βασίλειο με 298,4 χιλ. ταξίδια και αύξηση 9,7%, η Ρωσία με 54,6 χιλ. και 12,1%, το Ισραήλ με 29,3 χιλ. και 15,2% και ο Λίβανος με 22,7 χιλ. ταξίδια και αύξηση 15,1%. Την αριθμητική υπεροχή ωστόσο, συνεχίζει να κρατά η Ελλάδα με 428,7 χιλ. ταξίδια, σημειώνοντας αύξηση 2,6%. Σε μηνιαία βάση τα ταξίδια των Κυπρίων στο εξωτερικό για το Δεκέμβριο 2010 ανήλθαν σε 89.228 σε σύγκριση με 89.287 το Δεκέμβριο 2009, σημειώνοντας μείωση 0,1%. Η μικρή πτώση οφείλεται κυρίως στη μείωση στα ταξίδια από και προς την Ελλάδα κατά 9,1% και στη μείωση 2,6% που σημειώθηκε στα ταξίδια από και προς το Ην. Βασίλειο.

Με το φακό μας

4 βαθμοί ποινής στα parking αναπήρων

Την επιβολή βαθμών ποινής σε όσους οδηγούς σταθμεύουν στους ειδικούς χώρους στάθμευσης των αναπήρων και σε όσους αποφεύγουν να παράσχουν ικανοποιητικό δείγμα εκπνοής για ανίχνευση ποσότητας αλκοόλης επιχειρεί να ρυθμίσει η κυβέρνηση με σχετικό νομοσχέδιο που προώθησε στη βουλή.

Σύμφωνα με την επεξηγηματική έκθεση του νομοσχεδίου, κατά τους ελέγχους αλκοτέστ που διεξάγουν οι αστυνομικοί διαπίστωσαν ότι οδηγοί οι οποίοι υποβλήθηκαν σε προκαταρκτική εξέταση και στη συνέχεια τους ζητήθηκε να υποβληθούν σε τελική εξέταση απέφευγαν να δώσουν ικανοποιητικό δείγμα εκπνοής, με αποτέλεσμα κατά την προσαγωγή τους στο δικαστήριο να μην τους επιβάλλονται βαθμοί ποινής. Επίσης 2 με 4 βαθμούς ποινής θα υπόκεινται όσοι ασυνείδητοι οδηγοί δεν σέβονται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία και σταθμεύουν στους ειδικούς χώρους που καθορίζονται για τους ανάπηρους, με αποτέλεσμα να στερούν από τα πρόσωπα αυτά να διακινούνται και να συμμετέχουν στην κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου. Καιρός ήταν να σοβαρευτούν οι οδηγοί.

Καιρός ήταν να σοβαρευτούν οι οδηγοί.

Πάνω από 17,3 εκατ. πελάτες στο δίκτυο Γερμανός το 2010

Πάνω από 17,3 εκατομμύρια πελάτες, 7% περισσότεροι σε σχέση με το 2009, πραγματοποίησαν τις συναλλαγές τους στα καταστήματα του δικτύου "Γερμανός" το 2010, ενώ οι επισκέπτες των καταστημάτων ανήλθαν σε 23,5 εκατομμύρια, όπως αναφέρθηκε στο ετήσιο συνέδριο συνεργατών του δικτύου καταστημάτων Γερμανός στην Αθήνα. Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας, τα καταστήματα παραμένουν πρώτα σε αναγνωρι-

μότητα μεταξύ των αλυσίδων καταστημάτων κινητής τηλεφωνίας. Η Γερμανός κατέγραψε επίσης ρεκόρ επταετίας στις συνδέσεις συμβολαίου που ξεπέρασαν τις 300.000, το 36% των οποίων αποτελούν συνδέσεις φορητότητας. Και στην καρτοκινητή τηλεφωνία, οι επιδόσεις της Γερμανός ήταν ιδιαίτερα θετικές, καθώς πωλήθηκαν 53% περισσότερα τεμάχια από το 2009. Περισσότεροι από 3 εκατ. πελάτες επέλεξαν το δίκτυο Γερμανός για την ταυτοποίηση του καρτοκινητού τους.

Ανάπτυξη δύο ταχυτήτων στην Ευρωζώνη

Ταχύτερη ανάπτυξη παρουσίασαν τον Ιανουάριο οι κλάδοι των υπηρεσιών και της μεταποίησης στην ευρωζώνη, ωθούμενοι από την ανάπτυξη της Γερμανίας. Ο σχετικός δείκτης του ινστιτούτου Markit Economics ανήλθε στο 56,3 από 55,5 το Δεκέμβριο. Πρόκειται για τον 17ο κατά σειρά μήνα που ο δείκτης παραμένει πάνω από το 50, που αποτελεί το επίπεδο πάνω από το οποίο καταγράφεται ανάπτυξη, ενώ ο δείκτης των νέων επιχειρήσεων έφθασε σε υψηλό 39 μηνών (55,4 έναντι 53,9 το Δεκέμβριο). Ωστόσο, ενώ η Γερμανία και η Γαλλία εμφανί-

ζουν ισχυρό προβάδισμα, οι υπόλοιπες χώρες της ευρωζώνης εμφανίζουν οριακή ανάπτυξη, παρουσιάζοντας στασιμότητα και την ίδια στιγμή που η Γερμανία καταγράφει ρεκόρ στην αύξηση νέων παραγγελιών, χώρες όπως η Ιρλανδία και η Ισπανία βλέπουν τις παραγγελίες τους να μειώνονται κατά τους τέσσερις από τους πέντε τελευταίους μήνες.

Νέο δάνειο 300 εκατ. ευρώ στη Ρουμανία από την Παγκόσμια Τράπεζα

Δεύτερο δάνειο, ύψους 300 εκατ. ευρώ, ενέκρινε η Παγκόσμια Τράπεζα για τη Ρουμανία, στο πλαίσιο του Δανειοδοτικού Αναπτυξιακού Προγράμματος (DPL), δήλωσε ο επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας στο Βουκουρέστι, Καταλίν Πάουνα, στο πρακτορείο ειδήσεων "Agerpres". Το συνολικό ποσό που προβλέπει για τη Ρουμανία το DPL διαμορφώνεται στο ύψος του ενός δισ. ευρώ και αποτελεί μέρος της δανειοδοτικής συμφωνίας της χώρας με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), την Παγκόσμια Τράπεζα και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συνολικού ύψους 20 δισ. ευρώ, το οποίο εγκρίθηκε και άρχισε να χορηγείται, στη Ρουμανία, το Μάιο του 2009. Το δεύτερο δάνειο από την Παγκόσμια Τράπεζα θα διατεθεί για την ενίσχυση του προϋπολογισμού και όπως είπε ο κ. Πάουνα, έπειτα από την έγκριση που έλαβε το δάνειο από το συμβούλιο διευθυντών της Παγκόσμιας Τράπεζας, το δάνειο πρέπει να λάβει την έγκριση της ρουμανικής πλευράς. Το νέο "πακέτο" οικονομικής στήριξης διατίθεται, με στόχο την επίτευξη της δημοσιονομικής εξυγίανσης και την ενίσχυση των προσπαθειών που καταβάλλει η ρουμανική κυβέρνηση για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, σε τομείς όπως η υγεία, η παιδεία, καθώς και το συνταξιοδοτικό σύστημα. Για να δούμε αν θα διασωθεί τελικά αυτή η χώρα με τους ανεξάντλητους φυσικούς πόρους αλλά και τη μεγάλη διαφθορά.

Μεγάλες προσδοκίες για το μέλλον της Formula 1 στις αναδυόμενες

Στους 527 εκατ. έφτασαν οι τηλεθεατές των αγώνων της Formula 1 το 2010, παγκοσμίως, από 520 εκατ. το 2009, σημειώνοντας αύξηση σε εννέα από τις 11 μεγαλύτερες αγορές του αθλήματος. Ο ισχυρός άντρας της Formula 1, Μπέρνι Έκλεστον εκφράζει την αισιοδοξία του και για τη νέα σεζόν. Όπως δήλωσε, το 2011, η τηλεθέση θα σημειώσει περαιτέρω άνοδο, χάρη στην προσθήκη του νέου γκραν πρι της Ινδίας, από τον Οκτώβριο. Ο Μ. Έκλεστον φιλοδοξεί το κορυφαίο σπορ του μηχανοκίνητου αθλητισμού να αυξήσει τη διεύθυνσή του στις αναδυόμενες αγορές και να διευρύνει το κοινό του ανά τον κόσμο. Σημειώνεται ότι το παγκόσμιο πρωτάθλημα του 2011 θα ξεκινήσει από το Μπαχρέιν, στις 13 Μαρτίου.

Με το φακό μας

Τιμούν το χταπόδι "μέντιουμ"

Ο Πάουλ το χταπόδι, το "μέντιουμ" που προέβλεπε με ακρίβεια τα αποτελέσματα του Μουντιάλ της Νότιας Αφρικής, το περασμένο καλοκαίρι, θα τιμηθεί μετά θάνατον από το ενυδρείο του Ομπερχάουζεν. Η "γωνιά του Πάουλ" εγκαινιάστηκε την Πέμπτη 27 Ιανουαρίου. Οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν το άγαλμα του Πάουλ, ύψους 1,80 μέτρων, από το οποίο θα προεξέχει μια μπάλα ποδοσφαίρου, στο κέντρο της οποίας,

από μια σχισμή, θα διακρίνεται η επίχρυση υδρία που περιέχει τις στάχτες του χταποδιού, όπως ανέφερε η Τάνια Μούντσιγκ, η εκπρόσωπος του ενυδρείου όπου πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της σύντομης ζωής του, δύομισι χρόνια,

ο Πάουλ. Ο Πάουλ έγινε διεθνώς γνωστός καθώς προέβλεψε όλα τα αποτελέσματα της εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου της Γερμανίας στο Μουντιάλ, αλλά και τη νίκη της Ισπανίας στον τελικό. Σχεδόν 600 τηλεοπτικά κανάλια απ' όλο τον κόσμο μετέδωσαν τις "χρυσές" προβλέψεις του. Μάλιστα οι Ισπανοί του έφτιαξαν ένα μπρούτζινο άγαλμα και η πόλη Καρμπανίνο τον ονόμασε επίτιμο δημότη της. Ο Πάουλ είχε γεννηθεί το 2008 στο Γουέιμουθ της Βρετανίας και πέθανε από φυσικό θάνατο στις 26 Οκτωβρίου 2010. Έχει ήδη αποκτήσει "διάδοχο", τον Πάουλ Τζούνιορ, ένα γαλλικό χταπόδι που αλιεύτηκε στη Μεσόγειο αλλά ακόμη δεν έχει αποδείξει τις "μαντικές" ικανότητές του.

Άδειες κυκλοφορίας:

Μέχρι του Αγίου Βαλεντίνου

Η τελευταία ημέρα για ανανέωση της άδειας κυκλοφορίας των οχημάτων είναι η 14η Φεβρουαρίου και δεν θα δοθεί παράταση, δήλωσε ο Διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών Σωτήρης Κολέττας. Μιλώντας στο περιθώριο δημοσιογραφικής διάσκεψης με θέμα «Η διαδικτυακή εφαρμογή συστήματος κράτησης ημερομηνίας πρακτικής δοκιμασίας για απόκτηση άδειας οδηγού», ο κ. Κολέττας προέτρεψε το κοινό όπως ανανεώσει τις άδειες κυκλοφορίας των οχημάτων έγκαιρα και να μην περιμένει την τελευταία στιγμή. "Τις τελευταίες ημέρες, αν όλοι προσπαθήσουν να ανανεώσουν την άδεια τους θα δυσκολευτούν, διότι μπορεί το δικό μας σύστημα να αντέχει αλλά το σύστημα της JCC SMART να μην μπορέσει να αντεπεξέλθει στην μεγάλη ζήτηση πληρωμών μέσω πιστωτικών καρτών", εξήγησε.

Facebook: Οι Γερμανοί βάζουν όρια

στην ανεξέλεγκτη χρήση e-mail

Το Facebook κατέληξε τελικά σε συμφωνία με την Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων του Αμβούργου για τον περιορισμό της χρήσης διευθύνσεων e-mail ατόμων που δεν είναι μέλη του κοινωνικού δικτύου. Το Facebook συμφώνησε να χρησιμοποιεί διευθύνσεις ατόμων που δεν είναι μέλη του site μόνο για τη λειτουργία εύρε-

σης φίλων. Μάλιστα, η εταιρεία πρέπει να ενημερώνει τα μη μέλη του μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος, εξηγώντας τους γιατί χρησιμοποιούνται οι διευθύνσεις τους και πώς μπορούν να μπλοκάρουν τη χρήση αυτή.

Το κιλό έχασε... βάρος

Μια διεθνής ομάδα επιστημόνων ετοιμάζεται να δώσει ένα νέο μη φυσικό ορισμό στο κιλό, μετά την ανακάλυψη ότι το μεταλλικό πρωτότυπό του, που χρησιμοποιείται ως διεθνές πρότυπο, ζυγίζει πια λιγότερο για λόγους... μυστηριώδεις. Σήμερα, το διεθνές πρότυπο του κιλού είναι ένας κύλινδρος από λευκόχρυσο (πλάτινα) και ιρίδιο, ύψους και διαμέτρου περίπου 3,9 εκατοστών, που δημιουργήθηκε στο Λονδίνο και στεγάζεται από το 1889 (όταν έγινε η πρώτη διεθνής συνδιάσκεψη για τον καθορισμό διεθνών μέτρων και σταθμών), σε συνθήκες ύψιστης ασφάλειας, στο Διεθνές Γραφείο Μέτρων και Σταθμών (BIPM) στις Σέβρες, έξω από το Παρίσι. Εδώ και 122 χρόνια, το διεθνές πρότυπο κιλό έχει βγει από την κρυψώνα του μόνο τρεις φορές για να συγκριθεί με τα εθνικά πρότυπα κιλά που χρησιμοποιούν διάφορες χώρες του κόσμου. Έτσι, υπήρξαν ενδείξεις ότι το κιλό χάνει βάρος σιγά-σιγά. Το 2007, οι ειδικοί ανακάλυψαν ότι το μέταλλο του πρότυπου κιλού είναι περίπου 50 μικρογραμμάρια ελαφρύτερο από το μέσο βάρος των -αρκετών- δεκάδων προτύπων απομιμήσεών του, πράγμα που ισοδυναμεί με μια απώλεια βάρους αντίστοιχη ενός μικρού κόκκου άμμου.

Νέο είδος γυαλιού για οθόνες κινητών

είναι έξι φορές ανθεκτικότερο

Η Asahi Glass, η μεγαλύτερη υαλοουργία της Ιαπωνίας, παρουσίασε ένα νέο είδος γυαλιού για οθόνες κινητών και άλλων φορητών γκάτζετ, το οποίο είναι έξι φορές ανθεκτικότερο στις γρατζουνιές και το ράγισμα σε σχέση με το συμβατικό γυαλί. Το γυαλί Dragontrail («ίχνος του δράκου») της Asahi θα έχει να αντιμετωπίσει στην αγορά τον ανταγωνισμό του γυαλιού Gorilla, ενός παρόμοιου υπερανθεκτικού γυαλιού της εταιρείας Corning. Το Gorilla χρησιμοποιείται σήμερα σε 200 εκατομμύρια κινητά και άλλες συσκευές από περίπου 20 κατασκευαστές, υπερηφανεύεται η Corning. Το γυαλί της εταιρείας βρίσκεται μεταξύ άλλων στα κινητά Galaxy της Samsung, στο Droid της Motorola και στον φορητό υπολογιστή X300 της LG. Στη διάρκεια μιας σύντομης, ανεπίσημης δοκιμής, ρεπόρτερ του Associated Press απέτυχε να γρατζουνίσει το γυαλί με τα κλειδιά του.

Παιδιά ηλικίας 9-16 ετών

παρενοχλούνται στο internet

Ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ευρώπη κατέχει η χώρα μας, σε ό,τι αφορά στον αριθμό των παιδιών ηλικίας 9 έως 16 ετών που δια-

Με το φακό

θέτουν προφίλ σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (όπως είναι για παράδειγμα το MSN, το IRC και το Facebook). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα ευρωπαϊκής έρευνας, πάνω από εφτά στα δέκα Κυπρίο-πουλα, ή ποσοστό 73%, έχουν δημιουργήσει λογαριασμό σε τέτοιες ιστοσελίδες, ανεβάζοντας έτσι την Κύπρο στην πέμπτη θέση (σε σύνολο 25 χωρών). Με βάση τα ευρήματα της ίδιας έρευνας, προκύπτει εξάλλου πως ένα μικρό έστω ποσοστό εφήβων έχει δηλώσει ότι έπεσε θύματα παρενόχλησης στο διαδίκτυο. Το πιο ανησυχητικό, δε, είναι ότι οι γονείς των παιδιών αυτών, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, εξέφρασαν άγνοια για το τι συνέβη στο γιο ή την κόρη τους. Αντίστοιχα, ορισμένα παιδιά παραδέχτηκαν ότι έχουν συναντηθεί με άτομα που γνώρισαν στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης και πάλι όμως, χωρίς να το ξέρουν οι γονείς τους. Η έρευνα EU Kids Online, η οποία συντονίζεται από το London School of Economics και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Safer Internet Programme, πραγματοποιήθηκε σε 25 χώρες και σε αυτήν συμμετείχαν πάνω από 25.000 παιδιά απ' όλη την Ευρώπη. Μόνο το 28% των γονιών επιλέγει να εμποδίσει ή να φιλτράρει ιστοσελίδες και μόλις το 24% παρακολουθεί τις ιστοσελίδες που επισκέπτονται οι ανήλικοι χρήστες. Η έρευνα έδειξε ακόμα ότι μόνο το 12% των παιδιών ανέφεραν ότι ενοχλήθηκαν, ενώ 23% παραδέχτηκαν ότι είδαν ερωτικές ή πορνογραφικές εικόνες τον τελευταίο χρόνο μέσα απ' όλα τα Μέσα Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, με το διαδίκτυο να είναι πλέον τόσο κοινή πηγή όσο η τηλεόραση.

Φορολογία και στα ψεύτικα

γυναικεία στήθη

Τα εμφυτεύματα στήθους, τα πολυτελή κρουαζιερόπλοια, αλλά και τα θύματα ληστείας στην τράπεζα, αποτελούν τους τελευταίους στόχους των εφοριακών στην Αργεντινή, στο πλαίσιο της εκστρατείας κατά της φοροδιαφυγής. Οι Αργεντινοί είναι διαβόητοι για τις τάσεις... φορο-

διαφυγής και πολύ συχνά πληρώνουν όλα τους τα έξοδα μόνο με μετρητά και αποταμιεύουν τα χρήματά τους σε off-shore τραπεζικούς λογαριασμούς ή δεν τα δηλώνουν και τα κρατούν σε θυρίδες ασφαλείας. Οι εφοριακοί μετά τα μοντέλα

και τους ποδοσφαιριστές έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους στις πλαστικές επεμβάσεις στήθους, μετρώντας τον αριθμό εισαγόμενων εμφυτευμάτων στήθους για να υπολογίσουν τα έσοδα των χειρουργών. Συγκεκριμένα, το 2008 και το 2009 εισήχθησαν στην Αργεντινή περίπου 125.000 εμφυτεύματα στήθους και οι γυναίκες ξόδεψαν 170 εκατομμύρια δολάρια σε επεμβάσεις αύξησης του στήθους. "Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία, οι εταιρείες και οι εργαζόμενοι στον τομέα αυτό θεωρούνται ύποπτοι φοροδιαφυγής ύψους 40 εκατομμυρίων πέσος (10 εκατομμύρια δολάρια).

Ιστορική συμφωνία της FIAT

με τους εργαζόμενους

Συμφωνία-σταθμός στη ιστορία των εργασιακών σχέσεων, θεωρείται η πρόσφατη συμφωνία της FIAT με τους εργαζόμενους της εταιρείας, η οποία τροποποίησε το πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων της χώρας

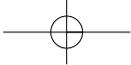
αντικαθιστώντας την εθνική συλλογική σύμβαση από τη σύμβαση με την επιχείρηση. Αυτή η επισημάνση απασχολεί αναλυτές και ακαδημαϊκούς, μετά από τη ψηφοφορία που άναψε το πράσινο φως στα σχέδια της διοίκησης. Αναλυτικότερα, η διοίκηση πρότεινε στους εργαζόμενους ένα πλαίσιο εντατικών εργασιακών συνθηκών με υψηλότερες αποδοχές έναντι της διακοπής λειτουργίας του εργοστασίου. Το δίλημμα συνοψίστηκε ως εξής: με το ισχύον δυναμικό και το πλαίσιο λειτουργίας η εταιρεία δεν μπορεί να φέρει σε πέρας νέες παραγγελίες, άρα θα πρέπει να κλείσει το εργοστάσιο. Αυτά είτε η διοίκηση, και προσέθεσε: αν όμως οι εργαζόμενοι δεχτούν να μένει το εργοστάσιο ανοιχτό 24 ώρες τη μέρα, 6 μέρες τη βδομάδα, αν δεχθούν να μειώσουν τον χρόνο στα διαλείμματά τους, αυξήσουν τις υπερωρίες και τις νυχτερινές βάρδιες τους, καθώς και τις αποδοχές τους, τότε το εργοστάσιο μπορεί να αναλάβει νέα γραμμή παραγωγής για JEEP και Alfa Romeo. Στο σκληρό δίλημμα οι 5.430 εργαζόμενοι μετά από μια διήμερη συνέλευση ψήφισαν την πρόταση της εταιρείας με ποσοστό 54,3%. Αντίθετη στη συμφωνία με την επιχείρηση, την οποία πρέπει να σημειωθεί ότι είχαν ήδη υπογράψει οι περισσότερες συνδικαλιστικές οργανώσεις, ήταν και παρέμεινε ως το τέλος η συνδικαλιστική οργάνωση των μεταλλουργών. Με την απόφασή τους αυτή, οι εργάτες της FIAT Mirafiori δεν θα εξαρτώνται πλέον από τη συλλογική σύμβαση εργασίας των μεταλλουργών - με άλλα λόγια οι κλαδικές και οι εθνικές συλλογικές εργασίες εισήλθαν σε ένα δρόμο αμφισβήτησής τους και υποκατάστασής τους από ad hoc συμβάσεις με την εταιρεία.

Με άλλον "αέρα" στο Νταβός ο Παπανδρέου

Με άλλον αέρα βρέθηκε για δεύτερη φορά στο Νταβός ο Έλληνας πρωθυπουργός, Γιώργος Παπανδρέου. Με τους επαίνους της Άνγκελα Μέρκελ και πολλών άλλων ευρωπαίων αξιωματούχων, για τον τρόπο με τον οποίο οι Έλληνες σηκώνουν τα βάρη της κρίσης και τη συνέπεια με την οποία η κυβέρνηση εφαρμόζει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε στο πλαίσιο του μνημονίου, στις "αποσκευές" του, ο πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου πήγε για δεύτερη φορά το Νταβός. Θα πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι τίποτα, πάντως, δεν θυμίζει, φέτος, το κλίμα που επικρατούσε πριν από ένα χρόνο, όταν ο κ. Παπανδρέου επισκεπτόταν για πρώτη φορά το ελβετικό θέρετρο για να πάρει μέρος στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ που διεξάγεται κάθε χρόνο στο τέλος Ιανουαρίου. Θυμίζουμε ότι πριν από ένα χρόνο το κλίμα ήταν άκρως αρνητικό για την Ελλάδα, τόσο στο διεθνή οικονομικό και όχι μόνο, Τύπο και τα ΜΜΕ, όσο και μεταξύ των ευρωπαίων ηγετών, οι οποίοι αντιμετώπιζαν με μεγάλη επιφύλαξη, αν όχι και με εχθρότητα, όσα έλεγε ο κ. Παπανδρέου ο οποίος, μάλιστα, δέχθηκε ουκ ολίγες φραστικές επιθέσεις, από εκπροσώπους των ΜΜΕ.

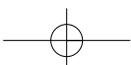
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Πολιτισμός

Ο Πολιτισμός είναι το χθες και το σήμερα.
Τον ενισχύουμε. Ενθαρρύνοντας τη δημιουργία
και προστατεύοντας την κληρονομιά μας.

στον Κύκλο της Ζωής μας

Ένα μεγάλο ευχαριστώ!

Δώδεκα χρόνια πέρασαν από την έκδοση του πρώτου τεύχους του EUROKERDOS το Φεβρουάριο του 1999 και από τότε άλλαξαν πάρα πολλά. Το άπιαστο όνειρο της χώρας να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση έγινε πραγματικότητα. Λίγα χρόνια αργότερα είδαμε να αλλάζει και το νόμισμά μας. Αποχαιρέτισαμε με συγκίνηση τη λίρα, για να μπορούμε στη «ζώνη των ισχυρών» της Ευρωζώνης! (όχι και τόσο ισχυρών, όπως αποδείχθηκε στη συνέχεια...).

Οι τράπεζές μας γιγαντώθηκαν και από εκεί που οραματιζόμαστε μια αξιοπρεπή παρουσία εκεί όπου υπάρχει Ελληνισμός, φτάσαμε να μετεξελιχθούμε σε υπολογίσιμες περιφερειακές δυνάμεις του κλάδου, με παρουσία στη Ρωσία και σε άλλες χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Μάλιστα τώρα, κάποιοι ξένοι Οίκοι μας «κατηγορούν» επειδή το μέγεθος των τραπεζών μας είναι δυσανάλογα μεγάλο με το ΑΕΠ της χώρας.

Αν όμως ένα πράγμα ξεχώρισε για την εξέλιξη του στην κυπριακή οικονομία κατά την περίοδο που πέρασε, αυτά ήταν η ιδιαίτερη και πολύπλευρη τόνωση των σχέσεων μεταξύ Κύπρου και Ρωσίας, σε μια περίοδο όπου η Ρωσία ανέκαμψε δραστικά, απέκτησε σοβαρά οικονομικά ερείσματα στη Δυτική Ευρώπη και μετεξελιχθηκε στο σοβαρότερο ενεργειακό παράγοντα της ευρύτερης περιοχής. Πότε μέσω των καταθέσεών τους στις κυπριακές τράπεζες, πότε μέσω των εκτεταμένων αγορών κυπριακής γης και πότε μέσω του τουρισμού, οι Ρώσοι αποδείχθηκαν σημαντικότεροι στυλοβάτες της οικονομίας μας.

Αναμφίβολα πάντως, το μεγαλύτερο γεγονός της περιόδου ήταν η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξέσπασε το καλοκαίρι του 2007 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Όσο και αν η Κύπρος έχει καταφέρει να μην υποστεί πολύ σημαντικές απώλειες μέχρι τώρα, όλοι καταλαβαίνουμε ότι το περιβάλλον «κυπριακό οικονομικό θαύμα» θέλει... τουλάχιστον ένα λίφτινγκ.

Θέλει δηλαδή αλλαγή νοοτροπίας απ' όλους μας και λήψη αποφάσεων που πολλοί από εμάς δεν φανταζόμαστε μέχρι πρότινος. Αλλιώς, υπάρχει και το πάθημα της Ελλάδας...

Τα τελευταία δώδεκα χρόνια η πορεία του Χρηματιστηρίου της Κύπρου πέρασε από «σαράντα κύματα». Αφού αρχικά δέχτηκε σοβαρό πλήγμα λόγω της «φούσκας» της περιόδου 1999-2000, στη συνέχεια εκσυγχρόνισε το θεσμικό του πλαίσιο και την τεχνολογική του υποδομή και τελικά οδηγήθηκε στην Κοινή Πλατφόρμα με το Χρηματιστήριο της Αθήνας. Έγιναν πραγματικά άλμα-

τα εκσυγχρονισμού, χωρίς ωστόσο τα προβλήματα να απουσιάζουν ακόμη και σήμερα. Κάθε άλλο μάλιστα, σε μια περίοδο πολύ χαμηλού όγκου συναλλαγών, με το ενδιαφέρον του κόσμου να διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα. Ωστόσο, «μετά το βαθύτερο σκοτάδι ξεκινά να χαράζει» και κάποιοι αισιόδοξοι βλέπουν πως το ΧΑΚ ίσως και να έχει δει τον «πάτο του βαρελιού», οπότε αρχίζουν να αγοράζουν και πάλι. Ίδωμεν...

Στον τουρισμό είχαν καλλιεργηθεί έντονες προσδοκίες από το δεκαετές Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης που ξεκίνησε το 2000. Γράφτηκαν τόσα πολλά πράγματα γι αυτό, ειπώθηκαν ακόμη περισσότερα, ωστόσο με την εκπνοή του, ο τώρα απολογισμός δείχνει να είναι ιδιαίτερα φτωχός: καθυστερήσεις, ατολμίες, ασυμφωνίες, τριβές και

Ο απολογισμός ραγδαίων αλλαγών και εξελίξεων σε όλα τα μέτωπα

Οι προσπάθειες, τα λάθη μας και το μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ που οφείλουμε στους αναγνώστες μας και τους συνδρομητές μας

έλλειψη πραγματικής βούλησης απ' όλους για κοινή προσπάθεια και όραμα. Ο κινητήριος μοχλός της οικονομίας μας βρίσκεται σήμερα πίσω από τις επιδόσεις του έτους 2000, ενώ η τρέχουσα κρίση βρίσκει τον ξενοδοχειακό κλάδο με μεγάλα δάνεια και σοβαρά προβλήματα.

Σήμερα βρισκόμαστε ενώπιον-ενωπίον με μια μεγάλη οικονομική κρίση, με διεθνείς ρίζες που αναμφίβολα επηρεάζει και την Κύπρο. Η Κύπρος επίσης επηρεάζεται και από την κρίση της Ελλάδας, καθώς οι δύο οικονομίες λειτουργούν σύμφωνα με τη θεωρία των συγκοινωνούντων δοχείων.

Βιώνουμε πράγματι, πρωτόγνωρες καταστάσεις, που ακόμη και οι πλέον οξυδερκείς παράγοντες της οικονομίας προσπαθούν να αναλύσουν, προκειμένου να βγάλουν τα κατάλληλα συμπεράσματα και να ληφθούν τα απαιτούμενα μέτρα.

Αναμφίβολα, η ψυχολογία είναι κακή, ωστόσο το θετικό είναι ότι η κρίση αυτή βρίσκει την κυπριακή οικονομία σε αρκετά ισχυρή θέση, με σχετικά καλούς μακροοικονομικούς δείκτες και με διάθεση να την αντιμετωπίσουμε, έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσουμε τις επιπτώσεις της. Ελπίζουμε και πιστεύουμε ότι η μικρή και ευέλικτη κυπριακή οικονομία θα τα καταφέρει για μια ακόμη φορά, έστω και αν αναγκαστήκαμε να μπορούμε σε «καθεστώς επιτήρησης» από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έστω και αν ακόμη δεν έχουμε καταλάβει ακριβώς πού πάμε και τι θέλουμε...

Πράγματι στα τελευταία δώδεκα χρόνια που πέρασαν έγιναν τεράστιες αλλαγές. Γνωστά επιχειρηματικά ονόματα «ξεθώριασαν», μικρές τότε εταιρείες αναπτύχθηκαν και σήμερα μεσουρανούν.

Από τον Πρόεδρο Γλαύκο Κληρίδη, πέρασαμε στον αείμνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο και στη συνέχεια στο Δημήτρη Χριστόφια.

Από τα λίγα πράγματα ωστόσο που δεν άλλαξαν ήταν η πορεία του Εθνικού μας θέματος. Μπορεί οι «πύλες» για τα κατεχόμενα να άνοιξαν, μπορεί να έγινε δημοψήφισμα το 2004, ωστόσο η κατάσταση παραμένει ίδια και όλοι αναγνωρίζουν το πόσο δύσκολο είναι το έργο του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια για εξεύρεση λύσης.

Όλα αυτά τα χρόνια λοιπόν, οι συντελεστές του περιοδικού EUROKERDOS προσπάθησαν να είναι όσο πιο αντικειμενικοί μπορούσαν. Επέλεξαν να είναι χρήσιμοι παρά αρεστοί σε μια ευρεία σειρά θεμάτων. Πήγαν πολλές φορές «κόντρα στο ρεύμα» δυσσαρεστώντας κατά περιόδους ορισμένους φίλους τους. Έτσι όμως πίστευαν ότι έπρεπε να κάνουν. Αναμφίβολα, κάναμε και λάθη. Σε ορισμένα άλλα σημεία, αποδείχθηκε ότι είμαστε υπερβολικοί. Σε ορισμένα άλλα αιθεροβάμονες. Σε κάθε περίπτωση όμως, ήμασταν ειλικρινείς και καλοπροαίρετοι. Με αφορμή λοιπόν τα δεκατρία χρόνια EUROKERDOS, νιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε θερμά τους συνεργάτες του περιοδικού (τους σημερινούς, αλλά και όσους κατά καιρούς μας βοήθησαν) και ακόμη περισσότερο τις προσωπικότητες της Κύπρου που αρθρογράφησαν και συνεχίζουν να αρθρογραφούν στο περιοδικό μας.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια, το μεγαλύτερο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ, το οφείλουμε σε εσάς, στους αναγνώστες μας, που τόσα χρόνια εκτιμάτε τη δουλειά μας και συγχωρείτε τα λάθη μας.

**Θεοφάνης Λιβέρας
Εκδότης**

Πρώτο και πιστό στις αρχές του

Το μηνιαίο πολιτικό, οικονομικό, επιχειρηματικό και χρηματιστηριακό περιοδικό EUROKERDOS κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το Φεβρουάριο του 1999 και από τότε παραμένει συνεπές στο στόχο του για την έγκυρη ενημέρωση του Κύπριου πολίτη πάνω στην πολιτική και την οικονομία.

Το EUROKERDOS ήταν και παραμένει το πρώτο περιοδικό της Κύπρου, εξειδικευμένο σε θέματα οικονομικού, επιχειρηματικού, χρηματιστηριακού και επενδυτικού περιεχομένου, τόσο της Κύπρου, όσο και της Ελλάδας. Το EUROKERDOS:

- Υποστήριξε ένθερμα την ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου και την αναγκαιότητα ένταξης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Προειδοποίησε έγκαιρα για τον κίνδυνο της χρηματιστηριακής φούσκας, αλλά και για σημαντικά λάθη αντιμετώπισης της κατάστασης (νόμος περί επενδυτικών εταιρειών, επιβράδυνση στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου, κ.λπ.).
- Ένωσε την αγωνία των συντελεστών του με τη δική σας για την επίλυση του Εθνικού θέματος, φιλοξενώντας - κριτικά - όλες τις απόψεις.
- Δε δίστασε να ασκήσει αυστηρή κριτική σε κυβερνητι-

- κούς παράγοντες που ολιγωρούσαν...
- Έθεσε ως πρωταρχικό στόχο την εξισορρόπηση των μακροοικονομικών μας μεγεθών, μη διστάζοντας να επικρίνει κατά καιρούς κυβερνήτες και συντεχνίες.
- Προσπάθησε να αναδείξει τις αναπτυξιακές προσπάθειες των κυπριακών επιχειρήσεων, τόσο εντός, όσο και εκτός της χώρας.
- Έδωσε έμφαση στην επέκταση των κυπριακών εταιρειών και εκτός των ορίων της χώρας, με πρωταρχικούς στόχους την Ελλάδα και τα Βαλκάνια.
- Αφιέρωσε πολλές σελίδες για να περιγράψει και να αναλύσει την πολιτική και οικονομική ζωή της Ελλάδας.
- Συμμετείχε και συμμετέχει σε πλειάδα απο-

στολών στο εξωτερικό, αναλύοντας διεξοδικά πολιτικά και οικονομικά θέματα.

- Στήριξε αποφάσεις που αψηφούσαν το λεγόμενο «πολιτικό κόστος» και σήμερα πιστεύει ότι θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα που - θέλοντας και μη - θα δυσαρεστήσουν πολλούς από εμάς.

Στόχος του EUROKERDOS είναι η συνεχής, πλήρης και έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του κοινού για τις εξελίξεις στην Κύπρο, στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

Η συνεργασία του με ελλαδικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, όπως:

- Το οικονομικό περιοδικό της Ελλάδας ΧΡΗΜΑ
- Την ηλεκτρονική εφημερίδα ΧΡΗΜΑ Week
- Το ελλαδικό χρηματιστηριακό site

www.euro2day.gr

- Την ελληνική οικονομική εφημερίδα ΜΕΤΟΧΟΣ

αλλά και με άλλα έγκυρα πολιτικά και οικονομικά έντυπα και ιστοσελίδες της Ελλάδας, διασφαλίζει την ποιότητα και ευρύτητα του θεματολογίου του περιοδικού. Με μία ομάδα από διακεκριμένους και εκλεκτούς συνεργάτες από την Κύπρο και την Ελλάδα, το EUROKERDOS αποτελεί σήμερα αλλά και πάντοτε, απαραίτητο και χρήσιμο οδηγό για τον κάθε επιχειρηματία, διευθυντικό στέλεχος, επενδυτή και ενημερωμένο πολίτη.

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EuroKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 133 / ΜΑΪΟΣ 2010 / www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΙΜΗ: € 10,00

Προσκύνημα στην Κωνσταντινούπολη

Λαμπρή υποδοχή, Βυζαντινή Μεγαλοπρέπεια

Ώρα δύσκολων αποφάσεων για συνομιλίες και οικονομία

Έπесαν οι υπογραφές Τέλος καλό, όλα καλά

Πονοκέφαλος στις τράπεζες λόγω Ελλάδας!

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EuroKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 135 / ΙΟΥΛΙΟΣ 2010 / www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΙΜΗ: € 10,00

Ισχυρή μέσα από την κρίση

Οι εταιρείες του μήνα

Αισιοδοξία για ένα προσοδοφόρο 2011

Οι βασικές μας Αρχές

• Ευρωπαϊκός προσανατολισμός

Από το πρώτο κιόλας τεύχος μας, σπηρίζαμε τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Κύπρου και την ένταξη της χώρας στη Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είναι τυχαίος άλλωστε και ο τίτλος του περιοδικού μας. Από το πρώτο κιόλας τεύχος, βαρεθήκαμε να τονίζουμε ότι η προσαρμογή στα Κοινοτικά κεκτημένα θα έφερνε κάποιες αρχικές «αναταράξεις», που θα έπρεπε να τις αντιμετωπίσουμε από τότε. Δυστυχώς, πολύ λίγα πράγματα έγιναν και σήμερα πληρώνουμε την ολιγωρία μας.

• Οικονομική-διπλωματία

Πιστέψαμε στην οικονομική διπλωματία, υποστηρίζοντας ότι μια χώρα με ισχυρή οικονομία δεν αντιμετωπίζει προβλήματα ασφάλειας και αναταραχών. Πολλές φορές υποστηρίξαμε ότι η προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων από το εξωτερικό αποτελεί πολύ πιο αποτελεσματικό όπλο από πυραύλους και βόμβες.

Δεν ήταν επίσης καθόλου λίγες οι φορές που αναφερθήκαμε στην αδήριτη ανάγκη να διαθέτει η χώρα μας ισχυρούς μακροοικονομικούς δείκτες. Για το σκοπό αυτό μάλιστα, πολλές φορές διαφωνήσαμε με αιτήματα Συντεχνιών, ή με προεκλογικά κυβερνητικά μέτρα αδικαιολόγητων παροχών. Το πόσο σημαντικό πράγμα είναι να διαθέτει μια χώρα νοικοκυρεμένα δημόσια οικονομικά, φαίνεται τώρα, στην περίοδο της κρίσης, όπου η Κυβέρνηση Χριστόφια έχει πολύ περισσότερα «όπλα» αντιμετώπισης της κατάστασης, σε σύγκριση με πολλές άλλες χώρες του κόσμου. Η διαπίστωση όμως αυτή δεν πρέπει να μας εφησυχάζει, γιατί μέτρα θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

• Ανάγκη για τομές

Έχουμε μιλήσει επανειλημμένως εδώ και χρόνια για την ανάγκη δραστικών αλλαγών στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς εργασίας γενικότερα (αλλά κυρίως σε τράπεζες και ημικρατικούς

οργανισμούς), για την ανάγκη να ξαναδοούμε από την αρχή το ασφαλιστικό, για την ανάγκη να περιοριστούν τα λειτουργικά κόστη των επιχειρήσεων, που είναι από τα υψηλότερα της Ευρώζωνης, χωρίς όμως να διαθέτουμε πολλές φορές ούτε την ανάλογη τεχνολογία, ούτε την ανάλογη παραγωγικότητα. Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι μέσα στην τελευταία δεκαετία δεν έγιναν βήματα προόδου σε πολλούς τομείς. Ωστόσο, όλοι γνωρίζουμε πόσα πολλά πράγματα, απομένουν ακόμη για να γίνουν.

• Χρηματιστήριο

Στηρίζουμε το θεσμό του Χρηματιστηρίου, όταν αυτός στηρίζεται σε υγιείς βάσεις. Είναι γνωστά τα δημοσιεύματά μας το 1999 που καλούσαμε τον κόσμο να χαμηλώσει τις προσδοκίες του.

Προειδοποιήσαμε έγκαιρα τους βουλευτές μας για την γκάφα που πήγαιναν να κάνουν, υποχρεώνοντας τις επενδυτικές εταιρείες να

αγοράζουν μετοχές. Φωνάξαμε - παρά το κλίμα της γενικότερης ευφορίας που επικρατούσε - εναντίον των όσων «τυχαίων» επιχειρούσαν ιδιωτικές τοποθετήσεις, που ουσιαστικά είχαν το χαρακτήρα των παράνομων δημόσιων εγγραφών.

Μιλήσαμε πρώτοι για τα «οχήματα» στο χρηματιστήριο, τα οφέλη και τους κινδύνους που συνεπάγονταν.

Αμφισβητήσαμε πρώτοι το τελικό αποτέλεσμα των διαφόρων επιτροπών για το χρηματιστηριακό σκάνδαλο του 1999.

Στηρίξαμε τα μέτρα εξυγίανσης του χρηματιστηριακού θεσμού, διαφωνώντας με εκείνους του κυβερνητικούς παράγοντες που βλέπουν ως «λογιστές» το χρηματιστήριο. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να δοθούν κίνητρα, να μειωθούν φόροι και να επιχειρήσουμε τομές, προκειμένου ο θεσμός να αναπτυχθεί. Αν βλέπαμε πχ τις off shore εταιρείες ως «λογιστές», τότε η οικονομία της χώρας θα βρισκόταν πολλά χρόνια πίσω...

Υπεραμυνθήκαμε του θεσμού της Κοινής Πλατφόρμας μεταξύ ΧΑΚ και ΧΑ, πλην όμως προειδοποιήσαμε έγκαιρα για τους κινδύνους που υπήρχαν, στην περίπτωση εκείνη που οι ει-

σηγμένες εταιρείες του ΧΑΚ δεν ακολουθούσαν πολιτική εξωστρέφειας και προσέλκυσης κεφαλαίων από την Ελλάδα και από άλλες χώρες του κόσμου. Δυστυχώς, επιβεβαιωθήκαμε.

• Εθνικό θέμα

Στο Εθνικό θέμα ως περιοδικό κρατήσαμε - ενσυνείδητα - χαμηλούς τόνους. Πώς άλλωστε να απαντήσεις με ένα «ναι» ή με ένα «όχι» ένα τόσο δύσκολο ερώτημα που τέθηκε στους Κυπρίους πολίτες στις 24 Απρίλη 2004. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν φιλοξενήσαμε και «έντονες» απόψεις, που ενδεχομένως να θεωρούσαμε και ακραίες. Στα δημοκρατικά καθεστώτα, δεν φιμώνουν κανέναν. Δίνουμε πάντοτε βήμα σε όλες τις απόψεις και αυτό θα συνεχίσουμε να πράττουμε για πάντα.

Παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν, στηρίζουμε δημιουργικά τις προσπάθειες του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας για την επίλυση του θέματος, πιστεύοντας ότι αδιέξοδα στην πολιτική δεν υπάρχουν ποτέ και ότι παρά τις υφιστάμενες δυσκολίες, ενωμένοι οι πολιτικοί αρχηγοί μας θα θέσουν ξεκάθαρους στόχους που θα τους παλέψουν με επιμονή και σύνεση.

• Εξωστρέφεια

Πιστεύουμε στην εξωστρέφεια των Κυπρίων και ειδικότερα στηρίζουμε τις προσπάθειες των επιχειρήσεών μας να επεκταθούν εκτός των κυπριακών ορίων σε Ελλάδα, Βαλκάνια και όπου αλλού. Ενδεικτική είναι η έμφασή μας στα ελληνικά νέα, αλλά και η δημοσίευση αφιερωμάτων και άρθρων έγκριτων αναλυτών για τα Βαλκάνια.

• Πιστεύουμε

Πιστεύουμε στην Κύπρο: σε μια χώρα με φυσικές ομορφιές, που έχει κατοίκους άξιους και δημιουργικούς.

Πιστεύουμε στην Ενωμένη Κύπρο, γιατί έχει έρθει ο καιρός να καταλάβει ο διεθνής παράγων - αλλά και όλοι οι Κύπριοι - ότι αυτά που μας ενώνουν είναι πολύ περισσότερα από αυτά που (μας έβαλαν να) μας χωρίζουν.

Η προσπάθεια του EUROKERDOS που εισέρχεται πλέον στο 13ο έτος θα είχε διακοπεί, εάν δεν υπήρχε η δική σας στήριξη και η αναγνώριση στις προσπάθειες που καταβάλλουμε και το έργο που κάνουμε.

Σας οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ!

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EuroKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 136 / ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2010 / www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΙΜΗ: 10,00 €

Ελένη Μαύρου

Είμαι περήφανη που είμαι Δήμαρχος της Λευκωσίας

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Στοιχημά της είναι η μείωση της ανεργίας

Ζένιος Δημητρίου:

Στη δίνη της κρίσης οι ασφαλιστικές

Γεύση και ποιότητα στο παγωτό

Μάκης Κεραυνός:

Οικονομικός κορσές η επιτήρηση

Στάθης Κιπίτης: Επέξια και πάλι στην προεδρία του Δ.Σ. της Cyta

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EuroKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 139 / ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010 / www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΙΜΗ: 10,00 €

Neapolis Smart EcoCity

Το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο της Κύπρου

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ

Ένθερμος υποστηρικτής των μεγάλων επενδύσεων

ΥΪΣΤΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Ο Πισσαρίδης το Νομπελ, η Κύπρος το καμπί

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΑΡΡΗΣ

Ήλια μέτρα τώρα ή σκληρά αργότερα

Με αξιώσεις ενώπιον του διεθνούς ανταγωνισμού

✓ **Μάριος Κάριογιαν:** Το ΚΥΠΕ στα 35 χρόνια ζωής του απέδειξε πολλά. Βοήθησε και συνέβαλε σε πολλά. Βοήθησε εμάς τους πολιτικούς, το πολιτικό σύστημα, ευρύτερα την κοινωνία και τους θεσμούς τους κράτους. Και δεν είναι τυχαίο που έχει την καθολική αναγνώριση και στήριξη

✓ **Στέφανος Στεφάνου:** Η διαβεβαίωση του Προέδρου της Δημοκρατίας προς το ΚΥΠΕ είναι ότι η Κυβέρνηση θα συνεχίσει να είναι συμπαραστάτης, να στηρίζει τη θαυμάσια δουλειά που κάνει το ΚΥΠΕ για να συνεχίσει το έργο του και να υλοποιήσει το στρατηγικό του σχεδιασμό

Δέσμευση για ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση στις υπηρεσίες που προσφέρει

ΚΥΠΕ: 35 Χρόνια προσφοράς στον τόπο

Τα 35 χρόνια ζωής γιόρτασε την Πέμπτη 13 Ιανουαρίου το ΚΥΠΕ με αφορμή την καθιερωμένη Πρωτοχρονιάτικη δεξίωση. Στη Δημοσιογραφική Εστία όπου διεξήχθη η εκδήλωση, παρευρέθηκαν όλη σχεδόν η πολιτική ηγεσία του τόπου, υπουργοί, βουλευτές, εκπρόσωποι διαφόρων φορέων, εκπρόσωποι των ΜΜΕ και πολλοί άλλοι προσκεκλημένοι.

Καλωσορίζοντας τους προσκεκλημένους και το προσωπικό του ΚΥΠΕ, ο πρόεδρος κ. Κωστάκης Κωνσταντίνου ανέφερε «Ως εισερχόμαστε στο 2011 με πνεύμα αισιοδοξίας και με αποφασιστικότητα στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της σύγχρονης εποχής στο δικό μας τομέα. Τα προβλήματα και οι κρίσεις αντιμετωπίζονται με προγραμματισμό, δημιουργικότητα, δουλειά και αναπτυξιακούς στόχους, θα συνεχίζουμε την υλοποίηση του φιλόδοξου προγράμματος που έθεσε το Δ.Σ για το 2009-12». Εξέφρασε παράλληλα τις ευχαριστίες του για την στήριξη τόσο από τις εκάστοτε κυβερνήσεις όσο και από τα πολιτικά κόμματα του τόπου. Ο πρόεδρος της Βουλής κ. Κάριογιαν στην ομιλία του χαϊρέτησε την σπουδαιότητα της προσφοράς του ΚΥΠΕ, το ρόλο που διαδραματίζει και ευχήθηκε χρόνια γεμάτα επι-

τυχίες και επιτεύγματα. Στη συνέχεια, εκ μέρους του προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέφανος Στεφάνου μετέφερε τις ευχές του Προέδρου καθώς και τα συγχαρητήρια του προς το ΚΥΠΕ για την μεγάλη συνεισφορά στην ενημέ-

ρωση και στην επικοινωνία της κυπριακής κοινωνίας αλλά και για την προβολή της Κύπρου διεθνώς μέσα από το έργο του. Επίσης, συνεχίζοντας, τόνισε ότι ο μελλοντικός στρατηγικός σχεδιασμός του πρακτορείου θα επιφέρει μία νέα αρχή και πνοή.

Κυβέρνηση και Βουλή θα συνεχίσουν να στηρίζουν το έργο του

✓ Κ. Κωνσταντίνου, Πρόεδρος ΚΥΠΕ: Δέσμευση μας είναι να συνεχίσουμε με περισσότερο ζήλο και αποφασιστικότητα το πολύπλευρο έργο του ΚΥΠΕ στον ευαίσθητο τομέα της ειδησεογραφίας, των πληροφοριών και της ενημέρωσης του κοινού

Η Κύπρος σε ρόλο κλειδί για τη Μόσχα

- ✓ Η Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Ρωσίας-Κύπρου θεωρείται η καλύτερη που διατηρεί η Ρωσία με άλλη χώρα
- ✓ Ο ρόλος της Κύπρου στα σχέδια της Μόσχας να καταστεί Διεθνές Οικονομικό Κέντρο είναι υψίστης σημασίας για την κυβέρνηση της πόλης, ανέφερε ο Πρόεδρος της Δούμας της Μόσχας κ. Vladimir Platonov

Μιλώντας κατά τη διάρκεια του 2ου Επενδυτικού Φόρουμ Μόσχας-Κύπρου που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στη Λεμεσό, ο κ. Platonov είπε ότι «λαμβάνοντας υπόψη τη μακρόχρονη εμπειρία της Κύπρου στη χρηματοοικονομική σφαίρα, θεωρούμε τη συνεργασία μας σε αυτό τον τομέα ως το πρωταρχικό μας μέλημα.» Ο Πρόεδρος της Δούμας της Μόσχας ανέφερε ότι η περαιτέρω ανάπτυξη μιας αμοιβαίως επωφελούς συνεργασίας Μόσχας-Κύπρου «προσφέρει εξαιρετικές δυνατότητες.» Πρόσθεσε ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση, εκτός από αρνητικές επιπτώσεις, άνοιξε επίσης το δρόμο σε Κυπριακές εταιρείες να εισέλθουν στην αγορά της Μόσχας σε νέους επενδυτικούς τομείς όπως οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας, νέες τεχνολογίες στον τομέα της υγείας, ζώνες εμπορίου και άλλους.

Ο κ. Platonov επεσήμανε ότι η Κύπρος διατη-

ρεί την πρώτη θέση στις απευθείας επενδύσεις στη Μόσχα με 1.4 δισεκατομμύρια Ευρώ το 2009 και την πέμπτη θέση στις επενδύσεις γενικά.

Προσφωνώντας το Φόρουμ εκ μέρους του Προέδρου Χριστόφια, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Αντώνης Πασχαλίδης είπε ότι «η Κύπρος ενθαρρύνει ενεργά συνεργασίες μεταξύ Κύπρου-Μόσχας σε όλους τους τομείς, όπως νομοθετικούς, έργα υποδομής, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, πολιτιστικούς και ιστορικούς ως επίσης και την προώθηση επενδύσεων στη Ρωσία και αντίστροφα.»

Παρότρυνε δε όλους να συνεχίσουν να αναπτύσσουν τις οικονομικές και φιλικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών.

Το 2ο Επενδυτικό Φόρουμ Μόσχας-Κύπρου διοργανώθηκε ως επακόλουθο της επίσκεψης του Ρώσου Προέδρου, κ. Dmitry Nedvedev και την υπογραφή με τον Πρόεδρο Χριστόφια, του πρωτοκόλλου Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ανάμεσα στη Ρωσία και την Κύπρο.

Στο Φόρουμ προσκαλέστηκαν και συμμετείχαν πέραν των 100 αντιπροσώπων από το πολιτικό, οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον του νησιού αλλά και Ρώσοι επιχειρηματίες που κατοικούν στην Κύπρο.

Το Φόρουμ συνδιοργανώθηκε από την Κυβέρνηση της Πόλης της Μόσχας, το Σύνδεσμο Ρώσων Επιχειρηματιών στην Κύπρο και την διεθνή εταιρεία φορολογικών και εταιρικών υπηρεσιών, Totalserve Management Ltd.

Ο πρόεδρος του συνεδρίου και Πρόεδρος της Totalserve, Πέτρος Γ. Οικονομίδης αναφέρθηκε στη σπουδαιότητα της πρόσφατης επίσκεψης του Ρώσου Προέδρου στην Κύπρο, προσθέτοντας ότι «η Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Ρωσίας-Κύπρου θεωρείται η καλύτερη που διατηρεί η Ρωσία με άλλη χώρα.»

50 χρόνια πιστός στη Muskita ο Μιχάλης Θεοφίλου

- ✓ Ευγενική χειρονομία της Muskita του δώρισε ένα ολοκαίνουριο αυτοκίνητο

Με κινητήριο δύναμη το ανθρώπινο της δυναμικό, η εταιρεία Muskita Aluminium Industries Plc παραμένει εδώ και 50 χρόνια μία από τις πιο τεχνολογικά προηγμένες βιομηχανίες στον τομέα της, όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και στο εξωτερικό.

Η διεύθυνση της εταιρείας Muskita επιθυμώντας να εκφράσει τις ευχαριστίες της προς το προσωπικό για την προσπάθεια, το ζήλο και την εργατικότητα του, διοργάνωσε και φέτος, όπως κάθε χρόνο, το πρωτοχρονιάτικο της πάρτι. Το γεγονός το οποίο έδωσε στο φετινό πάρτι ιδιαίτερη και ξεχωριστή σημασία είναι ότι για πρώτη φορά, ίσως και σε παγκύπρια βάση, τι-

μήθηκε ο υπάλληλος της εταιρείας Μιχάλης Θεοφίλου για την συμπλήρωση 50 συνεχών ετών υπηρεσίας στην εταιρεία Muskita.

Τα ευχαριστήρια λόγια από καρδιάς τα οποία απεύθυνε στην ομιλία του ο πρόεδρος της εταιρείας Muskita κ. Δήμος Μουσκής προκάλεσαν

ιδιαίτερη συγκίνηση σε όλους τους παρευρισκομένους βλέποντας έκδηλη τη συγκίνηση τόσο στο πρόσωπο του ομιλητή όσο και στο πρόσωπο του τιμώμενου. Η έκπληξη της βραδιάς, η οποία προκάλεσε ξέσπασμα παρατεταμένων χειροκροτημάτων ήρθε όταν ως ένδειξη εκτίμησης, η εταιρεία του προσέφερε ένα ολοκαίνουριο αυτοκίνητο.

Η έμπρακτη αυτή εκδήλωση εκτίμησης ενθουσίασε όλο το προσωπικό της εταιρείας επιβεβαιώνοντας ακόμη μια φορά τη βαρύτητα και την προσοχή που δίνει η Muskita στους ανθρώπους της.

Τέλος, η διεύθυνση της εταιρείας τίμησε ένα ακόμη μέλος του προσωπικού της, τον Αντώνη Ασανιό, για τη συμπλήρωση 30 συνεχών ετών εργασίας στην εταιρεία Muskita.

gmspb

Από το 1945

Πρόσκληση από τη Φύση!

Η 1η ολοκληρωμένη σειρά φρέσκων βιολογικών προϊόντων του τόπου μας!

- Με την εγγύηση και τη φροντίδα του "Χαραλαμπίδη"
- Παράγονται σύμφωνα με τους πιο αυστηρούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης

bio

Βιολογικό αγελαδινό φρέσκο γάλα 1 λίτρο, 1,5% λιπαρά

Βιολογικό αιγινό φρέσκο γάλα 1 λίτρο, 1,5% λιπαρά

Βιολογικό αγελαδινό γιαούρτι φράουλας

Βιολογικό λευκό αγελαδινό γιαούρτι

Βιολογικό χαλούμι

Βιολογικό αιγοπρόβειο χαλούμι

Βιολογικό αιγοπρόβειο γιαούρτι

ζούμε bio

Δωρεά 2 εκατ. ευρώ στο ΚΕΜΑΚ από την Τράπεζα Κύπρου

Δωρεά ύψους 2 εκατ. ευρώ για την ανέγερση του Κέντρου Μελέτης Αιματολογικών Κακοηθειών (ΚΕΜΑΚ) του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος, εξήγγειλε το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου. Η σημαντική αυτή χορηγία εντάσσεται στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου και συγκεκριμένα στην προσφορά του στον ευαίσθητο τομέα της Υγείας, που αποτελεί έναν από τους τέσσερις πυλώνες εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του Συγκροτήματος. Η εξαγγελία της γενναιόδωρης αυτής δωρεάς έγινε κατά τη διάρκεια εκδήλωσης που διοργάνωσαν η Τράπεζα Κύπρου, το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα και το ΚΕΜΑΚ στην οποία τιμήθηκαν οι δότες που προσέφεραν μίσχευμα μυελού των οστών το 2010.

Στην εκδήλωση παρέστη και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Δημήτρης Χριστόφιας ο οποίος σε χαιρετισμό του δήλωσε ότι «η ανιδιοτελής προσφορά, ο αλtruισμός και η κοινωνική αλληλεγγύη μαζί με τον εθελοντισμό και την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου συνιστούν τον κεντρικό πυρήνα διαμόρφωσης της ποιότητας μιας κοινωνίας. Χαρακτηρίζουν με τον δικό τους αυθεντικό τρόπο εκείνη τη διάσταση λειτουργίας της κοινωνίας μας που βλέπει τα πράγματα μέσα από τον καθαρά ανθρωποκεντρικό φακό, που έχει ως κέντρο προσχής της τον ίδιο τον άνθρωπο και τις ανάγκες του». Ευχαρίστησε επίσης την Τράπεζα Κύπρου

λέγοντας ότι «απόψε, τιμούμε ένα τραπεζικό οργανισμό με βαθιές ρίζες και καταβολές στην Κυπριακή κοινωνία, την Τράπεζα Κύπρου, που στα πλαίσια της κοινωνικής εταιρικής της ευθύνης, παραδίδει δωρεά 2 εκ. ευρώ για τη δημιουργία Κέντρου Μελέτης Αιματολογικών Κακοηθειών. Εκφράζουμε από τα βάθη της ψυχής μας τις πιο θερμές μας ευχές και συγχαρητήρια για την αλtruιστική της χειρονομία και ευχόμαστε αυτή να μην είναι η τελευταία αλλά και να βρει όσο το δυνατό περισσότερους μιμητές». Επίσης, απευθυνόμενος στους εθελοντές δότες μυελού των οστών και ευχαριστώντας τους θερμά δήλωσε : «Σας τιμούμε ως παραδείγματα ύψιστου ανθρωπισμού, με την προσφορά αγάπης από το σώμα σας και ζωής από τη ζωή σας».

Σε χαιρετισμό που απεύθυνε στην εκδήλωση ο Διευθύνων Σύμβουλος του Συγκροτήματος κ. Ανδρέας Ηλιάδης αναφέρθηκε στα συνετά και προσεκτικά βήματα του Συγκροτήματος που τον

διατηρούν εύρωστο και ισχυρό δίνοντας του τη δυνατότητα να στηρίζει την οικονομία και την κοινωνία, έχοντας πρώτη προτεραιότητα τον άνθρωπο. Ανάφερε ακόμη ότι, «οι 12,500 χιλιάδες άνθρωποι που αποτελούμε το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου σ' όλο τον κόσμο μοιραζόμαστε το όραμα μιας πιο ανθρωπίνης κοινωνίας και αναλαμβάνουμε μια κοινή ευθύνη - την ευθύνη να είμαστε ωφέλιμοι στην κάθε κοινωνία που λειτουργούμε». Υπογράμμισε επίσης, τη δέσμευση του Οργανισμού για στήριξη του τομέα της Υγείας, του πολυτιμότερου αγαθού για τον άνθρωπο. Ο κ. Ηλιάδης συγχάρηκε τους δότες μοσχευμάτων, και ευχαρίστησε, παράλληλα, τους ανθρώπους του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος και του ΚΕΜΑΚ για το σημαντικό έργο που επιτελούν.

Το Κέντρο είναι σχεδιασμένο για την εργαστηριακή εξυπηρέτηση των ασθενών με αιματολογικές κακοήθειες μέσω του συνδυασμού βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας και κλινικών διαγνωστικών εφαρμογών. Επίσης, το ΚΕΜΑΚ στοχεύει στη δημιουργία ενός εθνικού αρχείου αιματολογικών κακοηθειών, η οποία θα αποτελέσει απαραίτητο εργαλείο στην περαιτέρω ανάπτυξη της έρευνας. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Κέντρο συνεργάζεται ήδη με υψηλού κύρους πανεπιστήμια συμπεριλαμβανομένων του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, του Πανεπιστημίου Πατρών και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Οικολογική και πράσινη η Τράπεζα Κύπρου

- Προστατεύει το περιβάλλον καταργώντας πολλές έντυπες εκδόσεις

Το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου, ένας οργανισμός υπεύθυνος για τα περιβαλλοντικά θέματα, εντείνει τις προσπάθειές του στον κοινό αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος. Στα πλαίσια της περιβαλλοντικής του πολιτικής, από την 1η Ιανουαρίου 2011, πολλά έντυπα και εκδόσεις θα δημοσιεύονται ή αποστέλλονται σε ηλεκτρονική μορφή, με σκοπό τη μείωση της σπατάλης χαρτιού και τη μείωση του όγκου των απορριμμάτων. Μία από τις εκδόσεις του Συγκροτήματος η οποία δεν θα εκτυπώνεται πλέον στη μορφή που είχε μέχρι τώρα, είναι η Ετήσια Έκθεση, η οποία αναμένεται να δημοσιευθεί στα μέσα Απριλίου 2011. Οι μέτοχοι θα μπορούν να μελετήσουν την Ετήσια Έκθεση του 2010 σε ηλεκτρονική μορφή, μέσα από την ιστοσελίδα της Τράπεζας Κύπρου (www.bankofcyprus.com, Σχέσεις Επενδυτών). Οι οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση των συμβούλων και η έκθεση των ελεγκτών θα είναι διαθέσιμα σε έντυπη μορφή προς διανομή κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε μετόχου, καθώς και κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης.

Η Τράπεζα Κύπρου και πάλι πρωτοπορεί με την ιστοσελίδα της 1bank

Η διαδικτυακή τράπεζα 1bank της Τράπεζας Κύπρου πρωτοπορεί παρέχοντας τη δυνατότητα στους χρήστες να βλέπουν μέσω ενός login τα αναλυτικά στοιχεία όλων των λογαριασμών που διατηρούν με το συγκρότημα είτε αυτοί έχουν ανοίξει στην Κύπρο είτε στην Ελλάδα, καθώς και το Ιστορικό κινήσεων για διάστημα μέχρι 2 χρόνια πριν.

Επιπλέον, παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες να βλέπουν τη συνοπτική εικόνα των υπολοίπων των λογαριασμών που διατηρούν με το συγκρότημα, προσφέροντας τους εργαλεία για εύκολη χρήση, όπως ταξινόμηση και φιλτράρισμα λογαριασμών βάση της χώρας ανοίγματος.

Παρέχει επίσης πληροφορίες για Ελληνικές κάρτες (Αναλυτικά στοιχεία, Νέες συναλλαγές, Μηνιαίες καταστάσεις καρ-

τών), πληροφορίες για Αμοιβαία κεφάλαια καθώς και Ισοτιμίες συναλλάγματος για Ελλάδα και Κύπρο.

Η 1bank της Τράπεζας Κύπρου φροντίζει για τη διαρκή αναβάθμιση της υπηρεσίας και τον εμπλουτισμό των προσφερόμενων υπηρεσιών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει τη μέγιστη ασφάλεια στη διαδικασία ηλεκτρονικών συναλλαγών.

“Cyprus in your heart”

✓ Η νέα διαφημιστική εκστρατεία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού θα μείνει στην καρδιά όλου του κόσμου!

Η νέα διαφημιστική εκστρατεία, που δημιούργησε η κοινοπραξία Karamella-McCann Erickson, βασίζεται και αναδεικνύει το συγκριτικό πλεονέκτημα της Κύπρου: Η Κύπρος είναι το νησί των αντιθέσεων... σε μία μικρή γεωγραφική περιοχή ο ταξιδιώτης μπορεί να ζήσει όλο το χρόνο πολλές και διαφορετικές εμπειρίες, αφού τα πάντα βρίσκονται σε απόσταση αναπνοής. Στο νησί που αναδύθηκε η Αφροδίτη, η Θεά της Ομορφιάς, όλα συνδυάζονται αρμονικά... τα καταγάλανα νερά με τα καταπράσινα βουνά, οι χαλαρωτικές εμπειρίες σε πολυτελή spa με την έντονη νυχτερινή ζωή, τα διάσημα αρχαία μνημεία με τα υπερσύγχρονα συνεδριακά κέντρα, τα δροσερά καλοκαιρινά cocktails με την πιο ζεστή χειμερινή φιλοξενία. Η νέα διαφημιστική εκστρατεία, προσκαλεί όλο τον κόσμο να ζήσει εμπειρίες που κόβουν την ανάσα σε μία στιγ-

μή, αφού όλα στην Κύπρο βρίσκονται πραγματικά κοντά! Η καμπάνια υπογράφεται από το νέο slogan “Cyprus in your heart”, παρουσιάζοντας για πρώτη φορά την εμπειρία που θα αποκομίσει το κοινό μας αφού επισκεφθεί την Κύπρο και που θα την έχει στην καρδιά του για πάντα. Μέσα από το νέο slogan, καλούμε το κοινό μας να επισκεφθεί την Κύπρο και να γνωρίσει τις φυσικές ομορφιές του νησιού, το λαμπρό πολιτισμό, την ψυχή των ανθρώπων της, να ζήσει μαζί τους, να απολαύσει τη φιλοξενία τους, να γευτεί την κουζίνα τους, να χορέψει μαζί τους, να ανακαλύψει δηλαδή στοιχεία που δεν θα χαραχθούν μόνο ανεξίτηλα στη μνήμη, αλλά θα μείνουν για πάντα στην καρδιά του.

Μνημόνιο συνεργασίας Τράπεζας Κύπρου με China Development Bank Corporation

Το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου ανακοίνωσε πρόσφατα ότι υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την China Development Bank Corporation. Η China Development Bank Corporation είναι κρατικός χρηματοπιστωτικός οργανισμός, που στοχεύει μεταξύ άλλων, στην ανάπτυξη των εξωτερικών σχέσεων της Κίνας με τις αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες μέσα από την παροχή οικονομικής στήριξης των συναλλαγών. Στο τέλος του 2009, το σύνολο ενεργητικού της China Development Bank Corporation ανερχόταν σε 522 δις. και τα δάνεια σε πελάτες σε 427 δις.. Κύριος σκοπός της συνεργασίας είναι η από

κοινού χρηματοδότηση επενδύσεων ιδιαίτερα στους τομείς της ναυτιλίας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των αναπτυξιακών έργων που θα ενδυναμώσουν έμπρακτα την οικονομική συνεργασία μεταξύ Κύπρου, Ελλάδας και Κίνας. Η συνεργασία με την China Development Bank Corporation είναι το πρώτο βήμα της Τράπεζας Κύπρου στην υποσχόμενη Κινέζικη αγορά.

Leptos Apollo Beach Villas Εκεί που το Ηλιοβασίλεμα συναντά τη Θάλασσα

Σε μία όμορφη ειδυλλιακή περιοχή της Πάφου πάνω στο κύμα βρίσκεται το εντυπωσιακό δημιούργημα της Leptos Estates Apollo Beach Villas. Σχεδιασμένο και κτισμένο σε Αιγαιοπελαγίτικους και Κυκλαδίτικους ρυθμούς και χρώματα, έρχεται να δέσει με το γαλάζιο της θάλασσας και τις γύρω καταπράσινες μπιλιάρειες.

Όλες οι κατοικίες απολαμβάνουν την άπλετη θέα στο απέραντο γαλάζιο της θάλασσας καθώς επίσης τα ονειρικά ηλιοβασιλέματα ιδίως τα καλοκαιρινά δειλινά. Οι άσπροι τοίχοι και καμάρες, τα γαλάζια παντζούρια και πέργκολες, τα πέτρινα πατώματα και οι μαρμάρινες σκάλες συνδυάζονται αρμονικά με τους όμορφους κήπους, τους χώρους πρασίνου, τις πισίνες και τα ratiος προσφέροντας μια ιδανική και συνάμα ευχάριστη και απολαυστική διαμονή στους κατοίκους του έργου.

Το Apollo Beach Villas αποτελεί την ναυαρχίδα των παραθαλάσσιων έργων της Leptos Estates προσελκύνοντας αγοραστές, κυρίως από την Σκανδιναβία, Ρωσία, Αγγλία και μέση Ανατολή.

Επίκαιρα θέματα

MetLife Alico: Νέα πρόσθετα καθήκοντα για τον κ. Α. Βασιλείου

Από την 1η Ιανουαρίου 2011 ο κ. Ανδρέας Ε. Βασιλείου κατέχει τη θέση του Executive Vice President της MetLife Group Inc., διατηρώντας ταυτόχρονα τον τίτλο και τις αρμοδιότητες του Προέδρου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης της Εταιρείας. Η απόφαση ελήφθη κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της MetLife τον Δεκέμβριο και ανακοινώθηκε από τον κ. W.J. Torretta, President, MetLife International.

Πρόκειται για μια από τις ανώτατες θέσεις στη Διοίκηση της Εταιρείας σε διεθνές επίπεδο, καθώς ο κ. Α. Βασιλείου αποτελεί πλέον Senior Officer της MetLife Group, Inc. Το γεγονός αυτό αποτελεί μία ακόμη αναγνώριση του έργου που έχει επιτελεσθεί στην Περιφέρεια Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες

Ο κ. Α. Βασιλείου ξεκίνησε την καριέρα του στην Alico Ελλάδος το 1979 ως Chief Operating Officer και το 1982 έγινε Γενικός Διευθυντής της Εταιρείας. Κατά το διάστημα 1989-1990 διετέλεσε Αντιπρόεδρος της Alico Ευρώπης, ενώ από το 1991 ανέλαβε καθήκοντα Regional President & CEO - Central & Eastern Europe, οδηγώντας στην δημιουργία και στην ανάπτυξη της Περιφέρειας Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, η οποία σήμερα περιλαμβάνει 13 χώρες. Το 1995 εξελέγη στο Διοικητικό Συμβούλιο της Alico, ενώ το 2001 έγινε Ανώτερος Αντιπρόεδρος και το 2003 Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος της Εταιρείας. Επίσης, από το 2001 έως το 2005 κατείχε παράλληλα τη θέση του Chairman της Alico στη Μέση Ανατολή, Αφρική και Νότια Ασία, ενώ στη συνέχεια ανέλαβε επίσης μια σειρά ανώτατων θέσεων στη Διοίκηση της Εταιρείας σε διεθνές επίπεδο.

Πραγματοποιήθηκε το 1ο Ετήσιο Συνέδριο

Νέα δυναμική της MetLife Alico Κύπρου

✓ **Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το πρώτο Ετήσιο Συνέδριο της MetLife Alico Κύπρου, το διήμερο 7 και 8 Ιανουαρίου 2011 στην πόλη της Πάφου**

Το Συνέδριο, το πρώτο μετά την ένωση των δυνάμεων της Alico με τη MetLife και τη δημιουργία ενός κολοσσού, είχε σαν κεντρικό θέμα "Χαρακτηριστικά Επιτυχημένων Ανθρώπων".

Ο Γενικός Διευθυντής της MetLife Alico Κύ-

πρου, κ. Αντώνης Ι. Καρπασίτης, κήρυξε την έναρξη του συνεδρίου με μια σύντομη παρουσίαση στα θέματα επαγγελματισμού και των συνηθειών εργασίας των επιτυχημένων ασφαλιστών.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του, ο Executive Vice President της MetLife Group Inc, κ. Ανδρέας Βασιλείου, ο οποίος επεσήμανε την υψηλή φερεγγυότητα και τη συνεχή αναπτυξιακή πορεία της εταιρείας. Όπως δήλωσε «οι δείκτες αυτοί συναρτώνται άμεσα με τον επαγγελματισμό

που πρέπει να διέπει το κάθε στέλεχος καθώς και την εμπιστοσύνη που επιδεικνύει η ευρύτερη ασφαλιστική αγορά προς την εταιρεία».

Στο συνέδριο συμμετείχαν επίσης, ο κ. Νίκος Δασκαλάκης Περιφερειακός Διευθυντής Πωλήσεων, ο οποίος σκιαγράφησε τις «Συνήθειες Επιτυχίας» και τους «Στόχους του Επιτυχημένου Ανθρώπου», καθώς και διοικητικά στελέχη της εταιρείας, διευθυντές υποκαταστημάτων και διακεκριμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι.

Βράβευση της Eurobank από το Global Finance

✓ **Σαν η καλύτερη Τράπεζα στον τομέα υπηρεσιών Εισαγωγών - Εξαγωγών στην Ελλάδα**

Ως την Καλύτερη Τράπεζα στον τομέα υπηρεσιών Εισαγωγών - Εξαγωγών στην ελληνική αγορά για το 2010 (Best Trade Finance Bank), για 6η συνεχή χρονιά, ανακήρυξε την Eurobank EFG, το διεθνούς κύρους αμερικάνικο περιοδικό Global Finance. Το περιοδικό Global Finance απονέμει βραβείο (Best Trade Finance Bank Award - 2011) για τις καλύτερες Τράπεζες σε υπηρεσίες Εισαγωγών και Εξαγωγών (Trade Finance) ανά Ήπειρο και ανά Χώρα μετά από την αποκλειστική έρευνα που διενεργήθηκε και θα δημοσιευθεί στο τεύχος Φεβρουαρίου του 2011. Οι εκδότες του περιοδικού με στοιχεία από αναλυτές της αγοράς, στελέχη επιχειρήσεων και ειδικούς σε θέματα τεχνολογίας επέλεξαν τις καλύτερες τράπεζες σε υπηρεσίες εισαγωγών και εξαγωγών σε 71 χώρες ή

Eurobank EFG

ηπείρους. Καθοριστικοί παράγοντες για την τελική επιλογή των νικητών ήταν ο όγκος συναλλαγών, η γεωγραφική κάλυψη, το επίπεδο εξυπηρέτησης, η ανταγωνιστικότητα στο κόστος και η τεχνολογική πρωτοπορία.

«Η διάθεση υπηρεσιών εισαγωγών εξαγωγών σε λογικό κόστος είναι καθοριστική για την υγεία της παγκόσμιας οικονομίας» επεσήμανε ο Joseph D. Giarraputo, εκδότης του περιοδικού Global Finance. «Επιλέξαμε τις τράπεζες που εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες των επιχειρήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς εμπλέκονται σε διασυνοριακό εμπόριο».

Η νέα αυτή διεθνής αναγνώριση επιβεβαιώνει για μια ακόμα φορά την ποιότητα των υπηρεσιών

που παρέχει η Eurobank στους πελάτες της. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών και της εξαγωγικής δραστηριότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, νευρικής σημασίας για την προώθηση της εξωστρεφούς ανάπτυξης της οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Eurobank, αξιοποιώντας το ευρύ δίκτυο που διαθέτει στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, μεγιστοποιεί τις δυνατότητες συνδυασμένων σταυροειδών πωλήσεων (cross selling) και προωθεί νέες πρωτοβουλίες για την στήριξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων, όπως το πρόγραμμα Go International, σε συνεργασία με τους τρεις μεγάλους εξαγωγικούς φορείς της χώρας. Στόχος του προγράμματος είναι η ενίσχυση των εμπορικών ανταλλαγών και των επιχειρηματικών δεσμών στην ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια, τόσο στην ανατολική Μεσόγειο και τον αραβικό κόσμο όσο και στις χώρες της κεντρικής και νοτιοανατολικής Ευρώπης.

«Πρόγευμα με τον Υπουργό»

Ο CIPA πραγματοποίησε την τέταρτη εκδήλωση

✓ **Συνάντηση Υπουργού Εμπορίου με επενδυτές και επιχειρηματίες από τις Σκανδιναβικές χώρες**

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων (CIPA), σε συνεργασία με τον Κύπρο-Σκανδιναβικό Επιχειρηματικό Σύνδεσμο, πραγματοποίησε την Πέμπτη 13 Ιανουαρίου 2011, στο ξενοδοχείο Χίλτον, παρουσία του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνη Πασχαλίδη και των Πρέσβων της Φιλανδίας κας. Riitta Resch και της Σουηδίας κ. Ingemar Lindahl την εκδήλωση «Πρόγευμα με τον Υπουργό» στην οποία πήραν μέρος ανώτατα διευθυντικά στελέχη σκανδιναβικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Τους παρόντες προσφώνησε ο Πρόεδρος του CIPA κ. Φειδιάς Πηλείδης, ενώ εισαγωγική ομιλία έκαναν τόσο ο κ. Υπουργός όσο και οι Πρέσβεις.

Κατά τη διάρκεια του προγεύματος, οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν σε φιλικό κλίμα με τον κ. Υπουργό για θέματα που αφορούν την παρουσία των εταιρειών τους στη χώρα μας, αλλά και διάφορα άλλα ζητήματα σε σχέση με το ευρύτερο επενδυτικό περιβάλλον της Κύπρου.

Προσφωνώντας τη συνάντηση, ο κ. Πασχαλίδης, αφού ευχαρίστησε τον CIPA και τον Κύπρο-Σκανδιναβικό Επιχειρηματικό Σύνδεσμο για τη διοργάνωση της εκδήλωσης, αναφέρθηκε στη δραστηριοποίηση σκανδιναβικών επιχειρήσεων στην Κύπρο σε διάφορους τομείς. Ο κ.

Υπουργός ανέφερε ότι οι σκανδιναβοί επιχειρηματίες και επενδυτές δηλώνουν πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες και το θετικό επιχειρηματικό κλίμα της Κύπρου καθώς επίσης και για το φορολογικό σύστημα.

Ο Πρέσβης της Σουηδίας κ. Ingemar Lindahl χαρακτηρίζοντας τη συνάντηση καρποφόρα είπε ότι στη διάρκεια της συζητήθηκαν οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται στην Κύπρο για τους σκανδιναβούς επιχειρηματίες και επενδυτές και τρόποι για να καταστεί η Κύπρος σημαντικό κέντρο παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Η Πρέσβης της Φιλανδίας κα. Riitta Resch αναφέρθηκε στο ενδιαφέρον των Φιλανδών για την Κύπρο και στο μεγάλο αριθμό συμπατριωτών της που επισκέπτονται την Κύπρο.

Ο Πρόεδρος του CIPA κ. Πηλείδης ανέφερε ότι αυτή η πρωτοβουλία του Οργανισμού εντάσσεται στο πλαίσιο της αποστολής του για στήριξη των υφιστάμενων επενδυτών και επίλυση τυχόν δυσκολιών που αντιμετωπίζουν με την παρουσία τους στην Κύπρο.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων κατέγραψε τις εισηγήσεις και άλλα ζητήματα που γιγέρθηκαν στη διάρκεια της συνάντησης με σκοπό τη δρομολόγηση ανάλογων ενεργειών στο πλαίσιο της αποστολής του.

Για έβδομη συνεχή χρονιά

Η Cyta στηρίζει το Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής

✓ **Η Cyta, για έβδομη συνεχή χρονιά, στηρίζει το Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής με το ποσό που εξοικονομείται από τη μη αποστολή χριστουγεννιάτικων καρτών**

Σε επίσκεψή τους στο Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής στη Λεμεσό, στις 23 Δεκεμβρίου 2010, το Μέλος του Συμβουλίου της Cyta κ. Γιώργος Χαρή και η Διευθύντρια Εταιρικής Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων και ΕΚΕ της Cyta κ. Ρίτα Καρατζιά παρέδωσαν στον Επίτιμο Πρόεδρο του Κέντρου Δρα Αμέρικο Αργυρίου επιταγή 8.500 euro. Στην παράδοση παραβρέθηκαν επίσης ο Ταμίας του Κέντρου κ. Λοΐζος Σωτηρίου και η Διευθύντρια κ. Πατούλα Χατζήπαπα. Ο Δρ Αργυρίου ευχαρίστησε θερμά τη Cyta για την πρωτοβουλία αυτή, που, όπως ανέφερε, δηλώνει έμπρακτα, για μια ακόμη φορά,

την ευαισθησία που επιδεικνύει ο Οργανισμός σε θέματα υγείας. Ο κ. Χαρή συγχαίρηκε το Κέντρο για το σημαντικό έργο που επιτελεί δωρεάν στον πληθυσμό της Κύπρου σε θέματα προληπτικής παιδιατρικής, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα τον έγκαιρο εντοπισμό και την πρόληψη σοβαρών ασθενειών.

Το Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής προ-

σφέρει παγκύπρια και εντελώς δωρεάν σε όλα τα νεογέννητα και σε όλες τις εγκύους στην Κύπρο τα ακόλουθα ανιχνευτικά προγράμματα: το Πρόγραμμα Προληπτικού Ελέγχου Νεογνών, το Πρόγραμμα Προγεννητικού Ελέγχου και το Ανιχνευτικό Πρόγραμμα Ακοής Νεογνών. Χάριν σε αυτά μέχρι σήμερα έχει προληφθεί η νοητική υστέρηση σε περισσότερες από 200 περιπτώσεις και κάθε χρόνο γίνεται έγκαιρη διάγνωση της απώλειας ακοής σε 15-20 παιδιά.

Όλα τα προγράμματα του Κέντρου προσφέρονται δωρεάν, ώστε να εξασφαλίζεται καθολική κάλυψη. Όσοι επιθυμούν να συνεισφέρουν υπέρ του Κέντρου μπορούν να το κάνουν μέσω του τραπεζικού λογαριασμού της Τράπεζας Κύπρου 0343-11-037058 ή επικοινωνώντας με το Κέντρο στο τηλέφωνο 77772422. Ο αριθμός Charity Direct της Cyta για εισφορές προς το Κέντρο είναι 90937093.

Ελληνική Τράπεζα: Έναρξη πλήρων εργασιών στη Ρωσία

Η Ελληνική Τράπεζα έθεσε σε λειτουργία το πρώτο της κατάστημά στη Ρωσική πρωτεύουσα, προσφέροντας πλήρεις τραπεζικές υπηρεσίες από τις 11 Ιανουαρίου 2011.

Το κατάστημα στεγάζεται σε εντυπωσιακό όπως φαίνεται και στη φωτογραφία ιδιόκτητο κτίριο, στην καρδιά της Ρωσικής πρωτεύουσας. Γενικός Διευθυντής της Ελληνικής Τράπεζας στη Ρωσία είναι ως γνωστό ο κ. Γιάννης Τελώνης, βασικό και έμπειρο στέλεχος του Ομίλου Ελληνικής, με μεγάλη προσφορά σε διάφορα τμήματα και υπηρεσίες.

Η Ρωσία είναι μια αναδυόμενη οικονομία, τεράστια σε μέγεθος, που αντιμετώπισε με πολύ αποτελεσματικό τρόπο την κρίση. Επίσης, τα επιτόκια διακυμαίνονται σε επίπεδα που επιτρέπουν την κερδοφόρο δραστηριότητα της τράπεζας.

Από την πλευρά της η Ελληνική Τράπεζα, διαθέτει σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα γιατί ξέρει την αγορά και τους πελάτες, λόγω μιας

μεγάλης παρουσίας της με δύο Γραφεία Αντιπροσωπείας σε Μόσχα και Αγία Πετρούπολη. Έχουν ήδη προσεγγισθεί οι πελάτες που είναι γνωστοί στην τράπεζα και που ήδη συνεργάζονται με τον Όμιλο. Οι προοπτικές είναι θετικές και ο στόχος είναι μετά την πάροδο 2-3 ετών να εισέλθει σε κερδοφορία.

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας με την έναρξη των εργασιών στην Ρωσία, υλοποιεί ακόμη ένα στρατηγικό του στόχο και ενδυναμώνει

την παρουσία του στο εξωτερικό προσφέροντας διαρκή και ποιοτική εξυπηρέτηση σε μεγάλες εταιρείες και ιδιώτες στις χώρες που δραστηριοποιούνται.

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας έχει παρουσία με γραφεία αντιπροσωπείας στη Ν. Αφρική, στο Κίεβο, στην Αγ. Πετρούπολη, και επίσης Δίκτυο Καταστημάτων στην Ελλάδα.

Με συνεχή και σταθερά βήματα υλοποιούνται στόχοι στον τομέα της διεθνούς επέκτασης.

Ο Κοριός

Η σατιρική σας εφημερίδα

Κυκλοφορεί στα περίπτερα
το πρώτο Σάββατο κάθε μήνα

**Παρακολουθεί
και σας ενημερώνει...**

Τσιμπάει,
σαρκάζει,
καυτηριάζει,
σατιρίζει,
σχολιάζει.

ΔΕΝ...
Λοιδορεί,
χλευάζει,
μηνδνίζει,
δολοφονεί χαρακτήρες.

korios.net

Επαγγελματική Λύση

Δανειοδοτικό Σχέδιο

επαγγελματική λύση

Ολοκληρωμένη στήριξη για κάθε επιχείρηση

Η Ελληνική Τράπεζα σας βοηθάει να σχεδιάσετε με χρώματα επιτυχίας το επαγγελματικό σας μέλλον με το πρωτοποριακό σχέδιο **Επαγγελματική Λύση**.

Η **Επαγγελματική Λύση** είναι ένα ευέλικτο σχέδιο που καλύπτει όλες τις ανάγκες της επιχείρησής σας και σας προσφέρει:

- Δάνειο για αγορά ή ανέγερση επαγγελματικής στέγης
- Κεφάλαιο κίνησης επιχείρησης
- Δάνειο για αγορά επαγγελματικού εξοπλισμού
- Ενοικιαγορά για απόκτηση επαγγελματικού αυτοκινήτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

www.hellenicbank.com

Σημειώσεις: 1. Για επιτόκια παρακολουθούμε προμηθευτείτε τον Οδηγό Επιτοκίων & Χρεώσεων από οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας, τη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 ή το διαδικτυο www.hellenicbank.com 2. Η παραχώρηση των διευκολύνσεων υπόκειται στη λήψη ικανοποιητικών εξασφαλίσεων και η Τράπεζα δύναται, κατά την απόλυτη κρίση της, να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση σύμφωνα με την εκάστοτε δανειοδοτική πολιτική της. 3. ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Διατρέχετε τον κίνδυνο να χάσετε την ακίνητη ιδιοκτησία σας αν δεν πληρώνετε κανονικά τις δόσεις της υποθήκης ή αποίου άλλου δανείου εξασφαλισμένου με υποθήκη στην ακίνητη ιδιοκτησία σας. Το επιτόκιο και η δόση αποπληρωμής δύναται να τροποποιούνται από την Τράπεζα από καιρού εις καιρό. 4. Για την παραχώρηση των διευκολύνσεων συνιστάται η πληρωμή εξόδων ετοιμότητας νομικών εγγράφων και εξόδων παραχώρησης δανείου. Για περισσότερες λεπτομέρειες και / η πληρέστερη πληροφόρηση παρακολουθούμε όπως αποτεινεστε στην ιστοσελίδα www.hellenicbank.com ή σε οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας ή στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999.

Εκδήλωση της Medochemie στον αγώνα για διάσωση του πλανήτη μας

Ο Πλανήτης Γη εκπέμπει σήμα Κινδύνου

✓ Στο διαστημόπλοιο Γη, δεν υπάρχουν επιβάτες. Είμαστε όλοι πλήρωμα

Ο πλανήτης κινδυνεύει. Το κλίμα αλλάζει και η γη απειλείται με περιβαλλοντική καταστροφή. Ακραία καιρικά φαινόμενα, μαστίζουν πολλές περιοχές του πλανήτη. Η Φαρμακοβιομηχανία Medochemie εκπέμπει σήμα κινδύνου, προειδοποιώντας ότι η μόλυνση του περιβάλλοντος, μπορεί να προσβάλει το αναπνευστικό, νευρικό και καρδιολογικό σύστημα και να συμβάλει στην πρόκληση πολλών ασθενειών, όπως είναι το άσθμα, ο καρκίνος και η κατάθλιψη. Συμβάλλοντας στον παγκόσμιο αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος, η Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμησης Ενέργειας της Medochemie, διοργάνωσε πρόσφατα εκδήλωση για το περιβάλλον και δεντροφύτευση, στην αυλή του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Κάτω Πολεμιδιών.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους, ο Υπουργός Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού Αντώνης Πασχαλίδης, ο Δήμαρχος Κάτω Πολεμιδιών Γιώργος Γεωργίου, ο Χωρεπίσκοπος Αμαθούντος Νικόλαος, η Γενική Γραμματέας των Οικολόγων Ιωάννα Παναγιώτου, η Ευρωβουλευτής Ελένη Θεοχάρους, Βουλευτές, πρόσωπα και οργανώσεις με ευαισθησία για την προστασία του περιβάλλοντος.

Απειλείται η ανθρώπινη υγεία

Η Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος της Medochemie, ευχαρίστησε τους συμμετέχοντες στην εκδήλωση, τονίζοντας ότι η συμμετοχή τους στην εκδήλωση, ενδυναμώνει την προσπάθεια που καταβάλλει η εταιρεία, για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και συμβάλει σημαντικά, στον αγώνα για την σωτηρία του πλανήτη μας. Στη διάρκεια της εκδήλωσης - δεντροφύτευσης, τονίστηκε ότι η συνεχής μόλυνση του περιβάλλοντος, έχει καταστροφικές συνέπειες για τον πλανήτη. Τα πρώτα σημάδια της καταστροφής άρχισαν να γίνονται ορατά με τις συνεχιζόμενες κλιματικές αλλαγές.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, είναι οι πρωτοφανείς και μεγάλης διάρκειας υψηλές θερμοκρασίες που έχουμε στην Κύπρο αυτή τη χρονιά. Οι τέσσερις εποχές του χρόνου τείνουν να γίνουν μια και ακόμα και τους χειμερινούς μήνες, επικρατεί Καλοκαίρι. Οι κλιματικές αλλαγές είναι ένα πρό-

βλημα με παγκόσμια διάσταση. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, αφήνουν πίσω τους ανθρώπινα θύματα και υλικές καταστροφές.

Είμαστε όλοι πλήρωμα...

Ένας από τους επιβλαβέστερους ρύπους, που μολύνουν την ατμόσφαιρα, είναι το διοξείδιο του άνθρακα, που συμβάλλει σημαντικά στη δημιουργία του φαινομένου του θερμοκηπίου, που είναι ένα στρώμα αερίων γύρω από τη Γη που παγιδεύει τη θερμότητα, όπως ακριβώς το πλαστικό κάλυμμα παγιδεύει τη θερμότητα σε ένα θερμοκήπιο. Ένεκα αυτού του φαινομένου αναμένεται συνεχής αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη στα επόμενα χρόνια. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τα παγόβουνα να λιώσουν και οι βιότοποι στις περιοχές αυτές να εξαφανιστούν. Επίσης, η στάθμη του νερού των θαλασσών θα ανέβει και κάποια τμήματα παραλιακών πόλεων, θα βρεθούν κάτω από τη θάλασσα.

Η προοδευτική συσσώρευση των ρύπων στο

περιβάλλον, έχει επίσης καταστροφικές συνέπειες στην ανθρώπινη υγεία. Η μόλυνση του περιβάλλοντος, μπορεί να προσβάλει το αναπνευστικό, νευρικό και καρδιολογικό σύστημα και να συμβάλει στην πρόκληση πολλών ασθενειών όπως είναι το άσθμα, ο καρκίνος και η κατάθλιψη. Τα δέντρα και τα φυτά παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην ελάττωση του διοξειδίου του άνθρακα που όπως είναι γνωστό κατά τη διάρκεια της φωτοσύνθεσης τους, απορροφούν διοξείδιο του άνθρακα και ελευθερώνουν οξυγόνο. Χωρίς αυτά δεν μπορεί να υπάρξει ζωή.

Επιβάλλεται η συνεχής αύξηση και προστασία των δέντρων και του πρασίνου, καθώς τα παιδιά μας χρειάζονται ένα υγιές και καθαρό περιβάλλον. Η Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος της Medochemie με την παράθεση αυτών των στοιχείων, έστειλε ένα ηχηρό μήνυμα : «Ας έχουμε πάντα κατά νου, ότι στο διαστημόπλοιο Γη δεν υπάρχουν επιβάτες... αλλά είμαστε όλοι πλήρωμα».

Περιβαλλοντική Διαχείριση

Ο Υπουργός Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού Αντώνης Πασχαλίδης, τόνισε ότι στην Κύπρο βιομηχανίες και επιχειρήσεις επιδεικνύουν χρόνο με το χρόνο μεγαλύτερη ευαισθησία για την προστασία του περιβάλλοντος.

Επιστρατεύουν και ενσωματώνουν, σημείωσε, την απαραίτητη τεχνογνωσία, κάνοντας πράξη την εφαρμογή συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Βιομηχανίες και επιχειρήσεις στην Κύπρο, υπογράμμισε ο Υπουργός Εμπορίου, υιοθετούν νέους τρόπους και συστήματα αντιμετώπισης του προβλήματος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εφαρμόζοντας πρακτικές, που θα στοχεύουν στην

αιφόρο ανάπτυξη και στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Η Φύση δεν αγαπά τα ψεύτικα δέντρα

Στη διάρκεια της εκδήλωσης για το περιβάλλον, δόθηκαν επίσης στοιχεία για τις επιπτώσεις που έχουν τα τεχνητά Χριστουγεννιάτικα δέντρα στο περιβάλλον. Τα ψεύτικα δέντρα, κατασκευάζονται σε εργοστάσια που χρησιμοποιούν πετρέλαιο, έτσι τόσο η παραγωγή τους, όσο και η μεταφορά τους επηρεάζουν την κλιματική αλλαγή.

Κατά την κατασκευή ενός ψεύτικου δέντρου και κατά τη διάρκεια της μεταφοράς του από μακρινές αποστάσεις όπως η Κίνα, γίνεται καύση πετρε-

λαίου που μολύνει το περιβάλλον κατά μέσο όρο με 48 κιλά διοξείδιο του άνθρακα.

Επιπλέον, κατά την παραγωγή των πλαστικών δέντρων στα εργοστάσια, εκλύονται επιβλαβή «αέρια του θερμοκηπίου». Η πρώτη ύλη των ψεύτικων δέντρων, είναι κυρίως το πλαστικό το οποίο δεν είναι βιοδιασπώσιμο, έτσι τα τεχνητά δέντρα δεν είναι ανακυκλώσιμα από τη φύση. Καταλήγουν σε κάποια χωματερή, ρυπαίνοντας σχεδόν για πάντα το περιβάλλον. Αξίζει να σημειωθεί ότι την Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμησης Ενέργειας της Medochemie, στελεχώνουν οι Δρ. Χριστάκης Σεργιδής, Χάρης Στυλιανού, Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, Μιλτιάδης Κοζάρης και Παναγιώτης Οικονομίδης.

Η ΑΗΚ απαντά με επιχειρήματα

Διατιμήσεις και κόστος παραγωγής

Πρόσφατη ανακοίνωση της ΑΗΚ αναφέρει τα πιο κάτω: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα μικρό νησί όπως η Κύπρος είναι εκ των πραγμάτων πιο δαπανηρή σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω αντικειμενικών δυσκολιών όπως η έλλειψη οικονομικών κλίμακας, μη διασυνδεδεμένου με άλλες χώρες ηλεκτρικού συστήματος και κυρίως λόγω μειωμένων επιλογών καυσίμου.

Στην Κύπρο οι επιλογές καυσίμου για ηλεκτροπαραγωγή είναι πολύ περιορισμένες. Δεν προσφέρονται οι επιλογές του υδατικού δυναμικού και της πυρηνικής ενέργειας, ακόμα δεν προσφέρεται η επιλογή του Φυσικού Αερίου στη φυσική του κατάσταση, μέσω αγωγού.

Ως εκ των πιο πάνω οποιαδήποτε σύγκριση του κόστους ηλεκτροπαραγωγής στην Κύπρο με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι άστοχη και άδικη.

Μέσα σε αυτές τις δυσμενείς συνθήκες η Κύπρος έπρεπε να κάνει τις δικές της επιλογές σε ότι αφορά την ηλεκτροπαραγωγή. Η προσπάθεια της ΑΗΚ στις αρχές της δεκαετίας του '90 για απεξάρτηση από το πετρέλαιο και τα παράγωγα του με τη χρήση άνθρακα στον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό Βασιλικού, γεγονός που θα μείωνε σημαντικά το κόστος παραγωγής, προσέκρουσε στην άρνηση της Πολιτείας.

Αφού η Πολιτεία σταμάτησε την προσπάθεια της ΑΗΚ για απεξάρτηση από το πετρέλαιο με την εισαγωγή άνθρακα, στράφηκε περί τα τέλη της δεκαετίας του 1990 στο Φυσικό Αέριο, ένα καύσιμο φιλικό προς το περιβάλλον που παρουσιάζει χαμηλή εκπομπή θερμοκηπιακών αερίων.

Η Πολιτεία απέτυχε στην υλοποίηση των χρο-

νοδιαγραμμάτων που η ίδια έθεσε αναφορικά με την έλευση του Φυσικού Αερίου. Ως αποτέλεσμα τούτου, η ΑΗΚ η οποία έχει τηρήσει τα χρονοδιαγράμματα αυτά έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ και είναι από το 2008 έτοιμη να χρησιμοποιήσει Φυσικό Αέριο στην ηλεκτροπαραγωγή, όπως ακριβώς της ζητήθηκε από την Πολιτεία.

Η 4η Μονάδα στον σταθμό Βασιλικού από το 2008 χρησιμοποιεί και θα χρησιμοποιεί μέχρι την έλευση του Φυσικού Αερίου διυλισμένο πετρέλαιο (που είναι πιο ακριβό από το μαζούτ). Το ίδιο θα συμβαίνει και με την Μονάδα Αρ. 5 που θα λειτουργήσει εντός του 2011. Ας σημειωθεί ότι η ΑΗΚ κατ' επανάληψη είχε ζητήσει τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 2000 όπως της επιτραπεί να εισάξει το Φυσικό Αέριο που η ίδια θα χρησιμοποιούσε στους δικούς της σταθμούς, αίτημα που η Πολιτεία απέρριψε.

Οι χειρισμοί αυτοί της Πολιτείας στο θέμα της

έλευσης και χρήσης του άνθρακα ή και του Φυσικού Αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή είχαν ως αποτέλεσμα να πληρώνει σήμερα η ΑΗΚ ετήσιο κόστος καυσίμου 500 εκατομμύρια με αυξητική μάλιστα τάση. Το ποσό αυτό ξεπερνά ως ποσοστό το 70% των συνολικών εξόδων του Οργανισμού, τη στιγμή που σε άλλες εταιρείες στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσοστό αυτό είναι κατά πολύ χαμηλότερο.

Τα πιο πάνω έντεχνα παραβλέπονται από ορισμένους κύκλους που κάνουν αναφορά για το ακριβότερο ρεύμα στην Ευρώπη ένα ισχυρισμό που δεν ισχύει αφού οι οικιακές διατιμήσεις της ΑΗΚ είναι φθηνότερες από τις αντίστοιχες της Δανίας, της Γερμανίας, του Βελγίου, της Νορβηγίας, της Ιταλίας και της Αυστρίας σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Eurostat.

Χωρίς να γίνεται καμιά αναφορά στις πιο πάνω εξ' αντικειμένου δυσμενείς συνθήκες και παράγοντες αποδίδεται το ύψος των διατιμήσεων της ΑΗΚ στο «μονοπώλιο» που δήθεν η ΑΗΚ έχει εξασφαλίσει στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και Φυσικού Αερίου. Τη στιγμή που η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας έχει ελευθερωποιηθεί από το 2004 και αν μέχρι σήμερα δεν έχει παρουσιαστεί ανταγωνιστής της ΑΗΚ αυτό κατά πάσα πιθανότητα οφείλεται στο ότι, με δεδομένο καύσιμο το μαζούτ, οι διατιμήσεις της ΑΗΚ είναι χαμηλές και καθόλου ελκυστικές στους ανταγωνιστές. Σε ότι αφορά τον ισχυρισμό για μονοπώλιο της ΑΗΚ στην αγορά Φυσικού Αερίου αυτός στερείται σοβαρότητας αφού η εισαγωγή και διάθεση του Φυσικού Αερίου θα γίνεται από την ανεξάρτητη ΔΕΦΑ.

Λωζάνη (1923) - Τριμερής (1955) - Ευρωπαϊκή Ένωση (2004)

Με τη Συνθήκη της Λωζάνης του 1923, η Τουρκία, μεταξύ άλλων, δεσμεύτηκε για τα ακόλουθα:

(α) Αποκήρυξη οιονδήποτε εδαφικών και άλλων δικαιωμάτων της εκτός Τουρκίας, όπως στην Κύπρο.

(β) Αναγνώριση της προσάρτησης της Κύπρου στη Μ. Βρετανία, από το 1914.

Του Αντρέα Γ. Βαρνάβα

Μεταπτυχιακό (Μ.Α.), Πολιτικές Επιστήμες - Διεθνείς Σχέσεις

(γ) Τούρκοι μόνιμοι κάτοικοι και γεννημένοι στην Κύπρο, από το 1914 και μετά, θα αποκτούσαν Βρετανική υπηκοότητα.

Θα ανέμενε κανείς ότι η Συνθήκη αυτή θα γινόταν λάβαρο από την Ελλάδα και την Κύπρο για αποτροπή των μονίμων επεκτατικών βλέψεων της Τουρκίας εναντίον και των δύο. Αντί

αυτού, το 1955, Ελλάδα και Κύπρος, μετά από πιέσεις των Βρετανών, αποδεχτήκαν τη συμμετοχή της Τουρκίας σε Τριμερή Διάσκεψη όπου αυτή (η Τουρκία) θα παρίστατο για πρώτη φορά ως ισότιμος συνομιλητής στο Κυπριακό.

Η Αγγλία, η οποία με την προαναφερθείσα συμφωνία πέτυχε μία μεγάλη διπλωματική νίκη,

κατάφερε να επισημοποιήσει την έναρξη της πορείας ποδηγέτησης του Κυπριακού προς την κατεύθυνση ανάδειξης του ως Ελληνοτουρκική διαφορά, ενώ την ίδια στιγμή κατάφερε να πλήξει καίρια το αίτημα των Ελλήνων της Κύπρου για Ένωση με την Ελλάδα. Έτσι η Αγγλία, από κατοχική δύναμη βρέθηκε στη θέση επιδιαιτητή!

Έτσι, αποδυναμώθηκε η Συνθήκη της Λωζάνης σε σχέση με την Κύπρο και άνοιξε ο δρόμος για απευθείας εμπλοκή της Τουρκίας στο Κυπριακό Ζήτημα, δημιουργώντας παράλληλα και νέο ρήγμα στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας.

Η συνέχεια είναι γνωστή: Ένοπλος αγώνας για Ένωση με την Ελλάδα, που τελικά κατέληξε στην υπό κηδεμονία Κυπριακή Δημοκρατία, εμφύλιος σπαραγμός μεταξύ των δύο κοινοτήτων, πραξικόπημα, εισβολή και παράνομη κατοχή του 37% της Κύπρου από την Τουρκία.

Το 2004, ίσως για πρώτη φορά μετά την Τριμερή του 1955, η Κύπρος μπόρεσε να ορθώσει το ανάστημα της και να αποκτήσει το μέγα διπλωματικό και όχι μόνο πλεονέκτημα του πλήρους Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και μάλιστα χωρίς την «έγκριση» της εγγυήτριας Τουρκίας. Όχι μόνο δεν χρειάστηκε η έγκριση του εισβολέα, που αλίμονο εάν η Ένωση επέτρεπε κάτι τέτοιο, αλλά η ένταξη στην

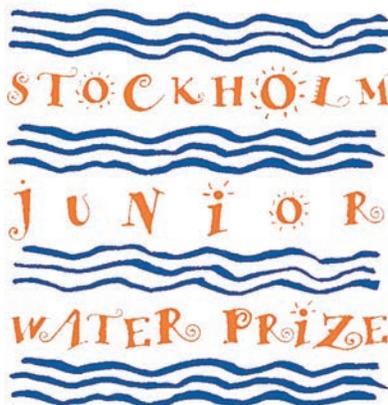
Ευρωπαϊκή Ένωση αφορά ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, με μόνο όρο την αναστολή εφαρμογής του Κοινοτικού Κεκτημένου στις Κατεχόμενες Περιοχές, μέχρι τη λύση του Κυπριακού. Επειδή η ιστορία συχνά επαναλαμβάνεται, και η Τουρκία σήμερα φαίνεται να στοχεύει σε κάτι ανάλογο με αυτό που πέτυχε η Μ. Βρετανία το 1955. Δηλαδή, από παράνομος εισβολέας και κατακτητής να καταστεί επιδιαιτητής και ειρηνοποιός, αν είναι ποτέ δυνατόν, στην κατακρεουργημένη από την ίδια την Τουρκία Κυπριακή Δημοκρατία.

Ας διαφυλάξουμε λοιπόν και ας κάνουμε ασπίδα και δόρυ μας την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ παράλληλα θα πρέπει να επιζητούμε συνεχώς νέες συμμαχίες, τόσο με άλλους διεθνείς οργανισμούς όσο και με μεμονωμένα Κράτη. Ας μην ανεχθούμε την παραβίαση Ευρωπαϊκών Αρχών και Αξιών, τη στιγμή που έχουμε το τεράστιο πλεονέκτημα του πλήρους Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρώπη μπορεί και πρέπει να γίνει το τέλος του δρόμου της αυθαιρεσίας της Τουρκίας εναντίον της Κύπρου, εάν είμαστε ενωμένοι και προσηλωμένοι στις Αρχές της και δεν την υποβαθμίσουμε εμείς οι ίδιοι, όπως μειώσαμε το 1955 τη σημασία της Συνθήκης της Λωζάνης του 1923.

Ελληνική Τράπεζα: Χορηγός του Διεθνούς Διαγωνισμού «Ο δρόμος για τη Σουηδία περνά μέσα από το ... νερό!»

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας, μέσα στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και ιδιαίτερα της περιβαλλοντικής ευαισθησίας, χορηγεί το Διεθνή Διαγωνισμό «The Stockholm Junior Water Prize». Πρόκειται για ένα ετήσιο διαγωνισμό που δημιουργήθηκε το 1997 και αφορά νέους μεταξύ 15 - 20 ετών, που ασχολούνται με το νερό, με τοπική, περιφερειακή, εθνική ή παγκόσμια θεματολογία, περιβαλλοντικής, επιστημονικής, κοινωνικής ή τεχνολογικής σημασίας. Μέσα από αυτό το διεθνή διαγωνισμό, χιλιάδες νέοι σ' όλο τον κόσμο αναπτύσσουν ενδιαφέρον και αναλαμβάνουν ακαδημαϊκές μελέτες στον τομέα του περιβάλλοντος.

Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει θέματα που έχουν στόχο να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής, μέσα

από τη βελτίωση της ποιότητας νερού, την καλύτερη διαχείριση των υδάτινων πόρων, την προ-

στασία και την επεξεργασία του νερού και των λυμάτων καθώς επίσης την καλλιέργεια υδατικής συνείδησης και τις κοινωνικές παραμέτρους που έχουν σχέση με το νερό. Ο Διεθνής Τελικός Διαγωνισμός πραγματοποιείται στη διάρκεια της Παγκόσμιας Εβδομάδας Νερού στη Στοκχόλμη της Σουηδίας κάθε Αύγουστο και την ευθύνη της όλης διοργάνωσης έχει το Διεθνές Ινστιτούτο Νερού της Στοκχόλμης (SIWI). Η κάθε χώρα που συμμετέχει, συνεργάζεται με το Διεθνές Ινστιτούτο Νερού της Στοκχόλμης (SIWI), μέσω ενός εθνικού διοργανωτή. Στη Κύπρο την όλη διοργάνωση έχει αναλάβει το Μουσείο Νερού Λεμεσού του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και διεξάγεται με την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Basel III Time to act

PwC Seminar - 11 February 2011

During our one-day seminar, on **11 February 2011**, our industry specialists from the UK, Switzerland and Cyprus will give you an insight on the new international capital adequacy and liquidity regulatory framework (Basel III) and what this means for Cypriot banking institutions and investment firms.

Key note speakers will be:

- **George Stylianides**, PwC UK, Financial Services Risk leader of PwC's EMEAI region (Europe, Middle East, Africa, India), and
- **Monica Mars**, PwC Switzerland, Global Basel Expert

In December 2010, the Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) released the final text of the new Basel III framework, containing the new global regulatory standards on capital adequacy and liquidity. The regulators' intent with Basel III is a future of more capital, more liquidity and lower risk.

The reforms will fundamentally impact the business models of many financial services firms as they have to rethink risk appetite, product and revenue mix as well as dividend and capital planning programs. The reforms will also require financial services firms to undertake significant process and system changes in order to achieve upgrades in the areas of stress testing, capital and liquidity management infrastructure and to move towards holistic balance sheet management.

Meeting the higher capital and liquidity requirements to comply with the new rules will only be part of the challenge. The results of the BCBS comprehensive quantitative impact study, as well as independent studies run by the industry, have already shown the potential for the rules to alter market dynamics. Putting risk at the centre of your business and understanding how the new rules can affect your strategic initiatives is more important now than ever before.

To find out more about the event and obtain a copy of the registration form, please contact Ms Demetra Ellina at 22555732.

PwC Cyprus
Julia House, 3 Th. Dervis Street
Cy-1066 Nicosia, Cyprus
P.O.Box 21612, CY-1591, Nicosia, Cyprus
T: +357 - 22 555 000
F: +357 - 22 555 001

Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες:

Η Ατζέντα του 2011

- ✓ **Δύσκολο και επώδυνο αναμένεται το 2011**
- ✓ **Οι εκτελεστικοί αξιωματούχοι θα αναγκασθούν να πάρουν δύσκολες αποφάσεις**

Σχολιάζοντας τις μακροοικονομικές τάσεις και τα ζητήματα με το μεγαλύτερο αντίκτυπο στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών το 2011, ο Nigel Vooght, επικεφαλής παγκόσμιου κλάδου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών της PwC, δήλωσε σχετικά:

«Αν ο παλιός κόσμος των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είχε ως χαρακτηριστικά την περιπλοκότητα του προϊόντος και την επιταχυνόμενη ανάπτυξη, οι λέξεις που σχετίζονται με τη νέα τάξη πραγμάτων θα είναι χωρίς αμφιβολία ρύθμιση, ρύθμιση, ρύθμιση. Υπάρχει η αίσθηση ανάμεσα σε Ανώτερους Εκτελεστικούς Αξιωματούχους ότι όλα όσα τους ανησυχούσαν τον προηγούμενο χρόνο φέτος θα μετουσιωθούν σε μια επώδυνη πραγματικότητα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αναμένονται μεγαλύτερες πιέσεις και αλλαγές, ιδιαίτερα όταν θα τεθούν σε ισχύ οι εκκρεμύσεις ρυθμίσεις.

Οι οργανισμοί θα έχουν να αντιμετωπίσουν νέες ρυθμιστικές απαιτήσεις, αποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι μπορούν να είναι χρήσιμοι στην κοινωνία, να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, να ανταπεξέρχονται με περιορισμένους πόρους, να ανταγωνίζονται σε αναδυόμενες αγορές κ.ο.κ. Κι ενώ σήμερα πιο επείγουσας φύσης φαίνεται να είναι τα ζητήματα φήμης και συμμόρφωσης, το ίδιο πιεστική θα είναι σύντομα και η ανάπτυξη βιώσιμων στρατηγικών για αντιμετώπιση των ευρύτερων τάσεων όπως είναι η γήρανση των πληθυσμών, τα επιτεύγματα της τεχνολογίας και η αλλαγή του πελατειακού προφίλ. Η λίστα με τις προκλήσεις που αναμένεται να διαταράξει το σύνθετο μοντέλο του επιχειρείν φαντάζει ατέλειωτη και ο έγκαιρος προσδιορισμός των διαφόρων ζητημάτων και ο σχεδιασμός σεναρίων θα είναι κατά τη φετινή χρονιά ζωτικής σημασίας για τις επιχειρήσεις.»

Ρύθμιση, ρύθμιση, ρύθμιση

Στις αρχές του 2010, οι τραπεζίτες ανά το παγκόσμιο κατόνομασαν τη ρύθμιση ως το τρίτο μεγαλύτερο ζήτημα ανησυχίας για τον κλάδο, μετά τις πολιτικές παρεμβάσεις και τον πιστωτικό κίνδυνο (έκθεση Banking Banana Skins του CSFI σε συ-

νεργασία με τη PwC). Πέραν του τραπεζικού κλάδου, οι ασφαλιστές αγωνίζονται να ολοκληρώσουν την προετοιμασία τους ενόψει του πλαισίου Φερεγγυότητα II και της αντιστοιχίας ενώ οι διαχειριστές επενδύσεων προσπαθούν να σχεδιάσουν μια λύση για τη νέα Οδηγία που αφορά τους Διαχειριστές Εναλλακτικών Επενδύσεων (AIFMD), η οποία θα συνάδει παράλληλα με το Νόμο Dodd Frank, την ΟΣΕΚΑ IV (Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες) ή τη FATCA (Νόμος περί Συμμόρφωσης Ξένων Λογαριασμών).

Οι ερμηνείες των ρυθμίσεων νέων νόμων στις ΗΠΑ εξακολουθούν να εκκρεμούν. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Ανεξάρτητη Επιτροπή Τραπεζικού Κλάδου, που ενδέχεται να καθορίσει το μέλλον των τραπεζών γενικών εργασιών και των κανόνων του ανταγωνισμού, έχει ήδη συσταθεί αλλά δεν αναμένεται να ετοιμάσει σχετική έκθεση πριν το τέλος του 2011. Εν τω μεταξύ, οι ρυθμιστές στην Ασία αναμένουν την εξέλιξη των πραγμάτων. Μέσα από μια πληθώρα προτάσεων για αλλαγή της ρύθμισης και της δομής των χρηματοοικονομικών αγορών, αλλά στην απουσία σαφήνειας για τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση και εφαρμογή σε διαφορετικές γεωγραφικές περιφέρειες, η ρύθμιση αναμένεται να αποτελέσει σημαντική πηγή αναστάτωσης για εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε πολλαπλές δικαιοδοσίες.

Η Βρετανία έχει ταλέντο

Οι οργανισμοί χρηματοοικονομικών υπηρεσιών βασιζόνταν παραδοσιακά σε υψηλές αμοιβές για να προσελκύσουν τα καλύτερα ταλέντα και συνεπώς οι νέοι περιορισμοί στις αμοιβές και η συμφιλίωση των διαφόρων κανονισμών σε διαφορετικές δικαιοδοσίες θα αποτελέσουν μια πραγματική πρόκληση. Οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί περί αμοιβής είναι σήμερα οι πιο αυστηροί ανά το παγκόσμιο, με τον Κώδικα FSA του Ηνωμένου Βασιλείου που έχει

τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011 να αποτελέσει το πλέον αντιπροσωπευτικό παράδειγμα. Ο αντίκτυπος θα είναι εμφανής στις στρατηγικές πρόσληψης και στα προγράμματα διεθνούς κινητικότητας. Με τη δημοσίευση των κανονισμών περί αμοιβής των ΗΠΑ τον Απρίλιο, οι τράπεζες θα έχουν μια πιο ξεκάθαρη εικόνα του διεθνούς τοπίου. Αναμένεται ότι το Λονδίνο, μαζί με άλλα κέντρα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών όπως είναι η Νέα Υόρκη, θα συνεχίσουν να προσελκύουν τους καλύτερους, θα σημειωθούν ωστόσο και μετακινήσεις σε μέρη όπως η Ελβετία και οι αναδυόμενες αγορές. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η περίοδος των φιλοδωρημάτων θα είναι ένα ορόσημο καθώς θα αρχίσουμε τότε να διαβλέπουμε τις επιπτώσεις των περιορισμών στη χώρα.

Η γενικότερη εικόνα θα πρέπει να περιλαμβάνει την παραδοχή ότι οι εταιρείες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών διαθέτουν ένα ανθρώπινο δυναμικό σε γήρανση και με ολοένα και μεγαλύτερο κόστος ενώ οι ικανότητές του δεν ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των πελατών. Υπάρχουν ωστόσο ευκαιρίες για τους οργανισμούς εκείνους που έχουν επαρκή γνώση των διαφόρων κανονισμών, μπορούν να επιδείξουν ευελιξία στην ανάθεση εργασιών στους ανθρώπους τους όπου χρειάζεται και να αναπτύξουν μια στρατηγική πρόσληψης και εφοδιασμού του ανθρώπινου δυναμικού τους με δεξιότητες στους τομείς της τεχνολογίας, των σχέσεων, της διαχείρισης και της ανάπτυξης προϊόντος.

Μήπως ο Θεός SAAAME σας χρειάζεται;

Η άνοδος των χωρών της ομάδας SAAAME (Νότια Αμερική, Αφρική, Ασία και Μέση Ανατολή) ως ένα κυρίαρχο μπλοκ στον τομέα του εμπορίου και των επενδύσεων θα συνεχιστεί με γοργούς ρυθμούς, οδηγώντας αναγκαστικά σε μια συνεχιζόμενη μετακίνηση ισχύος. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της PwC, μέχρι το 2025 η Κίνα θα πάρει τα ηνία από τις ΗΠΑ ως η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο. Ωστόσο, οι χώρες αυτές δεν χρειάζεται να προσβλέπουν στη Δύση για κεφάλαια, λήψη αποφάσεων, καταναλωτές ή εργασία. Θα μπορούσαν συνεπώς να καταστούν ενδεχομένως ένα αυτόνομο εμπορικό μπλοκ και να διαδραματίσουν ένα όλο και μεγαλύτερο πρωταγωνιστικό ρόλο στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα στις τραπεζικές ερ-

γασίες. Τρεις από τις μεγαλύτερες τράπεζες στον κόσμο σε χρηματιστηριακή αξία είναι κινέζικες ενώ άλλοι κορυφαίοι οργανισμοί του κλάδου έχουν τεράστια έκθεση στις αναδυόμενες αγορές, όπου μπορούν να αξιοποιήσουν την ύπαρξη μεγάλων πληθυσμών με σχετικά χαμηλή διείσδυση τραπεζικών εργασιών και την αυξημένη ζήτηση για χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Ενώ οι οργανισμοί στις αναδυόμενες αγορές μπορούν να διεισδύσουν στη δύση και μάλιστα το πράττουν κατά τρόπο επιθετικό, για να διατηρήσουν τη θέση τους στη νέα τάξη πραγμάτων, οι δυτικοί οργανισμοί χρηματοοικονομικών υπηρεσιών θα πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτές τις αγορές και να διαφοροποιήσουν το προϊόν τους από τα ήδη υφιστάμενα. Καθώς η ανάδυση μεσαίων τάξεων σε ορισμένες από τις χώρες SAAME δημιουργεί μια άνευ προηγουμένου δίψα για χρηματοοικονομικά προϊόντα, θα πρέπει παράλληλα να βελτιωθεί και η υποδομή. Οι οργανισμοί των χωρών SAAME που επιθυμούν να επωφεληθούν από την διείσδυση των ξένων στην αγορά θα πρέπει να επιλέξουν τους συνεταιίρους τους με προσοχή, ώστε να μη διακινδυνεύσουν τη θέση τους στην τοπική αγορά.

Η λέξη-κλειδί σήμερα: κίνδυνος

Σήμερα, η λέξη-κλειδί είναι κίνδυνος. Η κρίση έχει κάνει ακόμη πιο έντονη αυτό που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιέγραψε ως «απουσία υγιούς κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε όλα τα επίπεδα ορισμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.» Η κουλτούρα κινδύνου είναι ένα βασικό στοιχείο των νέων αρχών διαχείρισης κινδύνου που προωθεί η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (CEBS) μετά τη διακήρυξη των G20. Σε πολλές χώρες, οι ρυθμίσεις απαιτούν όπως οι λειτουργοί διαχείρισης κινδύνου αναλάβουν πρόσθετες ευθύνες στους χρηματοοικονομικούς οίκους. Όσοι έχουν τις ικανότητες να προχωρήσουν πέραν της απλής καταγραφής σε στρατηγικές συνεργασίες με το διοικητικό συμβούλιο εξασφαλίζουν και την ανάλογη ανταμοιβή. Οι πιέσεις που προκύπτουν από την ανάγκη λειτουργιών διαχείρισης κινδύνου με τις κατάλληλες ικανότητες και πείρα, σε συνδυασμό με τις ρυθμιστικές απαιτήσεις, θα οδηγήσουν σε αύξηση των σχετικών αμοιβών τους.

Μια από τις καλύτερες κινήσεις στο σημερινό περιβάλλον σε ό,τι αφορά τη σταδιοδρομία και την αμοιβή είναι να διασφαλίσει κανείς την ύπαρξη της λέξης 'κίνδυνος' στην περιγραφή της εργασίας του. Από επιχειρηματική σκοπιά, η επιτυχημένη καθιέρωση μιας κουλτούρας κινδύνου σημαίνει σωστή αντιμετώπιση από τη διεύθυνση, ξεκάθαρη λογοδοσία, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση

σε θέματα κινδύνου, ανάλογη αμοιβή, καθιέρωση της εμφανούς παρουσίας των ομάδων κινδύνου και συμμόρφωσης μέσα στις επιχειρηματικές ομάδες και διαχωρισμό της αμοιβής των λειτουργών διαχείρισης κινδύνου από τις επιδόσεις της πρώτης γραμμής.

Ένα νέο πρότυπο για τους ασφαλιστές

Μετά από περίοδο κήσης 12 περίπου ετών, τον Ιούλιο του 2011 αναμένεται η γέννηση ενός αναθεωρημένου λογιστικού προτύπου που θα αλλάξει σημαντικά την τάξη πραγμάτων για τον ασφαλιστικό κλάδο. Το Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων (IASB) αναμένεται να αλλάξει τον τρόπο λογιστικής επεξεργασίας των ασφαλιστικών συμβολαίων. Οι επιπτώσεις του νέου προτύπου σε ό,τι αφορά τα συστήματα, τη λειτουργία και τη λογιστική επεξεργασία θα είναι σημαντικές, ιδιαίτερα για τον κλάδο ζωής.

Ο αντίκτυπος των κεφαλαιακών απαιτήσεων του πλαισίου Φερεγγυότητα II σε όλη την Ευρώπη και των σχεδίων αντιστοιχίας σε άλλες επικράτειες όπως η Βερμούδα, έχει ήδη τεκμηριωθεί. Ωστόσο, οι ασφαλιστές θα πρέπει να εξετάσουν τον τρόπο αλληλεπίδρασης μεταξύ των δύο αυτών απαιτήσεων. Δεδομένου ότι το σκητικό αναφορών για τους ασφαλιστές έχει καταστεί ιδιαίτερα περίπλοκο και δεν κατανοείται ή εκτιμάται καλά από τις κεφαλαιαγορές, το 2011 αναμένεται να είναι το έτος κατά το οποίο οι ασφαλιστές θα αναθεωρήσουν ολόκληρο το μοντέλο εταιρικών αναφορών τους ώστε να μεγιστοποιήσουν την αξία που προσφέρουν στους μετόχους τους.

Άβαταρ και "χακτιβιστές"

Χάρη στην τηλεργασία και στη διάδοση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, των φορητών συσκευών και της τηλεδιάσκεψης τα παγκόσμια δίκτυα μπορούν να είναι αποτελεσματικά και οι άνθρωποι μπορούν να εργάζονται από σχεδόν οπουδήποτε. Βασιζόμενοι πλέον σε εικονικές ομάδες, οι παγκόσμιες εταιρείες είναι σίγουρα ευγνώμονες για τα επιτεύγματα της τεχνολογίας. Ωστόσο, σε συνείδηση των πρόσφατων κρουσμάτων επιθέσεων 'χακτιβιστών' σε εταιρείες πιστωτικών καρτών, θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τον πιθανό αντίκτυπο στη φήμη και την ασφάλειά τους.

Η υιοθέτηση νέας τεχνολογίας θα είναι ουσιώδης για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των πελατών τους. Από την ηλεκτρονική τραπεζική μέχρι το σύστημα μοντελοποίησης ωφελημάτων των εργαζομένων, οι πελάτες έχουν όλο και μεγαλύτερες προσδοκίες για άμεση πρόσβαση και διαδραστική ενημέρωση με τους δικούς τους όρους. Ενώ είμαστε ακόμη πολύ μακριά από τη δημιουργία άβαταρ τραπεζικών διευθυντών, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων της νεοφύπολογιστικής ή των πλατφόρμων πληρωμών μέσω κινητού τηλεφώνου θα πρέπει ήδη να απασχολούν τις λιανικές τράπεζες.

Καμία σημαντική συμφωνία

Η ευρωπαϊκή δραστηριότητα σε ό,τι αφορά τις συμφωνίες στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών το 2010 δεν επιβεβαίωσε τις αρχικές προβλέψεις του έτους για ανάκαμψη. Ωστόσο, η περαιτέρω αναδιοργάνωση του κλάδου και οι επενδύσεις με στόχο την ανάπτυξη είχαν ως αποτέλεσμα μια ροή συμφωνιών στα μεσαία τμήματα της αγοράς σε μεταγενέστερες περιόδους της χρονιάς. Οι ενδείξεις ανάκαμψης αυξήθηκαν ως αποτέλεσμα της τραπεζικής αναδιοργάνωσης ενώ οι οργανισμοί ιδιωτικού κεφαλαίου αρχίζουν να δραματίζουν και πάλι μεγαλύτερο ρόλο στον κλάδο. Οι αξίες των συμφωνιών του κλάδου ανήλθαν σε 17 δις το τρίτο τρίμηνο, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 55% από το προηγούμενο τρίμηνο. Πρόκειται για το ψηλότερο ποσό από το δεύτερο τρίμηνο του 2009.

Η δραστηριότητα στα μεσαία τμήματα της αγοράς αναμένεται να κυριαρχήσει καθ' όλη τη διάρκεια του 2011, που θα χαρακτηρίζεται από συνενώσεις ασφαλιστικών οργανισμών, την περαιτέρω αναδιάρθρωση των τραπεζών και συνενώσεις σε προβληματικούς τομείς καθώς και την περαιτέρω ανάκαμψη του ιδιωτικού κεφαλαίου. Αναμένεται ακόμη να παρατηρηθεί αυξημένη διάθεση τραπεζικών δικτύων παραρτημάτων και παρεπόμενων δραστηριοτήτων όπως διαχείριση περιουσιακών στοιχείων από τράπεζες που πρέπει να

ικανοποιήσουν τις προϋποθέσεις κρατικής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Θα σημειωθεί παράλληλα αύξηση συναλλαγών με στόχο την ανάπτυξη, με διασυννοιακές συμφωνίες που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη και ενδυνάμωση μιας εμπορικής παρουσίας σε γοργά αναπτυσσόμενες αγορές όπως αυτές της Τουρκίας, της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής. Οι επιχειρήσεις στις αναδυόμενες αγορές ίσως επιζητήσουν να αγοράσουν ευρωπαϊκή πραγματογνωμοσύνη, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη διαχείριση πλούτου και την επενδυτική τραπεζική, για να την αξιοποιήσουν στις δικές τους ή σε αναδυόμενες αγορές. Η δραστηριότητα συμφωνιών αναμένεται να συνεχιστεί σε αναπτυσσόμενα τμήματα του κλάδου διαφοροποιημένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα σε σχέση με επιχειρήσεις που προσφέρουν υπηρεσίες στήριξης / υποδομής στην αγορά σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως επεξεργασία πληρωμών, εξυπηρέτηση δανείων, υπηρεσίες διαχείρισης καταπιστευμάτων και κεφαλαίων, χρηματιστήρια αξιών και γραφεία συμψηφισμού.

Χρηματοδότηση κλιματικών αλλαγών: Πού είναι τα λεφτά;

Οι πρόσφατες συζητήσεις στο Κανκούν για τη χρηματοδότηση υπήρξαν ελπιδοφόρες, ιδιαίτερα η σύσταση του πολυαναμενόμενου και ευπρόσδεκτου Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα. Το Ταμείο θα χρησιμοποιηθεί για τη διανομή σημαντικού μέρους των μεγάλων κεφαλαίων που έχουν δεσμευτεί βάσει της Συμφωνίας της Κοπεγχάγης ώστε να δοθεί βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες για να ανταποκριθούν στις κλιματικές αλλαγές ενώ η Παγκόσμια Τράπεζα θα λειτουργήσει ως ενδιάμεσος καταπιστευματοδόχος για τα πρώτα τρία χρόνια. Η ίδρυση του προτεινόμενου Ταμείου είναι μια καλή είδηση, ωστόσο λείπουν ακόμη τα μισά κομμάτια του παζλ. Το Ταμείο έχει σχεδιαστεί ώστε να διανέμει τα κεφάλαια, όχι όμως και να τα συγκεντρώνει.

Απαιτείται περισσότερη δουλειά για εξασφάλιση πιθανών νέων πηγών κεφαλαίων και ενίσχυση του ρόλου του ιδιωτικού τομέα ώστε να υλοποιηθεί ο στόχος της συγκέντρωσης 100 δις ετησίως μέχρι το 2020 για στήριξη δράσεων που σχετίζονται με τις κλιματικές αλλαγές. Το όλο εγχείρημα θα μπορούσε να αποτελέσει μια σημαντική ευκαιρία για το City του Λονδίνου, σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση χρέους και ιδιωτικών κεφαλαίων, την ασφάλιση και τη διαχείριση κεφαλαίων. Η κρατική Πρωτοβουλία των Κεφαλαιαγορών για το Κλίμα θα μπορούσε να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην εξασφάλιση ιδιωτικής χρηματοδότησης. Αριθμός χωρών της ομάδας των G77 δεν έχει ακόμη

πειστεί για το ρόλο των αγορών και της ιδιωτικής χρηματοδότησης στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Ωστόσο, η ιδιωτική χρηματοδότηση πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο αν θέλουμε ακόμη και να πλησιάσουμε το στόχο των \$100 δις. Ο ιδιωτικός τομέας θέλει να εμπλακεί και τα χρήματα υπάρχουν, ωστόσο θα απαιτηθεί πολύ καλύτερος συντονισμός μεταξύ πολιτικών και χρηματοδότησης εκ μέρους του δημόσιου τομέα καθώς και επενδύσεις από επιχειρήσεις. Βλέπουμε ήδη κάποιες κινήσεις προς αυτή την κατεύθυνση, με προγράμματα που αφορούν για παράδειγμα τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα καθώς και σχέδια για επενδύσεις στην αγορά δασικού άνθρακα μέσω του Ταμείου Άνθρακα FCPF. Απαιτείται όμως ακόμη πιο συντονισμένη σκέψη επί τούτου.

Μήπως το ρυάκι θα γίνει πλημμύρα;

Ο ανταγωνισμός μεταξύ κέντρων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών διαφορετικών γεωγραφικών περιοχών είναι προφανώς έντονος. Το 2010 για παράδειγμα, σημαντικός αριθμός διαχειριστών αμοιβαίων κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου, με υπό διαχείριση συλλογικά περιουσιακά στοιχεία αξίας US\$50 δις, μετακίνησε την έδρα του στη Γενεύη. Μακροπρόθεσμα, στα υφιστάμενα μεγάλα κέντρα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων της Νέας Υόρκης, του Λονδίνου και της Βοστώνης θα προστεθεί η Σιγκαπούρη, η οποία ενδέχεται να καθιερωθεί ως το κορυφαίο κέντρο στην

περιοχή της Ασίας. Οι αυστηρότερες ρυθμίσεις και η ψηλότερη φορολογία επενεργούν σήμερα αρνητικά σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Ευρώπη, ωστόσο ο βασικός παράγοντας θα είναι η αύξηση του διαθέσιμου δημόσιου και ιδιωτικού κεφαλαίου στην Ασία, που θα τροφοδοτήσει την ανάπτυξη της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων στην περιοχή.

Οι παρατηρούμενες τάσεις στα ιδιωτικά κεφάλαια και στα αμοιβαία κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου εξαπλώνονται και σε άλλους κλάδους χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ενώ παρατηρούνται δύο μετακινήσεις γεωγραφικής φύσης - προς την Ανατολή και προς πιο ευνοϊκά φορολογικά περιβάλλοντα. Ωστόσο, το σταθερό φορολογικό καθεστώς δεν είναι ο μόνος παράγοντας που λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή της έδρας. Κι ενώ οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες είναι ένας ιδιαίτερα "ευμετακίνητος" κλάδος, η δυνατή υποδομή, το συγκοινωνιακό δίκτυο και η κεντρική χρονική ζώνη αναμένεται να συγκρατήσουν το ρυάκι που φεύγει από το Ηνωμένο Βασίλειο πριν αυτό γίνει πλημμύρα το 2011. Σε ό,τι αφορά το κεφάλαιο, ενδέχεται στο τέλος να κερδίσει η Ανατολή.

Αυτός που απορρίπτει την αλλαγή είναι ο αρχιτέκτονας της παρακμής

Η μελλοντική μορφή του κλάδου των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι αβέβαιη. Στη Δύση, ο χρηματοοικονομικός κλάδος ενδέχεται να συρρικνωθεί ως ποσοστό του ΑΕΠ ωστόσο οι κυβερνήσεις θα διασφαλίσουν τη συμβολή του στην πραγματική οικονομία ανεξαρτήτως της ανάπτυξης του κλάδου.

Για να ξανακερδίσει την εμπιστοσύνη των εμπλεκόμενων φορέων αλλά και των πελατών, ο κλάδος θα πρέπει να αποδείξει ότι μπορεί να είναι χρήσιμος από πλευράς διαφάνειας και κοινωνικής συμβολής πέραν από την εξασφάλιση στο κράτος φορολογικών εσόδων (εκτός του φόρου επί του μισθολογίου φιλοδωρημάτων, ο κλάδος των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών συνέβαλε στα φορολογικά έσοδα της Βρετανίας 11.2pc κατά το φορολογικό έτος 2009/2010, καταβάλλοντας το ποσό των £53.4 δις). Μέσα στο 2011, θα διαπιστώσουμε πώς θα διαμορφωθεί τελικά αυτή η άβολη ένταση μεταξύ της αναζήτησης απόδοσης επί του κεφαλαίου και της κοινωνικής χρησιμότητας. Το μόνο ξεκάθαρο στοιχείο που έχουμε είναι ότι το περιβάλλον στο οποίο οι πλείστοι λειτουργοί του κλάδου αφιέρωσαν την καριέρα τους έχει διαφοροποιηθεί. Όσοι καταφέρουν να εφαρμόσουν επιτυχημένες στρατηγικές αντιμετώπισης των αλλαγών κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους ενδέχεται να αναδειχθούν ως τα μεγάλα ονόματα του μέλλοντος.

Με την American Express είστε προνομιούχοι... όπου κι αν ταξιδεύετε!

**73 χώρες με 5,634 προσφορές μόνο από το σχέδιο
American Express Selects.**

Για πληροφορίες καλέστε στο τηλέφωνο
8000AMEX (80002639) ή επισκεφθείτε
την ιστοσελίδα www.americanexpress.com.cy
ή οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου

AMERICAN EXPRESS
SELECTSSM

Το Σχέδιο American Express Selects, σας προσφέρει προνομιακές τιμές, σε πάνω από 450 επιλογές από εκλεκτά εστιατόρια, ταξιδιωτικά γραφεία, ξενοδοχεία, ενοικιάσεις αυτοκινήτων και καταστήματα με παιδικά είδη, ρουχισμό, γυαλιά ηλίου και πολλά άλλα. Το American Express Selects ταξιδεύει μαζί σας και στο εξωτερικό για να απολαμβάνετε παντού προνομιακές τιμές.

Χρησιμοποιώντας λοιπόν την κάρτα σας American Express, απολαμβάνετε περισσότερες επιλογές και πληρώνετε λιγότερα! Τόσο απλά!

Σκέψου το. Γίνεται.

Τράπεζα Κύπρου

Αβέβαιο το μέλλον μεγάλου αριθμού ναυτιλιακών εταιρειών διεθνώς

Δραματική υποχώρηση του διεθνούς εμπορίου

Πέφτουν τα ναύλα και οι αξίες των πλοίων

- ✓ Ο ναυτιλιακός κλάδος κατέγραψε το 2009 τις χειρότερες επιδόσεις των τελευταίων πέντε χρόνων κι ενώ οι ετήσιες εκθέσεις των ναυτιλιακών εταιρειών για το 2010 αναμένεται να παρουσιάσουν μια μικρή βελτίωση, το τεράστιο βιβλίο παραγγελιών (orderbook) ρίχνει σκιές στο 2011
- ✓ Μεγάλη παγκόσμια έρευνα της PwC με δείγμα 110 ναυτιλιακές εταιρείες ανά το παγκόσμιο

Σύμφωνα με την «Παγκόσμια Έρευνα Ναυτιλιακού Κλάδου 2010» της PwC, η δραματική μείωση του παγκόσμιου εμπορίου στα τέλη του 2008 και το 2009 έχει οδηγήσει σε κατακόρυφη πτώση στις τιμές των ναύλων και την αξία των πλοίων, δημιουργώντας παράλληλα σημαντικές προκλήσεις για το μέλλον μεγάλου αριθμού ναυτιλιακών εταιρειών. Ωστόσο, καθώς η παγκόσμια οικονομία εισήλθε το 2010 σε μια αργή πορεία ανάκαμψης και τα μέτρα που έλαβαν οι ναυτιλιακές εταιρείες έχουν αρχίσει να φέρνουν αποτέλεσμα, αναμένεται βελτίωση των επιδόσεων που καταγράφησαν το 2010.

Η έρευνα αναλύει τους βασικούς δείκτες επιδόσεων πέραν των 110 ναυτιλιακών εταιρειών σε όλο τον κόσμο. Τα αποτελέσματα βασίζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις των τελευταίων πέντε χρόνων καθώς και στις ετήσιες εκθέσεις του 2009. Η έρευνα καλύπτει τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές πληροφορίες και παρέχει ενημέρωση για το πώς οι εταιρείες αυτές αντιμετωπίζουν την τρέχουσα οικονομική ύφεση. Η έρευνα είχε ως στόχο τον προσδιορισμό των επιπτώσεων της οικονομικής ύφεσης στο ναυτιλιακό κλάδο μέχρι το Δεκέμβριο του 2009 και των μέτρων που έχουν λάβει οι ναυτιλιακές εταιρείες σύμφωνα με τις Ετήσιες Εκθέσεις τους.

Σύμφωνα με την έρευνα της PwC, ο ναυτιλιακός κλάδος κατέγραψε τις χειρότερες επιδόσεις στα πέντε χρόνια που κάλυψε η έρευνα. Το γεγονός αυτό ήταν εμφανές σε όλους

τους επιμέρους τομείς και για όλους τους βασικούς δείκτες επιδόσεων που μετρήθηκαν. Τις καλύτερες επιδόσεις κατέγραψε ο επιμέρους τομέας του ξηρού φορτίου χύδην ενώ τις χειρότερες ο επιμέρους τομέας των εμπορευματοκιβωτίων.

Ο Σωκράτης Λεπός-Bourgi, Partner της PwC στην Ελλάδα και επικεφαλής του κλάδου υπηρεσιών προς τη ναυτιλία στο διεθνές δίκτυο της PwC δήλωσε σχετικά:

«Το 2009 είναι ένα έτος που οι πλείστες ναυτιλιακές εταιρείες θέλουν να ξεχάσουν. Το 2010 είδαμε κάποιες ενδείξεις μελλοντικής βελτίωσης και οι περισσότερες ναυτιλιακές εταιρείες θα αρχίσουν να ανακάμπτουν. Το μεγάλο ερώτημα που τίθεται σήμερα είναι κατά πόσον η ζήτηση θα μπορέσει να απορροφήσει τον ολοένα και μεγαλύτερο παγκόσμιο στόλο. Αυτό θα έχει άμεσο αντίκτυπο στις τιμές των ναύλων, που είναι σήμερα ιδιαίτερα ασταθείς και ευαίσθητες σε βραχυπρόθεσμες ειδήσεις και στατιστικές που υποδεικνύουν είτε ότι η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε πορεία ανάκαμψης είτε ότι εισερχόμαστε σε φάση δεύτερης ύφεσης.»

Η αβεβαιότητα στην αγορά, η αστάθεια των τιμών των ναύλων και η περιορισμένη πρόσβαση σε νέα χρηματοδότηση δανείων ήταν μια τεράστια πρόκληση για τις διευθυντικές ομάδες των ναυτιλιακών εταιρειών που έπρεπε να ανα-

ζητήσουν λύσεις, οι οποίες απαιτούσαν σκληρές διαπραγματεύσεις μεταξύ ιδιοκτητών πλοίων, ναυλωτών, ναυπηγείων και, φυσικά, τραπεζών. Αριθμός εταιρειών αναγκάστηκε να αναδιαρθρώσει ή να αναχρηματοδοτήσει τις πιστωτικές διευκολύνσεις του ως αποτέλεσμα παραβιάσεων διαφόρων συμφώνων. Το 20% περίπου των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα έχει αναφέρει ότι έχει αναδιαρθρώσει ή αναχρηματοδοτήσει τις δανειακές του υποχρεώσεις κατά το 2009. Οι ιδιοκτήτες ξηρού φορτίου χύδην και πλοίων εμπορευματοκιβωτίων - οι τομείς που έχουν υποστεί το μεγαλύτερο πλήγμα από την οικονομική ύφεση - ανέφεραν τα ψηλότερα ποσοστά αναχρηματοδότησης.

Περίπου το 23% των συμμετεχόντων στην έρευνα ανέφερε ότι έχει προβεί σε βελτιστοποίηση του δικτύου του ώστε να μετριάσει τους κινδύνους και να ελαχιστοποιήσει τις απώλειες ενώ το 18% έλαβε μέτρα μείωσης του κόστους και το 32% τροποποίησε ή ακύρωσε τις διανομές μερισμάτων.

Επιπρόσθετα, αριθμός εταιρειών αναγκάστηκε να αναβάλει παραδόσεις ή να ακυρώσει παραγγελίες σε ναυπηγεία. Ως εκ τούτου, οι παραδόσεις πλοίων το 2009 ήταν κατά 25% χαμηλότερες από ό,τι αρχικά αναμένετο στις αρχές του έτους. Περίπου το 39% των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα - οι πλείστες από τον τομέα των εμπορευματοκιβωτίων - ανέφερε ακυρώσεις νέων παραγγελιών ναυπήγησης ενώ ο αριθμός νέων παραγγελιών το 2009 ήταν από τους χαμηλότερους των τελευταίων 10 χρόνων.

Ο αντίκτυπος της ανισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης ήταν ιδιαίτερα εμφανής στις αξίες πλοίων, που υπολογίζεται ότι μειώθηκαν κατά 30% μέχρι 60% από τις κορυφαίες επιδόσεις του 2008, ανάλογα με το είδος του πλοίου. Από το σύνολο των εταιρειών που κάλυψε η έρευνα, το 34% - οι πλείστες από τον τομέα των εμπορευματοκιβωτίων και με τον τομέα ξηρού φορτίου χύδην να ακολουθεί - ανέφερε υποτίμηση της αξίας των περιουσιακών του στοιχείων.

Liberty Life: Η νέα μας ταυτότητα

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 13 Ιανουαρίου 2011 το πρώτο Παγκύπριο Συνέδριο της Liberty Life με τίτλο "Η νέα μας ταυτότητα".

Στο συνέδριο προσκλήθηκαν και παρευρέθηκαν η ηγεσία του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, ο Πρόεδρος του Ασφαλιστικού Ινστιτούτου Κύπρου, η Έφορος Ασφαλίσεων, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, εκπρόσωπος της Αντασφαλιστικής εταιρείας Hannover Re και άλλοι προσκεκλημένοι.

Το συνέδριο παρακολούθησαν το διοικητικό προσωπικό και οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι της Εταιρείας που είχαν την ευκαιρία να ακούσουν από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας την στρατηγική που θα ακολουθήσει η Εταιρεία, τους νέους στόχους πωλήσεων, την επενδυτική της φιλοσοφία και το νέο πνεύμα που θα υιοθετεί η Εταιρεία με επίκεντρο πάντα τον άνθρωπο.

Το συνέδριο αυτό θεωρείται σταθμός για την περαιτέρω πορεία και μελλοντική εξέλιξη της Εταιρείας.

Κλιματικές Αλλαγές

Πρόκληση και ευκαιρία για τον Κυπριακό Τουρισμό

Ο παγκόσμιος τουρισμός επηρεάζει και επηρεάζεται σε τεράστιο βαθμό από τις κλιματικές αλλαγές. Κατά συνέπεια, η τουριστική βιομηχανία αποτελεί βασικό εμπλεκόμενο τομέα, στις προσπάθειες που καταβάλλονται παγκόσμια για περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον. Ο κυπριακός

Του Δρ. Θεόδωρου Παναγιώτου

Διευθυντή Cyprus International Institute of Management
tpanayot@ciim.ac.cy

τουρισμός δεν αποτελεί εξαίρεση. Αντίθετα, οι επιζήμιες αλληλεπιδράσεις πιθανό να είναι περισσότερο αισθητές στην Κύπρο παρά σε άλλα μέρη του κόσμου. Η υπερβολική εξάρτηση σε ορυκτά καύσιμα για την παραγωγή ηλεκτρισμού και η χρήση ιδιωτικών αυτοκινήτων για τις μεταφορές, έχουν ως συνέπεια, τις υψηλές εκπομπές

διοξειδίου του άνθρακα. Η Κύπρος ένα νησί με κλίμα που είναι ήδη ζεστό και ημίξηρο, είναι πιθανόν να αντιμετωπίσει περισσότερο, εμφανείς επιπτώσεις από τις κλιματικές αλλαγές συγκριτικά με άλλες περιοχές της Ευρώπης.

Με ακόμα υψηλότερες θερμοκρασίες, η ζήτηση για ενέργεια και νερό θα αυξηθεί, ενώ οι χαμηλές παράκτιες περιοχές μπορεί να εξαφανιστούν λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας και μαζί να χαθούν και οι παράλιες τουριστικές μονάδες. Ακραία καιρικά φαινόμενα όπως καύσωνες, ξηρασίες, καταιγίδες και τυφώνες, είναι επίσης δυνατό να αυξηθούν σε συχνότητα, προκαλώντας σοβαρότατες επιπτώσεις. Το πεδίο φορέων τροπικών ασθενειών, ενδέχεται να επεκταθεί βόρεια, προς την υπό-τροπική ζώνη της Μεσογείου.

Σε ψυχρές χώρες που θα επηρεαστούν από τις κλιματικές αλλαγές, ενδέχεται να αυξηθεί η ζήτηση για τουρισμό. Είναι πολύ πιθανόν, οι θερμοκρασίες στις χώρες με ψυχρό κλίμα, να σημειώσουν άνοδο, με αποτέλεσμα, να προκύψουν νέοι ανταγωνιστές, από προορισμούς που μέχρι σήμερα, αποτελούσαν τις κύριες πηγές προσέλκυσης τουριστών.

Σύμφωνα με το σενάριο συνέχισης της παρούσας κατάστασης τα έσοδα μιας τουριστικής

βιομηχανίας στο μέλλον, για το ίδιο προϊόν που προσφέρουν σήμερα, θα αυξηθούν λόγω των υψηλότερων τιμών ενέργειας και νερού. Θα αυξηθεί επίσης και η φορολογία πάνω στα ταξίδια, ενόσω θα αυξάνονται και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Η πρώτη άμεση επίπτωση στον τουρισμό της Κύπρου και την οικονομία ευρύτερα, θα προκύψει από τις οδηγίες της Ε.Ε. και τις διεθνείς συμφωνίες για δραστική μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και από την αντίδραση του κόσμου για την περιβαλλοντική ασυδοσία.

• Πως θα πρέπει να αντιδράσει η τουριστική βιομηχανία;

Πρώτα απ' όλα, δεν έχουν όλες οι μορφές τουρισμού το ίδιο περιβαλλοντικό αποτύπωμα ούτε και είναι εξίσου ευάλωτες στις κλιματικές αλλαγές. Ο μαζικός τουρισμός του ήλιου και της θάλασσας έχει το μέγιστο περιβαλλοντικό αποτύπωμα ανά Ευρώ κέρδους. Αποτελεί επίσης το τουριστικό προϊόν, που είναι περισσότερο ευπαθές στις κλιματικές αλλαγές και θα δεχτεί τις μεγαλύτερες συνέπειες από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, τη φορολογία επί των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, το αυξανόμενο ενεργειακό κόστος και την έλλειψη υδάτινων πόρων.

Η βασική πηγή του μαζικού παραθαλάσσιου

τουρισμού, όπως οι ακτές και οι παραθαλάσσιες τουριστικές μονάδες, είναι πιο ευάλωτες από τις άλλες μορφές τουρισμού, δηλαδή τον εμπειρικό τουρισμό και τον τουρισμό ειδικών ενδιαφερόντων. Ταυτόχρονα ο μαζικός τουρισμός, τείνει να είναι και περισσότερο ευαίσθητος στις τιμές και λιγότερο ικανός να απορροφήσει το αυξανόμενο κόστος ταξιδιού, ενέργειας, ασφάλισης και προσαρμογής, που προκαλούν οι κλιματικές αλλαγές.

Επιπλέον, οι μαζικές αφίξεις τουριστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, έχουν ως αποτέλεσμα τη χρήση περισσότερης ενέργειας και νερού και κατά συνέπεια, αυτή η μορφή τουρισμού είναι πιο τραπή στο ενεργειακό κόστος και στη στενότητα υδάτινων πόρων.

Επιπρόσθετα, η ανησυχία για το περιβάλλον και την υγεία καθώς και η εικόνα χαμηλής περιβαλλοντικής ευαισθησίας, μειώνουν τη ζήτηση για μαζικό τουρισμό.

Μια αποτελεσματική ενέργεια που θα μπορούσε να βοηθήσει στη συγκράτηση των κλιματικών αλλαγών και στην προσαρμογή στις νέες συνθήκες, θα ήταν η σταδιακή στροφή από το μαζικό προς τον εμπειρικό και ειδικών ενδιαφερόντων τουρισμό. Η εξάπλωσή αυτών των εναλλακτικών μορφών τουρισμού προς το εσωτερικό της χώρας - χωριά, ύπαιθρο και ορεινά θέρετρα - θα μπορούσε να αναπτυχθεί ιδιαίτε-

ρα σε περιόδους εκτός της καλοκαιρινής.

Αυτές οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού έχουν λιγότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, υψηλότερη περιβαλλοντική ευαισθησία και ελαστικότητα στις τιμές, ενώ θα επηρεάζονται λιγότερο από τις συνέπειες που θα επιφέρουν η άνοδος της στάθμης των υδάτων της θάλασσας και τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Ο εμπειρικός και ειδικών ενδιαφερόντων τουρισμός, θα βοηθούσαν επίσης στην αποσυμφόρηση των παραλιών κατά την καλοκαιρινή περίοδο και παράλληλα θα μετριαζόταν το ρίσκο από τη διαφοροποίηση του τουριστικού μας προϊόντος.

Αυτή είναι μια στροφή που η τουριστική βιομηχανία της Κύπρου, πρέπει να μελετήσει, ακόμα και χωρίς τις κλιματικές αλλαγές. Η ανταγωνιστικότητα του κυπριακού τουρισμού, μειώνεται συνεχώς εξαιτίας του αυξανόμενου κόστους στο εσωτερικό και του καλπάζοντος ανταγωνισμού στο εξωτερικό, από προορισμούς που προσφέρουν χαμηλότερο κόστος και πιο ποιοτικό τουρισμό. Αυτή η κατακάλυψη της ανταγωνιστικότητας του μαζικού τουρισμού, δεν θα ανακοπεί ούτε με την επέκταση της θερινής περιόδου στους ανοιξιότικους και φθινοπωρινούς μήνες λόγω των κλιματικών αλλαγών.

Μια δεύτερη ενέργεια είναι η λήψη περιοριστικών μέτρων, για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και η εφαρμογή σειράς μέτρων για προσαρμογή στα νέα δεδομένα που θα δημιουργήσουν αναπόφευκτα οι κλιματικές αλλαγές και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας.

Αν και ο περιορισμός των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από την τουριστική βιομηχανία της Κύπρου, δεν θα μειώσει τις κλιματικές αλλαγές, επιβάλλεται, ώστε να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις μας προς την Ε.Ε. και τις διεθνείς συμφωνίες.

Ο περιορισμός των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, είναι επίσης αναγκαίος για τη συγκράτηση των υψηλών εξόδων λειτουργίας, στην ανταπόκριση σε αυστηρότερους μελλοντικούς κανονισμούς και στη βελτίωση της εικόνας της τουριστικής βιομηχανίας.

Μέτρα που θα μπορούσαν να αποδώσουν, είναι τα ενεργειακά αποδοτικά κτήρια και οχήμα-

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Καθηγητής Θεόδωρος Παναγιώτου είναι Διευθυντής του Cyprus International Institute of Management (CIIM) Business School, όπου διδάσκει Εταιρική Περιβαλλοντική Διοίκηση, (Corporate Environmental Management) και Επιχειρηματική Ηθική, (Business Ethics). Είναι επίσης Καθηγητής Οικονομικών και Περιβαλλοντικής Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Harvard στις ΗΠΑ.

Έχει διατελέσει σύμβουλος πολλών κυβερνήσεων στις ΗΠΑ, την Κίνα, τη Ρωσία, την Ανατολική Ευρώπη, την Κεντρική Αμερική, τη Βραζιλία, τη Ταϊλάνδη, την Ινδονησία, την Αίγυπτο και την Κύπρο. Έχει προσφέρει επίσης υπηρεσίες συμβούλου σε πολλούς διεθνείς οργανισμούς, όπως είναι η Διεθνής Τράπεζα, το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του ΟΗΕ UNDP, το USAID, το UNEP και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας FAO, καθώς και σε επιχειρήσεις.

Ο Δρ. Παναγιώτου έχει πλούσιο ερευνητικό και συγγραφικό έργο σε θέματα οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής διοίκησης και έχει αναγνωρισθεί για τη συμβολή του στο έργο της Διακυβερνητικής Επιτροπής για τις Κλιματολογικές Αλλαγές, η οποία τιμήθηκε με το Βραβείο Νόμπελ 2007.

τα, τα ηλιακά πλαίσια και θερμοσίφωνες, οι τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και νερού, οι διευρυμένες δημόσιες μεταφορές, η εκπαίδευση του προσωπικού και των πελατών, το πρασίνισμα της γραμμής προμήθειας, η προώθηση πακέτων μεγαλύτερων περιόδων διαμονής και στον εγχώριο τουρισμό, η προσφορά στους πελάτες επιλογών που εξουδετερώνουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και η επιδίωξη πιστοποιητικού οικολογικής συμβατότητας.

Ενώ πολλά από αυτά τα μέτρα, έχουν περιοριστικά και προσαρμοστικά οφέλη, επιπρόσθετα μέτρα προσαρμογής μπορεί, μεταξύ άλλων να είναι οι αποτελεσματικοί κώδικες οικοδόμησης, για την αντιμετώπιση προβλημάτων που θα προκαλέσουν η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η παλίρροια, η ταχύτητα του ανέμου καθώς και άλλα ακραία καιρικά φαινόμενα. Επιπλέον μέτρα είναι τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και ταχείας αντίδρασης, τα αναχώματα και η προστατευτική παραθαλάσσια βλάστηση, καθώς και τα συστήματα αποχέτευσης και ασφάλισης.

Η τουριστική βιομηχανία της Κύπρου θα μπορούσε να δημιουργήσει ευνοϊκότερες συνθή-

κες και να αναπτύξει άλλους τομείς εάν:

- Αποστασιοποιηθεί από τον ενεργειακά και περιβαλλοντικά επιβαρυντικό μαζικό παραθαλάσσιο τουρισμό και στραφεί προς τον εμπειρικό τουρισμό, ο οποίος στηρίζεται στην ιστορική κληρονομιά, στη φύση και στον πολιτισμό

- Δεσμευτεί ότι θα καταστεί καθαρή από εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και με τον τρόπο αυτό, να κατακτήσει την αυξανόμενη περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένη αγορά.

Για παράδειγμα, η τουριστική βιομηχανία θα μπορούσε να κάνει μια εκστρατεία ώστε να πεισθούν οι τουρίστες, να φυτεύουν ένα ή περισσότερα δέντρα για εξουδετέρωση του αποτυπώματος διοξειδίου του άνθρακα που προκαλείται από το ταξίδι τους. Τέτοιες ενέργειες μπορούν να αναλάβουν με δική τους πρωτοβουλία τα ξενοδοχεία, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Διευθυντών Ξενοδοχείων (ΠΑΣΥΔΙΞΕ) και ο ΚΟΤ, σε μια συλλογική συνεργασία με το Τμήμα Δασών.

Αναμφίβολα τέτοιες ενέργειες, θα αποτελούσαν αξέχαστες εμπειρίες για τους τουρίστες και ταυτόχρονα θα μπορούσε να γίνει ένα ελκυστικό θέμα για τα πρωτοσέλιδα του διεθνούς τύπου. Μια τέτοια πρωτοβουλία, θα συνέβαλλε επίσης στο να μετατραπεί η Κύπρος σε τακτικό προορισμό για πολλούς τουρίστες και θα δημιουργούσε σταθερούς και πιστούς πελάτες. Θα βοηθούσε επίσης, στην προβολή των ξενοδοχείων, η διάδοση από τον ένα τουρίστα στον άλλο αυτής της μοναδικής εμπειρίας. Τα δέντρα που θα φυτεύονται, θα μπορούσαν να σηματοδοτούν ώστε να δοθεί η ακριβής τους θέση (με GPS) και να εκδοθούν πιστοποιητικά στους τουρίστες με πληροφορίες και συντεταγμένες. Οι τουρίστες θα αισθάνονται ότι αφήνουν πίσω τους κάτι από τους εαυτούς τους, ένα αίσθημα ιδιοκτησίας που θα τους κάνει να θέλουν να μάθουν περισσότερα για την Κύπρο. Θα είναι σίγουρα μια αίσθηση δεσμού και αφοσίωσης προς τη χώρα και τελικά μια επιθυμία να επιστρέψουν στο νησί μας, πράγμα που θα μας βοηθούσε οικονομικά αλλά και στο εθνικό μας θέμα.

Ότι γυαλίζει δεν είναι χρυσός

Τι κρύβεται πίσω από την εξωτερική εμφάνιση

Η επιφάνεια μιας λίμνης, που λάμπει στο ηλιοβασιλέμα, μπορεί να μας εμπνεύσει με την ομορφιά της. Παρόλα αυτά, κρυμμένη κάτω από την επιφάνειά μπορεί να βρίσκεται μια μεγάλη ποσότητα τοξικών αποβλήτων. Από την άλλη, η επιφάνεια του ωκεανού που μπορεί να είναι διάσπαρτη από κηλίδες που προκλήθηκαν από τη διαρροή πετρελαίου που προκάλεσε ένα χαλασμένο καράβι, μπορεί να κρύβει στο βάθος μεγάλες ομορφιές του υποβρύχιου ζωικού βασιλείου.

Μήπως κάνουμε συχνά λανθασμένες εκτιμήσεις σε αυτά που βλέπουμε επειδή συγκεντρώνομαστε μόνο στην επιφάνεια και αποτυγχάνου-

Του Δημήτρη Στυλιανίδη

Dip.LC, CTM, CL, FAIA,
FCCA, CPA, Διεθνή
Εκπαιδευτή NLP

με να μελετήσουμε τα πράγματα σε βάθος; Η απάντηση είναι καταφατική - η αλήθεια είναι συνήθως κρυμμένη από μας. Για αυτό ακριβώς το λόγο μας προειδοποιεί ο Αίσωπος λέγοντας μας ότι «η εμφάνιση συχνά εξαπατά.» Προειδοποιούμε επίσης από τον Χριστό που διδάξε ότι δεν πρέπει να, «κρίνουμε

από την εξωτερική εμφάνιση, αλλά να κρίνουμε με τη σωστή κρίση».

Γιατί άραγε δεν καταφέρνουμε να χρησιμοποιήσουμε την κρίση μας με αποτέλεσμα να καταλήγουμε σε λάθος συμπεράσματα; Οι λόγοι είναι πολλοί και διάφοροι. Κατ' αρχάς, προτού φθάσουν οποιεσδήποτε πληροφορίες στο μυαλό μας πρέπει να περάσουν μέσω των προκαταλήψεων, των πεποιθήσεων, των απόψεων, της επιλεκτικής μνήμης και των συναισθημάτων μας. Επίσης, ο κάθε άνθρωπος δεν συλλέγει μόνο πληροφορίες, αλλά επίσης τις επηρεάζει. Τα επίπεδα ορμονών και τα επίπεδα ζάχαρης του αίματός μας μπορούν να έχουν επιπτώσεις στη διάθεση, τη σκέψη, την τοποθέτηση και τη συμπεριφορά μας. Με άλλα λόγια, βλέπουμε αυτό που αισθανόμαστε αντί να αισθανόμαστε αυτό που βλέπουμε. Το μυαλό μας είναι επίσης ο κύριος αφέντης της εξαπάτησης. Για παράδειγμα, μπορεί να θεωρήσουμε κάποιο σαν διανοητικά κατώτερο από μας απλά και μόνο επειδή συμμερίζεται μια άλλη άποψη από αυτή που έχουμε εμείς.

Δυστυχώς τα πράγματα δεν είναι όπως φαίνονται. Ο «μεθύστακας» που κοιμάται στο πα-

γκάκι του πεζοδρομίου απέναντι από το γραφείο σας μπορεί απλά να είναι ένας εξαντλημένος εργάτης που δουλεύει στις οικοδομές και ρίχνει το μεσημεριανό του υπνάκο. Ο «ηλίθιος» μαθητής μπορεί απλά να είναι ένα εξυπνο, αλλά φτωχό, παιδάκι που νιώθει πολύ πεινασμένο για να συγκεντρωθεί στην τάξη. Και ο «ανόητος» που σας κοιτάζει επίμονα και σας χαμογελά όταν τον ρωτάτε για οδηγίες στον δρόμο, μπορεί απλά να είναι ένας αλλοδαπός που δεν μιλά ελληνικά. Καλύτερα να καθυστερείτε στη δημιουργία άποψης για κάποιο άτομο διότι συνήθως η εμφάνιση και η συμπεριφορά του μπορεί να σας ξεγελάσει.

Ένα άλλο παράδειγμα δόθηκε από κάποιο σοφό που είπε κάποτε, «η πιο δυναμική γυναίκα

που γνώρισα απαγονήστηκε γιατί δηλητηρίασε τρία παιδάκια για να πάρει τα χρήματά τους. Ο πιο αντιπαθητικός άνθρωπος που γνώρισα είναι ένα άτομο που έχει δωρίσει μισό εκατομμύριο δολάρια σε φτωχούς και άπορους μετανάστες στην Ευρώπη».

Φανταστείτε κάποιο άτομο που βλέπει το φεγγάρι για πρώτη φορά. Μπορεί άνετα να νομίζει ότι έχει μια ημισελήνοειδή μορφή ή ότι είναι πάντα καλυμμένο στην ομίχλη. Ακριβώς όπως το φεγγάρι εμφανίζεται με διάφορους τρόπους ανάλογα με τον καιρό και την εποχή, έτσι αλλάζει και η εμφάνιση και η συμπεριφορά των ανθρώπων σύμφωνα με τη διάθεση τους. Παρόλο που η γλώσσα του σώματος και η συμπεριφορά τους μπορούν να αποκαλύψουν κάποιες πληροφορίες για τον τρόπο που αισθάνονται, αυτές είναι μόνο πληροφορίες για το πώς αισθάνονται την δεδομένη στιγμή. Η συμπεριφορά αυτή υπόκειται σε αλλαγή από στιγμή σε στιγμή.

Το μάθημα που παίρνουμε είναι σαφές. Όποτε ερχόμαστε σε επαφή με άλλα άτομα, πρέπει να καθυστερούμε τη διαδικασία κρίσης μας και να εξετάζουμε τα συμπεράσματά μας προσεκτικά. Χωρίς δισταγμό κρίνουμε τους ανθρώπους σαν μη-συνεργάσιμους ή βλάκες επειδή συγκεντρώνομαστε σε αυτά που βλέπουμε και αγνοούμε τι κρύβετε στα βάθη της ψυχής τους. Ξέρουμε μήπως τον πόνο που κρύβουν μέσα τους ή τις δυσκολίες που περνούν; Εάν όχι, τότε πώς μπο-

ρούμε να τους κρίνουμε; Το μυστικό της επιτυχημένης ζωής είναι η ισορροπία σε όλα. Παραδείγματος χάριν, αν και πρέπει να αποφεύγουμε να κρίνουμε λανθασμένα τους άλλους ανθρώπους, πρέπει να είμαστε εξίσου προσεκτικοί στην αποφυγή της παραπλάνησης από τους γύρω μας. Οι νεαρές κοπέλες, για παράδειγμα, είναι αρκετά ευέλικτες στο να κρίνουν τον φίλο τους. Ένα λογικό και ανεξάρτητο πρόσωπο μπορεί να δει το φίλο της κοπέλας αυτής σαν ένα μη-σοβαρό άτομο. Εντούτοις, στα μάτια της κοπέλας αυτής, ο φίλος της είναι ένα «ελεύθερο και ανεξάρτητο πνεύμα».

Αν τελικά, η σχέση αυτή καταλήξει σε γάμο, πιθανό η συμπεριφορά και οι ιδέες του νεαρού να είναι και η κύρια αιτία για να χωρίσουν. Είναι καιρός η κοπέλα να συνειδητοποιήσει ότι εάν κάτι κολυμπά σαν πάπια, συμπεριφέρεται σαν πάπια και κράζει σαν πάπια ότι τελικά μπορεί να είναι πάπια!

Παρόλο που η εμφάνιση μπορεί να ξεγελά, κάποιες φορές μπορεί και να είναι αποκαλυπτική. Το βιβλίο που διαβάζει το άτομο που μόλις γνωρίσαμε για παράδειγμα, μπορεί να αποκαλύψει ένα κοινό χόμπι. Το γεγονός ότι το άτομο καπνίζει, μπορεί να αποτελεί επίδειξη έλλειψης σεβασμού για την υγεία του και εάν κουβαλά μαζί του μια τσάντα με αθλητικά ρούχα, τότε αυτό μπορεί να δείχνει ότι ενδιαφέρεται για τη φυσική του κατάσταση. Το σημαντικότερο πράγμα είναι να προσπαθείτε πάντοτε να υιοθετείτε μια ισορροπημένη μέθοδο, που συγκεντρώνει τις χρήσιμες πληροφορίες πάντοτε με προσοχή ως προς την αποφυγή κατάληξης σε ψεύτικα συμπεράσματα.

Μια άλλη αιτία κατάληξης σε λανθασμένα συμπεράσματα είναι η έλλειψη γνώσης και εμπειρίας για τις περιστάσεις του άλλου ατόμου. Είναι εύκολο για όσους από μας έχουν δουλειά να πουν σε ένα άνεργο, «πήγαινε να δουλέψεις!» Είναι εξίσου εύκολο για μας που δεν είχαμε την εμπειρία της ψυχικής ασθένειας, να πούμε σε έναν ασθενή που ζει στους δρόμους, «πήγαινε βρες μια κανονική δουλειά!» Έτσι, για να αποφύγουμε να χαρακτηριστούμε κρύα και αναισθητά άτομα, πρέπει να καταλάβουμε καλά τη θέση στην οποία βρίσκονται αυτά τα άτομα. Κάτι άλλο που πρέπει να προσέξουμε στον επιχειρηματικό τομέα είναι το γεγονός ότι συχνά οι προσπάθειες που γίνονται είναι στο σχηματισμό μιας λανθασμένης εικόνας σε όλους εμάς τους καταναλωτές. Δέστε απλά κάποιες από τις διαφημίσεις και τις εντυπώσεις που δίνονται σε μας. Αγόρασα πρόσφατα ένα κιβώτιο από χαρτί για τον εκτυπωτή μου. Η ελκυστική συσκευασία πιστοποιεί ότι το χαρτί είναι «κατασκευασμένο για

να διαρκεί». Ήταν το χειρότερο χαρτί που χρησιμοποίησα ποτέ στον εκτυπωτή μου. Έβγαζε τη χειρότερη εκτύπωση και τα έγγραφα έβγαιναν από τον εκτυπωτή μουζουρωμένα. Ευτυχώς είχα μερικά φύλλα από το προηγούμενο μου χαρτί αλλιώς δεν θα κατάφερα να εκτυπώσω το άρθρο μου. Απλά λυπούμε το άτομο που θα αγοράσει τον καινούριο του εκτυπωτή με ένα κιβώτιο από αυτό το χαρτί. Όταν δει τα φρικτά αποτελέσματα που θα πάρει κατά την εκτύπωση, πιθανώς να σκεφτεί ότι είναι ελάττωμα του εκτυπωτή! Μπορείτε να δείτε ακόμα μια φορά πόσο εύκολο είναι να φθάσει κάποιος σε λανθασμένο συμπέρασμα;

Πριν ολοκληρώσω το άρθρο αυτό, δεν θα αφήνα και το θέμα της εξωτερικής εμφάνισής. Τις πιο πολλές φορές, οι άνθρωποι ενδιαφέρονται για να διορθώσουν της εξωτερική τους εικόνα παρά τον ίδιο τους τον εαυτό. Τι είναι αυτό που πραγματικά θέλουμε; Θέλουμε να κερδίζουμε εντυπώσεις ή να ζούμε τις εντυπώσεις; Ένας γνωστός φιλόσοφος είχε πει ότι «ο πιο σύντομος και πιο σίγουρος τρόπος να ζήσουμε με τιμή σε αυτόν τον κόσμο, είναι να ζούμε στην πραγ-

ματικότητα αυτό που προσποιούμαστε ότι είμαστε». Τέλος, θυμηθείτε ότι η δύναμη της λογικής που όλοι έχουμε εξουδετερώνεται, εάν τα συμπεράσματά μας είναι βασισμένα σε λανθασμένες προϋποθέσεις.

Αν ακόμη διερωτάστε τι εφαρμογή έχει αυτό το άρθρο στον τομέα management, σας παραθέτω ένα παράδειγμα στον τομέα του networking. Πριν λίγους μήνες ήμουν σε μια διάσκεψη, από αυτές που γίνονται με σκοπό άτομα που βρίσκονται στον επιχειρηματικό χώρο να μπορούν να έρθουν σε επαφή με άλλα άτομα για πιθανές συνεργασίες. Παρατήρησα ένα τέτοιο άτομο που δεν είχε καθόλου χρήματα και απλά χρειαζόταν βοήθεια και συμβουλές πάνω σε θέματα μάρκετινγκ. Τον παρακολούθησα για λίγο να μεταφέρεται μάταια από την μια ομάδα στην άλλη χωρίς κανέναν να θέλει να τον βοηθήσει χωρίς αμοιβή. Μετά από λίγο τον προσέγγισα και προσφέρθηκα να του δώσω τις συμβουλές που ήθελε. Το αποτέλεσμα ήταν να ενθουσιαστεί τόσο που έγινε ο πιο θερμός μου υποστηρικτής και έλεγε σε όλους πόσο τον βοήθησα πάνω στο θέμα που τον ενδιέφερε. Η ιστορία δεν τελειώνει εδώ διότι κάποιος από τους παρευρισκόμενους θέλοντας να με γνωρίσει έγινε ο καλύτερος μου πελάτης.

Τώρα, στις περισσότερες περιπτώσεις, όταν βοηθώ τους ανθρώπους δωρεάν συνήθως δεν βγάζω χρήματα από αυτούς, αλλά αυτό ήταν ένα σπάνιο περιστατικό που αποδεικνύει ότι καμιά φορά μπορεί να επωφεληθείτε από άτομα που δεν τα υπολογίζετε. Έτσι την επόμενη φορά που θα δείτε ένα ασήμαντο τύπο που ζητά δωρεάν συμβουλές, βοηθήστε τον. Δεν ξέρετε ποτέ τι μπορεί να κάνει αυτός για σας!

Σύγκρουση πολιτισμών και κρατικά συμφέροντα

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90 συντελέστηκαν τρομακτικές αλλαγές στην οικονομία και την τεχνολογία, οπότε κρίθηκε απαραίτητη η ανάπτυξη καινούριων δεξιοτήτων. Στο πέρασμα του χρόνου το επιχειρησιακό περιβάλλον υπέστη πολλές αλλαγές. Η εποχή μας σημαδεύτηκε τόσο από την παγκοσμιοποίηση όσο και από τη συνεχή ροή πληθυσμών προς τα μεγάλα αστικά κέντρα. Η εποχή της παγκοσμιοποίησης προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο τη δυνατότητα να διατηρήσει δεσμούς πέρα από τα όρια

Της Ρένα Χριστοφίδου - Γρηγορίου

MBA, BSc,
Υπουργείο Οικονομικών

του εθνικού-κράτους και τα γεωγραφικά σύνορα. Η παγκοσμιοποίηση αποτελεί τη νέα πραγματικότητα ιδιαίτερα στον επιχειρηματικό χώρο.

Στην πραγματικότητα, η έννοια της «παγκοσμιοποίησης» έχει παραμείνει ένας ασαφής ορισμός όσον αφορά τις διεθνείς κινήσεις του χρηματιστικού κεφαλαίου και της ψηφιακής τεχνολογίας όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα από την εικονική πραγματικότητα του διαδικτύου. Στις πλείστες των περιπτώσεων ο όρος της παγκοσμιοποίησης ταυτίζεται με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της επικοινωνίας στην κοινωνική και οικονομική οργάνωση των σύγχρονων κοινωνιών. Όσον αφορά το περιεχόμενο της παγκοσμιοποίησης πολλοί θα υποστήριζαν ότι ο όρος αυτός θα έπρεπε να καλύπτει την ελεύθερη και άνετη διακίνηση των ανθρώπων, αγαθών, και ιδεών σε παγκόσμιο πεδίο. Αυτό θα σημαίνει ότι οι διάφοροι περιορισμοί π.χ. πολιτικοί, θεσμικοί, πολιτισμικοί κ.λπ. θα πρέπει να δομηθούν από την αρχή.

Η παγκοσμιοποίηση παρά τις πολλές θετικές επιπτώσεις όπως η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και η μείωση της φτώχειας στις πλείστες ηπείρους, θα επιφέρει την αλληλεξάρτηση των κοινωνιών αλλά και την παρουσία κοινών προβλημάτων όπως είναι η μετανάστευση, η μόλυνση του περιβάλλοντος, οι ασθένειες που θα πλήττουν μεγάλα τμήματα του παγκόσμιου πληθυσμού (aids, διάφορες μορφές καρκίνου), η εγκληματικότητα και τα ναρκωτικά. Η υπογεννητικότητα στις ανεπτυγμένες χώρες, η συγκέντρωση πλούτου σε μικρό αριθμό χωρών και ατόμων, η ανεργία και η

ανασφάλεια είναι επίσης απόρροια προβλημάτων της παγκοσμιοποίησης. Άλλες δυσκολίες που μπορεί να δημιουργήσει η παγκοσμιοποίηση είναι οι κοινοί κανονισμοί παραγωγής, η διακίνηση προϊόντων, τα πνευματικά δικαιώματα, οι κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι κοινωνικές ανισότητες και η επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού εξαιτίας των απολύσεων, της ανεργίας, της μετανάστευσης και του περιορισμού των κοινωνικών δαπανών είναι τεράστιες. Τα κράτη προκειμένου να μπορέσουν να κρατήσουν τις ισορροπίες θα προβούν σε διάφορα μέτρα υποστήριξης όπως για παράδειγμα της τεχνολογικής αναβάθμισης στις επιχειρήσεις, την επικρότηση στην εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων, στη διαφοροποίηση των πηγών και των φορολογικών εσόδων. Η αβεβαιότητα θα προκύψει μέσα από τις οικονομικές εξελίξεις, την απασχόληση του εργατικού δυναμικού, τις αναβαθμίσεις τόσο της παραγωγής όσο και των υπηρεσιών μέσα στο πλαίσιο μιας παγκόσμιας αγοράς. Επιπρόσθετα, θα υπάρξει αναδιάρθρωση στο περιεχόμενο των εργασιών αφού θα απαιτηθούν νέες γνώσεις, οργανωτικές και αναλυτικές ικανότητες, ευελιξία, καλύτερη επικοινωνία, προσαρμοστικότητα, γνώση ξένων γλωσσών, πρωτοβουλία, πληροφορική, μαθηματικά και συνεχιζόμενη αυτομάθηση. Η σημερινή εκπαίδευση δε θα είναι ικανοποιητική αφού οι νέοι θα πρέπει να προετοιμαστούν για μια ευέλικτη επαγγελματική σταδιοδρομία με πιθανότητα στις εναλλαγές του επαγγέλματός τους κατά τη διάρκεια της εργασιακής ζωής τους. Ο νέος, επίσης, θα πρέπει να είναι δημιουργικός, να έχει την τάση να αναπτύσσει τις ικανότητές του και να μπο-

ρεί να διαχειρίζεται την πολυπλοκότητα ενός ραγδαία αναπτυσσόμενου κόσμου.

Ο ρόλος της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης

Οι στόχοι και οι στρατηγικές της εκπαίδευσης πρέπει να στοχεύουν σε δραστηριότητες που θα αφορούν την προσαρμοστικότητα των νέων, την ευελιξία, την επιχειρηματικότητα, των ακαδημαϊκών τίτλων και της ποικιλότητας των τρόπων και μεθόδων μάθησης. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα πρέπει να έχουν σύνδεση με τις οικονομικές προτεραιότητες όσον αφορά την αγορά εργασίας αλλά και την απασχόληση του εργατικού δυναμικού. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην επαγγελματική/κατάρτιση διάσταση και στην ορθή παροχή γνώσεων από το σχολείο.

Η προσαρμοστικότητα, η ευελιξία και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης θα πρέπει να επικεντρωθούν στην ευρωπαϊκή και διεθνή διάσταση. Ο αυτόνομος θεσμικός ρόλος του σχολείου θα πρέπει να αποδυναμωθεί έτσι ώστε να ενισχυθεί αμφίδρομη μάθηση, η αξιοποίηση και η χρήση νέων τεχνολογιών. Η επένδυση της δια βίου μάθησης και η προβολή στην αναγκαιότητα των πόρων όσον αφορά τα διάφορα μοντέλα μάθησης, θα πρέπει να συνδυαστούν με τις παραδοσιακές μεθόδους μάθησης οι οποίες θα εντάσσονται μέσα σε ένα πλαίσιο στόχων και προτεραιοτήτων μιας διεθνούς αγοράς. Η δια βίου μάθηση, η σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την οικονομία και την κοινωνία θα βοηθήσουν αδιαμφισβήτητα στην αντιμετώπιση των πολλαπλών κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων. Για να ανταποκριθεί η εκπαίδευση στις νέες προκλήσεις, δηλαδή αυτές της κοινωνίας της γνώσης είναι απαραίτητο να ασκηθεί κοινωνικός έλεγχος στις διαδικασίες μάθησης και στις επιπτώσεις που θα φέρει ένας οικονομικά επιχειρηματικός ανταγωνισμός. Επιπλέον, θα τεθούν προτεραιότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα που θα προϋποθέτουν την ανάπτυξη της βασικής εκπαίδευσης αφού τα κενά που αυτή αφήνει πίσω της πολύ δύσκολα αναπληρώνονται.

Η ίδια η εκπαίδευση στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της κοινωνίας της γνώσης πρέπει να απαιτεί τη συμπλήρωση του στόχου για ποιτική κοινωνική εκπαίδευση με γνώμονα την ουσιαστική συμμετοχή όλων των συντελεστών της εκπαίδευσης.

MITSIDES

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΜΑΣ: www.mitsidesgroup.com

AEIN DESIGN 5277

- 75 χρόνια παράδοσης
- Πρώτα σε πωλήσεις
- Ξεχωριστή γεύση
- Πιστοποίηση Ασφάλειας & Υγιεινής HACCP
- Πιστοποίηση Ποιότητας ISO 9001: 2000

since 1932

Προϊόντα Ποιότητας

MITSIDES

ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ, Τηλ: 22572020 Φαξ: 22610222 Email: info@mitsidesgroup.com

Η ποιότητα του χαρακτήρα του ηγέτη, είναι αυτή που θα κάνει τη διαφορά

Ηγεσία με χαρακτήρα και θετική επιρροή

Οι καλοί ηγέτες διαθέτουν θετικά χαρακτηριστικά όπως: θάρρος, αποφασιστικότητα, αυτοέλεγχο, αισιοδοξία, ειλικρίνεια, επικοινωνιακές δεξιότητες. Έτσι, θεωρούνται πετυχημένοι αυτοί που δεν χάνουν ποτέ τους στόχους από το οπτικό τους πεδίο και παραμένουν πιστοί στο όραμα τους.

Πολλά από τα μηνύματα που ο ηγέτης επιθυμεί να περάσει, τα περνά μέσα από συνεδριάσεις. Καλεί, όποτε χρειάζεται, συσκέψεις, οι οποίες φροντίζει να είναι όσο το δυνατό πιο σύντομες. Εστιάζει στο θέμα, μέχρις ότου οι συμμετέχοντες φθάσουν σε ένα λειτουργικό αποτέλεσμα

**Του Ανδρέα
Θ. Ασσιώτη**

Διοικητικού
Λειτουργού Α',
Υπουργείου Παιδείας
και Πολιτισμού

Όποτε φέρνουμε στο μυαλό μας την εικόνα ενός καλού ηγέτη, μας έρχονται στο νου χαρακτηρισμοί, όπως ικανός, έμπιστος, θετικός, αξιόπιστος, καλός χαρακτήρας, κάποιος που νοιάζεται για τους συνεργάτες του. Ασφαλώς ισχύει το αντίθετο, όταν ανακαλούμε στη μνήμη μας την εικόνα κάποιου που κατά την κρίση μας δεν ήταν καλός ηγέτης. Έχει μεγάλη σημασία το ποιόν του καθενός, δηλαδή τι είδους άνθρωπος είναι κάποιος. Η ποιότητα του χαρακτήρα του οποιουδήποτε ηγέτη, είναι αυτή που θα κάνει τη διαφορά. Ο χαρακτήρας έχει να κάνει με τον τρόπο που εξωτερικεύονται τα συναισθήματα των ανθρώπων, με άλλα λόγια τη συμπεριφορά τους. Αυτή, εξαρτάται από ένα θεμελιώδες μείγμα αξιών, ικανοτήτων και δεξιοτήτων. Ο χαρακτήρας, λοιπόν, της ηγεσίας προσδιορίζεται ως συμπεριφορές, οι οποίες ασκούν θετική επιρροή στους άλλους. Βέβαια, χρειάζεται να υπάρχει συνέπεια για να έχει νόημα η επιρροή.

Ο Piaget, του οποίου η εργασία εστιάσθηκε στην εξέλιξη του ανθρώπινου χαρακτήρα, πίστευε ότι η ανάπτυξη του χαρακτήρα αναδύεται από τη δράση, οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον κόσμο μέσα από την αλληλεπίδραση και το άμεσο τους περιβάλλον. Όταν κατανοήσουν το βαθμό αυτής της επιρροής στη συμπεριφορά τους, τότε μπορούν να προσαρμόσουν ανάλογα τον τρόπο που οι ίδιοι συμπεριφέρονται.

Πάντα μπαίνει το εύλογο ερώτημα κατά πόσο

η ηγεσία συνταυτίζεται με τη διεύθυνση. Κανονικά θα έπρεπε. Είναι, όντως, δύσκολο να διαχωριστούν αυτές οι δύο έννοιες και πάντα υπάρχει ένα στοιχείο αυθαιρεσίας στο διαχωρισμό. Όμως υπάρχουν κάποιες διαφορές. Η κυριότερη διαφορά είναι ότι ηγέτης μπορεί να είναι οποιοσδήποτε, ανεξάρτητα ιεραρχικού επιπέδου. Αντιθέτως ο διευθυντής, ως εκ των πραγμάτων, πάντοτε κατέχει υψηλή θέση στην ιεραρχία για να μπορεί να προγραμματίζει, σχεδιάζει, κατευθύνει, ελέγχει, συντονίζει και παρακολουθεί την εκτέλεση των εργασιών. Σε αντίθεση, ο ηγέτης έχει να κάνει περισσότερο με την υποκίνηση, την έμπνευση, την ενθάρρυνση και την άσκηση επιρροής στους ανθρώπους. Ενθαρρύνει την ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος και προάγει την ομαδική εργασία. Η συμπεριφορά του αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση. Καθοδηγεί τους ανθρώπους του βάσει της πείρας και των γνώσεων του. Αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τα ταλέντα των συνεργατών του. Ουσιαστικά, η ηγεσία αποτελεί την άσκηση επιρροής. Οι καλοί ηγέτες διαθέτουν θετικά χαρακτηριστικά όπως: θάρρος, αποφασιστικότητα, αυτοέλεγχο, αισιοδοξία, ειλικρίνεια, επικοινωνιακές δεξιότητες. Έτσι, θεωρούνται πετυχημένοι αυτοί που δεν χάνουν ποτέ τους στόχους από το οπτικό τους πεδίο και παραμένουν πιστοί στο όραμα τους.

Πολλά από τα μηνύματα που ο ηγέτης επιθυμεί να περάσει, τα περνά μέσα από συνεδριάσεις. Καλεί, όποτε χρειάζεται, συσκέψεις,

οι οποίες φροντίζει να είναι όσο το δυνατό πιο σύντομες. Εστιάζει στο θέμα, μέχρις ότου οι συμμετέχοντες φθάσουν σε ένα λειτουργικό αποτέλεσμα. Ο κάθε ένας που συμμετέχει σε οποιαδήποτε συνεδρία θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων τον σκοπό της συνεδρίας, να έχει την ημερήσια διάταξη και να ξέρει ποιος θα είναι ο δικό του ρόλος. Είναι πολύ σημαντικό ο προεδρεύων να διαθέτει τη δεξιότητα καλής διαχείρισης της συνεδρίας, δηλαδή να έχει την ικανότητα ανάπτυξης δημιουργικών ιδεών, να εμπνέει τους συνεργάτες του και να τους παρακινεί για θετική δράση. Το ελάχιστο που μπορεί να κάνει στις διαπροσωπικές του σχέσεις, τόσο κατά τη συνεδρία όσο και εκτός, είναι να χειρίζεται τους άλλους με σεβασμό, ιστιμία και αξιοπρέπεια, έχοντας ευαισθησίες για τα αισθήματα και τις ανάγκες τους. Ακούει προσεκτικά και δίνει σημασία στα όσα αυτοί έχουν να πουν.

Ανυψώνει το ηθικό των εργαζομένων και τους στηρίζει σε κάθε εργασιακή δραστηριότητα. Όταν η συμπεριφορά της ηγεσίας είναι θετική και εποικοδομητική, αυτή έχει μεγαλύτερη επίδραση. Το αποτέλεσμα, μεγαλύτερος σεβασμός, εμπιστοσύνη και ευσυνειδητη δουλειά. Επίσης, ισχυρότερη συναισθηματική σύνδεση μεταξύ του ηγέτη και των συνεργατών του. Είναι αυτή η σύνδεση, η οποία συσπειρώνει και ενσταλάζει στους εργαζόμενους τη συλλογική ευθύνη και οδηγεί τα μέλη της ομάδας στην καταβολή προσπάθειας για το καλύτερο.

PEPSI MAX

MAX YOUR LIFE
MAX TASTE NO SUGAR

Αυθεντίες του Μάνατζμεντ στον 20ό αιώνα

Edgar Henry Schein

Ο Edgar Henry Schein γεννήθηκε το 1928 στις ΗΠΑ και πήρε το πρώτο του πτυχίο από το Πανεπιστήμιο του Σικάγο. Στη συνέχεια απέκτησε μάστερ στην ψυχολογία από το Πανεπιστήμιο Stanford (1949) και Ph.D στο ίδιο θέμα από το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ (1952). Τον ίδιο χρόνο κατατάχθηκε στον Αμερικανικό στρατό με το βαθμό του λοχαγού και υπηρέτησε για τέσσερα χρόνια στο Walter Army Institute of Research.

**Του Δημήτρη
Εργατούδη**

Αφυπηρετήσαντα
Ανώτερου Διευθυντή
του Ομίλου Λαϊκής και
Fellow του Ινστιτούτου
Τραπεζικών Λονδίνου

Το 1956 άρχισε την καριέρα του ως καθηγητής στο MIT Sloan School. Το 1964 τοποθετήθηκε καθηγητής της οργανωτικής ψυχολογίας και του μάνατζμεντ. Σήμερα, σε ηλικία 82 χρονών είναι ομότιμος καθηγητής στο Sloan School και εξακολουθεί να διδάσκει ως επισκέπτης ανώτερος λέκτορας στο εν λόγω πανεπιστήμιο.

Ο Schein έχει να παρουσιάσει πλούσιο έργο ως ερευνητής, συγγραφέας, καθηγητής και σύμβουλος. Από τα 14 βιβλία που έγραψε τα σημαντικότερα είναι:

Organizational Psychology, Career Dynamics, Organizational Culture and Leadership, Process Consultation, και The corporate Culture survival guide

Στον Schein έχουν απονεμηθεί πολλά βραβεία για το συγγραφικό του έργο. Όσον αφορά τη συμβουλευτική του ιδιότητα, αυτή καλύπτει θέματα όπως:

Οργανωτική κουλτούρα, Οργανωτική ανάπτυξη, Πορεία συμβουλευτικών υπηρεσιών, και Η δυναμική της καριέρας

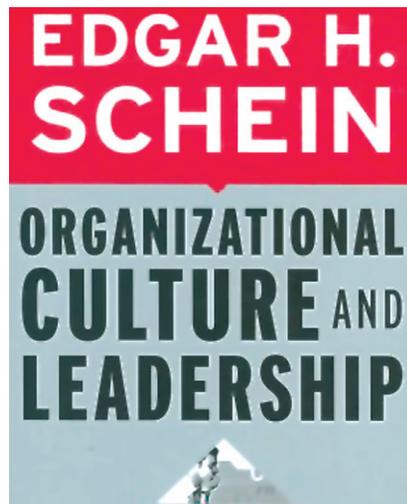
Από τους πελάτες του (παλιούς και υφιστάμενους) στον τομέα των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, ξεχωρίζουν οι:

Apple, Citibank, ICI, Motorola, Exxon, Shell, British Petroleum, Procter and Gamble, Hewlett - Packard

Ο Edgar Schein θεωρείται ο εφευρέτης της οργανωτικής (ή επιχειρησιακής) κουλτούρας. Σύμφωνα με τον Schein:

Οργανωτική κουλτούρα είναι ένα είδος βασικών υποθέσεων (assumptions) τις οποίες μια ομάδα προσώπων επινόησε, ανακάλυψε ή ανέπτυξε, προκειμένου να αντιμετωπίσει προβλήματα προσαρμογής στο εξωτερικό περιβάλλον και προβλήματα εσωτερικής ολοκλήρωσης.

Οι υποθέσεις (assumptions) αυτές θεωρού-

νται πετυχημένες και άρα έγκυρες για να μεταλαμπαδευτούν στους νεοπροσλαμβανόμενους ως ο ορθός τρόπος για το πώς πρέπει να αντιλαμβάνονται, να σκέφτονται και να αισθάνονται για να αντιμετωπίσουν τα πιο πάνω προβλήματα. Σύμφωνα με τον Schein η οργανωτική κουλτούρα χωρίζεται σε τρία στάδια:

1. Την κουλτούρα που δημιουργούν οι άνθρωποι

Περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία μπορούμε να δούμε ή να αναγνωρίσουμε λεκτικά, όπως π.χ. η αρχιτεκτονική των κτηρίων της επιχείρησης, το γραφειακό εξοπλισμό της, τον τρόπο με τον οποίο ντύνονται τα μέλη του προσωπικού, τη συμπεριφορά των υπαλλήλων κ.λπ.

2. Τις αξίες

Οι αξίες αποτελούνται από διακηρυγμένα ή επιθυμητά στοιχεία της κουλτούρας. Συνήθως είναι γραπτές και η Ανώτερη Διεύθυνση ελπίζει να είναι διάχυτες σ' όλο το εργασιακό περιβάλλον. Ένα παράδειγμα αξίας είναι η υποχρέωση των υπαλλήλων να συμπεριφέρονται επαγγελματικά προς τους πελάτες.

3. Τις υποθέσεις

Οι υποθέσεις στηρίζονται στις πραγματικές καταστάσεις, από τις οποίες προκύπτουν οι αξίες, χωρίς να σημαίνει ότι αυτές θα είναι ταυτόσημες. Οι υποθέσεις αυτές είναι τόσο διαδεδομένες στο εργασιακό περιβάλλον που δύσκολα μπορεί κάποιο μέλος της επιχείρησης να τις αντιληφθεί.

Πέραν των όσων αναφέρει ο Schein, η Διεύθυνση κάθε Οργανισμού προσπαθεί με εισαγωγικά εκπαιδευτικά προγράμματα να εμψυχήσει στους νεοπροσλαμβανόμενους την οργανωτική του κουλτούρα. Αυτήν που η ίδια επιθυμεί και πιστεύει ότι επικρατεί στον οργανισμό. Όμως, σύντομα, οι νέ-

οι υπάλληλοι θα βαφτιστούν στην κολυμβήθρα της πραγματικής οργανωτικής κουλτούρας, η οποία, πολλές φορές, διαφέρει κατά πολύ απ' αυτήν που έχει υπόψη της η Διεύθυνση.

Τα πράγματα δυσκολεύουν ακόμη περισσότερο στις περιπτώσεις ενοποίησης ή εξαγοράς δύο ή περισσότερων Οργανισμών. Σε περίπτωση ενοποίησης καταβάλλεται προσπάθεια επιλογής των καλύτερων στοιχείων της οργανωτικής κουλτούρας των δύο Οργανισμών, ενώ σε περίπτωση εξαγοράς, συνήθως υιοθετείται η οργανωτική κουλτούρα του Οργανισμού που εξαγόρασε τον άλλο. Αυτό συνήθως προκαλεί συγκρούσεις, ιδιαίτερα αν είναι πασιφανές ότι η οργανωτική κουλτούρα του Οργανισμού που εξαγοράστηκε ήταν πιο φιλική προς τους εργαζομένους.

Στις περιπτώσεις αυτές (συγχωνεύσεις και εξαγορές), είναι πιο εύκολο να συγχωνευτούν οι διαδικασίες και τα οργανογράμματα, παρά να αλλάξει η οργανωτική κουλτούρα. Οι δυσκολίες είναι πολλές και τα προβλήματα φαίνονται ανυπέβλητα. Γι' αυτό και, συνήθως, οι προσπάθειες μένουν στη μέση, αφού τα αποτελέσματα δεν είναι ούτε άμεσα ούτε και αμέσως ορατά. Αυτό - δηλαδή να μένει στη μέση η προσπάθεια - είναι μεγάλο λάθος. Καλύτερα να καθυστερήσουν οι διαδικασίες και τα οργανογράμματα και να καταβληθεί περισσότερη προσπάθεια στην αλλαγή της οργανωτικής κουλτούρας. Η αλλαγή αυτή είναι απαραίτητη αν ένας Οργανισμός:

- **μεγαλώσει απότομα και η υφιστάμενη οργανωτική κουλτούρα κρίνεται ακατάλληλη**
- **η υφιστάμενη οργανωτική κουλτούρα οδηγεί σε χαμηλή απόδοση των εργαζομένων**
- **οι υφιστάμενες αρχές και αξίες δεν ταιριάζουν με το εξωτερικό περιβάλλον**

**BEST LOVED IN SCOTLAND
FOR 30 YEARS.**

DRINK RESPONSIBLY

FAMOUS FOR A REASON.

Απαραίτητη η ενίσχυση της καινοτομίας για την αντιμετώπιση προκλήσεων

Καινοτομία, Επιχειρηματικότητα & Δημόσια Διοίκηση

Η καινοτομία αποτελεί μονόδρομο για έξοδο από τη σημερινή κρίση και τη μοναδική λύση για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και για μετάβαση σε ένα βιώσιμο αναπτυξιακό μοντέλο. Διανύουμε μία περίοδο που χαρακτηρίζεται από αυξημένες οικονομικές και κοινωνικές ανακατατάξεις σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Η παγκόσμια οικονομική κρίση, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, η αυξανόμενη ανεργία και το δημόσιο χρέος αποτελούν μερικές από τις προκλήσεις με τις οποίες έρχονται αντιμέτωπα τα κράτη της Δύσης. Αυτό το κλίμα δημιουργεί τις συνθήκες εκείνες που επαυξάνουν την ανάγκη για εστίαση και για επένδυση

Του Νίκου Γ. Σύκα

Συμβούλου
Στρατηγικής &
Επικοινωνίας

στην καινοτομία ως μέσο για την αύξηση της παραγωγικότητας, την οικονομική ανάπτυξη, την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης, την παραγωγή νέας γνώσης και εν τέλει την κοινωνική πρόοδο. Επομένως, η επένδυση στην καινοτομία είναι απαραίτητο συστατικό για την αντιμετώπιση οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων. Η ενίσχυση της καινοτομίας δεν είναι απαραίτητα μία δαπανηρή διαδικασία. Συχνά, το απαραίτητο νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο αρκεί για να κάνουν οι αγορές αυτό που ξέρουν καλά: Να εξελίσσονται και να καινοτομούν.

Η καινοτομία αποτελεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, τον κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, πολύ περισσότερο δε, για την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Η εισαγωγή της καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία είναι εκείνη που προσδίδει προστιθέμενη αξία στις παραγόμενες υπηρεσίες και προϊόντα και αποτελεί ρυθμιστικό παράγοντα του βαθμού ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Αρκετές από τις επιχειρήσεις έχουν ξεφύγει από την καθαρά τεχνολογική καινοτομία, επενδύοντας σε καινοτόμες λύσεις και σε άλλους τομείς της επιχειρησιακής τους λειτουργίας (μάρκετινγκ, πωλήσεις κλπ.) με σκοπό την αυτοματοποίηση των διαδικασιών, τη μείωση του κόστους και τη βελτίωση της ευελιξίας. Η εμπέδωση της και-

νοτομίας μεταφράζεται για όλες τις επιχειρήσεις σε συνεχή ενημέρωση γύρω από τις παγκόσμιες εξελίξεις και πρακτικές στον τομέα ενδιαφέροντός τους, για να καλύψουν υπαρκτές ανάγκες αλλά και ανάγκες που θα προκύψουν στο μέλλον.

Η καινοτομία γεννιέται από την ανάγκη για επιβίωση και εξέλιξη και καταλήγει να γίνεται μια συνειδητή προσπάθεια αλλαγής, βελτίωσης, διαφοροποίησης, επέκτασης των μεριδίων αγοράς, αναζήτησης νέων μεθόδων και υλικών, ανοίγματος σε καινούρια προϊόντα και αγορές, αύξησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας. Η καινοτομία σήμερα αποτελεί μονόδρομο για την επιβίωση πολλών επιχειρήσεων κάτω από ασφυκτικές ανταγωνιστικές πιέσεις και έλλειψη ρευστότητας. Οι μεγάλες αλλαγές που θα σημειωθούν τα επόμενα πέντε χρόνια θα δημιουργήσουν σημαντικές ευκαιρίες για όσους αξιοποιήσουν την τεχνολογική καινοτομία, οραματιζόμενοι νέους τρόπους για να δημιουργηθεί αξία για τις επιχειρήσεις, τις κυβερνήσεις και την κοινωνία των πολιτών συνολικότερα.

Οι Δημόσιες Υπηρεσίες πρέπει να αρχίσουν να προσαρμόζονται σε μια νέα κατάσταση, στην οποία οι ίδιες ή περισσότερες λειτουργίες θα πρέπει να υλοποιούνται με σημαντικά λιγότερους πόρους. Η στήριξη της δημόσιας διοίκησης στην καινοτομία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υγιή ανάπτυξη της καινοτομικής δραστηριότητας σε κάθε χώρα. Είναι σημαντικό να καταγραφούν οι ενέργειες και οι πρωτοβουλίες που πρέπει να λαμβάνονται από τη δημόσια διοίκηση τόσο για τη

διείσδυση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο δημόσιο τομέα όσο και για τη στήριξη της ιδιωτικής καινοτομικής πρωτοβουλίας. Οι ενέργειες της δημόσιας διοίκησης για ενίσχυση του βαθμού διείσδυσης των νέων τεχνολογιών στη λειτουργία του δημόσιου τομέα υπαγορεύεται από την ανάγκη για διαρκή βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, ενίσχυση της διαφάνειας και διευκόλυνσης της προσβασιμότητας των επιχειρήσεων στην καινοτομία. Καθολική είναι η αναγνώριση της σημασίας της καινοτομίας στον εκσυγχρονισμό της κρατικής μηχανής και στην ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Οι φορείς του δημόσιου αρμόδιοι για την πρόωθηση της καινοτομίας θα πρέπει να φροντίσουν ώστε να υπάρξει:

- **Πρώθηση της ψηφιακής τεχνολογίας**
- **Διασύνδεση όλων των σχετικών με την καινοτομία φορέων**
- **Βελτίωση της εκπαίδευσης**
- **Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του δημοσίου**
- **Περιορισμός των γραφειοκρατικών διαδικασιών**
- **Διαλειτουργικότητα Οργανισμών, Υπηρεσιών και Συστημάτων**

Το διαδίκτυο είναι το καλύτερο παράδειγμα της δύναμης της τεχνικής διαλειτουργικότητας. Η ανοικτή αρχιτεκτονική του απέδωσε δισεκατομμύρια διαλειτουργικών συσκευών και εφαρμογών σε ολόκληρο τον κόσμο. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι όλα τα μελλοντικά προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ ενσωματώνουν αυτά τα πλεονεκτήματα. Καλά και ανοικτά πρότυπα παρέχουν στους καταναλωτές τις καλύτερες επιλογές και βοηθούν άλλους να καινοτομήσουν, έτσι ώστε να συνεχίσουμε να έχουμε αυτές τις επιλογές.

Οι δαπάνες του δημόσιου τομέα της Ευρώπης πρέπει να χρησιμοποιηθούν για πρόωθηση της καινοτομίας, αυξάνοντας παράλληλα την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών. Απαραίτητες είναι οι εταιρικές συνεργασίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και φόρουμ των εμπλεκόμενων παραγόντων ώστε να καταρτιστούν κοινοί τεχνολογικοί χάρτες πορείας, από την έρευνα στην εμπορευματοποίηση, για την προσαρμογή της καινοτομίας στις κοινωνικές ανάγκες.

Συνεργάτης ανεκτίμητης αξίας

Πολύτιμη και διαχρονική αξία, με εμμονή στην τελειότητα και έμφαση στη λεπτομέρεια.

Ανεκτίμητη. Μοναδική.

Η Cyta, ο μεγαλύτερος πάροχος τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο, προσφέρει ολοκληρωμένες και στα μέτρα της κάθε επιχείρησης υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας. Γι' αυτό άλλωστε, είναι ο Οργανισμός που εμπιστεύεται σχεδόν το σύνολο των μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Κύπρου.

Μαζί σας χτίζουμε το μέλλον.

www.cyta.com.cy

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

Ευκολότερη σήμερα η καταβολή φόρων, παρά την οικονομική ύφεση

Σύμφωνα με τη νέα έκθεση Καταβολή Φόρων 2011, που έδωσε πρόσφατα στη δημοσιότητα η PwC, η Παγκόσμια Τράπεζα και ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (IFC), το 60% σχεδόν των οικονομιών του κόσμου έχει προβεί σε σημαντικές ρυθμιστικές διευκολύνσεις προς τις επιχειρήσεις, με στόχο τη διευκόλυνση της καταβολής φόρων, παρά τον αντίκτυπο της ύφεσης και τη νωθρή παγκόσμια ανάκαμψη.

Η έκθεση, η οποία μελετά 183 οικονομίες, διαπιστώνει ότι τον τελευταίο χρόνο 40 οικονομίες έχουν διευκολύνει την καταβολή φόρων, με τη μεγαλύτερη βελτίωση να καταγράφεται στην Τунησία. Για τις οικονομίες που περιλαμβάνονται στις έρευνες τόσο του 2006 όσο και του 2011, ο απαιτούμενος χρόνος συμμόρφωσης έχει μειωθεί κατά μια βδομάδα, το φορολογικό κόστος έχει μειωθεί 5% κατά μέσο όρο και ο αριθμός των πληρωμών είναι σχεδόν τέσσερις φορές μικρότερος. Ενενήντα συνολικά οικονομίες έχουν μειώσει τους φόρους τους επί των εταιρικών κερδών από το 2006.

«Οι κυβερνήσεις έχουν συνεχίσει να βελτιώνουν και να απλοποιούν τα φορολογικά τους συστήματα για τις τοπικές επιχειρήσεις και βλέπουν θετικά αποτελέσματα», δήλωσε ο Neil Gregory, Διευθυντής του Τμήματος Παγκόσμιων Δεικτών και Ανάλυσης στον Όμιλο της Παγκόσμιας Τράπεζας. «Βέλτιστες πρακτικές όπως η ύπαρξη ενός φόρου ανά φορολογική βάση και η χρήση της τεχνολογίας μπορούν να απλοποιήσουν το φόρτο συμμόρφωσης που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις.»

Η έκθεση Καταβολή Φόρων 2011 καταγράφει την ευκολία στη καταβολή φόρων αξιολογώντας το διοικητικό φόρτο συμμόρφωσης με τους φορολογικούς κανονισμούς και υπολογίζοντας τις συνολικές φορολογικές υποχρεώσεις των εταιρειών ως ποσοστό των προ της φορολογίας κερδών τους. Σύμφωνα με την έρευνα, η τυπική εταιρεία που αναλύεται πληρώνει το μισό σχεδόν από το εμπορικό κέρδος της σε φόρους, δαπανεί επτά βδομάδες στη διαχείριση των φορολογικών της υποθέσεων και προβαίνει σε πληρωμή φόρου κάθε 12 μέρες.

«Οι φόροι επί των εταιρικών κερδών μειώνονται κάθε χρόνο καθώς οι κυβερνήσεις ανά το παγκόσμιο έχουν μειώσει τους εταιρικούς φο-

ρολογικούς συντελεστές τους σε μια προσπάθεια ενθάρρυνσης των επιχειρηματικών επενδύσεων και ενίσχυσης της ανάπτυξης», δήλωσε η Susan Symons, Επικεφαλής Συνολικών Φορολογικών Εισφορών των PwC Ηνωμένου Βασιλείου. «Ωστόσο, η διευκόλυνση του φόρτου συμμόρφωσης είναι επίσης σημαντική για τις επιχειρήσεις και υπάρχουν ευκαιρίες για μεγαλύτερη επικέντρωση σε αυτό τον τομέα.»

Σύμφωνα με την έρευνα, η καταβολή φόρων είναι ευκολότερη για επιχειρήσεις σε οικονομίες με υψηλό εισόδημα, οι οποίες έχουν το χαμηλότερο φορολογικό κόστος και το χαμηλότερο διοικητικό φόρτο. Οι οικονομίες αυτές τείνουν να διαθέτουν πιο ώριμα φορολογικά συστήματα, λιγότερη γραφειοκρατία και μεγαλύτερη αξιοποίηση των ηλεκτρονικών διεπαφών με τις φορολογικές αρχές.

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Επτά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) εφάρμοσαν την περίοδο 2009/10 φορολογικές μεταρρυθμίσεις προς διευκόλυνση της καταβολής φόρων: Βουλγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Ουγγαρία, Λιθουανία, Ολλανδία, Πορτογαλία και Σλοβενία.
- Τα αποτελέσματα της έρευνας για την ΕΕ είναι χαμηλότερα από τον παγκόσμιο μέσο όρο

και για τους τρεις επιμέρους δείκτες. Ο συνολικός φορολογικός συντελεστής είναι 44,2% (σε σύγκριση με τον παγκόσμιο μέσο όρο του 47,8%), ο χρόνος συμμόρφωσης είναι 222 ώρες (ενώ ο παγκόσμιος μέσος όρος 282) και ο αριθμός πληρωμών 17,5 (παγκόσμιος μέσος όρος: 29,9).

- Ο αριθμός των φόρων που επιβαρύνουν μια εταιρεία είναι κατά μέσο όρο εννέα παγκοσμίως. Ο μέσος όρος για την ΕΕ είναι 10,9, από 5 στη Σουηδία μέχρι 17 στην Ουγγαρία, τη Ρουμανία και την Ιταλία.
- Οι φόροι εργασίας και οι κοινωνικές εισφορές συνιστούν το μεγαλύτερο κομμάτι του φορολογικού βάρους στην ΕΕ - αντιπροσωπεύουν το 64,3% του συνολικού φορολογικού συντελεστή στην ΕΕ, σε σύγκριση με τον παγκόσμιο μέσο όρο του 33,8%.
- Πολλές οικονομίες της ΕΕ έχουν πολλαπλούς φόρους εργασίας και αυτό επιβαρύνει ακόμη περισσότερο το φόρτο συμμόρφωσης
- Ενώ ο ΦΠΑ προέρχεται από ένα κοινό νομικό πλαίσιο στην ΕΕ, ο χρόνος που απαιτείται για συμμόρφωση με τη φορολογία ΦΠΑ διαφέρει, λόγω διαφορετικών διοικητικών πρακτικών. Η συμμόρφωση με το ΦΠΑ απαιτεί για παράδειγμα 22 ώρες στη Φινλανδία και 288 στη Βουλγαρία.

Τώρα, όπου βρίσκεται το κινητό σας, βρίσκεται και η Alpha Bank!

Alpha Mobile Banking

Τώρα η Alpha Bank σας παρουσιάζει το **Alpha Mobile Banking!** Με τεχνολογία ειδικά σχεδιασμένη για κινητά, σας δίνει τη δυνατότητα να κάνετε τις τραπεζικές σας συναλλαγές από το κινητό σας τηλέφωνο, χωρίς την ανάγκη πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Το Alpha Mobile Banking σας παρέχει άμεση και εύκολη πρόσβαση στους λογαριασμούς σας σε ένα ασφαλές και φιλικό περιβάλλον μέσω των διευθύνσεων **mobile.alphabank.com.cy** ή **m.alphabank.com.cy**. Το μόνο που χρειάζεστε είναι ένα κινητό τηλέφωνο με δυνατότητα σύνδεσης στο Διαδίκτυο. Η νέα υπηρεσία προσφέρεται δωρεάν και αυτόματα σε όλους τους χρήστες του Alpha Express Banking.

Τώρα, η Alpha Bank είναι ανοικτή για εσάς παντού, 24 ώρες το 24ωρο!

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΕΙΔΙΚΑ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΗ
ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ**

m.alphabank.com.cy

ALPHA BANK

Και για ηλεκτρονικές συναλλαγές... *Μαζί*

☎ 22888888, 🖱 www.alphabank.com.cy

Συλλογικά Επενδυτικά Κεφάλαια

Τα Συλλογικά Επενδυτικά Κεφάλαια (Collective Investment Funds) εδώ και δεκαετίες αποτελούν διεθνώς μία από τις πιο διαδεδομένες μορφές επένδυσης. Βασίζονται στην ιδέα ότι πολλοί επενδυτές, οι οποίοι έχουν την ίδια επενδυτική φιλοσοφία και κοινούς στόχους, συνενώνουν τα χρήματά τους αντί να τα επενδύουν μόνοι τους, δημιουργώντας έτσι ένα μεγάλο ισχυρό κεφάλαιο, το οποίο μοιράζεται σε μερίδια ίσης αξίας.

Της Θέσις Παναγή
Λειτουργού ΧΑΚ

Στην Κύπρο, μετά τη μακρόχρονη καθυστέρηση που σημειώθηκε στη δημιουργία του ανάλογου θεσμικού πλαισίου αναφορικά με τα Συλλογικά Επενδυτικά Κεφάλαια, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αυξανόμενο ενδιαφέρον για την εγγραφή τέτοιων επενδυτικών κεφαλαίων.

Ειδικότερα επισημαίνεται ο καταλυτικός ρόλος που διαδραμάτισε το ΧΑΚ, όταν από το 1997 είχε διαγνώσει την ανάγκη δημιουργίας Αμοιβαίων Κεφαλαίων και με δική του πρωτοβουλία και χωρίς να προοριζόταν να είναι η Αρμόδια Αρχή, ετοίμασε με κόστος δικό του το πρώτο σχέδιο νόμου για Αμοιβαία Κεφάλαια, το οποίο πήρε σάρκα και οστά το 2004 με τη ψήφιση του Νόμου περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί Συναφών Θεμάτων και ο οποίος βελτιώθηκε περαιτέρω το 2008.

Η Κύπρος αποτελεί ένα ελκυστικό χρηματοοικονομικό κέντρο, αφού η παροχή υπηρεσιών στον τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων (εγγραφή, διαχείριση, προώθηση κλπ) βασίζεται στο ευέλικτο θεσμικό πλαίσιο της, το οποίο ταυτόχρονα είναι εναρμονισμένο με τις Ευρωπαϊκές οδηγίες και τις διεθνείς πρακτικές. Σε συνδυασμό με το απλοποιημένο, ευνοϊκό και διαφανές φορολογικό σύστημα που εφαρμόζει, η Κύπρος έχει ραγδαία αναπτυχθεί ως στρατηγικό επενδυτικό κέντρο στο σταυροδρόμι των τριών ηπείρων, προσφέροντας μοναδικές ευκαιρίες για διασυνοριακή προώθηση επενδυτικών κεφαλαίων και για αξιοποίηση όλων των οφελών της αποτελεσματικής και αξιόπιστης υποδομής της.

Επιπλέον, έμπειροι και διακεκριμένοι παροχείς υπηρεσιών είναι εγκατεστημένοι στην Κύπρο, όπως τράπεζες θεματοφυλακής και εται-

ρείες παροχής υποστηρικτικών λειτουργικών και διοικητικών υπηρεσιών. Κυρίως η αυξανόμενη έλευση στην Κύπρο ξένων εταιρειών διαχείρισης και παροχής επενδυτικών υπηρεσιών με ισχυρή τοπική παρουσία, μαρτυρεί περαιτέρω την εμπειρογνομοσύνη των Κύπριων επαγγελματιών του κλάδου.

Σαφώς, ο τομέας των Συλλογικών Επενδυτικών Κεφαλαίων διανοίγει μία σημαντική προοπτική και για το ΧΑΚ, όσο και ευρύτερα για την περαιτέρω ανάπτυξη της Κύπρου ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου. Σ' άλλες αγορές, Χρηματιστήρια, π.χ. Λουξεμβούργου, Μάλτας, Κωνσταντινούπολης, κ.τ.λ. δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην εγγραφή Αμοιβαίων Κεφαλαίων, με πολύ επιτυχή αποτελέσματα. Συνεπώς και για την περίπτωση της Κύπρου, όπου ήδη διαθέτει ανεπτυγμένη διεθνή δραστηριότητα επιχειρήσεων, είναι σημαντικό όπως γίνει επικέντρωση στην προώθηση του τομέα αυτού.

Στην Κύπρο τα Αμοιβαία Κεφάλαια και οι Διεθνείς Εταιρείες Μεταβλητού Κεφαλαίου αποτελούν τα πιο γνωστά Συλλογικά Επενδυτικά Κεφάλαια. Ειδικότερα, τα Αμοιβαία Κεφάλαια είναι ΟΣΕΚΑ (UCITS) που έχουν συμβατική μορφή, απευθύνονται στο ευρύ κοινό και ακολουθούν καθορισμένη επενδυτική πολιτική, η οποία περιορίζεται σε επενδύσεις σε κινητές αξίες και άλλα ρευστά διαθέσιμα. Τα Αμοιβαία Κεφάλαια αδειοδοτούνται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου δυνάμει του περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου του 2004 και 2008 και η λειτουργία τους

προϋποθέτει το διορισμό Εταιρείας Διαχείρισης και Θεματοφύλακα. Πέραν του συμβατικού Αμοιβαίου Κεφαλαίου, ένας ΟΣΕΚΑ δύναται να έχει τη μορφή Εταιρείας Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου.

Οι επενδύσεις σε Αμοιβαία Κεφάλαια παρουσιάζουν μία σειρά σημαντικών πλεονεκτημάτων, τα οποία τις καθιστούν ως μία από τις πλέον δημοφιλείς επιλογές για το ευρύ επενδυτικό κοινό: φορολογικά ωφελήματα, μειωμένος επενδυτικός κίνδυνος, επαγγελματική διαχείριση προς αντιστάθμιση κινδύνου, μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη έναντι των απευθείας επενδύσεων από μεμονωμένους επενδυτές, άμεση ρευστότητα, διαφάνεια και ευκολία παρακολούθησης της επένδυσης, ως επίσης και αυστηρό εποπτικό πλαίσιο.

Μέχρι στιγμής η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει παραχωρήσει άδεια σε 62 Αμοιβαία Κεφάλαια που εδρεύουν σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ελλάδα, Λουξεμβούργο, Ιρλανδία), έτσι ώστε να διαθέτουν μερίδια τους στην Κύπρο, ενώ αντίστοιχη άδεια έχει παραχωρηθεί και σ' άλλα 5 ΟΣΕΚΑ που εδρεύουν σε τρίτη χώρα (Τζέρσεϊ) και δεν υπόκεινται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 85/611/ΕΟΚ. Όλα τα πιο πάνω ΟΣΕΚΑ αντιπροσωπεύονται στην Κύπρο από εγκεκριμένους αντιπροσώπους που εδρεύουν στην Κύπρο (κυρίως πιστωτικά ιδρύματα και Ε.Π.Ε.Υ.).

Πρόσφατα έχει εκδοθεί η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/65/ΕΚ (UCITS IV), η οποία θα τεθεί σε ισχύ τον Ιούλιο 2011 και η οποία θα ρυθμίζει περαιτέρω το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS STOCK EXCHANGE

Χρηματιστηριακά θέματα

Αμοιβαίων Κεφαλαίων και των ΟΣΕΚΑ εν γένει. Η Οδηγία αυτή θα επιτρέπει, μεταξύ άλλων, τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις μεταξύ ΟΣΕΚΑ, επιτυγχάνοντας έτσι οικονομίες κλίμακας και θα προσφέρει γενικότερα τη δυνατότητα επίτευξης αποδοτικότερης και πιο ευέλικτης αναδιοργάνωσης τους. Η εν λόγω Οδηγία αποτελεί ευκαιρία για την προσέλκυση ξένων επενδυτικών κεφαλαίων στην Κύπρο, αφού θα επιτρέπει στους ευρωπαίους Fund Managers να διαχειρίζονται εξ αποστάσεως ΟΣΕΚΑ που είναι εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. Επίσης, σύμφωνα με την Οδηγία, τα ΟΣΕΚΑ θα πρέπει να έχουν ως χώρα εγκατάστασης τους κράτος μέλος της Ε.Ε. Επομένως, τα ΟΣΕΚΑ που είναι εγγεγραμμένα σε τρίτες χώρες (π.χ. British Virgin Islands, Cayman Islands, Russia, Middle East) θα πρέπει να επαναπατριθούν στα κράτη μέλη της Ε.Ε.

Προς την κατεύθυνση της εναρμόνισης της Κύπρου με την Οδηγία αυτή, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και οι παροχείς επενδυτικών υπηρεσιών ολοκλήρωσαν όλη την απαιτούμενη προεργασία. Παράλληλα, οι μακροχρόνιες εμπορικές σχέσεις της Κύπρου με χώρες από τη Μέση Ανατολή, Ασία και τη Ρωσική Ομοσπονδία, την καθιστούν ως τον πιο ιδανικό τόπο εγκατάστασης για τους διαχειριστές κεφαλαίων που προέρχονται από τις χώρες αυτές και επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή αγορά των επενδυτικών κεφαλαίων.

Τα Διεθνή Συλλογικά Επενδυτικά Σχέδια, για τα οποία ρυθμιστική και εποπτική αρχή είναι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, σύμφωνα με τον περί Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων Νόμο του 1999, αποτέλεσαν την απαρχή για την ανάπτυξη του τομέα επενδυτικών κεφαλαίων στην Κύπρο. Οι Διεθνείς Εταιρείες Μεταβλητού Κεφαλαίου είναι η πιο διαδεδομένη μορφή Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων. Στα Διεθνή Συλλογικά Επενδυτικά Σχέδια, περιλαμβάνονται επίσης οι Διεθνείς Εταιρείες Καθορισμένου Κεφαλαίου που συστήνονται βάσει του περί Εταιρειών Νόμου, τα Διεθνή Σχέδια Μονάδων Εμπιστεύματος που δημιουργούνται βάσει του περί Διεθνών Εμπιστευμάτων Νόμου και οι Διεθνείς Επενδυτικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης οι οποίοι εγγράφονται δυνάμει του περί Ομόρρυθμων και Ετερόρρυθμων Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών Νόμου.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου αναγνωρίζει επί του παρόντος μόνο Ιδιωτικά Συλλογικά Επενδυτικά Σχέδια (δηλαδή σχέδια που έχουν μέχρι 100 επενδυτές). Συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα, η Κεντρική Τράπεζα έχει αδειοδοτήσει 46 Διεθνείς Εταιρείες Μεταβλητού Κεφαλαίου, 12 Διε-

θνείς Επενδυτικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης και 1 Διεθνές Σχέδιο Μονάδων Εμπιστεύματος. Όλα τα πιο πάνω Συλλογικά Επενδυτικά σχέδια αντιπροσωπεύονται στην Κύπρο από εγκεκριμένους αντιπροσώπους (administrators) που εδρεύουν στην Κύπρο (κυρίως πιστωτικά ιδρύματα και Ε.Π.Ε.Υ.).

Τα Διεθνή Συλλογικά Επενδυτικά Σχέδια είναι γνωστά και ως μη - ΟΣΕΚΑ (Non - UCITS) ή Εναλλακτικά Επενδυτικά Κεφάλαια (Alternative Investment Funds) και δεν είναι εναρμονισμένα με Ευρωπαϊκή Οδηγία, ενώ έχουν ευέλικτη επενδυτική πολιτική που επιτρέπει την επένδυση του χαρτοφυλακίου τους, πέραν των κινητών αξιών, σε ιδιωτικά κεφάλαια (private equity), σε ακίνητα (real estate) και σ' άλλα περιουσιακά στοιχεία υψηλού κινδύνου.

Η Ευρωπαϊκή Οδηγία (Alternative Investment Fund Managers Directive), η οποία αναμένεται να τεθεί σε ισχύ κατά το 2ο εξάμηνο του 2012, θα ρυθμίσει κανονιστικά το πλαίσιο λειτουργίας των μη - ΟΣΕΚΑ και ειδικότερα των Διαχειριστών τους (Fund Managers), όσον αφορά το επίπεδο διαφάνειας στην πληροφόρηση, το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο, την εσωτερική διακυβέρνηση και τα επίπεδα ανάληψης κινδύνου, καθώς επίσης αναμένεται να αυξήσει τα καθήκοντα των θεματοφυλάκων και των administrators. Έτσι, τα χαρακτηριστικά των Διεθνών Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων, σε συνδυασμό με την επικείμενη Οδηγία AIFM, καθιστούν την Κύπρο ως ελκυστικό επενδυτικό προορισμό για τον επαναπατρισμό των μη ΟΣΕΚΑ στα κράτη μέλη της Ε.Ε.

Η ανάπτυξη της αγοράς των Συλλογικών Επενδυτικών Κεφαλαίων στην Κύπρο περιλαμβάνεται ανέκαθεν ανάμεσα στους στόχους του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, μέσα στα πλαίσια της διαχρονικής στρατηγικής επιδίωξης του για διεύρυνση του φάσματος των εναλλακτικών επιλογών που παρέχονται στους επενδυτές, μέσω του εμπλουτισμού των προσφερόμενων επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών. Η ανάπτυξη του θεσμού των Συλλογικών Επενδυτικών Κεφαλαίων συμβάλλει με ουσιαστικό τρόπο στην προσπάθεια που καταβάλλει το Χρηματιστήριο για την ανάπτυξη της χρηματιστηριακής αγοράς. Προς την κατεύθυνση αυτή, το ΧΑΚ συνέβαλε σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς στην Κύπρο, στη δρομολόγηση της τακτοποίησης εκκρεμούντων φορολογικών θεμάτων σε σχέση με τα Συλλογικά Επενδυτικά Κεφάλαια και στην αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου τους, βάσει βελτιωμένων Ευρωπαϊκών Οδηγιών.

Σημειώνεται επίσης ότι, μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών του ΧΑΚ για διεθνή προώθη-

ση των Συλλογικών Επενδυτικών Κεφαλαίων και άλλων επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών του, πρόσφατα το ΧΑΚ εγκρίθηκε ως αναγνωρισμένο Χρηματιστήριο για σκοπούς επενδύσεων από την Αρμόδια Αρχή για θέματα Κεφαλαιαγοράς στη Ρωσική Ομοσπονδία και συγκεκριμένα από τον Οργανισμό Federal Financial Markets Service (FFMS) of Russia. Επιπλέον, σημειώνεται ότι το ΧΑΚ εγκρίθηκε εντός του 2009 από τον Οργανισμό HM Revenue & Customs του Ηνωμένου Βασιλείου ως αναγνωρισμένο Χρηματιστήριο, με συνέπεια να προσφέρονται μέσω επένδυσης σ' αυτό αρκετά φορολογικά πλεονεκτήματα. Οι αναγνωρίσεις αυτές για το ΧΑΚ του προσδίδουν αυξημένο κύρος και προβολή ανάμεσα στους επενδυτές διεθνώς και ειδικότερα στους διαχειριστές μεγάλων επενδυτικών κεφαλαίων.

Το Χρηματιστήριο συνεχίζει να προβαίνει σε ενέργειες προώθησης της Αγοράς Συλλογικών Επενδυτικών Κεφαλαίων σε συνεργασία με ενδιαφερόμενους στο θέμα φορείς, όπως π.χ. τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Επενδύσεων (CIPA). Επίσης, το ΧΑΚ έχει ετοιμάσει σχετικό ενημερωτικό έντυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα με τίτλο «Αμοιβαία Κεφάλαια» («Mutual Funds»).

Καταληκτικά, η επικείμενη υιοθέτηση των Οδηγιών UCITS IV και AIFM για τους ΟΣΕΚΑ και τους μη ΟΣΕΚΑ, αντίστοιχα, αποτελεί την κύρια πρόκληση για τους διαχειριστές κεφαλαίων και τους administrators, αφού θα πρέπει να αποφασίσουν ως προς την ευνοϊκότερη τοποθεσία εγκατάστασης των ίδιων και των επενδυτικών κεφαλαίων τους. Η Κύπρος διαθέτει πολλά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και προσφέρει απλές και συνοπτικές διαδικασίες για τον επαναπατρισμό των κεφαλαίων αυτών και των διαχειριστών τους. Το ασφαλές, σύγχρονο και ευέλικτο κανονιστικό περιβάλλον, το χαμηλό λειτουργικό κόστος, η εκτεταμένη υποδομή στον τομέα παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το ευνοϊκό φορολογικό σύστημα και κυρίως το ευρύ δίκτυο συμφωνιών που έχει η Κύπρος με άλλες χώρες για αποφυγή διπλής φορολογίας, την καθιστούν ως την πλέον ανταγωνιστική επιλογή συγκριτικά με άλλα ευρωπαϊκά επενδυτικά κέντρα.

Ειδικότερα το ΧΑΚ αποτελεί μια ελκυστική αγορά για την εισαγωγή όλων των μορφών Συλλογικών Επενδυτικών Κεφαλαίων και για τη δραστηριοποίηση των διαχειριστών, των θεματοφυλάκων και των administrators τους, αφού σε αυτό απολαμβάνουν φορολογικά ωφέληματα, διεθνή αναγνώριση και προβολή, φιλικό ρυθμιστικό περιβάλλον και ανταγωνιστικές τιμές.

Μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Target 2 Securities (T2S)

Το έργο του T2S συνιστά μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με χρονικό ορίζοντα έναρξης λειτουργίας το 2014 και περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας τεχνικής ενιαίας πλατφόρμας (IT Platform) η οποία θα εξυπηρετεί το διακανονισμό τόσο των διασυνοριακών συναλλαγών, όσο και των εγχώριων (domestic) συναλλαγών σε χρήματα Κεντρικής Τράπεζας (Central Bank Money).

Της Κούλας Παναγή
Λειτουργού ΧΑΚ

Στην πλατφόρμα αυτή θα συμμετέχουν Αποθετήρια της Ευρωζώνης καθώς και Αποθετήρια Ευρωπαϊκών χωρών εκτός της Ευρωζώνης, με υποστήριξη της Κεντρικής τους Τράπεζας και θα καλύπτει όλες τις άυλες αξίες: μετοχές, ομόλογα, κ.α. Ως εκ τούτου το

έργο του T2S θα δίνει πρόσβαση για διακανονισμό οδηγών εκκαθάρισης, έναντι οποιουδήποτε διαθέσιμου νομίσματος. Η χρήση της Πλατφόρμας αυτής θα γίνεται παράλληλα με την ενοποιημένη πλατφόρμα για πληρωμές (Target 2) τόσο σε Ευρώ, όσο και σ' άλλα νομίσματα.

Η πλατφόρμα του T2S δεν πρόκειται να λειτουργεί ως Αποθετήριο, αλλά θα παρέχει υπηρεσίες Διακανονισμού στα Αποθετήρια. Τα Αποθετήρια θα είναι οι μόνοι συμμετοχοί που θα έχουν συμβατική σχέση με την ΕΚΤ και θα παραμείνουν υπεύθυνοι για τις σχέσεις τους με τους πελάτες τους, τόσο σε νομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εργασιών. Τα Αποθετήρια θα συνεχίσουν να διατηρούν και να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς αξιών των πελατών τους και θα παρέχουν υπηρεσίες θεματοφυλακής, εταιρικές δραστηριότητες, asset servicing κ.τ.λ.

Το κύριο χαρακτηριστικό του T2S είναι ότι θα καταστήσει το διασυνοριακό διακανονισμό των συναλλαγών ταυτόσημο με τον εγχώριο διακανονισμό, σε θέματα κόστους, τεχνικής διαδικασίας και αποτελεσματικότητας. Επιπλέον θα παρέχει ενιαίους κανόνες λειτουργίας, πρότυπα και κοινή τιμολόγηση για όλες τις Ευρωπαϊκές συναλλαγές, συμβάλλοντας έτσι στη μείωση της πολυπλοκότητας των υφιστάμενων δομών της χρηματαγοράς.

• Σκοπός του T2S:

Σήμερα, η παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, δεν διευκολύνεται από

διάφορους φραγμούς, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη δυσκολία και κίνδυνος στο διακανονισμό των διασυνοριακών συναλλαγών. Επιπλέον υπάρχει μεγάλο κόστος λόγω έλλειψης εναρμόνισης σε νομικό, τεχνικό και δημοσιονομικό επίπεδο. Σκοπός του έργου είναι η προαγωγή του διασυνοριακού εμπορίου και η υπερπηδηση των περισσότερων εμποδίων (Giovani Barriers) που επηρεάζουν την ομαλή διεξαγωγή των διασυνοριακών συναλλαγών. Επιπλέον στόχος είναι η επίτευξη ασφάλειας και αποδοτικότητας στην αγορά, η ανάπτυξη σχέσεων με τα υπόλοιπα Αποθετήρια μέσω της δημιουργίας συνδέσεων για παροχή διαλειτουργικότητας (interoperability) και η παροχή υπηρεσιών διακανονισμού στα Αποθετήρια, για υλοποίηση των διασυνοριακών συναλλαγών. Αναμένεται ότι το T2S θα καταστεί ο μοναδικός παροχέας υπηρεσιών διακανονισμού, για όλα τα Αποθετήρια της Ευρώπης.

• Στόχος του T2S

Το T2S θα καταστεί καταλύτης για εναρμόνιση των τεχνικών, νομικών και δημοσιονομικών θεμάτων στην Ευρωπαϊκή επικράτεια, συμβάλλοντας στην τυποποίηση της εγχώριας και της διασυνοριακής υπηρεσίας διακανονισμού των συναλλαγών. Η προσπάθεια αυτή θα συμβάλει στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς τόσο στην Ευρωζώνη όσο και εκτός Ευρωζώνης για το διασυνοριακό εμπόριο. Ως εκ τούτου θα υπάρξει θετική επίδραση στην χρηματοοικονομική σταθερότητα, με αποτέλεσμα την επίτευξη μείω-

σης του κόστους διακανονισμού των διασυνοριακών συναλλαγών. Επιπρόσθετα, η προσπάθεια αυτή θα προωθήσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των συμμετεχόντων, διευρύνοντας τις επενδυτικές ευκαιρίες για τους επενδυτές και τους εκδότες, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική ανάπτυξη.

• Τι σημαίνει το T2S για τα Μέλη και την Αγορά μας :

Ένα από τα σημαντικότερα οφέλη του έργου αυτού είναι ότι θα προσφέρεται πανευρωπαϊκός διακανονισμός συναλλαγών σε χαμηλό κόστος. Συνεπώς το ζητούμενο όμως είναι ότι θα πρέπει να υπάρξει μείωση του κόστους διακανονισμού για τον τελικό επενδυτή. Με το έργο αυτό θα επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας και θα υπάρχουν διευρυμένες ευκαιρίες για διασυνοριακές συναλλαγές, νοουμένου ότι θα υπάρχουν συνδέσεις (Links) με άλλα Αποθετήρια. Οι διεθνείς Οργανισμοί Θεματοφυλακής θα έχουν την ευχέρεια άμεσης σύνδεσης με την πλατφόρμα του T2S.

• Φάσεις του έργου:

Φάση ετοιμασίας (Specification phase)

Η φάση αυτή ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2008. Στις 17 Ιουλίου 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να ξεκινήσει το έργο του T2S, διαθέτοντας τους αναγκαίους πόρους μέχρι και την ολοκλήρωση του.

Φάση Προσδιορισμού (Development phase)

Στη παρούσα φάση, ετοιμάζεται η υποδομή και τα απαραίτητα εργαλεία, που θα συμβάλουν

στη λειτουργία του έργου.

Μεταξύ άλλων θα καθοριστούν οι λειτουργικές προδιαγραφές, οι μη λειτουργικές προδιαγραφές, η τεχνική υποδομή, η διακυβέρνηση του έργου, το χρηματοοικονομικό πλαίσιο - τιμολογιακή πολιτική, το νομικό πλαίσιο, ο έλεγχος και η μετάβαση στο νέο σύστημα, η διαχείριση ασφάλειας πληροφοριών κ.τ.λ. Το ΧΑΚ υπέγραψε στις 16 Ιουλίου 2009 το Μνημόνιο Συναντίληψης - Memorandum of Understanding (υπογράφηκε από 30 Αποθετήρια) το οποίο καλύπτει κυρίως την ετοιμασία και διαπραγμάτευση των συμβατικών διευθετήσεων που καλύπτουν την ανάπτυξη και λειτουργία του έργου. Το ΧΑΚ ετοίμασε το Πλάνο Προσαρμογής για το έργο του T2S και το απέστειλε στην ΕΚΤ, στις 30 Σεπτεμβρίου 2009. Τα Αποθετήρια, διαμέσου της ομάδας του T2S Conduct Group σε συνεργασία με δύο επιμέρους ομάδες που αποτελούνται από τεχνικούς και νομικούς εμπειρογνώμονες, ανέλαβαν τη διαπραγμάτευση της Συμφωνίας του Framework Agreement (FWA).

Τα Αποθετήρια καλούνται να υπογράψουν την εν λόγω Συμφωνία το Σεπτέμβριο του 2011, η οποία θα αποτελεί τη νομική υποχρέωση των Αποθετηρίων για υλοποίηση και εφαρμογή του έργου. Σημειώνεται ότι τους τελευταίους μήνες γίνονται πολλές προσπάθειες για κατάληξη στο περιεχόμενο της εν λόγω Συμφωνίας.

Φάση Ελέγχου (user testing)

Μετά από την υπογραφή της Συμφωνίας του FWA, τα Αποθετήρια θα προχωρήσουν στην υλοποίηση και εφαρμογή του έργου. Τα Αποθετήρια θα έχουν την ευχέρεια να ξεκινήσουν τις δοκιμές τους το Δεκέμβριο του 2013 ενώ ακολούθως θα ξεκινήσουν οι δοκιμές για τους χρήστες (users). Η φάση αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί αφού συμπληρωθεί η μετάβαση (migration) και της τελευταίας ομάδας Αποθετηρίων στο T2S το Σεπτέμβριο του 2015 - ένα χρόνο μετά την έναρξη λειτουργίας του έργου. Σημειώνεται ότι η μετάβαση των Αποθετηρίων θα γίνει σε τρεις διαφορετικές φάσεις.

• Πώς θα λειτουργεί το T2S;

Το T2S θα διασφαλίσει την παράδοση μέσω πληρωμής (Delivery Versus Payment) στις χρηματιστηριακές συναλλαγές σε πραγματικό χρόνο. Τόσο οι λογαριασμοί αξιών όσο και οι χρηματικοί λογαριασμοί, θα ενοποιηθούν σε μία μοναδική τεχνική πλατφόρμα. Θα υπάρχει σύνδεση μέσω κοινής επιφάνειας (interface) μεταξύ

των Αποθετηρίων και της Πλατφόρμας.

Το T2S θα παρέχει ένα μεγάλο σύνολο τεχνικών χαρακτηριστικών όπως προηγμένους αλγόριθμους για βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας, μηχανισμούς για εγγυήσεις, υπηρεσίες για διαχείριση ρευστότητας, άμεση σύνδεση σε μεγάλους θεματοφύλακες, κ.τ.λ.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ετοιμάστηκε βάσει του υπάρχοντος συστήματος και των υφιστάμενων διαδικασιών που εφαρμόζονται στο ΧΑΚ, σύμφωνα με το User Requirement

Document και άλλων εγγράφων που ετοίμασε η ΕΚΤ, το Πλάνο Προσαρμογής του ΧΑΚ, στο πλαίσιο λειτουργίας του έργου του T2S.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, μία αγορά που λειτουργεί στη βάση του Direct Holdings, όπως και το ΧΑΚ, θα μπορεί να προβεί σε μία από τις ακόλουθες ενέργειες:

- (α) Άμεση Σύνδεση με το T2S με αντικατοπτρισμό (map) των λογαριασμών των τελικών επενδυτών στο T2S (end investor level), ή
- (β) Άμεση Σύνδεση με την οποία θα υπάρχουν τεχνικοί λογαριασμοί των συμμετεχόντων σε μορφή omnibus σε διαδοχικά επίπεδα στο T2S, (layered participant's technical omnibus securities accounts). Οι τελικοί λογαριασμοί των επενδυτών θα διατηρούνται στο εγχώριο Αποθετήριο.

Το ΧΑΚ ως Direct Holding Market αναμένεται να ακολουθήσει την άμεση σύνδεση, όπως περιγράφεται στην παράγραφο (β) ανωτέρω.

Συγκεκριμένα, θα ισχύουν τα ακόλουθα:

- Οι λογαριασμοί αξιών σε τελικό επενδυτή θα παραμείνουν στο Κεντρικό Μητρώο Αποθετηρίου του ΧΑΚ.
- Οι Χειριστές του Αποθετηρίου καθώς και το ίδιο το Αποθετήριο, (Μέλη του ΧΑΚ, Θεματοφύλακες και τα Αποθετήρια που ενεργούν ως Επενδυτές Αποθετήρια στο ΧΑΚ), θα διατηρούν Λογαριασμό Διακανονισμού στο T2S, στον οποίο θα διενεργείται ο Διακανονισμός.
- Το Αποθετήριο θα λαμβάνει τις οδηγίες δια-

κανονισμού από τους Χειριστές διαμέσου του γραφικού περιβάλλοντος επικοινωνίας (Graphical User Interface), θα τυγχάνουν επεξεργασίας στο ΧΑΚ κι ακολούθως θα γίνεται φόρτωση των οδηγιών στο T2S διαμέσου των Τεχνικών Λογαριασμών (σε επίπεδο Χειριστή).

- Θα γίνεται διμερής διακανονισμός RTGS με χρήση ενδιάμεσου τεχνικού λογαριασμού του ΧΑΚ τόσο για τις Χρηματιστηριακές Οδηγίες, όσο και για τις OTC.

- Τα μετρητά θα μεταφέρονται από τα T2S RTGS Accounts στα T2S Dedicated Cash Account των χειριστών.

- Οι οδηγίες θα διακανονίζονται κατά τη διάρκεια του νυκτερινού κύκλου (night time cycle).

- Ο διακανονισμός σύμφωνα με το Settlement Finally, θα είναι τελικός και αμετάκλητος στους Λογαριασμούς στο T2S (final and irrevocable). Με την ολοκλήρωση του διακανονισμού, το Αποθετήριο θα λαμβάνει ενημέρωση από το T2S (μέσω μηνυμάτων) για να προβεί στην κατανομή των αξιών στον τελικό επενδυτή.

• Διακανονισμός των Συναλλαγών:

Το T2S θα υιοθετήσει ένα εναρμονισμένο πρόγραμμα για όλες τις ενέργειες διακανονισμού. Μέσω της εναρμόνισης αυτής θα επιτευχθεί αποδοτικότερος διακανονισμός, συντονισμός στη διαχείριση και εκτέλεση των εταιρικών δραστηριοτήτων και βελτίωση του ποσοστού των αποτυχιών σ' ένα διασυστοριακό περιβάλλον. Η πλατφόρμα θα είναι ανοικτή καθημερινά από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή.

Ο διακανονισμός σε Ευρώ θα γίνεται σε χρήματα Κεντρικής Τράπεζας και βάσει του ημερολόγιου του Target 2, ενώ ο διακανονισμός σ' άλλα νομίσματα θα γίνεται με βάση το ημερολόγιο της κάθε Κεντρικής Τράπεζας.

Η πλατφόρμα θα παραμείνει κλειστή για όλα τα νομίσματα, κάθε Σάββατο και Κυριακή, καθώς επίσης και στις 25, 26 Δεκεμβρίου αλλά και την 1 Ιανουαρίου κάθε έτους. Την 1 Μαΐου και το Πάσχα θα είναι ανοικτή για τις Κεντρικές Τράπεζες, οι οποίες εργάζονται.

Κατά τη διάρκεια του νυκτερινού διακανονισμού θα αποστέλλεται για διακανονισμό η πλειονότητα των οδηγιών διακανονισμού και κατά τη διάρκεια του ημερήσιου διακανονισμού θα γίνεται προσπάθεια διακανονισμού των οδηγιών που δεν διακανονίστηκαν το βράδυ, καθώς επίσης και οδηγιών που πρέπει να εκκαθαριστούν ημερησία (T+0) όπως τα πακέτα διακανονισμού (Spot).

Αν πρόκειται να βυθισθεί η κυπριακή οικονομία, σημαντικό ρόλο θα παίξει και η παιδεία μας

✓ Οι εκπαιδευτικοί της Κύπρου εκτός του ότι είναι οι πιο ακριβοπληρωμένοι εκπαιδευτικοί στην ΕΕ έχουν και τις περισσότερες αργίες και τις λιγότερες ώρες εργασίας

Σαν αποτέλεσμα της πρόσφατης στάσης εργασίας εκ μέρους των εκπαιδευτικών οργανώσεων η ΟΕΒ ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι οι εκπαιδευτικές οργανώσεις έχουν εξασφαλίσει για τα μέλη τους προνόμια μοναδικά σε ολόκληρη την Ευρώπη, προνόμια που πλέον είναι αδύνατο να συντηρεί η οικονομία μας. Η δήλωση αυτή είναι κατά κυριολεξία ορθή. Οι στατιστικές της ΕΕ δείχνουν ότι με βάση το 100,

Του Τάσου Αναστασιάδη
Οικονομολόγου

που σημαίνει ότι ο μισθός είναι μια φορά το κατά κεφαλή εισόδημα, στην περίπτωση της Κύπρου για τους νεοεισερχόμενους ο δείκτης είναι 135 σε σχέση με 69 για τον μέσο όρο της ΕΕ και 112 για την Ελλάδα ενώ για τους ανώτατους μισθούς ο δείκτης

για την Κύπρο είναι 300, δηλαδή τρεις φορές το κατά κεφαλή εθνικό μας εισόδημα, σε σχέση με 112,2 για τον μέσο όρο της ΕΕ 164,3 για την Ελλάδα, 86,0 για την Λετονία, 130,9 για την Ιταλία, 204,1 για το Βέλγιο και 218 για το Λουξεμβούργο. Κατά συνέπεια οι εκπαιδευτικοί της Κύπρου εκτός του ότι είναι οι πιο ακριβοπληρωμένοι εκπαιδευτικοί στην ΕΕ έχουν και τις περισσότερες αργίες και τις λιγότερες ώρες εργασίας. Ασφαλώς δεν μπορεί η χώρα να έχει ένα καλό εκπαιδευτικό σύστημα, όσον και αν εισάγονται μεταρρυθμίσεις, αν υπάρχουν τέτοιοι ψηλοί μισθοί που πρακτικά παρεμποδίζουν το κράτος να απασχολήσει περισσότερους εκπαιδευτικούς έτσι που να είναι λιγότεροι οι μαθητές στην τάξη για να εξασφαλίζεται πιο αποτελεσματική διδασκαλία. Αντίθετα αν πρόκειται να προσληφθεί ο ιδανικός αριθμός εκπαιδευτικών, τότε θα έχουμε ένα μεγάλο κόστος για το κράτος και ασφαλώς είτε πιο ψηλές φορολογίες είτε μείωση δημοσίων κοινωνικών και άλλων δαπανών.

Κατά συνέπεια αφού οι στατιστικές δείχνουν ότι είναι οι πιο ακριβοπληρωμένοι εκπαιδευτικοί

στην ΕΕ θα πρέπει η κυβέρνηση και η Βουλή να προχωρήσουν στη μείωση των μισθών των νεοεισερχομένων. Αλλά μια πρόσφατη εισήγηση να μειωθούν οι κλίμακες των νεοεισερχομένων αντιμετωπίστηκε με απειλή από τις εκπαιδευτικές οργανώσεις για απεργιακά μέτρα. Και η δικαιολογία; Δεν επιθυμούν την μείωση των μισθών των νεοεισερχομένων γιατί υπάρχει πιθανότητα τις θέσεις αυτές να τις καταλάβουν τα παιδιά τους.

Στην περίπτωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι καθηγητές πληρώνονται με μισθούς στην κλίμακα 16, δηλαδή κλίμακα που παίρνει, για παράδειγμα, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ή του Τμήματος Τελωνείων. Για τη τριτοβάθμια εκπαίδευση οι κρατικές δαπάνες αυξήθηκαν από 213 εκ. το 2005 στα 236 εκ. το 2006 και 318 εκ. το 2008. Αλλά τις δαπάνες αυτές τις καταβάλλει το κράτος ενώ οι φοιτητές όχι μόνο δεν καταβάλλουν διδάκτρα αλλά παίρνουν και χορηγία 1,700 το χρόνο όπως και επιδόματα για στέγαση, για αγορά Πανεπιστημιακών βιβλίων και για αγορά ή αναβάθμιση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το κόστος κατά μαθητή στα κρατικά Πανεπιστήμια ανέρχεται σε 21,000 ενώ στα ιδιωτικά Πανεπιστήμια τα διδάκτρα είναι 8,000 και ασφαλώς το ποσό αυτό δεν είναι επιδοτημένο. Το συμπέρασμα είναι ότι υπάρχουν ψηλοί μισθοί στα κρατικά τριτοβάθμια εκπαιδευτήρια και συ-

νεπώς θα πρέπει να μειωθούν οι κλίμακες των νεοεισερχομένων.

Αλλά είναι αδιανόητο να παρέχεται η εκπαίδευση στα τριτοβάθμια εκπαιδευτήρια δωρεάν. Παρόλο που, όπως υποστηρίζουν μερικοί, η τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ένα δικαίωμα και ότι θα πρέπει να χρηματοδοτείται από φορολογία, εντούτοις κάτι το οποίο είναι πιο σημαντικό δικαίωμα είναι τα τρόφιμα αλλά η κυβέρνηση δεν παρέχει τα τρόφιμα αυτά δωρεάν. Επίσης δεν παρέχονται δωρεάν κατοικίες. Οι περισσότερες χώρες η μια μετά την άλλη εισάγουν διδάκτρα για να αντιμετωπίσουν τα δημοσιονομικά προβλήματα. Ακόμη και η κομμουνιστική Κίνα με παράλληλη παροχή σπουδαστικών δανείων. Παράλληλα είναι και ζήτημα δικαιοσύνης. Στον κόσμο αυτό δεν υπάρχει τίποτε το οποίο παρέχεται δωρεάν. Κάποιος πρέπει να το πληρώσει. Και αυτός που θα το πληρώσει δεν πρέπει να είναι οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που πληρώνουν φόρους για να σπουδάσουν οι μέλλοντες διευθυντές τους. Ασφαλώς η επιβολή διδάκτρων με την παράλληλη παροχή δανείων θα σημαίνει ότι οι φοιτητές θα σπουδάσουν και πάλι όπως σπουδάζουν και σήμερα χωρίς να πληρώνουν διδάκτρα, αλλά θα πληρώσουν τα κόστη μετά που θα εργοδοτηθούν σε ένα αριθμό ετών. Παράλληλα θα έχουν κίνητρο να επιλέξουν το πρόγραμμα που θα τους βοηθήσει στην εξεύρεση εργασίας.